2 CD

MAGYAR PC MAGAZIN

7 1190 Ft • Előfizetéssel 833 Ft

7 II. évfolyam, 7. szám • 2003. július
http://www.pcmagazin.hu

JUBILEUMI FREEWARE-VÁLOGATÁS: 9 TELJES VERZIÓJÚ PROGRAM

Olcsó router – régi gépből

Pentium 4 – Canterwood készletes alaplappal!

XP-s X-akták – **Xteq System X-Setup**

Nyolcmérföldes léptekkel – **Paint Shop Pro 8**

Fantasztikus fejlesztések – a HP bristoli laborjában

Rendhagyó tesztnapló

TESZTEK

5	hardver tartósságtesztje
5	középkategóriás videokártya
11	DVD-olvasó
9	színes tintasugaras nyomtató
9	router netezéshez

Freeware-gyűjtemény: 9 teljes program

Media Player Classic

VLC Media Player

Videofeldolgozáshoz: **VirtualDub 1.5.4** és **AviSynth 2.52**

Programok PDA-kra

Coyote Linux: egyfloppys tűzfal és útválasztó

Microsoft DirectX 9.0a

Fénypontjaink

A hónap hardvere: Apple iPod 2 MP3 walkman

nethelye: www.fpscentral.hu

DVD-je: Különvélemény

játéka: Rise of Nations

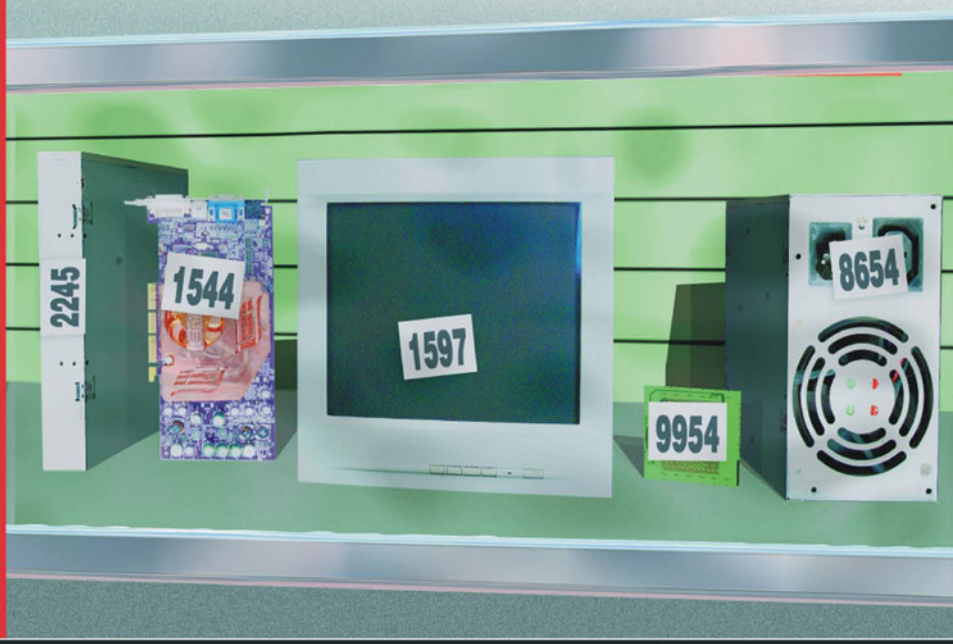

TESZT: 5 KÖZÉPKATEGÓRIÁS VIDEOKÁRTYA • 11 DVD-OLVASÓ • 8 SZÍNES TINTASUGARAS NYOMTATÓ • 9 ROUTER NETEZÉSHEZ

9 771588 928000 03007

A PC Magazinnak ebben a számában kettő CD található. Ha hiányoznának belőle, kérje az eladótól!

Olvasóink leveleire Nagy Zoltán válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük. Mindenekelőtt azonban három érdekes levelet szeretnénk közzétenni. Az első levél írója anonimitását megőrizve, áttételes csatornákon keresztül juttatta el levelét hozzánk. Ugyanezt a levelet megkapta a témával foglalkozó egyik cég, és a levél tartalmán felháborodva írta meg válaszlevelét. E kettőt elolvasva kollégánk egy harmadik levélre ragadtatta el magát.

Nyílt levél

Egy hacker üzenete a magyaroknak a botrányos informatikai állapotokról

Az, hogy az országban még nincs teljes káosz, csak a hazai hackerek jóindulatának köszönhető! Hogy miért? Ezt foglaltam össze néhány gondolatban. Egyúttal megragadom az alkalmat, hogy megköszönjem hackertársaim visszafogottságát, így jómagam is még egy élhető országban élhetek.

1. Sok cég egy szerveren keresztül megosztja az internetelérést a belső gépekkel. Kevesen tudják azonban, hogy egy rosszul konfigurált szerver elérhetővé teszi számunkra a belső gépek adatait. A levelezés és a jelszavak így könnyen a kezünkbe kerülnek. A vállalatok többsége a mi malmunkra hajtja a vizet. A tájékozatlanság, vagy a pénzhiány az oka? A lényeg, hogy nem fordítanak elég figyelmet a biztonságra. Megveszik a szervert, ami be van konfigurálva, jobb esetben valakit „megkérnek", hogy állítsa be – és nagyon ritka az, amikor végzett rendszergazda felügyeli a hálózatot. A szakemberek többsége nem fordít gondot a felhasználók jelszavaira és nem figyelmezteti őket, hogy ne ugyanazt a jelszót használják, mint a usernév. A rendszeres upgrade is sok helyen elmarad. Egyszer például végignéztem egy internetszolgáltató szerverparkját, és megdöbbenve láttam, hogy az ott lévő gépek 90 százalékán a rendszermag 2000. június előtti volt. Nevetséges. De nézzünk egy másik esetet!

2. Egy nemzetközileg is elismert rt. szerverén ugyanaz volt a user, mint a pass. Beléptem a gépre és mindössze 3 másodpercig tartott, hogy root jogot szerezzek. Ha ez a gép leállt volna, vagy csak fogom, és letörlök róla mindent, hát nagy botrány lett volna belőle a magyar médiában. Vagyis a cégek többsége képtelen megvédeni magát, alkalmazottait, vagy felhasználóit egy magamfajta hackerrel szemben. A jó rendszergazda drága. A többiek meg általában még a backup lehetőségét sem ismerik.

3. A Sulinet is egy vicc. Jó, a rendszer biztos hasznos, de a szerverek rendkívül el vannak hanyagolva. Pénzük, gondolom, nem sok van, így a rendszergazdák többsége csak nevében az. Nem értenek a „betelepített" szerverhez és a rárakott bekonfigurált Linuxhoz. Előfordult, hogy leültem egy szerverhez, bekapcsoltam a monitort és rögtön a root shell volt előttem. Megmondom őszintén, nagy volt a kísértés, bármit megtehettem volna. Szerencsére a kernel- és csomagfrissítéssel sem nagyon törődnek. Könnyű eltüntetni a logfile-okat, és így senki sem akad nyomunkra. Az ilyen gépet könnyen feltöröm, és sokszor csak egy sulinetes IP-t hagyok a logokban. Senki nem talál rám. Hallottam egy esetet, mikor egy sulinetes szervernek 64 IP-címe volt, és az egyik ügyeskedő diák mind a 64 IP-ről támadást indított.

4. Alig akad olyan hálózat például, amelynek védelmére tűzfalat használnak. Pedig a Linux alá készített tűzfalak általában ingyenesek és meglehetősen jók. Ehhez persze gyakorlott rendszergazdára lenne szükség. Ahol viszont használják ezt a védekezési módot, ott sem fordítanak figyelmet a tűzfal finomhangolására és karbantartására. Nekünk kedvez az is, hogy a kereskedelmi forgalomban kapható tűzfalak nem minden protokollon tudják biztosítani a védelmet, és ráadásul előre meghatározott szabályok szerint működnek. Nagyon kevés az olyan tűzfal, amely eseményeket kapcsol a protokollok paramétereihez, és ezáltal scriptelhető.

5. Szóval a mai társaságok „nekünk" dolgoznak. Nem forradalmasítanak, csupán a régi szoftvereket foltozgatják. Hogy meddig működik még az „ipar"? Úgy gondolom, Magyarországon van még jó néhány „szép" évünk. A hazai cégek inkább vállalják a kockázatot, mintsem hogy fizessenek a biztonságért. Bár még ha fizetnek is érte, a rendszergazdák többsége nem ért eléggé a szakmához. Ismerek olyan csapatot is, amelyik nappal „szolgál és véd", éjszaka pedig ugyanoda támad. Egy másik társulat egyszerűen külföldi hackercsapatokkal megtámadtatja a magyar céget, utána pedig bekopogtat hozzá, hogy védené. És hogy én az internet bűnözője lennék!? A törvény szempontjából talán igen. Pedig csak azt teszem, amit mindenki. Kihasználom a lehetőségeket.

Nyílt válaszlevél a Symantectől

A botrányos informatikai helyzetért épp a hackerek a felelősek!

Mi egy hacker tevékenységének a célja? Mi vezérli a hackert? Szeretné megmutatni, hogy okosabb a rendszergazdáknál, a gyártók szakembereinél, hogy extra tudással rendelkezik. De kérdés: csak azért, mert valaki többet tud egy területről másoknál, attól még vissza kell-e élnie ezzel a tudással? Vannak olyan helyek Európában, ahol nyitva hagyhatjuk a kocsit, és járó motor mellett bemehetünk cigarettáért a trafikba. Nem hiszem, hogy ennél a helyzetnél az a jobb, ha rettegünk, és az autóra az összes elérhető riasztót felszereljük. Mindannyiunk érdeke, hogy nyugalomban dolgozhassunk.

1. Igaz, vannak olyan cégek, amelyek elhanyagolják a biztonsági kérdéseket, de azért nem ez az általános tendencia. A nagyvállalatok többsége már igenis tisztában van a veszéllyel, és megfelelő szakembereket alkalmaz a biztonság felügyeletére. Egyértelmű, hogy a biztonság pénzt követel, a ráfordítás mennyisége pedig attól függ, milyen adatokat védünk. Egy alapvető biztonsági szint minden vállalatnál szükséges, noha tudjuk: a 100%-os biztonság nem elérhető.

2. De van remény akkor is, ha a vállalatnak nincs lehetősége arra, hogy képzett szakembereket alkalmazzon informatikai rendszereinek üzemeltetésére. Ilyenkor érdemes szakértői programokkal támogatni ezeket az alkalmazottakat. Ezek segítenek abban, hogy a dolgozók megfelelő jelszavakat használjanak, azokat gyakran módosítsák, és biztonságosan tárolják. A szervereknél sérülékenységvizsgálatot kell alkalmazni, de nem kell magasan képzett szakember ahhoz sem, hogy a felfedezett sérülékenységet elhárítsuk, mert a vizsgálószoftverek még a veszély elhárításában is konkrét segítséget adnak. Mi azonban úgy látjuk, hogy nemcsak a rendszergazda és az informatikai szakember felelőssége a biztonság, hanem a felhasználók is sokat tehetnek érte. Ha a cégvezetők pár alapszabályt betartatnának az alkalmazottaikkal, nehezebb lenne a hackerek dolga.

3. A más gép „mögé bújó" és onnan támadást indító hackerek miatt alakulhatott ki az a helyzet, amelyet a legfrissebb lakossági kutatásunk is alátámaszt, miszerint mindegyik megfigyelt támadás Magyarországról indult. Ez némiképp szokatlan, hiszen a múltban a hasonló tanulmányok legalább néhány külföldről eredő támadást is kimutattak. Néhány támadás egyenesen egy-egy cég számítógép-hálózatán belülről eredt. Ebből látható az olyan céges védelmi stratégia szükségessége, amelynek révén

a dolgozók nem tudják rendeltetésellenesen használni a cég eszközeit. Azzal csak egyetérteni tudunk, hogy a frissítések és a patchek alkalmazása elengedhetetlenül fontos.

4. Sajnos igaz, hogy Magyarországon a tűzfalhasználat mértéke és szintje még nem igazán megfelelő. Abban is igazat kell adnunk a hackernek, hogy a tűzfal beállítása a lelke a védelemnek. Sőt, manapság már nem elég a tűzfal, hanem olyan integrált megoldások használata javasolt, melyek behatolásérzékelést (IDS) is tartalmaznak. A behatolásérzékelő rendszer a háttérben folyamatosan futva figyeli a számítógép hálózati forgalmát. Ha gyanús jeleket mutató tevékenységre bukkan, riasztja a felhasználót, illetve megteszi a megfelelő, előre meghatározott ellenintézkedést.

5. A Symantecre nem igazán jellemző a foltozgatás, igyekszünk minden területen a rosszfiúk előtt járni, és a munkájukat a lehető leginkább megnehezíteni. A nappal védő és éjszaka támadó csapatok tekintetében pedig azt javasoljuk, hogy azoknál a nagyvállalatoknál, ahol a biztonság a legmagasabb prioritást élvezi, ott érdemes megfontolni a biztonság outsourcingját, ahol képzett és auditált szakemberek állnak a vállalatok rendelkezésére.

Nyílt gondolatok

Egy középparanoiás felhasználó üzenete mindkét félnek arról, mennyire tele van a hócipője

Ha paranoia, legyen kövér. Miért beszél egy hacker önmegtartóztató hackerekről? Miért hálás nekik, mi kárt okozhatnak ők? Hiszen a régi beosztás szerint a *hacker* „csak" bemegy oda, ahova tilos, de nem csinál semmi felfordulást. A *cracker* az, aki tör-zúz, file-okat töröl vagy tölt le, weboldalakat ír át, bankot rabol, repülőgépet robbant stb. Persze a megtámadott soha nem tudhatja biztosra, ki járt nála. Hiába állítja nekem valaki (az itt hagyott TXT file-ban), hogy ő csak hacker, nincs bizonyítékom arra, hogy nem lopta el a készülő cikkeimet, a személyes feljegyzéseimet, vagy akár a teljes levelezésemet – hacsak persze be nem török hozzá, kideríteni ezt. Szóval miért mossa össze ezeket a fogalmakat és gerjeszti ezeket a gondolatokat a mi jóindulatú és biztonságunkért aggódó hackerünk egy olyan országban, ahol a titkosszolgálat webhelyének feltörése után a televíziókban nemhogy nem hangzott el az a tény, hogy *nem* ott tárolták az X-aktákat, de kissé még rá is játszott minden csatorna erre a téves érzésre?

A nyílt válasz sem igazítja ki ezt a világnézetet, holott az IRL (valós életbeli) jogrendszer könnyedén megkülönbözteti a betörést és a betöréses lopást. Úgy tűnik, az egyik legnagyobb biztonságérzet-gyártó cégnek a mondanivalója csupán annyi, hogy a hackerek a rosszak, ő a jó fej, máshol bezzeg szép az élet (mert ő ott van, nyilván) – és következhet az önreklámblokk.

A „hekkerlevél" további felvetései azonban jogosak és megfontolandóak. Az egyéni felhasználók nagy része egyáltalán nem védekezik. A cégeknél pedig, ha végre fel is ismerik a problémákat és tesznek néhány tétova lépést, a fejlett technológia könnyen megbukhat az emberi tényezőn – akár a lusta rendszergazdákon, akár a magukat szabályokon felül helyező vezetőkön. Persze nem tudni milyen százalékban, nem tudni milyen cégeknél. Valószínűleg a bankok messze több pénzt és minőség-ellenőrzést fektetnek a rendszerük védelmébe, mint az átlagos kereskedelmi cégek, vagy akár a minisztériumok, hiszen esetükben „kézzel fogható" pénzről van szó. Mert nem a honlap védelme a fő – azt újra lehet alkotni napjában több százszor –, hanem a belső hálózat elemeinek védelme, mert ott gyakran létfontosságú és bizalmas információk áramlanak.

A Sulinet helyzete közismert. Hosszú ideig onnan érkezett a legtöbb behatolási kísérlet. (Talán még most is így van – belefáradtam, hogy megnézzem, éppen mit fogott meg az otthoni, ingyenes és igazán felhasználóbarát tűzfalam.) Nem mintha a diákok hajnali háromkor ott vadásztak volna, csak a rendszer annyira lukas volt, hogy egy félprofi már ujjgyakorlatként jutott be, és álcázta magát onnantól sulinetes gépnek – így akadályozva kilétének felderítését. Az ezekre adott nyílt válasz tartalmaz néhány önvédelmi alapfogást (és egy csepp önreklámot), de egyben be is ismeri az összes felvetett problémát.

Egy kivétel van a jogos felvetések között, a szegény-szegény internetbűnözéssel megvádolt hacker költői képe, aki csak „kihasználja a lehetőségeket" – nos, ez ordenáré csúsztatás. Régi, találó párhuzam a hackerkérdésnél, hogy ha valaki éppen kulcsokat próbálgat a lakásom ajtajába (pláne, ha egyikkel sikeresen ki is nyitja), akkor mit tegyek? Dicsérjem meg, amiért kihasználta a lehetőséget, és reménykedjek, hogy nem visz el semmit – vagy hívjam a rendőrséget? Tulajdonképpen a pénzespostás leütése, vagy a zsebtolvajlás, de akár az atomfegyverrel való zsarolás is csak a lehetőség kihasználása, és a törvények szempontjából „talán" a bűn kategóriájába esik.

Ahogy Hofi mondta: ha valaki izgalomra vágyik, ott van mindjárt a jobb keze. Ha meg kihívást keres, dúskálhat a lehetőségekben: rákkutatás, környezetvédelmi fejlesztések, űrkutatás. Hajrá! Ha más nem megy, legyen jófiú, aki biztonságtechnikai vagy általános szoftvercégnél dolgozik, és a saját fejlesztésű rendszert törögeti tesztképpen – no, akkor talán tényleg a rosszfiúk előtt lehetne járni, és nem mögöttük kullogni, lehajtott fejjel, ragtapaszokkal orvosolva az általuk megtalált és kihasznált hibákat.

Összefoglalva a kaotikus félmondanivalókat: mi értelme ennek a levélnek azon kívül, hogy indulatokat kavar, és olyanokat von be a vitába (és a belőle fakadó félelembe), akik semmit nem tudnak erről a kérdéskörről? És mi az értelme a válaszlevélnek, azon kívül, hogy egy élelmes cég élelmes marketingese kapva az alkalmon vásárlásra ösztönözheti az olvasóit?

Talán a levél egy-két olvasója utánanéz a problémának, és helyes forrásra lel, bővebb körítéssel. Ha pedig közülük néhányan politikusok, akár ésszerű törvényi szabályozás és hatósági jogkör is születhet, ami megvédi az egyént a virtuális bűnözőktől, anélkül, hogy az utánuk folytatott hajszában csorbítaná az egyén jogait. Mert a problémának a megoldását kizárólag ilyen biztos alapokon lehet elkezdeni.

Győri Ferenc

➪ A levélváltás folytatódott, következő számunkban olvashatják a fejleményeket: MPCM, 2003/8

[...] Van egy problémám. 5.1-es hangszórórendszert használok Sound Blaster Audigy Player hankártyával. A minőséggel nincs bajom, nem arról van szó, hanem arról, hogy alapban nem szól a centerem. Csak basszust ad, ha kihúzom a csatlakozóját a hankártyából, nincs basszusom. Igaz a hangkártyához mellékelt játékban szól a centerem normálisan, sőt akkor is, ha van olyan program, amiben be lehet állítani a 6 hangszórót vagy a Dolby 5.1-et! De ezt kevés tudja! Amúgy az 5.1 be van állítva a Windowsban és a hangkártya szoftverén is, de a center nem szól alapban...

(név nélkül)

Azért szól csak ritkán a középső hangszóró, mert nincs neki való jel. A legtöbb műsor sztereó, azaz egy bal és egy jobb csatornából áll. A hangkártya megteszi nekünk azt a szívességet, hogy a mélyeket a mélysugárzóra küldi, de egyébként nem avatkozik bele a hangképbe. Ahhoz, hogy a középső csatornát is szólásra bírjuk, Dolby Pro Logic dekódert kell alkalmazni, ami azokat a hangokat, amelyek egyébként is középről szólnának, a center csatornára küldi.

Nagy érdeklődéssel olvastam a PC Magazinban az LP-k digitalizálásáról szóló cikket. Mivel magam is nagy LP-gyűjtő vagyok, szerettem volna digitális formába átírni a lemezeket, hogy megkíméljem azokat. Minden rendben is volt, bedigitalizáltam, amennyire kellett, kiszűrtem a zajokat, a PC-n szépen szóltak a számok. Ahogy azonban audio-CD-t készítek belőlük, előfordul, hogy a számok egy kattanással érnek véget. Mindent úgy csinálok, ahogy le van írva, de nem tudom megszüntetni ezeket a kattanásokat. Mi lehet a hiba?

Péteri Zoltán

Olvasónk még mintát is küldött a digitalizált felvételekből és egy általa készített audio-CD-t is, amelyen valóban kattant néhány szám vége. A kattanás egyértelműen arra utalt, hogy a zeneszám nem frame pontossággal lett vágva, ami azért volt furcsa, mert a leírást követve a Cool Edit Próban track formátumra vágta az LP anyagát, ami kifejezetten CD frame határon vág.

A frame az audio-CD-n található legkisebb tárolási egység, 1/75 s időtartamú. Ha a szám hossza ennek nem egész számú többszöröse, akkor a CD-író programtól függ, hogyan sikerül neki „felkerekíteni". Ha nem sikerül neki korrektül, abból jön létre kattanás. Esetünkben ez nem lehetett probléma, mert eleve frame pontossággal volt vágva a szám.

A küldött mintát megnéztem Cool Edit Próban, valóban frame határon voltak vágva. Nero 5.5.8.3-mal audio-CD-t készítettem belőle – és leesett az állam, amikor nekem is kattant a végeredmény. Itt már gyanús volt, hogy a Nero ront el valamit. Végül sikerült megtalálni a hiba forrását. Olvasónk 48 kHz-es mintavételezéssel dolgozott, ami nem lett volna baj, de a Nero, miközben átkonvertálta a hanganyagot 48 kHz-esről 44,1 kHz-esre, hajszálnyit megváltoztatta a hosszát, emiatt a vége már nem esett frame határra. Végeredményben ez okozott reccsenést a szám végén.

Én is ludas vagyok abban, hogy olvasónknak ilyen gondja akadt, hiszen én biztattam arra, hogy 48 kHz-en dolgozzon. Mivel jómagam nem CD-re írom a digitalizált LP anyagokat, hanem MP3-at készítek belőlük, így nem tűnt fel ez a probléma.

Tanulság tehát, hogy nem szabad a Neróra bízni a konvertálást. Ha CD-t szeretnénk készíteni, akkor még a Cool Edit Pro segítségével konvertáljuk 44,1 kHz-es mintavételezésűre a hanganyagot. Ekkor semelyik CD-író programnak sem lesz vele baja.

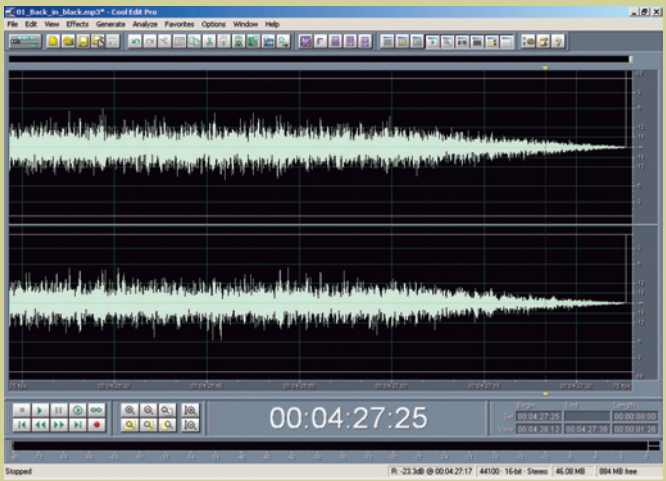

Jól megfigyelhető a szám végén a kattanás

Szerettem volna amerikai ismerőseimnek a Vuk rajzfilmet elküldeni, és legegyszerűbbnek a DVD tűnt, mert így helyből megvan több nyelven, és még a PAL/NTSC videorendszer különbségével sincs gond. Meg is találtam a filmet, de legnagyobb meglepetésemre a DVD dobozán azt láttam, hogy PAL, és a boltban sem tudtak arról felvilágosítást adni, hogy Amerikában ezt le tudják-e játszani. Így nem mertem megvenni.

Nem értem, hogy mi köze van a DVD-nek a PAL videorendszerhez, ha pedig nincs, akkor miért van a dobozon. A lényeg: le tudják-e játszani az itthon kapható DVD-t az USA-ban?

Anna

Sajnos ki kell ábrándítanom, mert bár a DVD digitális formában tárolja a filmet, azt valamilyen videorendszerben kell megtennie. Ez még nem is lenne baj. Ahogy a nálunk kapható tévék legtöbbje multinormás, vagyis a PAL mellett az NTSC videojeleket is tudja fogadni, feltételezem, hogy ez így van az Amerikában kapható készülékekkel is, vagyis a PAL formátum lejátszása nem okozna gondot.

Nagyobb probléma a régiókód kérdése. Európa és vele együtt Magyarország a 2-es régióba tartozik, ezt jelzi a DVD-n a földgömbben látható 2-es szám. Amerika ellenben az 1-es régióba tartozik. A régiókódokat azért találták ki, hogy a világ különböző tájain különböző időpontban adhassák ki ugyanazt a filmet, esetleg más tulajdonságokkal láthassák el a különböző régiójú kiadványokat. Ennek megfelelően a DVD-lejátszók csak egyféle régiókódú lemezt tudnak lejátszani, az amerikában eladott lejátszók például 1-es kódút. Így a 2-es kódú magyar DVD-vel sajnos nem sokat tudnak odakint kezdeni. Ha esetleg az amerikai illetőnek olyan lejátszója van, amelyikben ki lehet iktatni a régiófigyelést, akkor van esélye, hogy le tudja játszani a filmet, egyébként sajnos le kell mondania róla.

A VirtualDubról írt cikkük kapcsán felmerült egy-két kérdés bennem. Ha DVD-re szeretnék rögzíteni egy, a tévéből felvett több részből álló sorozatot, milyen méretben érdemes ezt rögzíteni? Utána tévén szeretném visszanézni. Elég, ha 640x480-as méretben veszem fel? Van egy videofile, ami 720x576 méretű, és MPEG-2-es tömörítéssel lett rögzítve. A VirtualDub képes ezt a formátumú videót átméretezni? Segítségüket előre is köszönöm !

Üdvözlettel: Lukács István

A 640x480-as méret videózás szempontjából nem számít szabványos felbontásnak, így ezzel nem sokat lehet kezdeni a gyakorlatban, csak átméretezés és ezzel együtt áttömörítés után. Felnagyítani nem érdemes, akkor már inkább kicsinyíteni VCD méretűre (352x288 képpont). A problémát fokozza, hogy a VirtualDub alapvetően AVI file-ok kezelésére készült, ezért nem tud olyan formátumot előállítani, nevezetesen MPEG-2-t, amiből közvetlenül készíthető DVD. Ezért érdemes az átméretezést és az MPEG-tömörítést egy füst alatt végezni. Ha van DVD-írója, akkor minden bizonnyal kapott mellé valamilyen DVD-készítő programot, ami ezt elvégzi.

A 720x576 ellenben pont a DVD-k felbontása, ráadásul MPEG-2-es is, ami azt jelzi, hogy nagy valószínűséggel minden átalakítás nélkül készíthető belőle DVD, természetesen a megfelelő DVD-készítő programmal. Tehát a továbbiakban is ebben a felbontásban és tömörítési módban kell gondolkodni, és ha lehet, egyből ebben a felbontásban és tömörítési móddal rögzíteni.

TARTALOM

Embervadászat

Miért nem nyújt kellő védelmet a vírusirtó és a tűzfal napjaink összetett internetes fenyegetéseivel szemben? Egy IDS-felmérés tanulságai.

24

Harcostársaink

Minden hónapban bemutatunk jó néhány PC-alkatrészt, de csak elvétve írunk róluk később. Most pótoljuk a hiányt. Rendhagyó tartósteszt-napló.

43

Lapzárta után

10 Hírek
Sulinet Expressz: vegyen számítógépet adókedvezménnyel! ● **Bion, Pannon GSM:** életmentő SzívLeső ● **Wibu Systems:** a digitális jogkezelés kulcsa ● **MSI:** PC, mikrohifi és házimozi egyben ● **Samsung:** hangfogós merevlemezek ● **Logitech:** szédítő hajtóerő ● **Encad:** kültéri nyomatok vinilre ● **MiLAN Technology:** 6,5 millió csomag másodpercenként ● **Shuttle:** nForce2-es alaplap ● **ECS:** formás Green noteszek

Lemezszemle

14 Tíz számban száz freeware
Freeware-ekből szemléző sorozatunk a 10. részéhez érkezett, melyet jubileumi összeállítással ünneplünk.

16 Csak egy kis felfrissülés
A Honosító Műhely kínálatából most elsősorban a sikeres programok frissítéseit válogattuk ki.

18 Nyári akciók
Játékdemók az E3 jegyében: Star Trek: Elite Force II ● Tony Hawk's Pro Skater 4.

19 Hely hiányában...
Válogatás a SAC kínálatából: FlashFXP 2.1 ● Speak Freely 7.2 ● EniG. Chemistry Assistant 2.4 ● IconLover 1.11 ● SmartGrabber 2.4 ● DAMP 0.96 ● System Analyser 5.2v ● MagicTweak 2.40 ● Abacre Paperless Office 1.0 ● Source Editor 1.59f ● XmlShell 1.2

21 Útban az eComStation!
Frissítések és újdonságok OS/2 platformra.

22 Apokrif kernelek
Hasznos kiegészítések (patch) a Linux kernelhez.

23 Nyári pletykák
Ha nincs hír, ki kell találni néhányat. Mintha ez történne az Amiga Inc. háza táján.

Magazin

24 Embervadászat
Miért nem nyújt kellő védelmet a vírusirtó és a tűzfal napjaink összetett internetes fenyegetéseivel szemben? Egy IDS-felmérés tanulságai.

26 Nevezetes fejlesztések
A Hewlett-Packard bristoli kutatólaboratóriumába látogattunk, ahol fantasztikus eszközöket fejlesztenek.

Hardver

28 Látóhatár
Nvidia: beismert ballépés ● **Hitachi:** még gyorsabb laptopok ● **Intel:** hiba a rendszerben ● **Intel:** a nagy szakítás és az új jövevények ● **Novac:** kapj-el-tévé ● **SiS, Xabre Graphics Inc.:** ki-váló videokártya-részleg ● **Thermaltake:** a divatozás felsőfoka ● **GeIL Corp.:** a sárkány memóriája ● **Legacy Electronics:** szereld magad! ● **Sigma Designs:** a formátumok nagy ismerője ● **E-Ink:** felvillanyozott papír ● **Microsoft, Focus Enhancements:** árelőnyért ● **Intel:** Longhornra várva ● **Ati Technologies, TSMC:** hiánybetegség ● **NH Japan:** zsebtévé 2003

31 Hírek
Acer: panorámás noteszgép ● **Sweex:** a Vízöntő háza ● **Creative:** hordozható, USB-s Sound Blaster ● **Minolta-QMS PagePro:** gyors lézernyomtató kis irodáknak ● **Epson:** színes, lézeres nyomtatás nagy méretben ● **IBM:** csúcskategóriás szerverek POWER4+ processzorokkal ● **Conteg:** szekrények és szerelőkeretek

34 Gyorsteszt
Diákmunka másképp: Canon CanoScan 9900F ● **Családi tévéműsor:** Dazzle TV Photo Show ● **A multisütő:** Panasonic LF-D521 DVD-RAM/R/RW-író ● **Búcsú a szalagoktól:** Panasonic DMR-E50 asztali DVD-felvevő

36 Canter(wood)-ba ver
Mit tud az Intel az új sorozatú Pentium 4-e egy Canterwood készletes alaplappal?

39 Az arany középmezőny
Tesztlaborunkban a videokártyák középkategóriájának színe-java mérte össze erejét.

43 Harcostársaink
Minden hónapban bemutatunk jó néhány PC-alkatrészt, de csak elvétve írunk róluk később. Most pótoljuk a hiányt. Rendhagyó tartósteszt-napló.

46 DVD olvasótábor
Ma már egyre inkább úgy tűnik: érdemes áttérni a DVD-olvasóra. Legújabb tesztünk is ezt bizonyítja.

52 Kis színesek
Új év, új sorozat a tintasugaras nyomtatókról. Tesztünkben 8 modellt vizsgáltunk.

57 Előkelő hangkeltő
A hónap hardvere: Apple iPod 2 MP3 walkman.

58 Melyiket szeressem?
Ezúttal két kért konfigurációt is sikerült levadásznunk, ráadásul egyikük igazi nagyvad: egy SOHO file-szerver.

Szoftver

62 Látóhatár
OpenOffice.org: gyúrogatás ● **Microsoft:** újabb vízió... ● **Microsoft:** a mentés nem mentés ● **Sun Microsystems:** irodai mindenes ● **BeFree:** újabb klón ● **Microsoft:** a mindent lejátszó

63 Hírek
Philips, Multisoft: magyar beszédfelismerő technológia ● **Triple Bridge:** sasszem ● **Corel:** extrák CorelDraw-hoz

64 Május, a férgek hava
Május roppant termékenynek mutatkozott a számítógépes férgek szempontjából.

65 Gyorsteszt
Menteni a menthetetlent: Runtime Software GetDataBack 2.17 ● **Merevlemezbuheráló csak profiknak:** Runtime Software DiskExplorer ● **Nagyravágyó képek:** Shortcut S-Spline Pro

67 Nyolcmérföldes léptekkel
A Paint Shop Pro óriási karriert futott be legújabb, 8-as verziójáig. És még mindig van benne lendület...

69 Csoportmunka az irodában
Bár a végleges Microsoft Office megjelenése elhúzódhat, már a bétából is kiderül egy s más...

71 Profik előnyben
A Pinnacle videoszerkesztő szoftverét, az Editiont nem kezdő felhasználóknak készítették – ez már a kezelőfelületén is látszik.

72 Menekülés a papírkupac alól
Bár a papírmentes iroda egyelőre álom, a PaperPort 9.0-val irodánkat hatékonyan elmozdíthatjuk digitális irányba.

74 Készítsünk SVCD-t!
Hogyan alakíthatjuk megvágott videónkat olyan formátumúvá, melyet asztali DVD-lejátszónk is elfogad?

Készítsünk SVCD-t!

Hogyan alakíthatjuk megvágott videónkat olyan formátumúvá, amit asztali DVD-lejátszónk is elfogad?

74

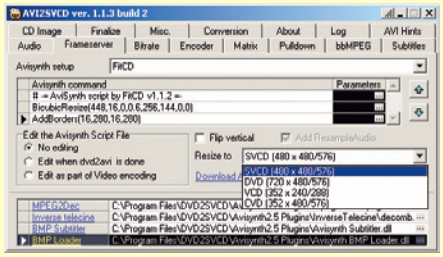

76 Behatolás kizárva, bezárva!
Telepítettük a Windows Server 2003-at, aztán kiderül, nem működik rajta szinte semmi. Vajon miért?
Mert secure by default!

78 X-akták, harmadszor is
Az Xteq System X-Setup a Windows-babráló segédprogramok királyának számít. Vajon miért?

81 Kell egy menü!
Elérkeztünk Flash sorozatunk utolsó részéhez, befejezzük az előző alkalommal megkezdett menürendszer felépítését.

83 Képkatalógus-készítő
Nem csak programozóknak! Képkatalógust készítünk – programmal.

Linux

86 Látóhatár
PeopleSoft: újabb felszálló a Linux-vonatra ● **Oracle Corp., Red Flag Software:** nagy piac, nagyobb piac... ● **UHU-Linux:** bástya ● **Ghostscript:** az út jó, a név kevésbé ● **Red Hat, Intel, AMD:** vissza a múltba ● **mplayerhq.hu:** vége a pihenőnek?

88 Gyorsítunk
A SuSE Linux 8.2-es verziójában hatékonyan segíti a telepítést és a frissítést SuSEWatcher.

90 Prérifarkas a kibermezőn
Készítsünk olcsó routert egy régi gépből!

Kommunikáció

92 Látóhatár
BitTorrent, eDonkey2000, FastTrack, Gnutella: következő felvonás ● **Microsoft, Apple:** a polip új csápja ● **Trend Micro:** p, mint púp ● **Fele sem igaz:** a net jobbik feléről ● **E3 játékkiállítás:** E3 – alapok; azért a PC az úr; második félidő; ez lesz a végzeted!; Európa felé; nosztalgiahullám

94 Hírek
Linksys: Wireless-G alapállomás ● **Citrix:** hatékony hozzáférés-kezelés ● **Elender:** a lakossági ADSL-piac új szereplője ● **EMC:** felfrissített tárolóeszközök ● **F-Secure:** versenygyőztes Pocket PC-s alkalmazás ● **Nokia, Pannon GSM:** az első nyilvános EDGE hívás ● **Symantec:** vállalati incidenskezelő

97 Játékosok központja
A hónap webhelye: www.fpscentral.hu, a programjavítások (patch) és kiegészítők (mod) egyik legnagyobb tárháza.

98 Gyorsteszt
Hálózati mindenes: Capturix NetWorks 1.60 ● **Webszerverek tesztelője:** Webserver Stress Tool 6.07 ● **Érezd magad gyorsabbnak!:** BeFaster 3.2

99 Variációk vezeték nékül
Cikkünk célja, hogy olvasóink könnyebben eligazodhassanak a 802.11 szabványcsaládban.

101 Robotkisasszony
Hogyan működik a robot telefonoskisasszony? Az automata telefonközpontok számítástechnikai háttere.

103 Csoportmunkára fel!
A Novell GroupWise 6.5 irodai kommunikációs rendszer különleges célokra is tökéletesen megfelel.

104 Egyszerűen megosztva
A szélessávú netelérésnek egyre inkább szoros tartozéka a router. Tesztünkben kilenc berendezést vizsgáltunk.

109 Incidens vagy esemény?
Mit takar a két fogalom, és mi a különbség közöttük?

110 Felturbózott éter
A wireless szabványok elterjedését megnehezítik a különböző rádiókorlátozási törvények. Ennek kiküszöbölésére (is) született meg a 802.11g.

Mobil

111 Látóhatár
Nokia: tollforgatós mobil ● **Tapwave:** tenyérkonzol ● **Opto Tech:** kis kijelző, nagy üzlet ● **PalmSource:** az evolúció újabb lépcsőfoka ● **Sony:** kicsi is, olcsó is

112 Hírek
Siemens Mobile: trendlakás Párizsban ● **Nokia:** MMS biztonsági kamera

113 Gyorsteszt
Memóriacirkáló: SanDisk Cruzer ● **M)Axim(ális):** Dell Axim 5 Pocket PC

114 Számítógép borítékban
Áttekintésünkben négy Palm kéziszámítógépet mutatunk be.

Szakma

116 Látóhatár
Toshiba America Electronic Components: rézalapú apróság ● **University of Calgary:** víruskurzus ● **Ázsia:** egy kis IP-t kérünk! ● **Visa International, Royal Philips Electronics:** madzag nélkül ● **Microsoft:** elemes bútor

117 Hírek
Informatikai és Hírközlési Minisztérium, Vezeték Nélküli Internet Szolgáltatók Magyarországi Egyesülete: együttműködési megállapodás ● **Adobe:** Syntrillium technológiák felvásárlása ● **Delta Elektronik:** címek és rangok ● **Grepton:** Oracle-partnerség és új üzletág ● **HP:** az első házassági évforduló ● **Kürt:** innováció és jótékonyság ● **Sun Microsystems:** jó az öreg a háznál

120 Pantha rei
Interjút készítettünk Nigel Wilsonnal, aki a HP iparági szabványú szervereinek programmenedzsere az EMEA régióban.

Korongok és kötetek

122 DVD-ajánló
Egy klasszikus fabábu újralakkozva: Pinocchio ● **Nem mind arany, ami fénylik!:** Austin Powers – Aranyszerszám ● **Ki fog a horogra akadni?:** A hal neve: Wanda ● **Aki a virágot szereti...:** Rémségek kicsiny boltja ● **Hasfelmetsző Jack igaz története:** A pokolból ● **Amikor nem az agy gondolkodik:** A hűtlen

124 Amikor a nyomozó önmaga után nyomoz...
Philip K. Dick sci-fi író regényéből Steven Spielberg készített filmet. A hónap DVD-je: Különvélemény.

125 Föltámadott a tenger...
Brian Reynolds ismét sikergyanús játékot készített: Rise of Nations.

126 CD-ajánló
Tanuljunk játékosan angolul: Angol nyelvi puzzle ● **Egy ma is keresett klasszikus:** Finály Henrik: A Latin nyelv szótára – Editio Digitalis ● **Hogy ne nézzenek az iskolában madárnak:** Művészet és művészek – Kivi oktatósorozat 3.

127 Könyvek
Albert-László Barabási: Behálózva ● **Móricz Attila:** Webdesign a gyakorlatban ● **Jacob Nielsen:** Web-design

Szerkesztőségi rovatok

3 Agóra
8 Index
128 Impresszum
128 Hirdetőink
130 Előzetes

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagokban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windowsra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

2F 2000 Kft. 96
875P Neo FISR2 36–38
A4 Tech AS-6 59–60
A4 WOP35 59–60
Abacre Paperless Office 1.0 20
Abit GeForce3 Ti200 44
Accent 45
Access 2003 69–70
Access Logix 96
Access Point 104–108
AccessPoint Kft. 110
ACDSee 83–85
Acer Aspire 1700 31
Acer Computer Magyarország 31
AcrSoft PhotoBase 34
Activision 18
Adobe 117
Adobe Acrobat Reader 31
Adobe After Effects 117
Adobe Encore DVD 117
Adobe PDF Premiere 117
Adobe Photoshop 117
Adobe Photoshop 7.0.1 66
Adobe Photoshop Elements 2.0 34
Adobe Systems 117
AIDA32 15
AirNavigator 110
AirStation WBR-G54 110
Albatron 36–38
Albatron PX845PEV-800 36–38
AlbumDIY 1.11 14
Alien Computers 59–60
AlphaSonic Kft. 32,94
ALSA Project 21
AMD 36–38,44–45,86
AMD Duron 45
AMD Thunderbird 45
Amiga Inc. 23
AmigaONE 23
AmigaONE XE/G4 23
Amouse 2.4g 21
AMP Computers 59–60
Apple 92
Apple iPod 2 57
Apple iTunes Music Store 92
Aquarius 31
AquaVinyl 12
Arcanum Adatbázis Kft. 126
ArcSoft PhotoStudio 34
Articia 23
Asus 39–44
Asus A7V333 45
Asus E616 46–51
Asus P4B533 45
Asus V8460Ultra Deluxe 43–44
Asus V9560 Video Suite 39–42
AsusDVD 4.0 46–51
Atcomp 34
Ati 29
Ati Imageon 111
Ati R300 29
Ati R360 29
Ati Radeon 9600 Pro 128 MB 39–42
Ati Radeon 9700 28,39–42
Ati Radeon 9800 Pro 44–45
Ati RV350 29
Ati RV360 29
AudioGalaxy 92
BaSys Multimédia Kft. 46–51
BayTSP 92
BeFaster 3.2 98
BeFree 62
Benq 1650P 46–51
Big Huge Games 125
Billion Electric BIPAC640AE 13
Bion Kft. 12
BitTorrent 92
Black & White 2 93
Blue Eyed OS 62
Bluefish Computers 46–51,59–60
BME 118
bplan 23
BTC BDV-316C 46–51
Buffalo 110
BuilDog 117
Canon 34
Canon Bubble Jet i320 52–56
Canon Bubble Jet i450 52–56
Canon Bubble Jet i550 52–56
Canon Bubble Jet S330 Photo 52–56,59–60
Canon Hungária 52–56,59–60
CanonScan Toolbox 34
Canopy 29
CanoScan 9900F 34
Canterwood 36–38
Capturex 14
Capturix NetWorks 1.60 98
Casual Capture 26–27
Catch TV 28
CBIRC Preview 1 21
Cebit 36–38
Chaintech A-G320 44
Chenbro Net A9891 58–59
Cinema Craft Encoder 74–75
Citrix MetaFrame Access Suite 95
Citrix Systems 95
Civilization II 125
CLARiiON CX200 96
CLARiiON FLARE 96
Clevers 93
Clie NX80V 111
Cliprex DS Player 1.0.0.58 14
Cliprex Video Entertainment Software 14
Club3D GeForce FX 5800 128 MB 39–42
CM-Stick 10
CM-Talk 10
CMI8738 36–38
CodeMeter 10
Codra Kft. 63
ColourManager/2 1.1b 21
CommView 4.0 Build 301 16
Compaq 117
ComputerBooks 127
Conexant Systems 30
Conteg 32
ConText 63
Cool Edit Pro 117
Corecell 36–38
Corel 63
Corel Collection 63
Corel Photo-Paint 11 63,66
Corel R.A.V.E 2 63
Corel Ventura 10 63
CorelDraw 11 63,83–85
CorelDraw Graphics Suite 11 DOMINO 63
Coyote 90–91
Creative MediaSource 32
Creative Sound Blaster MP3+ 32
Crown-Tech 104–108
Custom Technology 74–75
Cyberlink PowerDVD XP 46–51
CyberStorm PPC 23
Cédrus Számítástechnikai 39–42
D-Link DI-604 104–108
DAMP 0.96 20
Dazzle TV Photo Show 34
DB2 33
Dell 62
Dell Axim 5 Pocket PC 113
Delta Elektronik Kft. 118
Demo Stúdió 59–60
Dialog Enhancer 21
Digital Media Viewer 26–27
DirectShow 14
DirectX 9 14,29
DiskExplorer 66
DIVX 30
Doom 3 93
DOS Navigator for OS/2 21
DrayTek Corporation Vigor DSL/Cable 13
Driving Force Pro 11
DTK CAS-73W 59–60
Dungeon Siege 2 93
DVD+RW Alliance 62
DVD2SCVD 74–75
E-Ink 30
E-tech Bullet DSL/Cable Router QOS 104–108
E3 11,18
EagleEye 63
ECC Basic 101–102
eComStation 1.1 21
Edimax BR-6104P 104–108
eDonkey 92
eDonkey2000 92
EF Duplicate Files Manager 0.90 16
Elbatex – Hun Kft. 35
Electronic Entertainment Expo 93
Elender 96
Elitegroup Computer Systems 12
EM8500 30
eManager 92
EMC Corporation 96
Encad NovaJet 12
Encad VinylJet 36 12
EniG. Chemistry Assistant 2.4 19
Epson AcuLaser C8600 31
Epson AcuLaser Color ASIC 31
Epson Stylus C62 52–56
Epson Stylus C82 52–56
Euronet Rt. 101–102
Exair GeForce4 Ti 4600 45
Excel 2003 69–70
F-Secure Anti-Virus for Pocket PC 96
F-Secure Corporationt 96
FastNet99 4.3 14
FastTrack 92
Fathammer X-Forge 3D Game Engine 111
File Lifecycle Tracking 63
Fireworks 127
Flash 127
FlashFXP 2.1 19
Flexi-Banner RIP 12
FlowFX 28
Focus Enhancements 30
FreeBSD 62
Frogger 2.06 23
FrontPage 2003 69–70
Full Throttle 93
GamaxNet 13,104–108
Gartner Dataquest 120–121
Gecko 21
GeForce 4 MX 10
GeForce FX 5800 44
GeForce3 Ti 200 44
GeForce4 Ti 4600 43–44
GeIL Corp. 30
Genesi 23
Genius KB-10X 59–60
Ghostscript 7.07 86
Gigaset A100 112
Gigaset C100 112
Gigaset C150 112
Gigaset C200 112
Gigaset C250 112
Globalwin WBK32 45
Gnutella 92
Go Modem Protocol 22
Goben 22
Gran Turismo 4 11
Grand Theft Auto 4 93
Granite Bay 36–38
Green G733 12
Grepton Informatikai Rt. 117
Grokster 92
H&M System Software GmbH 15
Half-Life 93
Halo 2 93
HDSys Kft. 57
Helix 111
Herta Kereskedelmi Kft. 35
Hewlett-Packard (HP) 26–27,62, 117–118,120–121
Hewlett-Packard HP-UX 11i 95
Hidden and Dangerous 2 93
HighMAT 46
Hitachi Global Storage Technologies 29
HomeSite 127
Honosító Műhely 16
HP Adaptive Enterprise 120–121
HP Deskjet 5550 52–56
HP Deskjet 6122 52–56
HP Magyarország 52–56
HRP Hungary 52–56
Hyperion 23
Hyundai V560 58–59
IBM 21,33,86
IBM Aix 95
IBM eServer p690 33
IBM Microdrive 34
IBM ThinkPad 29
IconLover 1.11 19
ICQ 92
id Software 93
IEEE-1394 31
iMX1 Motorola ARM9 111
Incident Manager 2.0 94
Info Angel 15
InfoPath 2003 69–70
Informania Digitalmedia Kft. 126
Informatikai és Hírközlési Minisztérium 118
Inno3D GeForce4 MX440 AGP 8X 59–60
Intel 28–29,36–38,86, 101–102,120–121
Intel Canterwood 36–38
Intel Extreme Graphics 2 29
Intel Itanium 2 28
Intel Pentium 4 2,4B 44–45
Intel S845WD1-E 58–59
Internet Explorer 127
Intervideo WinDVD 4 46–51
IPChat 1.6 21
iPod 57
IrfanView 3.8 66
Itanium 86
iTunes 4 57
J2SE 1.4.1 for OS/2 21
JASC Paint Shop Pro 8 66–68
Java 62,95
Java 1.3.1 21
JD Edwards 95
Jetway Radeon 8500 64 MB 45
Juventus Team 10,31
KaZaA 92
KDE 88–89
Kelly-Tech 104–108
Key Mouse Electronic 45
KeyNote 1.6.1 15
Kiev Elephant 21
Kingston KVR266X72C25/512 58–59
KPT 7 63
Kürt Computer Rendszerház Rt. 118
LAME 15
Legacy Electronics 29
LG Electronics Magyar Kft. 46–51
LG GCE-8520B 58–59
LG GDR-8161B 46–51
Libra Computer 113
Linksys BEFSR11 104–108
Linksys WAP54G 94
Linksys WET11 94
Linux 22,62,86,120–121
Logitech 11
Logitech Action 11
Logitech Attack 3 11
Logitech Dual Action 11
Logitech Extreme 3D Pro 11
Logitech Extreme Action 11
Logitech Precision 11
Lotus SmartSuite 21
LucasArts 93
M.Dev Software 15
Macintosh 34,57
Macromedia 127
Macromedia Flash 81–82
MagiComp 59–60
MagicTweak 2.40 20
Magma 22
Magyar Könyvklub 127
Mai Logic 23
Matáv Rt. 118
Maxtor 6L080J4 59–60
McCaleb 92
Megatrend Rt. 95
MetaFrame Presentation Server 1.2 for Unix 95
Microprose 125
Microsoft 30,46,62,92,116, 118,120–121,125
Microsoft Mobile Solutions Challenge 96
Microsoft Office 2003 69–70
Microsoft TAPI 101–102
Microsoft Windows Media 9 57
Microsoft Windows XP Home 31
Microsoft Xbox 93
Mikland 59–60
MIL-SM2401M 24 13
MiLAN Technology 13
Minolta Magyarország Kft. 32
Minolta-QMS PagePro 1250 W 32
mIRC 21
Morphologic 63
Mozilla Firebird 0.6 21
Mozilla Project 21
mp3DirectCut 1.32 16
MPlayer 0.91 86
mplayerhq.hu 86
MrSoft Kft. 10
MS SQL 2000 101–102
MSI 10
MSI K7 Master 45
MSI KT3-Ultra2 59–60
MSI MS-6758 36–38
MSI MS-8216M 46–51
Multimédia Kft. 46–51
MultiSoft 63
Musicmatch Jukebox 7.5 57
Napster 92
Navisphere 96
Need for Speed Underground 93
Netgear FR114P 104–108
Netgear RP614 104–108
NetPiac Kft. 122–123
nForce2 10
Nintendo 93
Nintendo Gamecube 93
No One Lives Forever 2 43–44
NoiseGuard 12
Nokia 111–112
Nokia 6108 111
Nokia 6220 EDGE 94
Noller&Breining 21
Novac 28
Novell GroupWide 6.5 103
NTBackup 62
NTI CD Maker 31
Nvidia 28–29
Nvidia 5900 28
Nvidia GeForce FX 5800 29
Nvidia IGP 10
Nvidia nForce2 36–38
ODBC DB 101–102
Office 2003 62
Oktatási Minisztérium 10
OneNote 2003 69–70
OpenBeOS 62
OpenOffice.org 15,62,88–89
Opteron 36–38,86
Opto Tech 111
Oracle 86,95,117
Oracle 9i 86
Oracle 9i Application Server 86
Oracle Collaboration Suite 86
Oracle Corp. 86
Oracle E-Business Suite 86
Oracle Partner Program 117
Oracle Unbreakable 86
Outlook 2003 69–70
PaidFair 10
Palm m130 114–115
Palm m515 114–115
Palm Tungsten T m550 114–115
Palm Zire 114–115
PalmOS 111
PalmSource 111
Panasonic 34–35,46
Panasonic DMR-E50 35
Panasonic LF-D521 34–35
Pannon GSM 12,94
PaperPort 9.0 72–73
PC Wizard 2003 1.0 15
Pegasos 23
PeopleSoft 86
PeopleSoft 95
Philips Electronics 30,62–63,116
Pinnacle Edition 4.5 71
Pioneer DVD-119 46–51
Pioneer DVD-120S 46–51
Playstation 2 11
PM Downloader 0.8.4 21
Polyphony Digital 11
POWER4+ 33
PowerDVD 31
PowerPoint 2003 69–70
Pressplay 92
Project 69–70
Promise 36–38
Publicom 104–108
Publisher 2003 69–70
Pulsar Hungary Kft. 12
Radeon 8500 43–44
Radeon 9700 Pro 44
RADIUS 13
Rambus 28,36–38
Ramiris Rubin Rt. 10,32,46–51
RAR 3.20 21
Red Flag Software 86
Resident Evil 93
Ricoh 62
Rise of Nations 125
Ritual Entertainment 18
Roline DSL/Broadband Router A 21.14.2104 104–108
Roline DSL/Broadband Router A 21.14.2114 104–108
Rufusz Computer 59–60
Runtime Software GetDataBack 2.17 65
S-Spline Pro 66
S.T.A.L.K.E.R 93
Samsung 12,46–51,59–60
Samsung 753S 59–60
Samsung SD-616F 46–51
Samsung Syncmaster 900IFT 45
SanDisk Cruzer 113
SAP 86,95
SaveAs Kft. 63
SaX2 88–89
ScanGear CS 34
ScanSoft 72–73
ScanSoft OmniPage SE 34,63
Scanvec Amiable 12
SceneCON 23
Seagate 45
Seagate Barracuda ATA III 20 GB 45
Seibel 95
Senorg Hungary 58–60
Serenity Systems 21
SharePoint Portal Server 2003 69–70
Shortcut 66
Shuttle 10
Siemens Gigaset SE105 dsl/cable 112
Siemens Mobile 112
Siemens Mobile Trendhouse 112
Sigma Designs 30
SilentSeek 12
Sims 2 93
SiS 29
SiS 651 10,12
SmartGrabber 2.4 20
SMC Barricade 7004VBR 104–108
SMC EZCard 59–60
Soft-Trans Bt. 65–66
Solaris 62
Sony 62,93,111
Sony DDU1612 46–51
Sony G 45
Sony Playstation 2 93
Sorenson 3 86
Source Editor 1.59f 20
Sourceforge 22
Sparkle GeForce4 Ti 4200-8X Platinum 39–42
Speak Freely 7.2 19
Speech SDK 3.1 63
SpeechMagic 63
SpinPoint P80 12
SpinPoint V80 12
Spire FalconRock 59–60
Springdale 36–38
Spy Sweeper 2.0.0 15
Star Trek: Elite Force II 18
Star Wars 93
StarOffice 6.0 62
StarOffice 6.1 Office Suite 62
StarOffice 6.x 15
StudioLine Photo Edition Basic 1.1.11.0 15
Sulinet Expressz 10
Sun Fire 118
Sun Microsystems 62,118,127
Sun ONE 118
Sun Solaris SPARC 9 95
Sun SPARC Server 490 118
Sun StorEdge D1000 118
Super Galileo 2 34
SuSE Linux 8.2 88–89
SuSEWatcher 88–89
SVOX 112
Sweex 31
Symantec 94
Symantec ManHunt 24–25
Symantec ManTrap 24–25
Syntrillium Software 117
System Analyser 5.2v 20
Szerviz-Trade 59–60
SzívLeső 12
Tapwave 111
Teac DV-516E 46–51
Telemat 104–108
Terminator 3 93
The GodFather 0.45 14
Thermaltake 28
Thermaltake Xaser III 28
Thomson 62
Tivoli 33
Tmpegenc 74–75
Tony Hawk's Pro Skater 4 18
Toshiba America Electronic Components 116
Toshiba SD-M1712 46–51
Toshiba SD-R1312 59–60
Travelstar 7k60 29
Trend Micro 92
Triple Bridge 63
Try and Buy 33
TSMC 29
TV Photo Show 34
TYPOTeX 127
UHU-Linux 86
UHU-Linux Office 1.0 86
UHU-Linux Tűzfal 1.0 86
UltraSPARC III 118
UMC 29
Unit Kft. 126
Universal Audio Drivers 21
Unix 33,95
UpdCD 21
Valve 93
Vezeték Nélküli Internet Szolgáltatók Magyarországi Egyesülete 118
Via 36–38
Vigor 2104p 13
Visa International 116
Visimon Tech 14
Visio 62
Visio 2003 69–70
Visio Corporation 62
Vision Computers 59–60
w@vebox 112
WAP 2.0 111
WarpVision GUI 21
Webroot Software, Inc. 15
Webserver Stress Tool 6.07 98
Western Digital Caviar WD400BB 58–59
Wibu Systems 10
Winamp 15
Windows Media Digital Rights Management for Devices 9 92
Windows Media Player 15
Windows Server 2003 62,76–77, 120–121
Wireless CardBus WLI-CB-G54A 110
Word 2003 69–70
Xabre 29
Xabre Graphics 29
Xabre II 29
Xaudio Corporation 15
Xbox 11,30,93
XI. Magyar Innovációs Nagydíj 118
XML Stylesheet Language Transformations 62
XmlShell 1.2 20
Xteq System X-Setup 6.3 78–79
Yamaha 62
Yamaha 111
ZipGenius 5.0.1.428 15
ZoneXplorer 23
Zorp 86

Sulinet Expressz

Vegyen számítógépet adókedvezménnyel!

A munkaügyi, az informatikai és az oktatási tárca összefogásával a kormány adókedvezményes számítástechnikai eszközvásárlásra biztosít lehetőséget pedagógusok, oktatók, jövedelemmel rendelkező egyetemi, főiskolai hallgatók, általános, illetve középiskolás diákot vagy első, nappali alapképzésben részt vevő hallgatót nevelő szülők számára.

A programban 66 cég, illetve konzorcium vesz részt, melyek kereshető adatbázisa a www.sulinet.hu/ado/ címen található. A jogosultak az ország mintegy 1300 pontján választhatnak több mint 250 számítógép, 70 szoftver, valamint nyomtatók, kivetítők, digitális kamerák, modemek közül.

A termék árát vagy a bérlés, lízingelés költségeit ki kell fizetni, majd az adóbevallásnál jelezni a jogosultságot: így évente akár 60 ezer forint is visszaigényelhető. Ehhez a számlát meg kell őrizni, mert egy esetleges ellenőrzéskor kérhetik, azonban nem kell az adóbevalláshoz csatolni. A vásárlás előtt érdemes tájékozódni a konstrukciókról: részletfizetés, bérlés vagy lízingelés esetén ugyanis akár három esztendőn keresztül is leírható az évi hatvanezer forint (feltéve, hogy a jogosultság mindvégig fönnáll). Ha egyszerre fizetik ki az adott eszköz árát, csak egyszer lehet élni a kedvezménnyel.

Az Oktatási Minisztérium a program beindulásával párhuzamosan egy információs vonalat is létrehozott a felmerülő kérdések, problémák gyors megoldása érdekében, amely a lenti számon hívható.

- Az Oktatási Minisztérium információs vonala ✆ 318-1318
- www.sulinet.hu/ado/

Shuttle

nForce2-es alaplap

A Shuttle első nForce2 lapkakészletű alaplapja a micro-ATX formátumú, Socket A foglalattal felszerelt MN31N.

MN31N: a kétmonitoros üzemmódot is támogatja

Az alaplap északi hídját az Nvidia IGP lapkája biztosítja, amelynek integrált grafikus vezérlője egy GeForce 4 MX, TwinView képességgel. Emellett támogatja a Dual Channel memóriakezelést, mely memóriaigényes alkalmazások, illetve az integrált videovezérlő használata esetén különösen hasznos lehet: a három DIMM foglalatba összesen 3 Gbyte memória helyezhető. De ha a GeForce4 MX kevésnek bizonyulna, rendelkezésre áll egy 8x AGP foglalat is. A déli hidat az MCP-T alkotja, mely két UATA 33/66/100 /133-as IDE csatolási felülettel, négy USB 2.0 porttal (2 kivezetve), IEEE-1394-es, 10/100-as hálózati és hatcsatornás audiovezérlővel rendelkezik, utóbbi három Realtek márkájú.

A belső eszközök csatlakoztatásához három PCI foglalat vehető igénybe, és az alaplapon egy belső IrDA csatlakozó is található, infravörös kapcsolaton keresztül kommunikáló eszközök használatához. Az MN31N-re 2 év garancia érvényes.

- Juventus Team ✆ 469-5847
- www.juventus-team.hu
- www.shuttle.com

MSI

PC, mikrohifi és házimozi egyben

Az MSI új termékkategóriát teremtő Mega PC-jének burkolata személyi számítógépet, hifitornyot, sőt tévékészüléket is rejt.

A nevéhez és sokoldalúságához képest meglehetősen kisméretű, 20x32x15 cm-es készülék egy SiS 651-es alaplapra épül, melyet a felhasználó igényei szerint bővíthet processzorral, memóriával, merevlemezzel és optikai eszközökkel.

A Mega PC alaplapján egy-egy AGP és PCI bővítőhely található, többre nincs is szükség, mivel a konfiguráció szinte mindent felvonultat: IEEE-1394-es csatlakozókat, USB 2.0-t, integrált (de letiltható) VGA-t, SPDIF csatlakozókat, LAN portot, mikrofon-/speakercsatlakozókat, MP3-lejátszót, rádiót, opcionális tévétunert, sőt hat-az-egyben kártyaolvasót is.

A június elején – e sorok közzétételével közel egy időben – forgalomba kerülő Mega PC némán működik, ha a felhasználó csak a multimédiás részt (rádió, MP3- és CD-lejátszó) veszi igénybe, így az élményt nem zavarja a ventilátorok zaja, a kényelmet pedig egy távirányító szolgálja.

Mega PC: az infotainment központ

- Ramiris Rubin Rt. ✆ 412-4300
- www.ramiris.hu
- www.msi.com.tw

Wibu Systems

A digitális jogkezelés kulcsa

A Wibu Systems – az Európai Unió felkérésére a PaidFair projekt keretében közreműködő cégekkel közösen – kifejlesztette a CodeMeter-t, egy hardveralapú megoldást, amely a személyi számítógépekre írt programok és digitális tartalmak licencelésére, a hozzájuk fűződő jogok védelmének kézben tartására szolgál.

A biztonsági processzort tartalmazó CM-Stick USB kulcsból, a CM-Talk protokollból és a futtatókörnyezetből felépülő megoldás lényege, hogy a szoftver vagy digitális tartalom szabadon letölthető, másolható, de csak akkor vehető használatba, ha ennek jogi feltételei teljesültek.

A CM-Stick biztonsági processzora tartalmazza a CodeMeter futtatókörnyezetét

A gyakorlatban ez a következőképp működik. A felhasználó kiválaszt egy szoftverterméket az interneten, letölti azt, majd felveszi a kapcsolatot a termék gyártójával. Mi-után a felhasználó kifizette a termék árát, a gyártó az interneten át elküldi a licencszerződést a felhasználó CM-Stickjére, aki ezt követően elindíthatja a szoftvert.

A CodeMeter, amely a támogatói közé tartozó gyártók licencszerződéseinek tömegét képes kezelni, az év második felében válik elérhetővé a végfelhasználók számára.

- MrSoft Kft. ✆ 322-0465
- www.codemeter.hu
- www.mrsoft.hu
- www.wibu.com

Logitech

Szédítő hajtóerő

A Logitech a Los Angeles-i E3 kereskedelmi bemutatón bejelentette és előzetesen bemutatta a Playstation 2-höz készített, új generációs, erő-visszacsatolásos (force feedback) Driving Force Pro kormányát, amelyet kifejezetten a Polyphony Digital most megjelenő Gran Turismo 4 autós szimulátorához terveztek Playstation 2-re.

A Logitech Driving Force Pro a világon az első olyan erő-visszacsatolásos kormány, amely élethűen adja vissza egy valódi sportautó kormányának elforgathatósági szögét.

A kormányokat eddig legfeljebb 300 fokkal lehetett elforgatni. De a Logitech Driving Force Pro fogasrúddal kapcsolt kis meghajtó-fogaskereke segítségével 900 fokot fordul el (2 és fél fordulat, ütközéstől ütközésig) azokban a játékokban, amelyek támogatják ezt a lehetőséget.

Ezzel a teljesen újszerű forgatási móddal a Logitech Driving Force Pro a valódi sportautók kormánydinamikáját utánozza élethűen – ez eddig ismeretlen volt az otthoni használatra készített kormányoknál.

A tipikus játéktermi szimulátorokon, amelyek több ezer dollárba kerülnek, bármeddig forgatható a kormány, ez azonban nem valósághű, és nem is hasznos a játékos szempontjából.

Ezzel egy időben a Logitech két, vezetékes Playstation-vezérlő, a Logitech Extreme Action és a Logitech Action előzetes bemutatójára is sort kerített.

Driving Force Pro: 900 fokban elforgatható, mint egy valódi versenyautó kormánya

A Logitech Extreme Action luxuskivitelű, nagy teljesítményű játékirányítót például olyan extrákkal látták el, mint a bőrrel borított markolat, a fényes metálfelület, valamint a csúcsteljesítményt szolgáló alkatrészek sora (a csatlakozódugó arannyal bevont tűi, a pontos, gumibevonattal ellátott analóg botkormányok, a hajszálpontos D-pad és az érzékeny ravaszok).

Precision Controller: vezetékes játékvezérlő Xbox-felhasználóknak

Mindkét termék idén nyártól lesz kapható az Egyesült Államokban – a boltokban, illetve a gyártó webhelyén.

A Logitech emellett bemutatta az Xbox-felhasználók számára készült Logitech Precision vezetékes játékvezérlőt, a PC-hez és Macintosh gépekhez is használható Logitech Dual Action game padet, valamint a Logitech Extreme 3D Pro és a Logitech Attack 3 botkormányokat is, amelyek a nyár folyamán kerülnek forgalomba.

➪ www.logitech.com

ECS

Formás Green noteszek

Az Elitegroup Computer Systems (ECS) Green noteszgépsorozatának új modellje, a G733-as külsejét tekintve megújult, de a belbecs is tartogat kellemes meglepetéseket.

A noteszgép SiS 651 lapkakészletet és Intel Pentium 4, illetve Celeron processzort tartalmaz, 256/512 Kbyte-os – Celeron esetében 128 Kbyte-os – lapkára szerelt másodszintű gyorsítótárral, FSB-je 400/533 MHz-es, memóriája 1 Gbyte-ig bővíthető, és támogatja a DDR SDRAM modulok használatát.

15 colos kijelzője XGA felbontású, 64 Mbyte-os megosztott videomemóriával, USB 2.0, IrDA, S-Video csatlakozóval és tévékimenettel, PCMCIA bővítőhellyel, 56 kbit/s-os modemmel és hálózati csatlakozással rendelkezik.

A G733-as noteszgép kék és fekete színben kapható, a kijelző felnyitásakor a hátsó talpak megemelkednek és ezáltal javul a szellőzés.

A G733-as noteszgépek új formatervet képviselnek a termékcsaládban

A gépen kerek érintőpad és figyelemfelkeltő gyorsbillentyűk találhatók az internet és az elektronikus levelezés eléréséhez.

- Pulsar Hungary Kft.
  219-0395
- www.pulsar.hu
- www.ecs.com.tw

Samsung

Hangfogós merevlemezek

A Samsung Electronics két nagy kapacitású, fejlett zajcsökkentő szolgáltatással ellátott merevlemezt dobott piacra.

A két, egyenként 160 Gbyte-os modell, a SpinPoint V80 (7200 fordulat/perc) és P80 (5400 fordulat/perc) óriás adatfile-ok csendes kezelését teszi lehetővé a multimédiás számítástechnikai környezetben.

A hatalmas tárolási kapacitás mellett az új meghajtók a Samsung Electronics saját akusztikai zajcsökkentő technológiáit – NoiseGuard és SilentSeek –, valamint folyadékkenésű dinamikus csapágyrendszert tartalmaznak a működéssel járó zaj minimalizálása érdekében.

A SilentSeek technológia a rezonancia által gerjesztett mechanikai rezgéseket iktatja ki. Új keresési mozgásmintákat használ, így megelőzi a nagyfrekvenciás felharmonikusok létrejöttét, miközben minimális pozícionálási és fejbeállítási időt biztosít.

A NoiseGuard többszintű eljárás, mely újratervezett meghajtómotorok alapján segíti a zaj csökkentését.

- Samsung Electronics Magyar Rt.
  453-1180
- info@samsung.hu
- www.samsung.hu

Encad

Kültéri nyomatok vinilre

Az Encad VinylJet 36 nyomtatóval oldószer használata nélkül, közvetlenül vinilre nyomtathatók a kültérre szánt, nagyméretű képek, 3 év garanciával.

A VinylJet 36 914 mm széles, 600 dpi felbontású, teljes színterjedelmű nyomtató, amely lehetővé teszi a vízalapú nyomtatást kezeletlen, különleges felületi bevonat nélküli vinilekre, a szabadalmaztatott, új Encad technológiának és a DuPont tintaelőállítási technológiájának eredményeként.

A vízbázisú AquaVinyl nyomtatási technológia lényege, hogy egy beépített fűtőberendezés a nyomtatási felületen előmelegíti a vinil nyomathordozót az optimális tintabefogadó képesség eléréséhez, majd a tinta felvitele után infravörös (IR) fénnyel kezeli a képet: az eredmény UV sugárzásnak ellenálló, vízhatlan, tartós, színes szöveg és grafika lesz.

A VinylJet 36-ot felhasználóbarát kezelőfelülettel látták el, külső megjelenésében hasonlít az Encad NovaJet nyomtatóira. Négy különböző nyomtatási módja 2,1–5,1 m^2/óra nyomtatási sebességet tesz lehetővé. Az Encad a Scanvec Amiable cég Flexi-Banner RIP (képfeldolgozó szoftver) próbaverzióját adja minden VinylJet 36 nyomtatóhoz. A Flexi-Banner RIP felirat- és reklámképtervező szoftver egyszerű nyomtatást biztosít és színhelyes nyomtatáshoz szükséges ICC (International Colour Consortium) profilokat tartalmaz a legnépszerűbb nyomathordozó anyagokhoz.

A nyomtató integrált hordozóanyag-adagoló és -feltekerő rendszerrel, a banner vinilek befűzését lehetővé tévő adapterrel, IEEE-1394 hálózati csatolóval rendelkezik, és könnyen beszerezhető, különleges bevonat nélküli, olcsó vinilek használatát teszi lehetővé.

- www.digit.hu
- www.encad.com

Bion, Pannon GSM

Életmentő SzívLeső

Évente több ezer életet is megmenthet az a gyufásdoboz méretű, hordozható kardiológiai berendezés, amelyet magyar szakemberek fejlesztettek ki a Pannon GSM szakmai és anyagi támogatásával.

A világviszonylatban is egyedülálló, a szívműködést folyamatosan figyelő, és az adatokat mobiltelefonon továbbító SzívLeső a Bion Kft. és a Pannon GSM többéves, közös erőfeszítésének gyümölcse.

A készülék lehetővé teszi szívbetegek hosszú távú, akár másodpercről másodpercre történő megfigyelését, sőt ha rendellenes szívműködést észlel, riasztás küldésére is képes.

A rendszer több szempontból is felülmúlja a ma használatos, hordozható EKG készülékeket.

Utóbbiak mindössze egy-két nap vizsgálati eredményét képesek tárolni, utána a páciensnek fel kell keresnie orvosát, aki az EKG adatait elemzi, majd ismét útjára bocsátja betegét.

A nemzetközileg is komoly szakmai elismerést kiváltó SzívLesőnek köszönhetően a beteg akár hónapokon át élheti szokott életét, nem kell hetente újabb és újabb szabadnapot kivennie, időpontot egyeztetnie.

Az orvosok munkáját is leegyszerűsíti a SzívLeső, hiszen bármikor, bárhol megnézhetik az eredményeket: a szívhullámokat akár egy ar-

MiLAN Technology

6,5 millió csomag másodpercenként

A kaliforniai MiLAN Technology bemutatta MIL-SM2401M 24 portos Layer 2 switchét. A 19 colos rackbe szerelhető 1 U magas eszköz huszonnégy 10/100 auto-MDI/MDIX porttal és egy kettős portmodulhellyel rendelkezik, 100 Mbit/s-os vagy 1000 Mbit/s-os, üvegszálas vagy Ethernet csatlakozás részére. Szolgáltatásai között szerepel a portalapú, dinamikus és statikus virtuális helyi hálózat (VLAN, legfeljebb 1024), a GVRP (GARP VLAN Registration Protocol), a VLAN tagging, az IGMP (Internet Group Membership Protocol) snooping, a porttükrözés és a portbiztonság. A biztonság statikus címzésen, MAC-címen alapuló csomagszűrésen és -blokkoláson, valamint központi RADIUS szerverhez történő IEEE 802.1x-alapú hitelesítésen keresztül valósul meg. Portonként két prioritási sor állítható be 802.1p szolgáltatásosztályozás alapján, melynek segítségével előnyben részesíthetjük a VoIP és multimédiás szolgáltatásokat. A sávszélesség-felügyelet lehetővé teszi portonkét mindkét irányban a sávszélesség korlátozását 100 Kbit/s-os lépésekben. Az eszköz konzolporton, telnettel, webböngészővel és SNMP-vel (Simple Network Management Protocol) felügyelhető, átviteli teljesítménye 6,5 millió csomag másodpercenként.

Itt adunk hírt arról is, hogy a DrayTek Corporation Vigor DSL/Cable routercsaládja új taggal bővült, a Vigor 2104p típussal. A webes felületen keresztül kezelhető eszköz nem tartalmaz virtuális magánhálózati (VPN) és SNMP felügyeleti lehetőséget, de az integrált nyomtatóport ellenére ára jóval kedvezőbb, mint nagyobb testvéreié.

További újdonság a GamaxNet által képviselt cégek vonatkozásában, hogy a Billion Electric kibocsátotta BIPAC640AE útvonalválasztójának új szoftverét, mely már négy IPSec VPN csatornát is kezelni tud. A program letölthető a Billion webhelyéről.

- GamaxNet Kft.
  372-7180
- www.gamaxnet.hu
- www.milan.com
- www.draytek.com.tw
- www.billion.com.tw

ra alkalmas mobiltelefon kijelzőjén is meg lehet jeleníteni.

A páciens szívjeleit mérő és feldolgozó SzívLeső a mérések eredményeit egy GSM mobiltelefonon, nagy sebességű GPRS kapcsolaton keresztül továbbítja egy internetes szerverre, ahonnan az adatok a világ bármely pontjáról lekérhetők és elemezhetők.

A Pannon GSM hálózata által nyújtott, messzemenőkig megbízható adatátvitel alapvető fontosságú az orvosi felhasználáshoz: a fejlesztők sikeres munkáját dicséri, hogy a SzívLeső jelenleg az európai szabvány szerinti elismerés végső fázisában jár, és hamarosan megkezdődhet gyakorlati alkalmazása az egészségügyben.

- www.bion.hu
- www.pgsm.hu

Tíz számban száz freeware

E havi számunk kisebb jubileum: sorban a 10. kiadást értük meg 21 CD-vel (20+1), utóbbi is nyerő szám. Fontos számunkra, hogy kedves olvasóinknak hónapról hónapra bemutassunk néhányat a jobb freeware programokból, hisz a decemberi számban leírt gondolat továbbra is időszerű: „A legjobb dolgok a világon ingyen vannak."

Herczeg József Tamás

Ha jól számoltunk, 104 népszerű freebie-re került eddig sor, ezek körülbelül 300 Mbyte helyet fogyasztanának el egyetlen CD-n. Most csak a kilenc legújabb programot tesszük közzé.

AlbumDIY 1.11

Az indításkor megjelenő varázsló segítségével négy lépésben megadhatjuk a 3D-s digitális fényképalbum alapjait

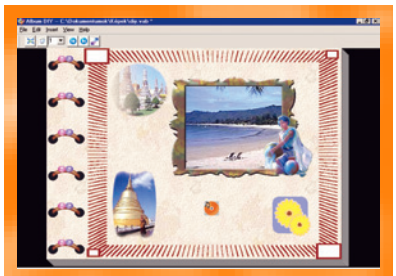

AlbumDIY: digitális, zenélő 3D-s fotóalbumot készíthetünk

a borító, a gerinc, a lapok mintázatának kiválasztásával, szöveg és grafika elhelyezésével. A minták keleties hangulata nem véletlen, mert a távoli Kínában fejlesztik a programot. Végül kiválogathatjuk a képeket, vagy kezdhetjük az igazi szerkesztési munkát.

Egy oldalra több átméretezhető fotót vagy klipartot tehetünk, aláfestő zenét választhatunk. Az albumot végrehajtható file-ként (EXE) exportálhatjuk, így bárki végignézheti. A szoftver webhelyén további művészi modulokat tölthetünk le.

➪ Fejlesztő: Visimon Tech; www.visimon.com

Cliprex DS Player 1.0.0.58

Az áprilisi számunkban bemutatott Capturex szerzői otthoni használatra ingyenes, jobban mondva adware videolejátszóval rukkoltak elő. A programmal megnézhetjük a helyi vagy hálózati meghajtókon rejtőző mindazon típusokat, melyekhez a Cliprex DS Player talál kodeket, de a szoftver kezel video-CD-t, S-Video CD-t is. A DirectShow technológiának köszönhetően hat tulajdonsággal szabályozhatjuk a színbeállításokat, nagyíthatjuk a tapétának is betehető képet. Az összeállított műsort a szoftver saját formátumán kívül weboldalként is menthetjük. Hogy filmet, klipet is megtekinthessünk a Cliprex DS Playerrel, át kell nyergelnünk a DirectX 9-re!

➪ Fejlesztő: Cliprex Video Entertainment Software; www.cliprex.com /index.php?option =displaypage&Itemid=60&op =page&SubMenu=

FastNet99 4.3

Az olasz szerző internetes segédeszközével saját gépünkön építhetünk DNS-adatbázist (DNS: Domain Name System). Ha egy webhelyet keresünk fel, az időigényes webes keresés helyett a böngésző ezt a helyi forrást fogja használni, így másodperceket nyerhetünk.

A szoftver hasznos apróságaival elemezhetjük a hálózati problémákat, adatokhoz juthatunk a felhasználókról, állomásokról, internetes vagy intranetes hálózatokról. A FastNet99 figyeli a POP3-as postafiókokba érkező küldeményeket, az atomóra kiszolgálógépét elérve beállítja óránkat.

➪ Fejlesztő: Giuseppe Criaco; http://w3.quipo.it/gcriaco; www.geocities.com/gcriaco

The GodFather 0.45

Az MP3-as és Ogg Vorbis-os file-kezelők keresztapja 10 hónapja született. A görög apa csecsemőkorú segédeszköze helyi vagy hálózati meghajtókon kutatja fel az adatként tárolt hangokat. Az AllMusic.com webhelyén kikeresett információkat szövegfile-ba menthetjük. A FreeDB.org adatbázisból lekérdezett adatok alapján egyenként vagy csoportban átnevezhetjük a file-okat.

Az átnevezéshez a szoftver kínál egy sokkal alaposabb megoldást is: sablonokkal, ID3 szűrőkkel adhatunk új

Kaspersky Anti-Virus PC Magazin Edition

Használati Engedély

A PC Magazin és a 2F 2000 Kft. megállapodása révén a magazin olvasóinak lehetőséget biztosítunk a Kaspersky Anti-Virus PC Magazin Edition szoftver ingyenes kipróbálására. A havonta megjelenő szoftver kizárólag magánhasználatban lévő számítógépen való telepítésre és használatra jogosítja fel a felhasználót. A szoftver használatát az újság birtoklása teszi jogszerűvé a lap megjelenésétől a következő szám megjelenéséig. Ezen időtartam alatt az olvasóknak módjuk van letölteni a napi vírusadatbázis-frissítéseket. A felmerülő technikai problémákhoz a *support@2f.hu* e-mail címen vagy a 06-90-290-014-es emelt díjas telefonszámon kérhetnek segítséget.

A szoftver használatát biztosító elektronikus kulcs érvényessége a lejárat után a PC Magazin következő számában található újabb elektronikus kulccsal egyszerűen meghosszabbítható, a szoftver újratelepítést nem igényel.

nevet a megtalált file-oknak. Az ID3v1 vagy ID3v2 formátumú címke csoportos kitöltése file-, illetve mappanév alapján lehetséges, de kézi bevitelre is van mód.

A program rendszerező művelete az ID3 címke mezői alapján támogatja a file-szűrést. Így kigyűjthetjük a másodpéldányokat is. A LAME kódolóval újratömöríthetjük a file-t

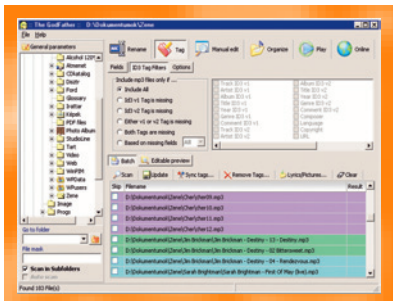

The GodFather: MP3-as file-kezelő internetes szolgáltatásokkal

a címke megtartásával, vagy visszafejthetjük WAV formátumúvá. Lejátszáshoz a szoftver a Xaudio Corporation motorját használja, a hangzást 16 sávos hangszín-kiegyenlítővel keverhetjük ki.

➪ Fejlesztő: Dimitris Touzozoglou; http://users.otenet.gr/~jtcliper/tgf/

KeyNote 1.6.1

Júniusi számunkban írtunk az Info Angel információkezelőről, és ott említettük, hogy a szoftver importálni tudja a KeyNote file-okat. Mivel a KeyNote a SAC-tükrözéseinkből nem lehet ismerős, eljött az ideje, hogy bemutassuk.

A KeyNote Lengyelországból származik, idén augusztusban ünnepli harmadik születésnapját. Lehetőségekben gazdag, megbízható alkalmazásról van szó – nem véletlenül kapja az elismeréseket. Kezelőfelülete a szokásos, mint általában az ebbe a kategóriába tartozó alkalmazásoké. A beviteli-kiviteli műveletek által támogatott file-típusok közül a TreePad formátuma méltó említésre, hiszen a TXT, az RTF vagy a HTML kezelése elvárható egy hatékony eszköztől.

Május közepén külön weboldalt kaptak a szoftver kiegészítői. Például letölthetjük a KeyNote súgóját a program saját, KNT formátumában, de találunk két modult tenyérgépekhez és egy TAPI tárcsázót is.

➪ Fejlesztő: Marek Jedlinski; www.tranglos.com/free/

PC Wizard 2003 1.0

Bár mi, magyarok, büszkélkedhetünk a nemzetközi szoftverkönyvtárakban ugyancsak elismert AIDA32 rendszerelemzővel, a külhoni PC Wizard szintén részletes adatokkal szolgál, különösen a hardverről. A programmal hozzáférhetünk a rendszerfile-okhoz és megtekinthetjük az erőforrásokat. A PC Wizard az összes, vagy az aktuális kategóriáról, illetve kijelölésről TXT, RTF vagy HTML formátumban készít jelentést CAB vagy ZIP tömörítéssel, a jelentést e-mailhez csatolhatjuk. A nyolc különböző sebességteszt eredményeit oszlopdiagrammal szemlélteti, amiket összehasonlíthatunk hét konfigurációval. A PC Wizard képes kommunikálni a Motherboard Monitorral is.

➪ Fejlesztő: Laurent Kutil & Franck Delattre; www.cpuid.com/pcw.php

Spy Sweeper 2.0.0

Újabb eszköz kémkedő reklámok, sütik, trójai programok és rendszermegfigyelők felderítésére! Két mód közül választhatunk: a gyorsított eljárás a memória, a rendszerleíró adatbázis és a lemezek felületét veszi górcső alá, míg a teljes módszer az összes elemet mélyrehatóan elemzi ugyanezeken a helyeken. A vizsgálat befejeztével a találatokat elkülöníthetjük, illetve automatikusan vagy kézzel eltávolíthatjuk. A talált objektumokról rövid magyarázatot olvashatunk.

A víruskeresőkhöz hasonlóan, fertőzés gyanúja esetén érdemes a Spy Sweepert is lefuttatni, mert találhat olyan behatolót, melyet egy másik szoftver nem vett észre.

Magánszemélyek, oktatási intézmények, nonprofit szervezetek jogosultak az ingyenes, nem előfizetett változat használatára. Ők sajnos csak az új verziók első futtatáskor frissíthetik díjtalanul a programból az adatbázist.

➪ Fejlesztő: Webroot Software, Inc.; www.webroot.com/wb/products/spysweeper/index.php

StudioLine Photo Edition Basic 1.1.11.0

A StudioLine már nemcsak a kozmetikában márkanév... A német–amerikai cég szoftverével képarchívumot gondozhatunk, illetve a képekből elegáns sablonok alapján webgalériát hozhatunk létre, amit a programmal feltölthetünk a webkiszolgálóra.

A StudioLine szerszámosládájának három rekeszéből 25 képfeldolgozó eszközt vehetünk elő a színkorrekciótól az effektusokig. Minden eszköz beállítóablakának bal felső sarkában találunk két gombot. Az egyikkel valamennyi kijelölt képre ugyanazokat a beállításokat alkalmazhatjuk, a másikkal lezárhatjuk a forráskép tulajdonságait a célobjektumok kijelölése előtt. A szoftver a képekből kiolvassa a DigiCam és az IPTC/NAA adatokat, ezeket keresője is megtalálja. A kiválasztott képeket e-mailes mellékletként küldhetjük el.

Az ingyenes változatban nem tölthetjük be az LZW technológiával tömörített TIFF és GIF képeket, letiltott a nyomtatóbeállítás.

➪ Fejlesztő: H&M System Software GmbH; www.studioline.net

ZipGenius 5.0.1.428

Az olasz archívumkezelőt bátran nevezhetjük zseninek: 23 típust ismer, ezenfelül az ISO, a Nero és a CMI lemezképeket; felbonthatjuk és optimalizálhatjuk vele a Winamp és a Windows Media Player felszíneit.

A ZipGenius szolgáltatásai között találunk extrémeket. Több archívummal tud dolgozni egyszerre. Kis képből, fontosabb adatainkból készített

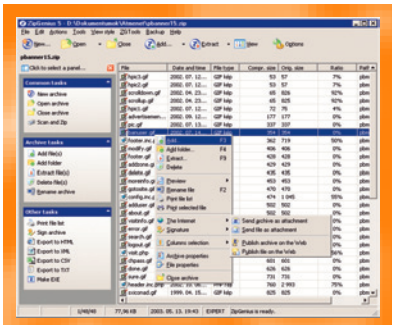

ZipGenius: az archívumkezelő zseni megnyitja a Nero lemezképet is

aláírásunkkal láthatjuk el az általunk készített archívumokat, újratömöríthetjük vele az XML technológián alapuló StarOffice 6.x, illetve OpenOffice.org dokumentumokat. A szoftver kezel lapolvasót és digitális fényképezőgépet, az importált képeket azonnal tömöríti, még diavetítést is összeállíthatunk vele a megadott mappa fotóiból. Együttműködik a Windows CE és Pocket PC rendszerű tenyérgépekkel.

Az archívum e-mailhez csatolása gyakori lehetőség, ezt a ZipGenius is tudja. Az FTPGenius segítségével azonban feltölthetjük az internetre a file-okat. Keresője kigyűjti a rendszerben található tömörítményeket, a listát kinyomtathatjuk. Négy feltétel valamelyike alapján kereshetünk meg egy archivált file-t.

A ZipGenius webhelyéről Standard és Suite kiadás tölthető le. CD-nkre utóbbi, az extrákat tartalmazó változat került.

➪ Fejlesztő: M.Dev Software; www.zipgenius.it

Csak egy kis felfrissülés

A Honosító Műhely nemcsak új fordításokkal bővül, hanem korábban már magyarított szoftverek frissítéseivel is.

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

Ebben a hónapban a Honosító Műhely kínálatából inkább a frissítéseket válogattunk CD-mellékletünkre, de néhány újdonságot is feltettünk, melyekből az alábbiakban szemezgetünk.

mp3DirectCut 1.32

Az MP3 file-ok utólagos ondolálása többnyire minőségromlással jár. Ha megnyitunk egy file-t a hagyományos hangszerkesztő programok egyikével, picit megnyirbáljuk, változtatunk a hangerőn, akkor mentésnél újra kell kódolnunk a file-t, ami rontja a minőséget. Az mp3DirectCut segítségével minőségromlás nélkül szerkeszthetünk MP3 file-okat.

Persze ne várjunk bonyolult effektusokat – vághatjuk a hanganyagot, állíthatjuk a hangerőt. A program nagy MP3 file-okat is gyorsan betölt, és a hagyományos szerkesztőkhöz hasonlóan mutatja a hangerő diagrammját. A file-on belül gyorsan tekerhetünk, kijelölhetjük azt a részt, amit kivágni vagy hangosítani óhajtunk. Vágás esetén a kivágott rész a helyén marad, ám tesztlejátszáskor a program átugorja azt. A hangerő beállításán túl egyszerű le- vagy felkeverést is

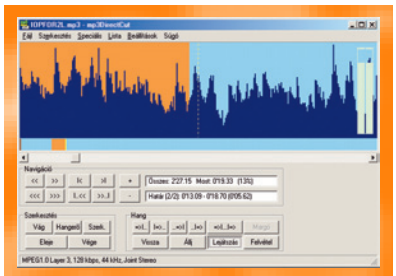

mp3DirectCut: MP3 file-ok szerkesztése minőségromlás nélkül

alkalmazhatunk, így a kérdéses rész elhalkulhat, illetve felerősödhet. A hangerőt normalizálhatjuk is. Automatikusan felderíttethetjük a szüneteket, a művelet paraméterezésekor a hangerő küszöbértékét és a szünet időtartamát is megadhatjuk.

MP3-as szerkesztőprogramról lévén szó, lehetőségünk nyílik ID3 címke- és file-információk szerkesztésére. A program kezeli az Exact Audio Copy vagy a Feurio által használt cue sheetet. Miután végeztünk a szerkesztéssel, nem kell várnunk az újrakódolásra, mivel a program minden változást az eredeti MP3 file manipulálásával hajt végre, így nem rontja a minőséget és még gyors is. Az mp3DirectCut Windows 9x/Me és NT/2000/XP alatt működik, ingyenes.

➪ \honosito\audio\egyeb \mp3DirectCut.zip

EF Duplicate Files Manager 0.90

Felesleges aggódásunk vagy egyszerűen lustaságunk miatt ugyanaz a file több helyen is szerepelhet gépünkön, csökkentve a szabad területet merevlemezünkön. Aztán ha rendet akarunk tenni, lehet, hogy véletlenül az összes példányt töröljük, gondolván: úgy is megvan a másik helyen. Az EF Duplicate Files Manager a másodpéldányok eltakarításában segíthet minket.

Több szempont (név, méret vagy a tartalom azonossága) alapján kereshetünk egyezéseket, általunk meghatározott útvonalakon, akár hálózati meghajtón is. A program ACE, ARC, ARJ, BZIP2, CAB, CPIO, GZIP, IMG, ISO (ISO9660), LHA, RAR, PRM, TAR, TGZ, ZIP és ZOO archívumokban is képes keresni. A találatokat tovább szűrhetjük file-név, dátum vagy attribútumok alapján. Az így kapott listát TXT, CSV vagy HTML formátumban exportálhatjuk.

Az EF Duplicate Files Manager Windows 9x/Me, NT4/2000/XP rendszerek alatt fut, shareware változata sajnos csak 30 napig használható.

➪ \honosito\segedprogramok \lemezkarbantartok\efdfm.zip

CommView 4.0 Build 301

A hálózat forgalmának figyelése az egyik legbiztosabb módszer hackerek kiszűrésére. A CommView segítségével monitorozhatjuk az interneten és helyi hálózaton tapasztalható aktivitást, ami nagy szolgálatot tehet biztonsági szakembereknek, hálózati programozóknak vagy bárkinek, aki kíváncsi és teljes képet kíván kapni a számítógépén áthaladó hálózati forgalomról. A CommView-val nemcsak

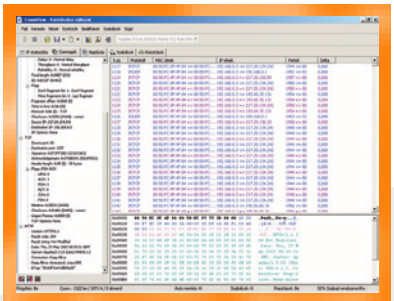

CommView: árgus szemekkel figyelhetjük a forgalmat

saját gépünket, hanem más gépeket is monitorozhatunk a hálózaton keresztül, feltéve, hogy ott is telepítve van a CommView. A programmal megjeleníthetjük a hálózati kapcsolatok listáját, az IP-statisztikát és az egyedi csomagokat.

Dekódolási képessége a legtöbb protokollra kiterjed: ARP, BCAST, BGP, BMP, CDP, DAYTIME, DDNS, DHCP, DIAG, DNS, EIGRP, FTP, G.723, GRE, H.225, H.261, H.263, H.323, HTTP, HTTPS, ICMP, ICQ, IGMP, IGRP, IPsec, IPv4, IPv6, IPX, HSRP, NCP, NDS, NetBIOS, NFS, NLSP, NTP, OSPF, POP3, PPP, PPPoE, RARP, RADIUS, RDP, RIP, RIPX, RMCP, RPC, RSVP, RTP, RTCP, RTSP, SAP, SER, SMB, SMTP, SNA, SNMP, SNTP, SOCKS, SPX, TCP, TELNET, TFTP, TIME, UDP, VTP, WAP, WDOG, 802.1Q, 802.1X.

A CommView rugalmas szűrőrendszere lehetővé teszi olyan adatcsomagok mellőzését, melyeket nem kívánunk vizsgálni. A program képes riasztani meghatározott események bekövetkeztekor (gyanús csomagok érkezése, nagy sávszélességű kihasználtság, vagy ismeretlen cím feltűnése) felhasználóját. A szoftver minden eseményt log-file-ban rögzít, egyes csomagokat elmenthetünk későbbi elemzés céljából is.

A program 30 napig működő shareware változatában sajnos csak a csomagok felét láthatjuk.

➪ \honosito\internet\egyeb \cv4.zip

Nyári akciók

A fülledt nyár kellős közepén néha jólesik beülni az árnyékba és elővenni egy-két igazán jó játékot. E havi válogatásunk ebben próbál segíteni. Az E3 játékkiállítást követően rengeteg játék kipróbálható változata került ki a készítőktől, de CD-mellékletünk véges kapacitása miatt csak néhányról ejthetünk szót.

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

A világ legnagyobb játékkiállítása, az E3 alapjaiban rengette meg a számítógépes játékok világát – ahogy ezt már előző havi cikkünkben is megjósoltuk. Rengeteg játék folytatását jelentették be, és több új fejlesztés is napvilágot látott.

E havi játékmellékletünkben két folytatásról lesz szó. Mindkét program az akcióra helyezi a hangsúlyt, de míg az egyik az űrben játszódik, a másik sokkal inkább földhöz – vagy legalábbis deszkához – ragadt darab.

Star Trek: Elite Force II

A Ritual Entertainment rengeteg akciójátékot fejlesztett már, így az Activision nyugodtan bízta rájuk a Star Trek univerzumban játszódó játék folytatását. A fejlesztők imádják az id Software eddigi legsikeresebb

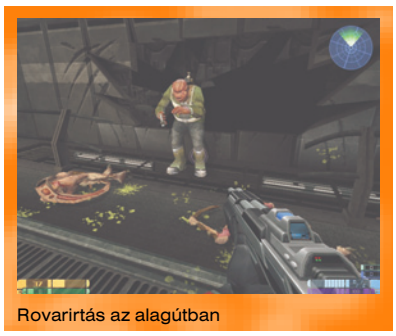
Rovarirtás az alagútban

játékmotorját, a Quake III Arena engine-jét. (Vajon a Doom 3 motorja megdönti az elődet rekordját?) Természetesen a programozók is látták a dátumot a naptárban, vagyis a 2003-as követelményekhez mérten jelentősen feljavították a jó pár éves kódot.

A játék során Munro hadnagyot alakítjuk, akinek vezetői képessége mellett nagy erénye a bátorság. A U.S.S. Voyager kalandjai után a Csillagflotta Akadémiára (Starfleet Academy) rendelnek vissza minket, ahol kadétokat képeznek ki. Természetesen Jean-Luc Picard lankadatlan kutat tehetségek után, így nem is kell sokat várnunk, máris felfedez minket. A lehetőségek korlátlanok, de a kockázat is nagy.

Rengeteg régről ismert ellenséggel vehetjük fel a harcot, de hogy ne legyen unalmas az élet, újak is akadnak. A játék során több izgalmas helyszínre is ellátogatunk, például űrhajókra, idegen űrállomásokra, bolygókra. Picard bízik bennünk, tehát mindent el kell követni a győzelemért.

A kipróbálható verzióba két küldetést pakoltak a Ritual fejlesztői, melyekben először egy űrhajóra érkezünk, ahol meglehetősen kegyetlen pusztítást végeztek. Vajon kik? Ezt az első 20 másodpercben meg is tudhatjuk, hiszen már a hangárban nekünk rontanak a gonosz űrlények. Az Attrexia nevű állomáson még maradtak túlélők – a mentőcsapat vezetőjeként nekünk kell felkutatnunk és megmentenünk őket. Ebben többféle fegyver is segítségünkre van, például a phaser, amely egy energianyalábot lő ki, és idővel magától újratöltődik. Használhatjuk még puskáink egyikét, vagy az attrexiai Arc kilövőt is, amely elektromos energiát vagy gázfelhőt bocsát ki magából.

A második küldetésben egy attrexiai kolónia a helyszín, ahol az idegenek tovább ostromolják szövetségesünket – nincs mit tenni, harcolni kell. Feladatunk: megsemmisíteni az exomorf támadókat. Itt már a jól ismert gránátvetőt is segítségül hívhatjuk.

A játék erősen sztoriközpontú, amit a rengeteg logikai fejtörő és ügyességi rész tesz igazán változatossá. A gondolkodtatás leginkább a roppant ötletes tricoder használatakor érvényesül. Az eszköz másodlagos módja segít, hogy megtaláljuk az elrejtett ajtókat, nyílásokat.

A grafikára nem lehet panasz, mesteri pályaszerkesztés, erőteljesen feltuningolt grafikus motor, árnyékokkal, fénykezeléssel, részletesen kidolgozott modellekkel. Aki szereti a sci-fit és az akciót, feltétlenül próbálja ki a játékot, a Star Trek rajongóinak pedig kötelező darab!

➪ www.st-ef2.com

Tony Hawk's Pro Skater 4

Tony Hawk neve fogalommá vált a gördeszkások körében. A Tony Hawk's Pro Skater első része osztatlan sikert aratott, eleddig soha nem látott figurák, trükkök, a szabadság érzése és profi irányíthatóság jellemezte a játékot. Az aranytojást tojó tyúkot persze nem hagyták nyugodni, jöttek a sikeres folytatások – a második, majd a harmadik rész –, és immáron a negyedik epizódot üdvözölhetjük.

„Sk8er boi" akcióban

Elsőként meg kell említeni a grafikát: nem fejlődött túl sokat, de az élvezetes játékhoz elég.

Tony Hawk mellett természetesen más „sk8er"-eket is irányíthatunk, Tonyval együtt tizennégyet. Több játékmód közül választhatunk, az egyszerű gördeszkázáson, kunsztozáson felül időre vagy pontszámra is hajthatunk. Létezik karrier mód is, melyben a többi gördeszkással párbajozhatunk.

A fejlesztők a Tony Hawk's Pro Skater negyedik részét is telepakolták jobbnál jobb pályákkal, melyek közül a kipróbálható verzióban a kollégiumit vehetjük alaposabban szemügyre. A program irányítása továbbra is egyszerű, de aki komolyabban szeretne játszani vele, okvetlenül gamepaddel tegye azt.

A teljes verzióban természetesen online is összemérhetjük tudásunkat, több új játékmódban, akár nyolcan is.

➪ www.aspyr.com /products.php?p_product_id=60

Hely hiányában...

SAC-anyagunk egyre csak hízik, hízik... A havonta érkező újdonságok mérete egyre nagyobb, noha CD-ink kapacitása véges.

Sponga Tamás (stom@fw.hu)

A bemutatott néhány program mellett sok más újdonság, illetve régebbi szoftverek frissítése került a korongra, noha csak a legjobbak szerepeltek a válogatásban.

● *FlashFXP 2.1:* \SAC\COMM \FFXP21.ZIP. Egyre több lehetőség van a világháló használatára. A böngészés, levelezés, chat mellett népszerű (sokszor jóval gyorsabb is), ha közvetlenül FTP szerverről töltünk le anyagot. Ha kisebb file-okat szeretnénk elhozni, bőven megfelel a böngésző is, de nagyobb méretűeknél célszerű a töltögetőprogramok egyikét használni, mivel ezek megfelelően képesek kezelni a megszakadt letöltéseket.

Hat hónap szünet után jelentkeztek a FlashFXP fejlesztői új verzióval. A program a szokásos, távoli szerverről saját gépünkre történő letöltésen kívül lehetőséget ad arra, hogy két távoli szerver között (site-to-site) vigyünk át file-okat. Ismeri az FTP és a HTTP proxyt is, illetve Socks 4- és Socks 5-támogatást tartalmaz. Elsőre kicsit bonyolultnak látszó kezelőfelületén húzd és ejtsd módszerrel végezhetünk file- és könyvtárműveleteket.

A CD-re a FlashFXP shareware verziója került, melynek regisztrációs díja 25 USD. Ha a program tudását és azt nézzük, hogy az összes későbbi verziót ingyen megkapjuk, akkor az ár egyáltalán nem mondható soknak.

● *Speak Freely 7.2:* \SAC\COMM \SPEAKF72.ZIP. A telefonszolgáltató cégek már évekkel ezelőtt kínálták az IP-alapú telefonálás lehetőségét. Az internet szolgáltatásai közül ez az, amely lehetővé teszi, hogy online kapcsolatban álló felek élőszóban beszélgethessenek egymással, nem túlságosan elterjedt. Pedig a lehetőség már régóta adott.

A nyílt forrású Speak Freely fejlesztését 1991-ben kezdte az Autodesk alapítója, John Walker. Ma egy kiforrott programot használhatunk Unixon és Windowson. Fontosabb jellemzői: konferencia mód, továbbfejlesztett üzenetrögzítő. Használata ingyenes, a GNU GPL előírásait kell betartani.

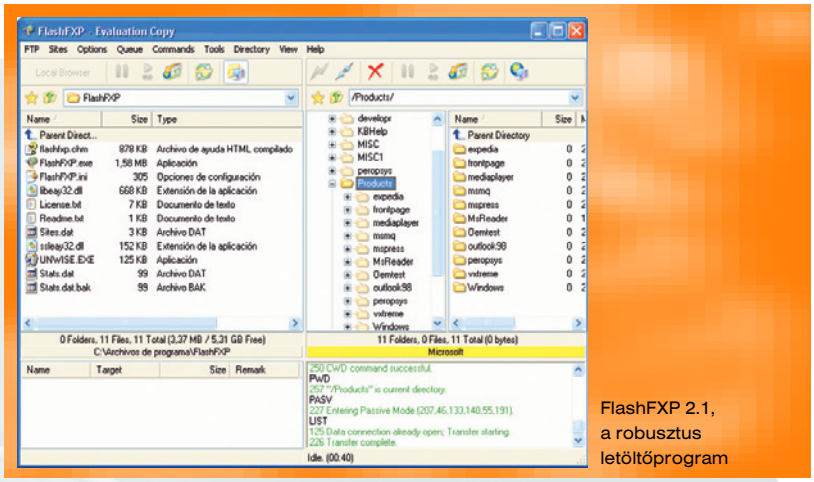

FlashFXP 2.1, a robusztus letöltőprogram

● *EniG. Chemistry Assistant 2.4:* \SAC\EDUCULT\CHEMSI24.ZIP. A jó kis kémiaórák juthatnak eszünkbe a címben szereplő kalkulátor elindítása után. Az általános iskolás, de még a gimnáziumban tanult tananyag zöméhez is hasznos segítség lehet a program.

A szoftver ismeri az atomok, elemek tömegét, azokkal számításokat végezhetünk. Ha készítünk egy oldatot, a megadott összetevők tömegét is kiszámíthatjuk. Emellett a szoftver olyan konstansokat kezel, melyeket nem árt ismerni, mondjuk egy kémia utóvizsgára való szorgos készüléskor. :-)

A képletek beírásával nem kell különösebben kínlódni, mert a periódusos rendszer megnevezéseit a program ismeri – sorban beírjuk a molekulában lévő betűjeleket, számokat, melyeket a program átalakít a jól ismert molekulaképletre. Abszolút nulla fok, állandó légköri nyomás, természetes alapú logaritmus (ln), Boltzmann-állandó, klasszikus elektronsugár, Dirac-konstans – csak néhány tudományos fogalom azokból, melyeket a program ismert.

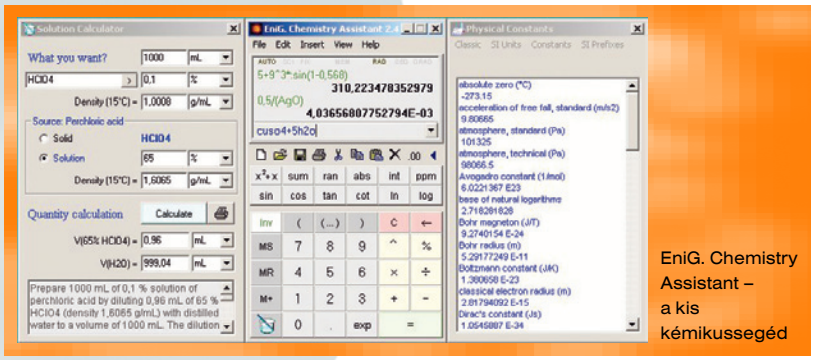

EniG. Chemistry Assistant – a kis kémikussegéd

A szerkesztőségi anyagok vírusmentességét a **VirusBuster Kft.** saját fejlesztésű programjai is biztosítják.
www.virusbuster.hu

A Chemistry Assistant még sok más lehetőséget biztosít, érdemes kipróbálni, fennhagyni a merevlemezen, mivel ingyenesen használható alkalmazás.

● *IconLover 1.11:* \SAC\GRAPH \ICONLOVE.ZIP. Alkalmazásoknak, mappáknak van saját ikonjuk. Egy kis kutatómunkával jóval többet is találhatunk a merevlemezen, file-ok belsejében. Az IconLovert ehhez készítették.

A program végigpásztázza a merevlemezen az összes könyvtárat és file-t, a fellelt ikonokat összegyűjti. A következő formátumokból képes „kinyerni" ikont: ICO, CUR, ANI, EXE, ICL, DLL, SCR, IL, NIL, OCX, VBX, DPL, BPL. Ezenkívül tud importálni BMP,

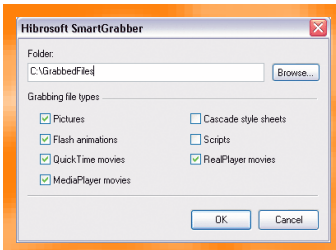

SmartGrabber – elhozzuk a hátsó polc tartalmát is

JPG, PNG, GIF, WMF formátumú képekből. Az ICL ikonkészletből bármelyik ábrát elmenthetjük ICO és BMP file-ként. CD-nken a program harminc napig használható próbaverziója kapott helyet.

● *SmartGrabber 2.4:* \SAC\GRAPH \HSSGEN.ZIP. Böngészés közben számtalanszor gondolhattunk arra: „de jó lenne lementeni ezt a..." képet, Flash animációt, filmet és hasonlókat, melyek letöltését a böngészőprogram nem mindig támogatja.

A SmartGrabber az Internet Explorerbe épülő bedolgozómodul (plug-in), amivel képeket, Flash animációkat, QuickTime és Windows Media filmeket, stíluslapokat, scripteket, RealVideo filmeket tölthetünk le a felkeresett weboldalakról. A plug-in beállítóablakában a felsoroltak közül csak be kell jelölni, amiket el kívánunk hozni, a többit rábízhatjuk a programra. Aki szeretné letöltögetni az olyan file-okat, melyeket az Explorer egyébként nem támogat, nem fogja sokallni a 20 USD regisztrációs díjat.

● *DAMP 0.96:* \SAC\SOUND \DAMP.ZIP. Ma, a grafikus felületű, 32 bites operációs rendszerek korában már őskövületnek számít egy csak DOS-t futtató gép, de akad még ilyen. A DAMP (DOS MP3 Player and Visualisation Program) fejlesztője úgy gondolja, érdemes még DOS-ra fejleszteni.

A DOS-os lejátszóprogram lejátszik MP3-as file-okat, támogatja a Winamp és a Sonique műsorlistáit (M3U, PLS) – a listában lévő nem MP3-as file-okat automatikusan kihagyja. A dalokat véletlenszerű sorrendben is meghallgathatjuk, akár „Surround" hanggal is, lejátszás közben vizualizációs ábrákat jeleníthetünk meg.

DAMP MP3-lejátszó: egy réges-régi alaplap reinkarnációja

A DAMP kezeli a hosszú file-neveket, ha a Windows DOS ablakában használjuk. Kezelhetjük keypaddel és botkormánnyal is. A program ismeri az ID3 taget, támogatja az LCD technológiát – kezelhetjük vele otthon épített MP3-lejátszónkat, melyben folyadékkristályos kijelző van.

Az ingyenes program legalább 90 MHz-es Pentiumot igényel.

● *System Analyser 5.2v:* \SAC\UTILDIAG\SA52SVE.ZIP. A számítógépünket alkotó „vas" ismerete nem szükséges, de sokan szeretik tudni, miből is áll gépük. Sok szoftvert találunk, ami gépünket kellőképpen kivesézi – az egyik a System Analyser. A létező összes hardverről pontos információt kapunk tőle – legyen az többéves vagy akár pár hónapos darab. A Windows 32 bites verzióin kívül fut Windows 3.1-en, sőt DOS-on is.

● *MagicTweak 2.40:* \SAC \UTILMISC\MGTWEAK.ZIP. A tweaker-programok jól ismertek azok körében, akik szeretik az operációs rendszert finomhangolni, vagy előcsalogatni olyan beállításokat, lehetőségeket, melyek alapállapotban nem adottak.

A MagicTweak is rendszertuningoló program, telepítésével optimalizálhatjuk az internetkapcsolat sebességét, szabályozhatjuk a rendszer indulásakor automatikusan futni kezdő programokat, be-, illetve kikapcsolhatunk többféle rejtett lehetőséget, kilistázhatjuk a háttérben futó (rejtett) programokat, azokból ki is léphetünk, törölhetjük vele az összes olyan file-t, amely az előzményekre utal (például history, temp file-ok). Shareware, regisztrációja 30 USD.

● *Abacre Paperless Office 1.0:* \SAC\UTILTEXT\APO.ZIP. Pár évvel ezelőtt nagy reményeket fűztek az úgynevezett papírmentes irodához. Néhány cég fejébe vette: kiűzi a papíralapú dokumentumokat az irodahelyiségekből. Aztán rövid idő alatt bebizonyosodott, hiába van meg ennek az elvi lehetősége, a felhasználók szeretik az elkészült dokumentumot kinyomtatni, kézbe venni.

Az Abacre Corporation kicsit feléleszti a mítoszt és – ahogy az címéből is kitűnik – olyat kínál, amire a mai irodai eszközök és szoftverek már képesek. Az Abacre Paperless Office segít eldönteni, mit kezdjünk egy beszkennelt dokumentummal, ha már nem akarjuk papíron viszontlátni. A program a kép szkennelése után mindjárt saját formátumával (APO) dolgozik. Az APO hordozható dokumentumformátum, a file tartalmát az APO Readerrel lehet megnézi. Az Abacre Paperless Office shareware, regisztrációja 35 USD.

● *Source Editor 1.59f:* \SAC\UTILTEXT\SRCEDT15.2.ZIP. Fejlesztőknek készül a Source Editor, melynek nevéből rendeltetése is sejthető. Viszonylag egyszerű program, bár jó néhány olyan tulajdonsággal bír, amivel hasznossá teheti magát egy programfejlesztőnél vagy webes fejlesztőnél, aki szeret a HTML forrásba is beírogatni. A következő programnyelvek file-formátumaihoz ad támogatást: C/C++ (.C, .CPP, .H), C# (.CS), Java (.JAVA), Assembler (.ASM, .INC), Resources (.RC), HTML. A Source Editor freeware.

● *XmlShell 1.2:* \SAC\UTILTEXT \XMLSHELL.ZIP. A webes fejlesztések már régen túljutottak a „sima" HTML nyelven. A HTML kibővítéseként hozták létre az XML-t (Extended Markup Language). Így már nemcsak HTML-szerkesztő(k)re lehet szükségünk, hanem XML-szerkesztőre is.

Az XmlShell átlátható felületű, könnyen kezelhető szerkesztőprogram, de ez egyáltalán nem megy a lehetőségek rovására, sőt. Kinézete a már megszokott (Explorer jellegű), ahol az XML faszerkezeten kívül mindjárt követhetők a változtatások a saját browser nézetben – XSLT vagy sima szövegként.

Sokszor táblázat formájában jelennek meg adatok az XML dokumentumokban, ezeket az XmlShell rács alakzatban jeleníti meg. Ahogy egy jó szerkesztőhöz illik, a forrásszöveget különböző színű szintaktikai kiemeléssel látjuk. A beépített, jobb gombos feljövő menü helyzetérzékeny, így mindig az adott részre alkalmazható lehetőségeket tartalmazza. A fejlesztő figyelmessége, hogy a program a rosszul megírt vagy nem szabványos XML dokumentumokat is megnyitja. Még hosszasan sorolhatnánk a 35 USD-ért regisztráltatható XML-szerkesztő jellemzőit.

Útban az eComStation!

Szerencsére a kánikula nem vette el a fejlesztők munkakedvét – jelentős újdonságok láttak napvilágot az elmúlt hetekben is.

Sponga Tamás (stom@fw.hu)

A legfontosabb hír: itt az eComStation 1.1 első CD-je – és mire e sorok megjelennek, a Serenity Systems elkészül a második és a harmadik CD-vel is. Az elsőn egy teljes operációs rendszer van, a másodikon egy olyan eComStation 1.1, amit az előző verzió frissítésére készítettek, míg a harmadikon különböző alkalmazások kapnak helyet – például a Lotus SmartSuite irodai programcsomag legújabb változata.

A Java frissítése is folyik – az IBM megjelentette a Java 1.3.1-et, miközben egymástól függetlenül két cég is dolgozik a Java 2 Platform Standard Edition (J2SE) 1.4.1 for OS/2-n.

CD-mellékletünk \OS2 könyvtárába több újdonság került, mint amennyiről az alábbiakban szót ejthetnénk, érdemes a könyvtárat áttekinteni. Bemutatónkat kezdjük néhány, az utóbbi hetekben megjelent frissítéssel:

● Megjelent a végleges RAR 3.20 archiváló.

● Az Amouse 2.4g, a Noller&Breining meghajtóprogramja sokféle egeret támogat. Utóbbi időben az USB portra csatlakozó eszközök támogatását fejlesztik erőteljesen.

● A Kiev Elephant kiadta a WarpVision GUI médialejátszó újabb verzióját.

● Kádár Zsolt elkészült az UpdCD újabb változatával. A Warp 3, Warp 4, Warp 4 Convenience Package, eComStation telepítő-CD frissítésére fejlesztett alkalmazás már tud magyarul is.

● Megjelent a DOS Navigator for OS/2 legújabb verziója. A sok apróság között jelentősebb változás, hogy a szoftverrel betekinthetünk a CAB file-okba.

● Néhány hibajavítással és apróbb újdonságokkal kiadták a HTTP és FTP protokollokat ismerő töltögetőprogram frissített verzióját, a PM Downloader 0.8.4-et.

● A linuxos ALSA Project egyenesági leszármazottja a Universal Audio Drivers (UniAudio), melynek rendeltetése ugyanaz, mint az ALSA-nak: általános eszközmeghajtót készít a különböző hangvezérlőkhöz. A most megjelent friss UniAudio, az 1.00.004b támogatja a Sound Blaster Live! hangkártyát, a Cirrus Logic CS4281 lapkakészletes, az Avance Logic ALS4000 chipkészletes, a C-Media CMI8738 chipkészletes, az Intel ICHx + SigmaTel STAC9721/23 lapkakészletes kártyákat, továbbá az alaplapra integrált, AC'97 szabványnak megfelelő Nvidia és Via chipeket.

● Internet-hozzáféréssel rendelkező felhasználók közül sokan beszélgetnek IRC hálózatok segítségével. Ehhez szükség van egy kliensprogramra, például a CD-mellékletünkön található CBIRC Preview 1-re, mellyel a számtalan IRC hálózat egyik szerveréhez kell kapcsolódni, majd belépni egy csatornára – és már cseveghetünk is.

A Mozilla Firebird hamarosan leválthatja a Mozilla Browsert

A CBIRC klienst több ismert segédprogram fejlesztője, Christoph Bratschi készítette. A legalább Java 1.3.1-es futtatókörnyezetet igénylő IRC kliens új bemutató verziójában több bőr közül választhatunk – ezek közül a Kunststoff nevezetű igen kellemes. A kliensprogram több kódlapot támogat, felülete a mIRC-éhez hasonló, lehetővé teszi ANSI színek és CTCP/2 stílusok használatát, színes üzenetek küldését. A program flood elleni védelemmel van felszerelve, támogatja tűzfalak használatát, lehetővé teszi a DCC (Digital Command Control) rendszerű file-műveleteket, támogatja az SSL (Secure Socket Layer) protokollt, megnyithatunk benne file-kezelő ablakot, e-mailt küldhetünk vele. A sok-sok beépített szolgáltatás mellett az egyik legérdekesebb a beépített Java-alapú böngésző.

● Ma egy helyi hálózat kiépítésének költségei olyan alacsonyak, hogy legtöbb esetben érdemes az egymás közelében lévő gépeket összedrótozni. A gépek előtt ülők üzeneteket küldhetnek egymásnak az IPChat alkalmazással. A program OS/2-es és Win32-es változatának fejlesztése párhuzamosan folyik. A szoftver az IP-t használja, így működését nem befolyásolja a néha küzdelmes NetBIOS–NetBEUI viszony. CD-nkre az 1.6-os verziója került. Freeware.

● Az OS/2 és eComStation felületének átalakítására számos eszközt használhatunk. Ha az operációs rendszerbe épített lehetőségek nem elegendők, találunk külső alkalmazást bőven. Az egyik „legfinomabb" az 1997 óta fejlesztett Dialog Enhancer, ami több olyan változtatást eszközöl a felületen, amitől az lágyabb, kellemesebb lesz. A Dialog Enhancer bekerült az eComStation 1.0-ba és 1.1-be is.

A fejlesztő új projektje a ColourManager/2 – ez az 1.1b verziónál tart –, mellyel szintén az operációs rendszer kezelőfelületét alakíthatjuk át, a kinézetét és az elérhető lehetőségeket egyaránt. Az első béta még zárt volt, a második viszont már nyilvánosan tesztelhető. A ColourManager/2 lehetővé teszi, hogy operációs rendszerünkben új rendszerfontokat használjunk, újrapozicionáljuk, átméretezzük a beállítóablakokat, megváltoztassuk a gombokat, címkéket, információkat jeleníthessünk meg és további finomhangolást végezhessünk az asztalon.

● A Mozilla Project tavaly szeptemberben jelentette meg a Mozilla alapjaira épülő Phoenix böngésző 0.1-es verzióját. A Phoenix 0.5 után névcsere történt, a fejlesztés Mozilla Firebird néven folyik tovább, amely a 0.6-os verziónál tart. A cél egy gyors, XUL interface-re épülő, keresztplatformos böngésző kifejlesztése. A linuxos és a windowsos változatokkal egy időben jelent meg az OS/2-es is. A Gecko motorra épülő új Mozilla Firebird megváltoztatott, áttekinthető felülettel, új beállítópanellel és könyvjelzőkezelővel, sok letölthető bőrrel már most jól használható, stabil böngésző. A Mozillában megszokott plug-inek gond nélkül használhatók a Firebirdben is.

Apokrif kernelek

A Linux rendszerek lelke a kernel. Telepítését többféleképpen végezhetjük: feltehetjük valamelyik csomagból a már lefordított kernelt, vagy fordíthatunk magunk is forrásból. A guruk ez utóbbira esküsznek, hiszen ekkor a kernelben kizárólag az adott vas hajtásához szükséges kódok vannak, mi több, az adott processzorra optimalizálva.

Horváth Zsolt

A Linux kernel forrásához számos kiegészítés (patch) létezik, melyek új funkciókkal ruházzák fel a kernelt. Ezek egy része idővel hivatalossá válik, vagyis bekerül a kernelbe, de akadnak olyanok is, amelyek patch formájában élnek tovább.

A legfrissebb WOLK (Working Overloaded Linux Kernels) patch, az egyszerűség kedvéért nem patchként kerül a CD-re, hanem az előre megpatchelt legutolsó stabil kernelben, a 2.4.20-ban rejtőzve. A WOLK projekt durván 450 patchet fog egybe. A patchek jelentős része évek óta stabil, sokan használják is, de a kernel stabil ágába különböző okok miatt még nem kerültek be.

A könyvtár másik csemegéje az *sshfs* modul. A csomagban a kernel modul és a kezeléséhez szükséges *shfsmount/shfsumount* parancspár forrása található. Fordítása egyszerű, a make és a C fordító megléte már bőven elég neki. A fordítás után töltsük be a kernelmodult, és máris bármely gép könyvtárstruktúrája becsatolhatóvá válik, amelyre van accountunk, és ssh-n vagy rsh-n keresztül érjük el.

A megoldás több szempontból is figyelemre méltó. Egyrészt ssh kapcsolat esetén a file-átvitel automatikusan titkosítva van, másrészt az is kissé szokatlan, hogy olyan erőforrást érünk el, amely alapvetően nincs megosztva, hiszen a gépen semmilyen erőforrás-exportáló programnak nem kell futnia. A legújabb verziójában az shfsmount már nagyon sok mount paramétert ismer, így beállítható, hogy a becsatolt file-rendszeren megjelenő file-ok milyen jogokkal rendelkezzenek, mely felhasználó tulajdonában legyenek stb.

A könyvtárban a fentieken túl megtalálható még a legfrissebb fejlesztői Linux kernel, a 2.5.69-es is.

info

- http://freebits.de/magma/.
- smartmontools.sourceforge.net

Dió, héjban

A Linuxban nem egy program hűen tükrözi azt a szemléletet, hogy minden feladatra írjunk egy egyszerű kis programot, összetett feladat esetén pedig írjunk egy egyszerű előtétprogramot, amely a többit használja.

Első előtétprogramként vegyük szemügyre a Magma csomagban található, hasonló nevű shell scriptet. Igen, shell script, még csak nem is külön program – de épp ezért nem is kell C fordító sem hozzá. Segítségével a CD-pörkölés válik egyszerűbbé – igaz, grafikus felületről szó

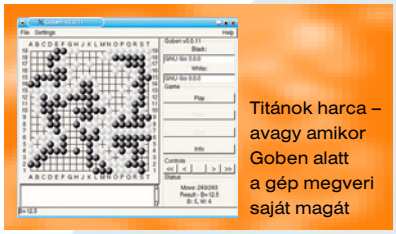

Titánok harca – avagy amikor Goben alatt a gép megveri saját magát

sincs. A CD-kezelést is külső programra bízza: feladattól függően a cdrecord vagy cdrdao programmal ír, az mkisofs készíti el az ISO image-et, de az audio-CD-k kezelését illetően sincs miért szégyenkeznie a programnak: CD-grabbelés, MP3 és OGG kódolás/dekódolás – természetesen az érdemi munkát itt is más külső programok végzik. És mindezt tehetjük kényelmesen, menüvezérelt felület alól.

Másik előtét programként a Gobent említeném. Aki a go játékot ismeri, annak bizonyára meg fog tetszeni ez a program. Itt kifejezetten a „szépítés” volt a cél. A program X alatt fut, a játékról csak a megjelenítéshez feltétlenül szükségeseket tudja – ám külső programot használva játszhatunk a gép ellen. Az alapértelmezett segédprogram a gnugo, ám bármely más program használható, amely ismeri a szabványos Go Modem Protocolt.

Mivel mindkét játékos helyett „gondolkodhat” a program, így lehetőségünk van arra, hogy a gép saját maga elleni harcában gyönyörködjünk, sőt a nehézségi fokozat eltérő beállításával még azt is biztosíthatjuk, hogy a kedvenc színünk legyen a győztes. Ezzel együtt a fokozatállításnak a humán ellenféllel szembeni küzdelem esetén is nagy szerepe van: nem mindegy, hogy tanulni akarunk vagy biztos vereséget szenvedni.

Munkában a lemezcsősz

A számítógép egyik fontos eleme az az eszköz, amelyen az adatainkat tároljuk, akár a gép kikapcsolt állapotában is. Nem más ez, mint a merevlemez, és ha valami baja esik, akkor pillanatok alatt kiderül, mennyire fontos a backup – és az is, hogy az mennyire régi. De jobb nem megvárni, amíg idáig fajulnak a dolgok.

Ha merevlemezegységünk ismeri a SMART funkciót (Self-Monitoring, Analysis and Reporting Technology), akkor értékes információkat nyerhetünk az eszköz állapotáról, ha pedig folyamatosan nyomon követjük az értékek változását, akkor a nagy krach megelőzhető.

A smrtmontools csomag ehhez a feladathoz nyújt segítséget két program formájában. A smartctl program segítségével lekérdezhetők a pillanatnyi állapotok – ám ennél is hasznosabb a smartd démon, ami a megadott gyakorisággal lekérdezi a konfigurációs file-ban megadott eszközök állapotát, és ha hibát észlel, azt naplózza. A bejegyzések alapján könnyen eldönthető, hogy fenyegeti-e veszély az adathordozónkat. A csomagban megtalálható az a script, amelyet a disztribúciófüggő rc könyvtárba másolva és a softlinkeket elkészítve a démon indítása és leállítása automatikussá tehető. A csomagban lévő programok az ATA/ATAPI-5 specifikációt ismerik, de a szerző tervezi az ATA/ATAPI-6 és ATA/ATAPI-7 szabványok implementációját is. A program segítségével mind IDE, mind SCSI diszk állapota lekérdezhető. A csomag fejlődését a Sourceforge weblapján lehet figyelemmel kísérni.

Nyári pletykák

Hétről hétre érkeznek bulvárlapba illő hírek az Amiga Inc.-ről. A vállalat felszámolásáról, a vezetők leváltásáról is keringenek hírek, de ezeket rendre cáfolják.

Nagy Lajos (louise@louise.amiga.hu)

Legutóbb egy árverési cég (Murphy Auctions) weboldalán olvashattuk az Amiga Inc. nevét, mikor is a számítástechnikai vállalat teljes irodai berendezése kalapács alá került (szerverek, asztali gépek, bútorok, nyomtatók stb.), mert a vállalat nem fizette az iroda bérletét.

A fejlesztés ezzel szemben halad a maga útján – ugyanis azt a Hyperion végzi –, már egy OS4-bemutatót is tartottak szűk közönség előtt, viszont az új Amiga alaplapokat még mindig csak a Linux PowerPC-s változatával szállítják. Hogy bulvárkodjunk egy kicsit: úgy tűnik, az új alaplapok is beleesnek abba a csapdába, amibe a Pegasos is került még a kezdet kezdetén – az AmigaONE XE/G4 gépekben lévő, Mai Logic által szállított Articia lapkáknak gondjuk támad a közvetlen tárhozzáféréssel (Direct Memory Access, DMA), illetve időnként az IDE busszal. A bplan egy javítást készített ezekhez a chipekhez, és a Pegasos alaplapok már az April nevű kiegészítővel kerülnek a vásárlókhoz.

Hogy megnyugtassák azokat, akik az új hivatalos AmigaOS-re várnak, júniusban és júliusban turnéra indul az OS4 fejlesztőcsapata, és öt nyugat-európai országban mutatja be a már működő operációs rendszert. Üröm az örömben, hogy nem az új AmigaONE gépeken fog futni a bemutató, hanem CyberStorm PPC-vel felvértezett Amiga 4000-eken – a CyberStorm PPC-t mellesleg pont az a cég készített (Phase5), melynek munkatársai jelenleg a Pegasos-vonalon dolgoznak...

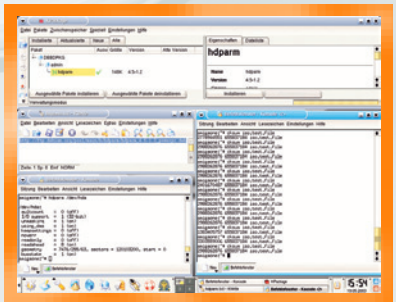

Más-más ellenőrző összegek képződnek ugyanarról a file-ról, ha a DMA-t használjuk...

A Genesi sokat munkálkodik azon, hogy a bplan Pegasos alaplapja minden marketinges körítést megkapjon ahhoz, hogy mindenütt komolyan vegyék. A számtalan kiállításon (tavaly augusztus óta 24 helyszínen!) való részvétel után most egy teljesen átalakított netes vezérhajóval rukkoltak elő, amelyet profi dizájn és igen komoly tartalom jellemez. Külön energianyaláb érinti meg a felhasználók közösségét, melyet igyekeznek egybekovácsolni, megszüntetve a jelenlegi megosztottságot.

➪ www.oase.at /amigaos4ontour.html
➪ www.pegasosppc.com

Újabb fraktálvilág-felfedező!

A fraktálok fantasztikus világa mindig kihívást jelentett a kóderek szemében, több demóban fedezhetjük fel a valós idejű fraktálnagyító rutinokat, színpompás megjelenítőket. AmigaOS-re eddig is 10-20 efféle program létezett, és mind a mai napig jelenik meg újítás e témában.

A ZoneXplorer (/AMIGA/UTIL /ZONEXPLORER.LHA) mint a legfrissebb fraktálkezelő program már kihasználja a jelenkor adta processzorteljesítményt és grafikai erőforrásokat. A program természetesen csak PowerPC processzorokon fog valós idejű mozgást megjeleníteni, ott is elsősorban a Pegasos gépek 600 MHz-es sebességére és a gyors grafikus kártyákra támaszkodva. Aki még nem látott efféle Mandelbrot-Julia halmazokat, azok tekintsék meg cikkünk képét ízelítőül.

Az amigás médialejátszó

Nemrégiben látott napvilágot a Frogger 2.06-os verziója (/AMIGA/CHIPUTIL/FROGGER206 .LHA és /AMIGA/MORPHOS /FROGGER206MOS.LHA), melyben hang és kép szinkronizálása kifogástalan – extrémebb pozícióváltások esetén is –, és amely támogatja a régen várt Sorenson Video 3 kodeket. A fejlesztők számtalan apróbb hibát is kijavítottak, és elmondhatjuk: végre van olyan, több formátumot is lejátszó program az AmigaOS, illetve a MorphOS platformra, amely nem fagy le félórányi működés után. Ez sajnos eleddig hiányzott a palettáról...

A 68k-s változat leginkább 68060-as processzoron nyújt elviselhető sebességet, de a PowerPC-s (WarpOS, PowerUP, MorphOS alatt futó) kiadásokban semmi kifogásolhatót nem találunk a sebességet illetően.

➪ www.frogger.rules.pl

SceneCON – első kiadás

Július elején nagyszabású, hazai Scene-partira várják a rendezők a nagyérdeműt! Salgótarjánban rendezik az első SceneCON-t, amely a HungaroCON rendezvénysorozat részeként most először célozza meg a fantasy és a sci-fi rajongóin túl a számítástechnika művészeit is. A rendezők minden Commodore 64-, Amiga-, PC-, Mac-, Atari-, Spectrum-tulajdonost szeretettel várnak egy hosszú hétvégére.

Fraktálok minden mennyiségben

A látogatók részt vehetnek hagyományos scene compókon, emellett több érdekességet is megismerhetnek, például egy komoly Pegasos- és MorphOS-prezentációt, a BeOS klónját, a Zetát és az utóbbi idők legjobb 8, 16 és 32 bites demóit.

➪ http://scenecon.intro.hu

Embervadászat

Miért nem nyújt kellő védelmet a vírusirtó és a tűzfal napjaink összetett internetes fenyegetéseivel szemben? Mi a behatolásészlelés szerepe a vállalat integrált biztonsági rendszerében? Hogyan vadászik a Symantec beszédes nevű ManHunt és ManTrap rendszere a rosszindulatú kód és a jogosulatlan hozzáférés mögött a hackerre?

Kis Endre

A Symantec megbízásából végzett felmérés nemrég rámutatott, hogy a brit kisvállalatok 97%-a antivírus szoftvert futtat – és 96%-uk arról is meg van győződve, hogy ezzel mindent megtett adatainak megfelelő védelme érdekében. A megkérdezett cégek 30%-a nem használ tűzfalat, 63%-uk pedig semmilyen módon nem ellenőrzi a hálózati forgalmat. Többségük a biztonsági réseket betömő szoftverfrissítések követését is körülményesnek találja – ezeket a vállalatok mindössze 26%-ánál telepítik megjelenésükkor.

Valaki jár a rendszerben

A brit kisvállalatok – és mindazok, akik biztonsági házirendjüket ilyen spártai szellemben alakították ki cégüknél – elbízzák magukat. Legalábbis nem vesznek tudomást arról, hogy napjaink fejlett, összetett internetes fenyegetései – mint az emlékezetes CodeRed és a Nimda – a rosszindulatú kód különböző fajtáinak képességeit ötvözik, és arra programozzák őket, hogy a kínálkozó biztonsági rést felkutatva bármilyen lehetséges módon, a számítógépeken futó vírusirtó és tűzfalszoftvereket kijátszva behatoljanak a vállalati hálózatba. A Nimda-szerű fenyegetések még valamely jogosan működő internetes alkalmazáson, például az Internet Exploreren vagy az Internet Information Services szerveren keresztül is megtéveszthetik a tűzfalat. Számos összetett internetes fenyegetés ráadásul nem a számítógép merevlemezén fejti ki hatását, így észrevétlen maradhat a víruselhárító programok számára.

Ilyen hatékony támadás indítása ma már nem feltételezi okvetlenül egy programozózseni közreműködését. Az interneten jelenleg több mint 30 ezer webhelyről tölthetők le olyan bevetésre kész, felhasználóbarát programok és scriptek, amelyek révén néhány kattintással úgyszólván bárki a hacker szerepébe bújhat.

A fejlett eszközök széles körű hozzáférhetővé válásával párhuzamosan romlott a hackerek erkölcse. Az internet biztonságáról félévente áttekintő jelentést közzétevő Riptech adatai szerint az interneten keresztül indított támadások 37%-a célzottnak – azaz tudatosan egy kiszemelt szervezet ellen irányulónak – bizonyult. De nem szabad lebecsülni a fennmaradó 63%-ot alkotó úgynevezett opportunista – más szóval céltalanul, az internetet kedvtelésből pásztázó hackerek által indított – támadások veszélyességét sem. Nem megnyugtató tehát, ha a vállalat vélhetőleg nem képvisel méltó célpontot a kiberterroristák szemében: hálózata gátlástalan versenytársak, bosszúszomjas alkalmazottak, sőt unatkozó kölykök áldozatává is válhat.

Security Operations Center elnevezésű létesítményeiben – amelyek a világ több pontján is működnek – a Symantec folyamatosan figyeli az internet forgalmát

Az összetett internetes fenyegetések elleni hatékony védekezés érdekében ezért a vírusellenőrző és -irtó program, valamint a tűzfal mellé érdemes behatolásészlelő rendszert (intrusion detection system, IDS) is telepíteni.

Incidens az események szénakazlában

Behatolásészlelésen a rosszindulatú vagy a kellő jogosultság hiányában kifejtett elektronikus tevékenység felismerésének folyamatát értjük. A behatolásészlelő rendszerek az internetforgalom mindenkori tartalmát és az internetes tevékenység mintáit vizsgálják a rosszindulatú programkódok, illetve a támadások felismerése céljából, így a víruselhárító szoftverek és a tűzfalak mellett a hálózati védelem további vonalát képezik.

Az IDS elsősorban felügyeleti termék, a háttérben folyamatosan futva figyeli a kimenő és bejövő hálózati forgalmat, gyanús, rendellenes vagy egy, már ismert internetes fenyegetéssel megegyező mintázatot mutató forgalom után nyomoz. Ha ilyen tevékenységet érzékel, riasztja a felhasználót, illetve végrehajtja a megfelelő, előre meghatározott ellenintézkedéseket (akár megszakíthatja az internetkapcsolatot is). A felhasználó azt is beállíthatja, hogy a gyanús jelek mely típus esetén milyen szinten túl minősülnek rosszindulatúnak, és különféle biztonsági szabályokat állíthat fel az egyes, veszélyt hordozó viselkedésminták kezeléséhez.

Az IDS-ek az észlelés típusa alapján négy csoportot alkotnak. A hálózati behatolásészlelő rendszerek (Network-based Intrusion Detection Systems, NIDS) a hálózaton áthaladó valamennyi csomag jellemzőit vizsgálják. Egy tipikus hálózati IDS egy vagy több érzékelőből, valamint az érzékelőktől érkező adatok összegyűjtését és elemzését végző vezérlőből áll. Rendszerbe állítása egyszerűbb, mint a következő csoportba tartozó kiszolgálói IDS-eké, és jobban is kezelhető. Egyes NIDS-ek képtelenek megbirkózni a nagy hálózati forgalommal, ezért bizonyos támadások felett átsiklanak, illetve kezelhetetlen mennyiségű téves riasztást adnak, megnehezítve a valódi támadások észlelését.

A Symantec ManHunt NIDS-e viszont megbirkózik ezekkel a nehézségekkel, mivel az adatcsomagokat 2 Gbyte/s-os sebesség mellett is képes valós időben

ellenőrizni, valamint statisztikai elemzést és korrelációszámítást tud végezni a tényleges támadások kiszűrése érdekében. Még egy közepes méretű vállalat hálózatán is havonta több millió olyan megfigyelhető történés – például elírt jelszó miatt visszautasított bejelentkezés vagy túl hosszúra méretezett csomag elküldése – zajlik le, ami eseménynek minősül, de nem támadásnak. Utóbbit biztonságot érintő események sorozata jelzi, és az olyan programok, mint a ManHunt is, ezeket a mintákat, forga-tókönyveket ismerik fel.

A második csoportba a kiszolgálói behatolás-észlelő rendszerek (Host-based Intrusion Detec-tion Systems, HIDS) tartoznak, amelyek a kiszolgálón lezajló folyamatokat figyelik, és a naplófile-okat, illetve az adatfile-okat ellenőrzik, gyanús tevékenység jelei után nyomozva.

A HIDS-ek azonban nem képesek a csomagok ellenőrzésére, így a rendszer védtelen marad a hálózati támadásokkal szemben.

A harmadik csoportot az előbbi kettő képességeit ötvöző hibrid behatolásész-lelő rendszerek képezik. A hibrid IDS-ek rendszeralapúak, és a támadásokat egyetlen kiszolgáló hálózati csomagforgalma alapján ismerik fel. A NIDS-szel ellentétben nem figyelnek meg minden egyes elhaladó csomagot, így bizonyos mértékben rontják a forgalomelemzés minőségét, viszont az események, ada-tok, könyvtárrendszerek és rendszerleíró adatbázisok megfigyelésével járulékos védelmet nyújtanak.

A negyedik csoport tagjai, a csalit használó behatolásészlelő rendszerek a hálózati infrastruktúrán belül további védelmi szintet biztosítanak.

Kelepcébe csalt hackerek

A Symantec ManTrap megtévesztést alkalmazó biztonsági rendszere csalihostokat állít fel a hálózatban, amelyek a támadók figyelmét hivatottak felhívni magukra, a támadásokat pedig egy ellenőrzött környezetbe terelik.
A ManTrap ezáltal segít kiismerni az internetes fenyegetés jellegét, miközben kellő időt hagy a megfelelő válaszadáshoz szükséges intézkedések megtételére is.

Brit példánál maradva: a II. világháborúban Nagy-Britanniában hamis repülőtereket építettek, hogy a német bombázók azokat támadják a valódiak helyett. Ez a száz Potemkin-légikikötő igen meggyőző csalinak bizonyult: 1941 végére már kétszer annyi – 350 – bombázás érte őket, mint az igazi repülőtereket.

A ManTrap ezekhez az álrepterekhez hasonlóan egy – pontosabban több – valósághű környezet felállításával és működtetésével játssza ki a támadókat. Gépenként, azaz csalihostonként 1-4 operációs környezetet, találó néven ketrecet hoz létre a host operációs rendszer másolataiból és a hozzájuk rendelt hálózati interface-ekből. A csalétekként szolgáló rendszer – minden egyes ketrec – így valósághű interaktív környezetként, sikerrel kecsegtető célpontként jelenik meg, amely képes kellő időre magához láncolni a támadót.

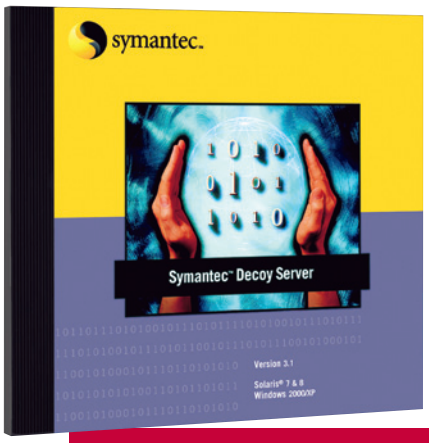

Symantec Decoy Server: csaliszerver a hackerek megtévesztéséhez

A ManTrap ketreceibe a rendszergazda a host operációs rendszer által támogatott alkalmazások bármelyikét elhelyezheti a megfelelő adatfile-okkal együtt, de használhatja a ManTrap tartalomgeneráló modulját (content generation module, CGM) is.

A felhasználó és a rendszermag közötti interface befolyásolásával a ManTrap a támadó tudta nélkül felügyeli az elérhető információ mennyiségét és a hozzáférés mértékét. Mivel hostonként egynél több ketrec működik látszólag önálló rendszerként, álcázó rétegek alkalmazásával ezeket is el kell rejteni egymás elől. A ManTrap ezt egy szűrő segítségével éri el, amelyet a rendszermag által létrehozott folyamattáblák és az ezeket elérő alkalmazások közé illeszt.

A ManTrap emellett a ketrec logfile-jait és magát a rendszeradminisztrátort is elrejti. A hardver és a szoftver álcázása folytán a ManTrap operációs környezetét gyakorlatilag nem lehet megkülönböztetni a host operációs rendszerétől, így a kelepcébe csalt támadó gyanútlanul időzik ketrecében, miközben tevékenységét akár online is figyelemmel kísérheti a rendszergazda.

A ManTrap minden részletre kiterjedő dokumentációt készít a támadásról.
A rögzített információ alapján megállapítható a támadó szándéka és felkészültségének foka is. A ManTrap Java-alapú adminisztrációs konzolja a támadás grafikus elemzésére is lehetőséget nyújt. XML-re épülő keresések indíthatók vele, és a logfile-okból kinyert adatok – a támadás során leütött billentyűktől a támadó IP-címéig – megjeleníthetők a kétablakos felületen. Az adminisztrációs konzol az e-mailben történő vagy a felügyeleti szoftvernek küldött riasztás lehetősége mellett klienst is tartalmaz, így támadás esetén a rendszergazda távolról is bejelentkezhet, és valós időben kísérheti a fejleményeket, sőt a támadó munkafolyamatát bármikor le is állíthatja.

Jóllehet a kívülről érkező és a tűzfalat legyűrő támadások kivédésében is hatékonyan működik közre, a ManTrap igazi erőssége – mivel a tűzfalon innen helyezkedik el – a házon belülről intézett támadások meghiúsításában mutatkozik meg. Hatásfoka azonban mindkét esetben a ketrecek megfelelő elhelyezésétől függ.

Erre három eltérő felállás is kínálkozik. Az úgynevezett aknamező telepítésének lényege, hogy a ManTrap ketrecek olyan pontokra kerülnek a hálózatban, ahol a támadó nagy valószínűséggel magától is rájuk lel. A hacker zoo, azaz állatkert már a csábítás céljából épített alhálózat, amelyben a ketrecek – a mindennapi gyakorlatnak megfelelően – nemcsak különböző szerepeket kapnak, hanem sérülékenységük fokát is eltérően állítják be. Ez a séma lehetővé teszi, hogy a rendszeradminisztrátorok a ketrecekben valós életkörülményeket idéző környezetben figyeljék meg a hackerek viselkedését, és megállapítsák, melyik közülük az igazán veszélyes ragadozó – innét az állatkert elnevezés.

A ManTrap hostok telepítésének harmadik módja a pajzs nevet kapta, mivel a tűzfal, az útválasztó vagy egy intelligens kapcsoló révén a hackert a megtámadott szerver tükörképét tartalmazó ketrecbe, a vállalat hálózata és az internet között kialakított demilitarizált zónába irányítja.

Legyen kétszer okos!

A kellő biztonság érdekében a vállalatnak több fronton is védekeznie kell az internetes fenyegetésekkel szemben. Az itt bővebben ismertetett IDS-ek mellett lehetőleg magasabb szintű tűzfalat is szükséges telepítenie, antivírus szoftverét pedig folyamatosan frissítenie kell a kiszolgálón, a klienseken és az átjárón egyaránt. Az alkalmazásokhoz kiadott javítócsomagokat is rendszeresen le kell töltenie, továbbá minden felesleges szolgáltatást kikapcsolnia, a nem használt programokat pedig törölnie kell hálózatából.

Minderről részletesebben is hallhatott annak a biztonságtechnikai szemináriumnak a közönsége, amelyet a Symantec Magyarország május végén rendezett Behatolás-detektálás felsőfokon címmel.

Nevezetes fejlesztések

A Hewlett-Packard Magyarország meghívására május végén az anyavállalat Bristolban működő kutatólaboratóriumába látogattunk, ahol a hagyományos kötetként lapozható elektronikus könyvtől az önállóan fotózó, de csak a jól sikerült képeket megtartó digitális fényképezőgépen át a vírustámadások elfojtásáig számos projekt műhelytitkaiba nyertünk bepillantást.

Kis Endre

A HP kutatással foglalkozó ágazatát hat laboratórium alkotja. A kétszáz kutatót alkalmazó bristoli intézet a kaliforniai Palo Altóban található központ után a második legnagyobb – mellettük az indiai Bangalorében, a Massachusetts állambeli Cambridge-ben, az izraeli Haifában és Japán fővárosában, Tokióban működik egy-egy labor.

Bristol nevezetességei közül a két legismertebb Isambard Kingdom Brunel, a XIX. századi mérnök nevéhez fűződik: ő tervezte a város jelképévé vált Clifton függőhidat, amely 75 méteres magasságban ível át az Avon folyó szorosa felett, miként az S.S. Great Britain gőzhajót is, amely az első fémtestű, csavarmeghajtású óceánjáró volt – és jelenleg ugyanabban a dokkban restaurálják, amelyben annak idején építették.

A HP bristoli laboratóriuma tehát olyan környezetben talált otthonra, amelyben a technológiai újítás évszázados hagyományokkal büszkélkedik. A HP Labs, a cég laborjainak története 1966-ig nyúlik vissza, és olyan találmányok sorát vonultatja fel, mint a tudományos zsebszámológép, a fénykibocsátó dióda (LED), a tintasugaras nyomtatás, a RISC architektúra és az AltaVista, az első teljes szöveges internetes keresőgép (amit eredetileg a Digital Equipment Corporation munkatársai fejlesztettek ki 1995-ben, és cégvásárlások útján került a Compaqhoz, majd a HP-hez).

Napjainkban a HP kutatói hat stratégiai jelentőségű területen fejtik ki tevékenységüket. Az új generációs számítástechnikai modellt olyan alkalmazkodóképes infrastruktúrában valósítják meg, amely az igényekkel összhangban önállóan és biztonságosan átméretezi, megosztja és újrahasznosítja az erőforrásokat. Ennek az infrastruktúrának a jelenlegi HP termékekből kialakított változatát a bristoli laboratórium adatközpontjában élesben használják – a koncepcióról Szakma rovatunkban, a 120–121. oldalon olvashatnak bővebben.

A projektek másik csoportja a nyomtatási és képalkotó technológiákat többek között a kereskedelmi nyomtatás, az intelligens kamerák és a háromdimenziós képrögzítés területére vezeti be.

Digital Media Viewer: lapozzon bele az elektronikus könyvbe

Kiemelt jelentőséggel bír az iparági szabványokat létrehozó szakmai fórumok munkájában való részvétel a gyorsan fejlődő ágazatokban, például a mobil kommunikáció, a szélessávú internet, a természettudományok és az oktatás terén. Számos projekt irányul a teljes körű adatvédelmi és hálózatbiztonsági megoldások kialakítására, illetve az ehhez szükséges platformok és eszközkészletek fejlesztésére.

A laboratóriumok tevékenységének további területét képezi a fogyasztói piacra szánt eszközök felhasználóbarát mivoltának és egymással való együttműködésének javítása. Nem utolsósorban olyan úttörő technológiák is születnek ezekben a kutatóközpontokban, mint az atomszintű adattárolás, a molekuláris adatfeldolgozás és a hajlékony kijelzők nemzedéke.

Innovatív interface-ek

Laborlátogatásunk alkalmával a HP kutatói demók keretében szemléltették fejlesztéseiket, amelyeket két csoportba foglalhatunk. Az első négy projekt mindegyike a digitális tartalom rögzítésének, kezelésének és terítésének sajátos megközelítését képviseli.

A Digital Media Viewer (DMV) elnevezésű eszköz segítségével a digitális tartalom a hagyományos felhasználói élményt idéző módon tekinthető meg. Más szóval a könnyű és vékony LCD kijelzőbe épített, Linux operációs rendszert futtató célszámítógépre letöltött elektronikus könyvek lapozhatók, oldalaik pörgethetők, kijelölt oldalak között egyben átforgathatók – a kijelző körül elhelyezkedő érintésérzékeny görgetősávokon végzett ujjgyakorlatok és a lapozószoftver által. A nyomtatott kötetekhez képest többletet jelent, hogy a felhasználó válthat fekvő és álló nézet között, továbbá egy MP3-lejátszó és játékprogram is feltöltésre került – de inkább a kutatók szórakoztatására, semmint egy körvonalazódó termékkoncepció részeként. A HP még csak nem is tervezi a rokonszenves DMV gyártását. Az eszköz 30 prototípusát a HP kutatói használják, és a tartós teszt tapasztalatait a jövőbeni – hajlékony, papírszerű – kijelzők tervezése során fogják hasznosítani.

A bristoli laboratórium munkatársai a Casual Capture program keretében olyan miniatűr, viselhető digitális kamerán dolgoznak, amellyel a felhasználó szabadidős tevékenységei során akkor is rögzíthetné élményeit, ha kerékpározás, labdajáték és egyebek folytán mindkét keze foglalt lenne. A felvételek külön varázsa abból fakadna, hogy az eseményeket belülről, a felhasználó szemszögéből ábrázolnák. Az ehhez szükséges automatikus képrögzítést a kutatók szemüvegkeretre szerelt parányi kamerával és egy iPaq kéziszámítógéppel oldották meg. A három gyorsulásmérőt, giroszkópot és digitális iránytűt is tartalmazó kamera folyamatosan felvételeket készít, amelyeket a PDA-n tárol. Így persze a világ legnagyobb

memóriakártyája is hamar betelne, méghozzá zömmel élvezhetetlen fotókkal. A HP munkatársai ezért olyan szoftvert fejlesztettek, amely a felvételek özönéből a felhasználó mozgása alapján képes kiválasztani a vélhetően jól sikerült – az ábrázolt személyeket például csonkítás nélkül, egyben mutató – kockákat, a többit pedig törli.

A HP jövőképének része, hogy az emberek mindig és mindenütt, minden képzeletet felülmúló mennyiségben rögzítenek majd digitális képfelvételeket, ami vonzó kilátás, de felettébb tárolókapacitás-igényes hobbinak bizonyulhat. A cég laboratóriumai mindenesetre az adattárolás új megoldásait keresik a mágneses RAM, a műanyag memória és a már említett atomszintű adatírás köré épülő projektjeikben. Egy további elképzelés szerint a felhasználók biztonságos adatkapcsolaton keresztül egyenesen egy adatközpontba továbbíthatnák digitális felvételeiket, amely dinamikus módon mindig rendelkezésükre bocsátaná a kellő tárolókapacitást.

A digitális tartalom többcsatornás közzétételével (multi-channel publishing) foglalkozó projekt során olyan dokumentumot – például űrlapot – hoznak létre, amelyet csak egyszer tördelnek be, de az mindig helyesen jelenik meg, függetlenül attól, hogy a felhasználó a weben tekinti meg, e-mailben küldeti el vagy lehívja kéziszámítógépre, nyomtatóra. A technológia lelke a bristoli laboratóriumban fejlesztett szoftver, amellyel a dokumentum létrehozható és minden eleme leírható. A dokumentum lehívásakor a rendszer átdolgozó algoritmusok lefuttatásával igazítja a tartalmat az adott eszközön történő megjelenítéshez. A folyamatot a HP tartalomvezérelt tördelésnek is nevezi.

Valami hasonlót tesz a vezetékes és vezeték nélküli interneten keresztül lehívott videofolyamokkal a HP labor Stream Teamje. A csoport egyrészt olyan szerverkészleteken és hálózati protokollokon dolgozik, amelyek lehetővé teszik a videofelvételek internetes terítését, másrészt az alkalmazkodó infrastruktúra alapjain olyan átlapoló programfuttatást is megvalósítottak, amellyel elérhető a szükséges rugalmasság, tárgyorsítás, átjátszás és feldolgozás. A HP technológiája futtában átkódolja a videofolyamot, így az – miként a Palo Altóból lehívott demó során láthattuk – több különböző eszköz, asztali és kéziszámítógép, noteszgép és mobiltelefon között is megosztható. Ez a kutatók szerint ráadásul titkosított tartalommal is megtehető, jóllehet erről eddig úgy vélték, nem lehetséges.

Bizalom és biztonság

A titkosítás említésével eljutottunk a HP bristoli laboratóriumában futó projektek másik csoportjához. Ezek a programok a hálózati biztonság területeivel foglalkoznak a felhasználó azonosításától kezdve a jogosultságkiosztáson át a vírusterjedés megfékezéséig.

A HP azonosításalapú titkosítása (identity-based encryption, IBE) az elterjedt nyilvános kulcsú infrastruktúrán (public key infrastructure, PKI) alapuló megoldást egészíti ki. Az IBE az üzenetet titkosító és küldő felhasználó kezébe adja a folyamat felügyeletét, aki tetszés szerinti feltételeket szabhat arra nézve, hogy a címzett miként igazolja kilétét, mielőtt a hitelesítő hatóságtól megkapná a dekódoláshoz szükséges kulcsot. A titkosítás így lehet szerepalapú, időkorlátos vagy – mint a mesében – próbatételek sorozatához kötött.

Tony Wiley, a HP kutatója a megjelenítő eszközhöz alkalmazkodó tartalmat szemlélteti

Az adatbiztonságot célzó másik bristoli projekt az adatcímkézésre (data tagging) épít. Ezek a címkék pontos leírást tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy az adat, amelyhez rendelték, a vállalati házirend értelmében miként kezelendő. A címkék használata automatizmust visz az adatkezelés folyamatába, mivel a technológia az operációs rendszerre támaszkodik, és a házirend szabályait minden programmal – akár egy vírus által fertőzött alkalmazással is – betartatja. Így a számítógépről nem küldhetők ki bizalmas adatok, illetve ez csak titkosítást követően tehető meg.

Újszerű megközelítést képvisel a vírusbéklyózás (virus throttling) koncepciója, mivel nem a vírusok felismerésére és irtására, hanem tevékenységük észlelésére és lebénítására irányul. A HP kutatói abból indultak ki, hogy a vírus terjedése érdekében minél több – korábban többnyire nem kontaktált – számítógéppel igyekszik felvenni a kapcsolatot, ami a hálózati forgalom mintájában egyértelműen felismerhető változást idéz elő. Ilyenkor a fertőzött számítógép karanténba zárható a rajta rekedt kórokozóval együtt, és a járvány csírájában elfojtható. A bristoli demó során a kutatók két 16 szerveres racken futtatták a Quake III többsze-replős változatát (mint hálózati szolgáltatást), az egyiken a vírusbéklyózó szoftver társaságában, majd mindkét kiszolgálócsoportot megfertőzték. Míg a vírusnak kiszolgáltatott racken a Quake csakhamar akadozni kezdett, a másikon a hálózati forgalom zavartalan maradt, mivel a vírusbéklyó az eredetileg megfertőzött gépen tartotta a kórokozót. A technológiáról a ➪ www.hpl.hp.com /techreports/2002/HPL-2002-172.html címen olvashatnak részletes ismertetőt.

A HP bristoli laboratóriumában tett látogatásunk során Kasper Rosted alelnök, a HP vállalati rendszerek divíziójának európai, közel-keleti és afrikai térségbeli igazgatója a Compaqkal történt egy évvel ezelőtti vállalategyesítés eredményeit foglalta össze.

A jobb költségstruktúra következtében az új HP éves szinten 3,5 milliárd dollárt takarított meg, ami a tervezett összeg 140%-a.

Az EMEA régiót alkotó 39 ország közül 32-ben a munkaerő összevonásával a folyamat teljes egészében lezajlott. Az új HP kiterjedtebb portfólióval és nagyobb szerződésállománnyal rendelkezik, így az alelnök szavai szerint a cég a növekedés és az elsőség biztosítására összpontosíthat – elérésük egyik előfeltétele pedig a HP Labs által folytatott kutatótevékenység eredményessége.

Matt Williamson és Jonathan Griffin lebéklyózza a vírusokat a bristoli laborban

Erdős Márton, Sponga Tamás

Hiba a rendszerben

Intel

Az Intel beismerő vallomást tett – igen, az Itanium 2-es processzorba bizony hiba csúszott. Szerencsére a baj nem nagy, ráadásul a cég külön kérésre díjmentesen kicseréli a hibás processzort.

Az elektronikus probléma egy egyszerű tesztprogrammal deríthető fel, mivel nem minden példánynál jelentkezik. A 900 MHz-es és 1 GHz-es példányoknál egy speciális utasítássorozat esetén fordulhat elő a hiba, ami fagyáshoz, majd a rendszer újraindításához vezet. Az 1,5 GHz-es példányok már mentesek ettől a hibától. Egyébként a processzor alacsonyabb működési frekvenciára állításával is kiküszöbölhető a probléma...

A divatozás felsőfoka

Thermaltake

A Thermaltake házakat már olvasóink is jól ismerhetik. A felsőkategóriás, drága, ámde profi számítógépházak különleges dizájnnal készülnek, szinte minden porcikájuk acélból vagy alumíniumból van. A cég azonban nem elégedett meg ezzel, hiszen az összhatás nem tökéletes egy nem odaillő billentyűzettel vagy egérrel. Ezért mostantól Thermaltake Xaser III-as billentyűzetet és egeret is beszerezhetünk házunk mellé, ha egységes kinézetet szeretnék gépünknek.

A házak három színben készülnek, ezért természetesen a billentyűzetek és egerek is ezekben pompáznak. Mindkét periféria zsinóros, USB porton keresztül csatlakozik a géphez. A billentyűzeten a szokásos gombokon felül windowsos gyorsgombokat is találunk. Az egér optikai elven működik, tehát a három gombon kívül nem találunk benne más mozgó alkatrészt.

Legjobbat a legjobbhoz

➪ www.thermaltake.com/products/KeyboardMouseMenu.htm

Kapj-el-tévé

Novac

Megkezdődött az USB-s tévévevők kora. A Novac cég is nevez egy példánnyal a versenybe, méghozzá egy igencsak apró darabbal. A Catch TV nem nevezhető drágának, ára alig több 100 dollárnál.

A vevő várja, hogy megvegyék

A készülék mindössze 65 grammot nyom (menynyi fontos és bonyolult alkatrész lehet benne!), USB 2.0-s csatlakozáson keresztül pumpálja az adatot a gépbe, a fontosabb be- és kimenetek is megtalálhatók rajta. A Catch TV felbontása legfeljebb 720x480 képpont, ami 320x240 pixelre csökken, ha a készüléket USB 1.1 portra csatlakoztatjuk.

A készülék semmiféle tömörítést nem végez, ezért ha tömörített adást szeretnénk felvenni, megfelelő programra és erős gépre lesz szükségünk.

➪ www.novac.co.jp/products/hardware/nv-ut/nv-ut200/index.html

A nagy szakítás és az új jövevények

Intel

Az Intel Pentium 4-es processzor debütálásakor még fényes jövő állt a Rambus DRAM-ok előtt. Sebességükkel nem is volt gond, árukkal viszont annál inkább. Aztán az Intel megjelentette 845-ös chipkészleteit, melyek az SDRAM, majd a DDR SDRAM támogatásával sokkal nagyobb népszerűséget szereztek, mint a Rambus DRAM-os változatok.

A Rambus-támogatás azonban nem szűnt meg, az Intel nagy tételben gyártotta 850E és 860-as chipkészleteit. A 865-ös számú Springdale és a 875-ös Canterwood chipkészletekkel azonban végleg a DDR SDRAM mellett állapodott meg az Intel. A Rambust kezelő chipkészletek gyártásával felhagy a cég.

Ezzel a lépéssel a Rambus igazán nehéz helyzetbe került, mert jelenleg egyetlen tömeggyártás alatt álló chipkészlet kezeli moduljait, ez a SiS R658. Az Intel a későbbiekben a DDRII mellett teszi le a voksát.

A másik jelentős „Intel-esemény" a processzorok területén történt. A sanghaji gyár megkezdte működését, az 500 millió dollárból felhúzott üzem már tömegével ontja magából a Pentium 4-es processzorokat. Hamarosan mi is találkozhatunk „Made in China" feliratú Intel Pentium 4-ekkel. A minőséggel minden bizonnyal nem lesz gond (még ha állításunk éppen most nem is annyira hihető) – de vajon az apró, aranyszínű matrica is rajta lesz a processzorokon, mint megannyi kínai piacon kapható elektronikus terméken?

Beismert ballépés

Nvidia

Néhány hónappal ezelőtt mindenki tűkön ülve várta, vajon mi lesz a nagy Nvidia válasza a kanadai Ati kártyájára, a Radeon 9700-ra. A válasz jött is, zajos sikert aratva...

Pontosabban szólva a siker sajnos elmaradt, hiszen a csúcsváltozat sem volt képes érdemben földbe döngölni ellenfelét, a zaj pedig irtózatos volt. A chip extra hőleadása miatt egy speciális, FlowFX technológiát kellett alkalmazni, ami további kártyahelyet igényelt, ráadásul teljes fordulatszámon a ventilátor szörnyű zajt csapott.

Az Nvidia 5900-as szériájánál már javította ezt a sokak által szapult hibát (no meg a kártya erejét), ám a múltat nem próbálják meg letagadni. Némi öniróniával a cég önmagát kifigurázva elkészített egy rövid, ám velős videót a FlowFX technológia erősségéről.

A rövid videóban egy marketinges megbeszélésbe kukkanthatunk bele, ahol a kártya zaját mint legfőbb jó tulajdonságot tüntetik fel. Elmondásuk szerint az FX5800 a videokártyák Harley Davidsonja, vagy akár Porschéja. De nem maradnak el az olyan köznapibb hasonlatok sem, mint kávédaráló, lombfúvó vagy éppen hajszárító. A főhős minden esetben a FlowFX.

Az Nvidiától nem idegen a komolytalan videók készítése, melyek ugyan marketingszempontból nem jelentenek sokat, mégis láthatja belőlük a nagyközönség: a cég munkatársai is csak emberek. A rövid videó megtalálható CD-mellékletünkön.

Ki-váló videokártya-részleg

SiS, Xabre Graphics Inc.

A SiS videochipjeit már ismerhetjük – sajnos nem komoly teljesítményükről. A Xabre széria mégis piacon marad, és a cégnek komoly tervei vannak ebben az iparágban.

A SiS videochipekkel foglalkozó üzletágát külön vállalattá szervezte, és elnevezte Xabre Graphics-nak. A cégnél többségi tulajdonban van a SiS, így a vezetésében ott találjuk Michael Chent, a SiS vezérigazgatóját is. A júniusban indult cég mindent el fog követni, hogy a 450 milliós alaptőkét megfialtassa néhány jól sikerült videochip megtervezésével és legyártásával.

A legkomolyabb versenyző

Az XGI leginkább az alsó és a középkategória gépeibe szánt megoldásokon töri fejét. Első fejlesztésük már idén ősszel a boltokba fog kerülni Xabre II néven, természetesen hardveres DirectX 9-támogatással és 0,13 mikronos gyártástechnológiával.

Az XGI a későbbiekben átadja fejlesztéseit a SiS-nek, amely integrálja ezeket alaplapi chipkészleteibe. A kérdés csak az, hogy az XGI milyen meghajtóprogramokat fog írni chipjeihez – reméljük, erről egy erősen feljavított csapat fog gondoskodni. A gyártáshoz az UMC gyártósorait veszik igénybe – az UMC ugyancsak képviselteti magát az igazgatótanácsban.

➪ www.xabre.com

Hiánybetegség

Ati Technologies, TSMC

Miközben az új R360 és RV360 típusjelű grafikus lapkák indulásra készek, még az elődnek számító R300-as és RV350-es grafikus processzorok gyártásával – pontosabban legyártott mennyiségükkel – is akadnak gondok.

Az Ati ugyanis tavaly ősszel kicsit elszámolta magát, amikor leadta a legyártandó darabszámokat a TSMC-nek. A tajvani cég sietősebb tempóra kapcsolt, mivel az előző év vége óta folyamatosan hiány van az Ati GPU-ra épülő videokártyákból – aminek elsődleges oka a grafikus chipek hiánya.

A megnövekedett keresletnek több oka is van, az egyik, hogy az Nvidia elég nehezen jelentette meg GeForce FX 5800-as videokártya-családját – és az nem is hozta azt a teljesítményt, melyet tavaly egész évben ígérgetett a cég. Ennek elsődleges következménye az lett, hogy a videokártyagyártók közül sokan megunták az Nvidia bénázását, és az Ati processzorokat kezdték saját kártyáikra építeni.

Az Ati „nem ül ölbe tett kézzel babérjain”, valószínűleg már augusztusban megjelenhetnek az új R360-ra, illetve az RV360-ra épülő kártyák. A TSMC is elkészült az első tesztpéldányokkal, és a hírek szerint ez alkalommal megtette a szükséges lépéseket a 0,13, illetve 0,15 mikronos csíkszélességgel készülő új lapkák gyártására.

➪ www.ati.com
➪ www.nvidia.com
➪ www.tsmc.com/english/default.htm

Még gyorsabb laptopok

Hitachi

Komolyabb asztali számítógépekben már természetesnek vehetjük, hogy 7200-as percenkénti fordulatszámmal dolgozó merevlemezek teljesítenek szolgálatot. A noteszgépek ezen a téren mostanáig hátrányban voltak, körükben a percenkénti 4200-as, 5400-as fordulatszámú háttértárolók számítanak általánosnak.

Asztali sebesség, mobil kényelem

A Hitachi Global Storage Technologiesnek sikerült olyan, mobil eszközökbe szánt merevlemezt készítenie, melynek lemezei 7200 fordulatot tesznek meg percenként, fogyasztásuk mégsem több egy 5400-as modellénél. A Travelstar 7k60 60 Gbyte kapacitású merevlemezei még idén nyáron a boltokba kerülnek az IBM ThinkPad gépeiben.

➪ www.hgst.com/hdd/travel/tr7k60.htm

Szereld magad!

Legacy Electronics

Az amerikai Legacy Electronics különleges technológiai eljárás levédését kérte a szabadalmi hivataltól. A memóriamodulok gyártásában alkalmazható technológia alapján – amely a Canopy eljáráson alapszik – egy nyáklapra több rétegben is szerelhető memóriachip, növelve ezzel az egységnyi területre eső kapacitást.

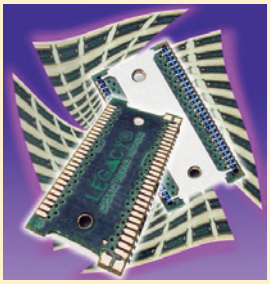
Rakott memóriák

A technológia lényege, hogy az alsó memóriachipet egy hőelvezető takarja és hűti, míg ezen egy másik nyáklap tornyosul, rajta egy újabb memóriachippel. A Canopy technológiát eredetileg arra fejlesztették ki, hogy a többrétegű modulok stabilitását növeljék.

➪ www.legacyelectronics.com/05202003.html

Longhornra várva

Intel

Az Intel nem kíván a jelenlegi Ati–Nvidia lökdösődésbe beszállni a videochipek területén, az irodai gépek többségében azonban olyan integrált grafikus megoldások vannak, melyek még csak a DirectX 6.0-val kompatibilisek.

A hírek szerint az Intel hamarosan bemutatja azt az új, integrált alaplapi chipkészletet, ami az Intel Extreme Graphics 2 magra épül. Ez azonban még mindig csak a DirectX 7.0-val kompatibilis.

A chipgyártó óriás szerint ma még korai volna olyan alaplapi integrált grafikus chipkészletet megjelentetni (technológiailag sem kis teljesítmény megalkotni), ami DirectX 9-támogatással bír.

A cégvezetés szerint a legfrissebb DirectX támogatásával ráérnek addig, amíg az újabb Windows, a Longhorn megjelenik (a tervek szerint 2005-ben). Az ugyanis erősen támaszkodik majd a legalább DirectX 7.0-támogatást nyújtó videochipekre, de a grafikus felület lehetőségeihez DirectX 9 kell majd – derült ki az idei WinHEC konferencián.

➪ www.microsoft.com/winhec/

A sárkány memóriája

GeIL Corp.

A GeIL név valószínűleg ismeretlenül cseng a magyar füleknek, ám reméljük, nem sokáig. Az alaplapok piacán nagyjából egy-két éve kezdődött a speciális kiadások

A sárkányok is ezt használják!

láza, amikor szinte mindegyik, magára valamit is adó gyártó előrukkolt saját különleges megoldásával. Ez legtöbbször extra szolgáltatásokban, kiegészítőkben, színekben és nevekben nyilvánult meg. A láz immáron elérte a memóriákat is, így alkotta meg a GeIL vállalat Golden Dragon szériáját. A modul érdekessége, hogy a szokványos TSOP chipek helyett (ilyen van szinte minden memóriamodulon) a WLCSP-t használja, ami a Wafer Level Chip Scale Packing elnevezést takarja. Ezzel némileg csökkenthető a gyártási költség, elegendő kevesebb kiszolgáló alkatrész, az elektromos zaj is csökkenthető. Az aranyszínű modulok leglassabbja 400 MHz-es, a leggyorsabb pedig a még el sem fogadott (nem is biztos, hogy egyhamar az lesz) PC3700-as szabványban készül, ami 466 MHz-es effektív órajelet jelent. Ebben az üzemmódban a modulok CAS 2,5-es időzítéssel üzemelnek. Érdekesség még a működést jelző apró, piros LED a nyáklapon. Az árakról sajnos még nem sokat tudni, de aki Golden Dragon memóriát vásárol, gyönyörű csomagolásban kapja meg a jó minőségű modulokat.

➪ www.geilusa.com /proddetail .asp?linenumber=23

Zsebtévé 2003

NH Japan

Idősebb olvasóink még emlékezhetnek a népszerű gyerekműsorra, ám most nem erről lesz szó, a V@mp nevű szappandoboz ugyanis egy hordozható lejátszó, hatalmas tudással. Az MPM-101 mindössze 150 grammos, színes LCD kijelzővel felszerelt készülék, melynek egy 32 bites RISC processzor a lelke.

A 2,5 colos képernyőn megtekinthetünk SD kártyán tárolt filmet, képeket, vagy nézhetünk tévét. Igen, az apró dobozba egy tunert is belezsúfoltak a készítők. De hogy ezzel még ne legyen vége a meglepetéseknek, a V@mppal felvenni is tudunk a tévéből, méghozzá kapásból MPEG-4-be tömörítve. Az MP3 zenefileok kezelése már alapkövetelmény, nem úgy a beépített digitális kamera. Ennek minőségéről még nem sokat tudni, valószínűleg nem professzionális felhasználásra készül, de ez nem is baj. Az apró készülék lítium-ion akkumulátorról kapja a szükséges áramot, mellyel 2 és fél órán keresztül képes felvételre. Már a készülék ára is tudható, nagyjából 80 ezer forintért kerül forgalomba, bár magyarországi megjelenéséről nincs információ.

➪ www.vamp-mp3.com /mpm101/index.html

Árelőnyért

Microsoft, Focus Enhancements

A játékkonzolok piacán a Microsoft új versenyző, de gyorsan jelentős részesedéshez jutott. A piaci tortaszelet növelésének egyik legegyszerűbb – ám néha kissé költséges – módja, ha egy cég egyre alacsonyabb áron kínálja eszközeit.

A Microsoft még tavaly nyáron kötött szerződést a Focus Enhancements vállalattal, hogy annak FS454 típusjelű chipjeit építse be hamarosan az Xboxba. A videokártya képének tévékimenetre küldéséért felelős chipet eddig kizárólag a Conexant Systemstől vásárolta a Microsoft. A Focus lapkája tudásban azonos, viszont pár dollárral olcsóbb. Néhány költségcsökkentő beavatkozáson átesett már az Xbox: pár hónapja új, áttervezett

Fókuszban az árcsökkentés

alaplappal készül, a Flextronics pedig Kínába helyezte át a gyártást Magyarországról...

Az FS454-es lapkát a harmadik negyedévtől kezdve építi be a Microsoft az Xboxba.

➪ www.focusinfo.com /products/fs454/fs454 .htm

Felvillanyozott papír

E-Ink

Már évekkel ezelőtt hallhattunk az elektronikus papírról. A legtöbbet emlegetett cég ennek kapcsán a Cambridge-ben székelő E-Ink, amely a mai napig nem árulta el, melyik nagyobb vállalat támogatásával végzi a kutatásokat az elektronikus papír kifejlesztéséhez. Lehet, hogy hamarosan – hivatalosan is – kiderül a titkos befektető kiléte, mivel a cég a holland Philips Electronicsszal együtt mutatja be a legújabb e-papert, ami különleges Philips alkatrészekből készül. A jelenlegi prototípusok már több olyan összetevőt, alkatrészt tartalmaznak, melyek a jövőre megjelenő végleges változatban is benne lesznek. A mostani változatok 160 képpontos felbontással bírnak, ami jóval nagyobb az e-paper eddig bemutatott változataiénál. A két cég nyilatkozata szerint az új, 2004-ben megjelenő e-paper jelentős változásokat hoz az elektronikus könyvek piacán.

➪ www.eink.com

A formátumok nagy ismerője

Sigma Designs

A Sigma Designs bejelentette: az egyre több asztali DVD-készülékben megjelenő EM8500 chipjének újabb verziói elsőként nyerték el a DiVX-certified tanúsítványt. A chip egy komplett SOC (System-on-a-chip), a 150 MHz-en üzemelő RISC processzor körül egy SDRAM-vezérlő és egy IDE/DVD csatoló áramkör is

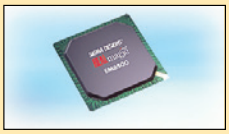

A népszerű mozigép

található, mindez egyetlen lapkában. Az EM8500 köré rendszert építeni gyerekjáték. A chipre épülő készülékek kezelik az MPEG-4, MPEG-2, MPEG-1, Dolby Digital, Windows Media Audio és MP3 formátumot.

➪ www.sigmadesigns.com /products/em8500.htm

Acer

Panorámás noteszgép

Az Acer 17 colos megjelenítővel felvértezett modellel, az Aspire 1700-zal bővítette hordozható számítógépeinek kínálatát.

A noteszgép a nagy teljesítményű (kiépítéstől függően legfeljebb 3,06 GHz-es) Intel Pentium 4 Northwood processzor köré épül, SiS M650-es lapkakészletet, valamint 400/533 MHz-es rendszersínt tartalmaz. A szabványos 512 Mbyte-os DDR SRAM memória 1024 Mbyte-ra bővíthető, az Ultra ATA/100 merevlemez maximális tárkapacitása pedig 120 Gbyte. A noteszgép kombinált DVD-ROM/CD-RW meghajtót tartalmaz, így nemcsak a munkát, hanem a szórakozást is szolgálhatja.

Aspire 1700: egy 19 colos CRT monitoréval azonos képmérettel

Az Aspire 1700 legszembetűnőbb jellemzője kétségtelenül a nagyméretű, 17 colos, 1280x1024 XGA felbontású kijelző, amely 16 millió színt képes megjeleníteni, továbbá VGA grafikus kártyával és 64 Mbyte UDMA RAM-mal rendelkezik.

A panorámás noteszgép tehát egy asztali gép teljesítményét nyújtja, könnyen szállítható, amely nem nyom többet 5 kg-nál, a lítium-ion akkumulátor pedig mintegy 1,5 órás hálózatfüggetlen működést tesz lehetővé.

Az Acer hordozható számítógépének kommunikációs lehetőségeiről egy belső 56 kbit/s-os V.90-es faxmodem, valamint egy beépített 10/100 Mbit/s-os Ethernet kártya gondoskodik, opcióként pedig beszerezhető hozzá egy 802.11b szabványú vezeték nélküli hálózati kártya is. Mindegyik modellt az input/output portok teljes választékával szerelik fel, beleértve egy párhuzamos és egy soros, egy PS/2-es és egy S-Video portot, egy IEEE-1394-es csatlakozót, négy USB 2.0 portot, valamint egy 32 bites, II-es típusú PCMCIA CardBus bővítőhelyet.

Az Acer Aspire 1700-as noteszgépet előre telepített Microsoft Windows XP Home operációs rendszerrel szállítják, a hozzá való rendszerhelyreállító CD-vel. Az ergonomikus kialakítású billentyűzeten külön eurógomb, valamint TouchPad mutatóeszköz található.

A noteszgéphez járó szoftvercsomag része a Norton Antivirus, amely közvetlenül az internetről tölthető le, a DVD-ROM-ok lejátszásához való PowerDVD, az NTI CD Maker, valamint az Adobe Acrobat Reader. Az 1 éves jótállás egyben nemzetközi utazógarancia is.

- Acer Computer Magyarország ✆ 319-2655
- info@acer.hu
- www.acer.hu

Epson

Színes, lézeres nyomtatás nagy méretben

Az Epson AcuLaser C8600 nagy teljesítményű lézernyomtatóját az üzleti és grafikai felhasználók színes és fekete-fehér üzemmódban, a hordozóanyagok egész során használhatják C/5-től egészen A/3-as méretig.

A nyomtató sokoldalú papírkezelést, választható kétoldalas nyomtatást és az Epson AcuLaser Color ASIC nyomtatási technológiáját nyújtja, 600 dpi felbontás mellett.

A professzionális teljesítmény nem megy a sebesség rovására, mert színes üzemmódban percenként 8, fekete-fehérben pedig 35 oldallal készül el – az első színes oldal papírra viteléhez 19,6 másodpercre van szüksége.

A 400 MHz-es RISC processzorral, 1024 Mbyte-ig bővíthető memóriával, standard USB, nagy sebességű párhuzamos és 10/100 Mbit/s-os BaseTX csatlakozással rendelkező AcuLaser C8600 a papírformátumok széles körét támogatja, közöttük a sima, a fényes felületű és a kartonból lévő papírt is, egészen 250 g/m² tömegig. Papírkapacitását egy 150 lapos többcélú tálca biztosítja, amelyet 1400 laposra lehet bővíteni két 500 lapos kiegészítő papírkazetta segítségével.

AcuLaser C8600: duplex egységgel és papírkazettákkal kiegészítve

A kiegészítő duplex egység kétoldalas másolást is lehetővé tesz. A nagy teljesítményű nyomtatóvezérlő révén az AcuLaser C8600 képes a legbonyolultabb és legigényesebb színes nyomtatási feladatok ellátására is.

A négyféle kiépítésben kapható Epson AcuLaser C8600 bruttó végfelhasználói ára 6197,88 euró, a PostScriptet támogató C8600PS ára 7401,81 euró.

- www.epson.hu
- www.hrp.hu
- www.ingrammicro.hu
- www.ratrade.hu

Sweex

A Vízöntő háza

A holland Sweex cég legújabb háza átlátszó plexiből készült. Első pillantásra nyilvánvaló, hogy az Aquarius fantázianevű látványdobozt az optikai tuning keményvonalas elkötelezettjeinek szánták.

Bekapcsolás után a két világító ventilátor mellett 12 kék színű LED borítja fényárba a házat. A hatás további különböző kiegészítőkkel – hidegkatódcsövekkel és sötétben világító IDE kábelekkel – fokozható.

Az Aquarius előlapi kimenetei között két USB port, egy mikrofon- és egy fejhallgató-csatlakozó kapott helyet. A ház emellett négy 5,25 colos külső, két 3,5 colos külső és négy 3,5 colos belső meghajtóhellyel rendelkezik. Mérete 43x20x49 cm, alapkiépítésben nem tartalmaz tápegységet.

Aquarius: opálkék fényben úszó plexipalota a számítógépnek

A szépségért azonban meg kell szenvedni, és a szerelést követően szorgalmasan kell törölgetni a házat, különben az áttetsző plexi csakhamar annyi ujjlenyomatot vonultat fel, mint egy bűnügyi nyilvántartás.

- Juventus Team ✆ 469-5847
- www.juventus-team.hu
- www.sweex.com

Minolta-QMS PagePro

Gyors lézernyomtató kis irodáknak

A Minolta Magyarország Kft. megkezdte az új Minolta-QMS PagePro 1250 W fekete-fehér irodai lézernyomtató forgalmazását. A gép kis mérete ellenére nagy teljesítményre képes: nyomtatási sebessége 16 lap /perc, havi terhelhetősége elérheti a 15 ezer oldalt, felbontása pedig 1200x1200 dpi, amely ebben a kategóriában kimagaslónak számít.

A nyomtató GDI (Graphics Device Interface) emulációt használ és 8 Mbyte memóriával rendelkezik, így a nagyobb méretű munkákat is gyorsan feldolgozza és papírra viszi. A gyors adatátvitelt USB port szolgálja, az USB interface mellett hagyományos párhuzamos bemenettel is felszerelték a készüléket.

PagePro 1250 W: a nagy teljesítmény környezet- és pénztárcakímélő technológiával találkozik

A nyomtató szinte automatikusan telepíti önmagát a munkaállomásra. Kimondottan Windows-felhasználók részére tervezték, így a Windows 95/98, NT/2000 mellett már Windows Me és XP rendszerrel is használható.

A PagePro 1250 W 150 lapos papírkapacitása 650 lapig növelhető, és a borítékok, egyedi lapméretek mellett könnyedén megbirkózik a vastag, 163 g/m² tömegű papírral is.

Lapköltsége még kis nyomtatási mennyiségnél is kedvező, mivel a festékező és a dobegység külön cserélhető, így a festék kifogyása esetén csak a festékezőegységet kell kicserélni.

A közös modulú előhívóegységtől eltérően itt külön festékezőmodulról (3000 vagy 6000 nyomatnyi élettartam) és dobmodulról van szó. Mivel a dobegység élettartama elérheti a 20 ezer nyomatot is, ezért csak 7 (vagy 3) festékező elhasználása után kell kicserélni – kevesebb a hulladék és kevesebb költség terheli a felhasználót.

A PagePro 1250 W elsősorban kis és közepes irodáknak lehet jó választás, ahol a gyorsaság és a kis helyigény mellett a gazdaságosság is fontos szempont. A Minolta-QMS PagePro 1250 W végfelhasználói ára nettó 64 900 Ft.

- Minolta Magyarország Kft.
  464-9000
- info@minolta.hu
- www.minolta.hu

Creative

Hordozható, USB-s Sound Blaster

A Creative megjelentette hordozható Sound Blaster MP3+ eszközét, amellyel noteszgépek felhasználóinak is elérhetővé tette a hifi hangzást.

A Sound Blaster MP3+ kisebb, mint egy tipikus PDA, és első osztályú 16 bites, 48 kHz-es sztereó teljesítményt nyújt, a digitális tartalom számos formátumát – közöttük az MP3-at és a WMA-t – támogatva.

A Sound Blaster MP3+ a Creative MediaSource szoftverével kerül forgalomba

A külső digitális és analóg eszközökkel való minél könnyebb összekapcsolhatóság érdekében minőségi, digitális és analóg ki- és bemenetek kaptak rajta helyet, beleértve a mikrofonbemenetet és a hangerő-szabályozóval ellátott fülhallgató jacket. A levehető csíptetővel az eszköz a noteszgép kijelzőjére erősíthető.

A Sound Blaster MP3+ a Creative MediaSource szoftverével kerül forgalomba, amellyel a felhasználó MP3 zenefile-okat készíthet CD-ről, finomhangolhatja az audiotartalmat, zenei könyvtárát kezelheti és saját CD-ket írhat. A 10 sávos grafikus equalizeren és a könyvtárkezelő tulajdonságokon felül a Creative MediaSource támogatást nyújt az EAX akusztikus effektusokhoz és CMSS-hez (Creative Multi-Speaker Surround) is, amely virtuális térhangzást nyújt a sztereó fülhallgatókon és hangfalakon.

- Ramiris Rubin Rt.
  412-4300
- www.ramiris.hu
- www.europe.creative.com

Conteg

Szekrények és szerelőkeretek

Az AlphaSonic Kft. megkezdte a Conteg 19 colos rack szekrények forgalmazását, amelyek között álló, fali és háromrészes fali változat, valamint nyitott szerelőkeret is található. A felhasználó kényelmét és a gyors bővíthetőséget szabványos tartósínek, polcok, ventilátormodulok, lámpa, kábelrendező és elosztó biztosítja.

A szekrények előlapja üveges ajtó, melyen keresztül figyelemmel kísérhető a beépített egységek működése. Az álló szekrények oldallapjai levehetők, így egyszerű a szerelés, az új egységek behelyezése vagy a régiek cseréje. Mind az elő-, mind az oldallapok zárhatók, zárt állapotban a rack biztonságos védelmet nyújt a berendezéseknek. A modellek 21 U és 45 U magasságban kaphatók, 19 colos egységek beépítésére alkalmasak.

A szekrények 600x600 mm-es, 600x800 mm-es és 800 x800 mm-es alapterületűek lehetnek. A faliszekrények egy- és háromrészes, valamint könnyített (easy) változatban is elérhetők, magasságuk 6-12 U lehet. A nyitott szerelőkeret – a rack szekrényhez hasonlóan – tetszőleges, 19 col széles készülék (útvonalválasztó, switch stb.) beépítését teszi lehetővé. A nyitott szerkezet előnye, hogy a beépített egységek könnyen hozzáférhetők, a javítás, konfigurálás vagy csere egyszerűen elvégezhető, a hő sem reked meg a készülékek között. Hátránya a rack szekrénnyel szemben, hogy semmilyen fizikai védelmet nem biztosít, ezért olyan helyre ajánlható, ahová illetéktelenek nem juthatnak be. A szerelőkeret 27 és 42 U magasságú változatban kapható.

A Conteg álló rack szekrényének oldalai szereléskor levehetők

- AlphaSonic Kft.
  231-4090
- www.alphasonic.hu

IBM

Csúcskategóriás szerverek POWER4+ processzorokkal

Az IBM bejelentette eddigi legerősebb Unix-alapú szerverét, egy 32 utas – egyenként 1,7 GHz-es POWER4+ processzorral felszerelt, 512 Gbyte memóriával rendelkező – IBM eServer p690-es rendszert, amely 65%-os teljesítménynövekedést biztosít nagy sikerű elődjéhez képest. Az IBM emellett új konstrukciókat is bejelentett, melyek nagy rugalmasságot biztosítanak a kapacitás ki-be kapcsolásával, valamint a kapacitásbővítés vásárlás előtti tesztelésének lehetőségével.

Az új, csúcskategóriás eServer p690-en felül az IBM bemutatott egy középkategóriás p670 szervert is, amely 90%-kal jobb teljesítményt nyújt, mint előző termékverziója, valamint egy új, fürtözésre optimalizált, nagy teljesítményű eServer p655 kiszolgálót, amely 83%-os teljesítménynövekedést ért el elődjéhez képest.

A p690-es, p670-es és p650-es rendszerekben megtalálható új erőforrás-virtualizáló technológia a processzorok igény szerinti aktiválására, azaz be- és kikapcsolására szolgál. Ennek köszönhetően a felhasználó vásárláskor eldöntheti, hogy átmeneti vagy állandó, igényalapú kapacitásra van-e szüksége, így a technológia maximális rugalmasságot biztosít a tevékenység által támasztott, változó igények követésére. A memóriakapacitás az igények változásával összhang-ban bővíthető fokozatos, 4 Gbyte-os lépésekben történő aktiválással. Az IBM a memória- és processzorkapacitás bővítése esetén Try and Buy konstrukció keretében 30 napos díjmentes kipróbálásra ad lehetőséget. A felhasználók így tesztelhetik, valójában mekkora kapacitásra van szükségük. Az IBM tervei között szerepel továbbá, hogy egyes szoftverek, például a DB2 és a Tivoli használatára napi árakat alakít ki a pSeries rendszerekhez. Ez a díjszámítás akkor lépne érvénybe, amikor a felhasználó bekapcsolja az átmeneti kapacitást – a konstrukció bevezetése 2003 harmadik negyedében várható. Az új IBM eServer rendszerek az IBM legújabb, 64 bites POWER4+ mikroprocesszorával működnek. Ez a processzor a legkorszerűbb, 0,13 mikronos gyártási eljárással készül, és több mint 180 millió tranzisztort tartalmaz. Ez az innovatív technológia hívta életre a POWER4+ lapkák új generációját is, amely elődeinél kisebb fogyasztású. A POWER4+ lapka 1,2 GHz- es, 1,45 GHz-es, 1,5 GHz-es és 1,7 GHz-es változatban készül, tulajdonképpen egy lapkára épített szerverként, két processzorral, nagy sávszélességű rendszerkapcsolóval, nagy memória-gyorsítótárral és beviteli-kiviteli interface-szel. Az IBM pSeries szerverein futó Linux az eServer pSeries hardver számos előnyös tulajdonságát képes hasznosítani, előnyössé téve a nyílt, szabvány-alapú alkalmazások futtatását az olcsóbb operációs környezetben.

IBM eServer pSeries: Unix-alapú kiszolgálók erőforrás-virtualizáló technológiákkal

- www.ibm.hu
- www-5.ibm.com/hu/products/servers/pseries/

Canon CanoScan 9900F

Diákmunka másképp

Nagy Zoltán

A cím nem a fiatalkorúak kizsákmányolására, hanem a CanoScan 9900F diaszkennelő képességeire utal. A Canon egyik legújabb szkennere nemcsak tudásával, hanem külsejével is felhívja magára a figyelmet. Gyakori igény, hogy az irodai eszközök illeszkedjenek a helyiség stílusához, és emellett jól fessenek. A 9900F nem nevezhető szerény darabnak, hiszen vastagságából akár négy (de három biztosan) is kitelne a legvékonyabb típusból. A szkenner fedele, amely a filmek átvilágításához szükséges lámpát is tartalmazza, sötét fémszínű, míg a műanyag elemek is sötét-, illetve közepesen szürke árnyalatúak. Egyedül a gyakori műveleteket közvetlenül indító nyomógombok világosak, jobban mondva krómozottak.

Canon CanoScan 9900F: szép is, jó is, gyors is

A szkenner 3200x6400 dpi optikai felbontású, 48 bites színmélység mellett, a választható legnagyobb felbontás 9600 dpi. Ez már elég diák és negatívok kiváló minőségű beolvasásához. Az eredetiken található szennyeződések, karcok nyomát kétszintű FARE (Film Automatic Retouching & Enhancement) technológiával távolítja el a rendszer. Ez a megoldás az eredetit infravörös fénnyel világítja meg, hogy kifejezetten a hibák és szennyeződések váljanak láthatóvá, majd az így készített hibatérkép segítségével a normál megvilágítással beolvasott képről el tudja tüntetni a nem odavaló elemeket.

A képminőséghez hozzájárulnak a Super Galileo 2 lencsék, amelyek a CCD érzékelőire teleobjektívként vetítik a fényt.

A 9900F különösen jól használható olyan helyen, ahol gyakran kell sok diát vagy negatívot beolvasni, mivel akár egyszerre 24 filmkocka is felhelyezhető az üvegére – a diákat egy menetben olvassa be, de külön file-ba menti a szkenner, illetve az azt vezérlő program. Ha mindezt kombináljuk a FARE-javítással, akkor viszonylag kevés utómunkával nagy tömegben, és ami fő, gyorsan szkennelhetünk.

A lapolvasó és a számítógép közötti kapcsolat nem nevezhető szűk keresztmetszetűnek, mivel választhatunk USB 2.0, illetve IEEE-1394-es csatlakozás között is, utóbbinak főleg a Macintosht használók fognak örülni, de természetesen PC-hez is használható.

A mellékelt szoftverek tárháza széles, a ScanGear CS, a CanonScan Toolbox, az ArcSoft PhotoStudio, az ArcSoft PhotoBase, a ScanSoft OmniPage SE, valamint az Adobe Photoshop Elements 2.0 egyaránt megtalálható windowsos és maces változatban. Tartozékként 35 mm-es, Roll-120-as, valamint 4x5 colos filmadapter található a dobozban. Mindezekkel együtt a szkenner javasolt ára bruttó 126 000 Ft, a garancia 1 év.

- Canon Hungária ✆ 237-5900
- www.canon.hu

Dazzle TV Photo Show

Családi tévéműsor

Nagy Zoltán

A digitális fotózás nagyszerűsége egyszerűségében rejlik. Nincs szükség filmvásárlásra, előhívásra, nagyításra, ezekkel kapcsolatos utánajárásra és főleg kiadásokra. A kész képeket egyszerűen meg lehet nézni számítógépen, sőt ki is nyomtathatjuk őket. De mi történik, ha valakinek nincs otthon számítógépe, vagy gépétől távol akarja megtekinteni, illetve bemutatni a fényképeket?

A Dazzle TV Photo Show segítséget jelenthet. Ez a kis szerkezet két kártyaolvasót, egy RCA videokimenetet és egy USB csatlakozót tartalmaz. A kártyaolvasókba Type 1 vagy Type 2 Compact Flash kártyát, IBM Microdrive-ot, vagy SmartMedia kártyát lehet illeszteni.

A TV Photo Show felismeri a kártyán található JPEG file-okat, amelyeket aztán kívánság szerint meg is tud mutatni a tévé képernyőjén.

Kezelése távirányító és OSD feliratok segítségével történik, a képek megtekinthetők egyesével, kisebb méret esetén tizenkettesével, a kis képek közül kiválaszthatjuk, melyiket szeretnénk nagyban nézni.

Az egyes fotókat elforgathatjuk, részleteiket nagyíthatjuk. Mivel a tévé által nyújtott felbontás általában kisebb, mint a fénykép saját felbontása, ezért a nagyítás a legtöbb esetben új részleteket tesz láthatóvá. Diavetítést is rendezhetünk, akár prezentáció keretében is.

Dazzle TV Photo Show: korszerű diavetítő

A nem kívánt képeket törölni lehet a kártyáról, tehermentesítve a fényképezőgép áramforrását.

Szükség esetén PC-s vagy maces kártyaolvasóként is használható az eszköz, ehhez az USB porton kell a gépre kötni. A Dazzle TV Photo Show ára bruttó 18 500 Ft, egy év garancia mellett.

- Atcomp ✆ 431-3415
- www.atcomp.hu
- www.dazzle.com /products /TVPhotoShow.html

Panasonic LF-D521 DVD-RAM/R/RW-író

A multisütő

Erdős Márton

A Panasonic a nagy riválisok mögött meghúzódva már jó ideje forgalmazza saját számítógépes DVD-íróit. Talán azért sem hallhatunk felőlük annyit, mert a DVD-RAM bizony csak messze a másik két formátumtól lemaradva kullog valahol egészen hátul. Ez a szabvány jelent meg először, be is vált, ám a védőborításos kivitel, a magas ár és a lassú írás miatt nem terjedt el igazán.

Nem RAM-aty! :)

A Panasonic időközben továbbfejlesztette DVD-RAM formátumát. Elmaradt a védőtok (egyes esetekben még megvan), a kapacitás a DVD-kkel megegyezően 4,7 Gbyte-os lett, gyorsult a technológia.

A DVD-RAM előnye – az adatelérési idő rövidsége – számítógépes használat során kevésbé fontos, mint egy asztali DVD-felvevő esetében, persze itt sem rossz, ha rövid az elérési idő.

A Panasonic LF-D521 készülék DVD-RAM-, DVD-R/RW-író és DVD-olvasó egyben. Az olvasással semmi gond, minden típust kiválóan kezel, adatátviteli sebessége elfogadható még a rivális +-os lemezek esetén is. A sima CD-vel sincs gond, ha nem is sebességgyőztes, elfogadható, átlagos használatra megfelelő. A zenei CD-k grabbelése kicsit lassan megy, de ez megbocsátható. A DVD-RAM és DVD-R lemezeket 2-szeres sebességgel, a DVD-RW lemezeket egyszeres sebességgel képes írni a meghajtó. A CD-R-t 12-szeresen, a CD-RW-t 8-szorosan süti. A meghajtó erőssége a halk működés. Gyengéje a szinte minden esetben hosszú lemezfelismerési idő. A dobozos változathoz szép szoftverkörítést és nyers lemezeket kapunk.

A dobozos Panasonic LF-D521 ára két év garanciával bruttó 87 375 forint.

- Panasonic Magyarország ✆ 382-6060
- www.panasonic.hu /termekek/dvd_ram /index.html

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Panasonic LF-D521
Műszaki adatok	
Névleges sebesség (DVD-/CD-olvasáskor)	16/48-szoros
Firmware verziója	37 653
Csatolás típusa	UDMA66
Meghajtó hosszúsága	196 mm
Puffer mérete	2 Mbyte
DVD-RAM olvasása	●
Analóg/digitális audiokimenetek	●/●
Fejhallgató-kimenet /hangerőszabályzó	❍/❍
Lejátszás gomb az előlapon	❍
Állítva is szerelhető?	●
Kiszerelés	dobozos
Mellékelt szoftverek	FileSafe, DVD-MovieAlbumSE 3, MyDVD 3.5, WinDVD 4, B's Recorder Gold 5 Basic, B's Clip 5
Mellékelt kiegészítők	DVD-RAM lemez, bemutató film DVD-Videón
Kézikönyv	magyar
Mérési eredmények	
DVD-olvasás (gyári/DVD-R/DVD-RW)	
Átlagos sebesség	4,4/4,4/4,2-szeres
Véletlen elérés*	116/125/125 ms
Teljes elérés*	93/44/234 ms
Lemez felismerése*	15,2/21,2/32,5 s
DVD-olvasás (DVD+R/DVD+RW)	
Átlagos sebesség	4,4/4,5-szeres
Véletlen elérés*	116/113 ms
Teljes elérés*	38/108 ms
Lemez felismerése*	13,3/16,1 s
Speciális DVD-olvasás	
DVD grabbelése (perc:másodperc)*	23:57
CD-olvasás (gyári/CD-R/CD-RW)	
Átlagos sebesség	27,4/27,3/20,6-szeres
Véletlen elérés*	119/117/122 ms
Teljes elérés*	217/214/221 ms
Lemez felismerése*	11,5/15,7/17,2 s
Zenei CD másolása	
Átlagos sebesség (karcos/hibátlan)	19,5/20,3-szeres
DAE minősége	8/10
Audio Cache	❍
Accurate Stream	●
C2 hibajavítás	●

Panasonic DMR-E50 asztali DVD-felvevő

Búcsú a szalagoktól

Erdős Márton

A videomagnók már régóta teszik a dolgukat. A kezdetekhez képest fejlődtek is rengeteget, manapság már hifi sztereó, jó képminőségű, szalagkímélő felvevőket vásárolhatunk. De a technológia még mindig analóg, ami 2003-ban már elavultnak számít. Szalagra, mágneses elven, rengeteg mozgó alkatrésszel? Minden lejátszás után romlik a minőség? Hmm, ennél kell, hogy legyen valami jobb! Szerencsére már van is. A Panasonic megoldása érkezett elsőként tesztlaborunkba. Ez egy DVD-RAM-ot és DVD-R-t kezelő, asztali DVD-felvevő készülék. Kinézetre hasonlít a videomagnókra, ám itt már minden digitális elven történik, minőségromlás nélkül rögzíthetünk lemezre. Persze romlik a minőség, hiszen a készülék szabályozható, de veszteséges MPEG-2 tömörítésben rögzíti a felvételeket – lejátszáskor viszont semmi sem rongálódik, 1 millió lejátszás után is ugyanazt a képet kapjuk.

A készülék üzembe helyezése nagyjából egy percet vesz igénybe, a gépen természetesen találunk beépített vevőegységet, SCART, S-Video és kompozit bemeneteket, valamint video- és hangkimeneteket. A hangot akár optikai S/PDIF csatlakozón is kivezethetjük házimozi erősítőnkbe, de belső Dolby Digital dekóder nincs a DMR-E50-ben.

A tökéletes és hibátlan DVD-lejátszás alapvető tulajdonság, a kép pengeéles, kristálytiszta, hibátlan. A hang nemkülönben.

A DVD-rögzítés roppant érdekes kérdés. A lemeznek hála ugyebár nem kell hosszú perceket várnunk egy-egy pozicionálásra, a fej pillanatok alatt odaér bárhová. A lemez kapacitásából adódóan egy 4,7 Gbyte-os lemezre 120 percnyi videoanyag fér (a DMR-E50 mellé tok nélküli, 4,7 Gbyte-os DVD-RAM lemezt csomagolnak), de a több fokozatban állítható – akár dinamikusan változó – tömörítésnek hála 6 órányi anyag is rákerülhet egyetlen korongon. Ez közel annyi, mint a leghosszabb videokazetta kapacitása, igaz, ilyenkor a minőség sem DVD-színvonalú. (Jelenlegi videomagnókkal egy 240 perces kazettára EP módban 12 órányi anyagot lehet felvenni.)

A DVD-RAM legjobb tulajdonsága, melyben az összes többi DVD szabványt fölülmúlja, az elérési idő, azaz a pozicionálás. Ezt kihasználva a Panasonic készüléke képes a Time Slip módra is, vagyis egy időben tud felvenni és lejátszani egyazon lemezről. Így felvétel közben nézhetünk más, a lemezre rögzített filmet, esetleg visszanézhetünk egy korábbi jelenetet, de akár elölről is kezdhetjük a lejátszást. Közben természetesen működik a tekerés, keresés stb., mindössze a szerkesztéssel kell megvárnunk a felvétel végét. A DMR-E50 főmenüje egyszerű, könnyen átlátható.

Panasonic DMR-E50 – videomagnók alkonya

A felvétel beállításánál is könnyedén járhatunk el a szép, rendezett OSD-nek köszönhetően. A felvételeket később külön menü segítségével szerkeszthetjük, beírhatjuk a felvételek nevét, zárolhatjuk az anyagokat, és sok más műveletet is végezhetünk velük. Az így elkészült lemezeket az arra alkalmas PC-be szerelt DVD-olvasókkal is lejátszhatjuk.

A masina még rengeteg hasznos lehetőséggel bír, melyek többségét a nagy, profi távirányítóval egyszerűen elérhetjük. Mivel a Panasonic a DVD-RAM, illetve a DVD-R szabvány támogatója, a DVD+R/RW lemezeket nem kedveli túlzottan. Ilyenkor Unsupported (nem támogatott) felirattal jelzi gondját. Persze ha DVD-ROM-ként írjuk meg a +-os lemezt, semmiféle gondunk nem lesz vele, a készülék hibátlanul felismeri és lejátssza azt, akár a gyári lemezeket. A Panasonic DVD-felvevője természetesen kezeli még a S/VCD filmeket és az MP3 zenét is, viszont a DivX formátumot nem.

A Panasonic DMR-E50 kiforrott termék, hibátlan, minőségi, egyszerű, mégis sok mindenre képes. Ára egy év garanciával nem is vészes, bruttó 169 990 Ft.

- Panasonic Magyarország ✆ 382-6060
- www.panasonic.hu /termekek/szorakoztato_elektronika/dvd/felvevo/index.html
- www.panasonic-europe.com/dvdrecorder

A Gyorsteszten szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott AMD XP 2100+ processzoros géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük. A processzort az Elbatex biztosította. A konfigurációt a CHIP Magazin mutatta be részletesen, teszteredményekkel, 2002/9. számában.

- Herta Kereskedelmi Kft. ✆ 322-2232
- www.herta.hu
- Elbatex – Hun Kft. ✆ 329-0842
- www.elbatex.hu

Canter(wood)-ba ver

Az Intel mostanában szárnyal, és ennek egyenes következménye, hogy már most, tavasz végén piacra dobja azon termékeit – jelen esetben alaplapi chipkészletét, illetve új generációs Pentium 4 processzorát –, amelyek válasz gyanánt szolgálnak az AMD ősszel debütáló Opteron processzorára.

Erdős Márton

Kettővel ezelőtti számunkban bemutattuk a 3 GHz-es határt elsőként átlépő 3,06 GHz-es Intel Pentium 4-s processzort, amely már alkalmazta a Hyper-Threading technológiát is (➪ CPU Odüsszeia 3000 – PC Magazin 2003/5/50). Akkor kénytelenek voltunk beérni a jól felépített 845PE-s szettel, amely elterjedt is, sebességben mégsem illik egy 3 GHz-es processzor sávszélesség iránti követelményeihez. Persze már akkor is tesztelhettünk volna Granite Bay-es alaplappal (ahogy tettük is egy külön cikkben: ➪ Biztató és stabil alapok – PC Magazin 2003/5/54), ám a Granite Bay az Intel bevallása szerint sem dömpingáru. Májusban azonban megérkezett szerkesztőségünkbe az első Canterwood (Intel i875P) chipkészletre épülő alaplap, amely a Granite Bay helyébe lépve igyekszik meghódítani a nagyvilágot.

Az Intel minden létező újdonságot, extrát és kényelmi szolgáltatást belezsúfolt a két chipből álló lapkakészletbe. A canterwoodos alaplapok leginkább mérföld hosszú tulajdonság-listájukkal és magas árukkal tűnnek ki a sorból. Az Intel egy, az alaplapbizniszben eleddig ismeretlen, ám processzorainál előszeretettel alkalmazott gyártási/értékesítési technológiát is bevezetett. Alapesetben a Canterwood minden földi jóval fel van szerelve, amire az embernek szüksége lehet. Persze a piaci elvárásoknak meg kell felelni, senki sem szeretne plusz pénzt kiadni olyan szolgáltatásra, amire nincsen szüksége. Ezért a Canterwood egyes részei letilthatók, így oldva meg a skálázhatóságot.

Észak az Intel iránytűjén

Az északi hídba jó pár fejlesztést és újdonságot sűrített a cég, amire szükség is volt a konkurencia ismeretében. Ugyebár az AMD processzoroknál kiválóan teljesítő Nvidia nForce2-ről van szó. Nos, az Intel is megalkotta saját duplacsatornás memóriavezérlőjét, amely akár DDR400-as modulokat is képes kezelni. Itt megmaradt azonban a limitált (szinkron) működés, azaz 400 MHz-es PSB-jű (Processor Side Bus) CPU-hoz maximum DDR266-os, 533 MHz-eshez maximum DDR333-as, míg a legújabb 800 MHz-es PSB-jű processzorhoz akár DDR400-as sebességű memória is használható. Azt már az Intel Pentium 4-es processzor megjelenésétől kezdve tudjuk, hogy egy Pentium 4-es rendszer sebessége roppant módon függ a memória sávszélességétől, ezért a duplacsatornás vezérlő ésszerű és jó döntés volt. A Rambus RAM is tartja a lépést PC4800-as szabványával (4x1200 MHz), ahogy erről előző számunkban is beszámoltunk (➪ Újra szól a Rambus DRAM – PC Magazin 2003/6/46), ám már egy ideje nem ő az Intel zászlóshajója, sőt nemrég az Intel azt is bejelentette, leáll az RDRAM-ot kezelő 850-es és 860-as chipkészleteinek gyártásával, így egyedül a SiS marad ezen a fronton.

Éljen az ifjú pár!

Tehát az északi híd immáron maximálisan 6,4 Gbyte/s-os memória-sávszélességre képes, ami összhangban van a 800 MHz-es PSB-vel. A következő érdekesség még mindig a memóriavezérlővel kapcsolatos: ezt az Intel PAT-nak nevezte el. A rövidítés feloldása: Performance Acceleration Technology. Jól csengő marketingszöveg, de vajon mit is takar? 800 MHz-es PSB-jű processzor és DDR400-as memória használata esetén aktivizálódik a PAT, és memóriaelérésbeli optimalizációt takar. A technológia segítségével a vezérlő két teljes ciklust képes megtakarítani memóriaelérésenként, ami fontos tényező. Sajnos azonban nem minden legyártott chip képes biztonságosan kezelni ezt a gyorsító eljárást, így a „selejtes" chipekben ezt letiltják és rásütik a Springdale – kódnevén i865P(E) – nevet. Természetesen a Canterwood az ECC hibafelismerési és hibajavítási eljárást is támogatja.

Az északi hídban nemcsak a memóriavezérlő hozott újdonságot, következzen az Intel Communication Streaming Architecture. Ez a kiegészítés abból az ötletből ered, miszerint már a 100 Mbites hálózati kártyák is rettentően lefoglalták a PCI csatorna 133 Mbyte/s-os sávszélességét. Az 1 Gbites hálózat értelemszerűen ennek a többszörösét igényli, ezzel gyakorlatilag megbénítva a déli hidat. Az ötlet egyszerű és leleményes, a Gigabit Ethernet vezérlőt kapásból az északi hídhoz kapcsolták egy dedikált csatornán keresztül, miáltal tehermentesítették a déli hidat az északival összekötő buszt.

Az északi hídban immáron AGP 8x szabványú VGA csatlakozás van a maga 2,1 Gbyte/s-os sávszélességével – ez elengedhetetlen fejlesztés volt. Az i875 egyértelműen támogatja a Hyper-Threading technológiát is.

Radikális változások délen

Az ICH5(-R) jelzésű déli híd rengeteg újdonságot tartalmaz kiszolgált

info

- ➪ www.msi.com.tw/html/e_service/techexpress/tech_column/corecell/page1.htm
- ➪ www.msi.com.tw/program/products/mainboard/mbd/pro_mbd_detail.php?UID=434&MODEL=MS-6758
- ➪ www.intel.com/products/desktop/processors/pentium4/index.htm?iid=ipp_desk_proc+highlight_p4_ht&
- ➪ www.intel.com/info/hyperthreading

elődjéhez, az ICH4-hez képest. Maradt a PCI-támogatás, a PCI-Expressre még jövő évig várnunk kell. Szintén régi ismerős a hatcsatornás hang, a még mindig csak ATA/100-as IDE és a 10/100-as hálózati vezérlő. Az USB 2.0-támogatás már alapkövetelmény, amiből itt kereken 8 portnyit találunk – ennek mindenre elegendőnek kell lennie. Újdonságként itt van a sokat emlegetett soros ATA vezérlő, melyből kettőt is belezsúfoltak az ICH5-be. Az ICH5-R ezenfelül tartalmazza az Intel RAID technológiáját is, azaz a soros ATA merevlemezeinket RAID 0-ba is köthetjük.

Canterwood MSI-tálalásban

Az MSI MS-6758-as számú, más néven 875P Neo FISR2-es alaplapja érkezett be fajtájából elsőként szerkesztőségünkbe. Már a doboz mérete is azt sugallja, sok mindent zsúfoltak bele. A csillogó borítástól megszabadulva egy teljes méretű ATX alaplap fogad, persze csak miután lepakoltuk róla a kétkilónyi kábelt és kiegészítőt. A képen is jól látszik, az MSI bőkezűen bánt a kábelekkel: négy soros ATA kábel, egy soros ATA tápkábel, két párhuzamos ATA kábel, természetesen floppykábel, IEEE-1394 hátpanel három csatlakozóval, USB hátpanel, amely 2 portot, valamint négy diagnosztikai LED-et tartalmaz, egy optikai és RCA digitális hangkimenet, két CD és két leírás a hevenyészett leltár tartalma.

Az i875-ös chipkészlet mellé egy Promise 378-as RAID vezérlőt is kapunk, ezért került a négy soros ATA kábel a dobozba. Az IEEE-1394 csatlakozást egy Via vezérlő chip hajtja meg – merthogy ez nincsen benne az ICH5 déli hídban. A 2x2 DIMM foglalatba maximum 4 Gbyte memóriát pakolhatunk. Az 5.1-es hangzásért az ADI 1980-as csatoló a felelős, jól működik, a meghajtói is stabilak, de a hangja nem a legtisztább, torzításra hajlamos (elvégre lényegében ingyen van, mit várjunk tőle?).

Az MSI-tól elvárhatóan a 875P Neo alaplap jó felépítésű, a processzor környékén nem zsúfolt, az északi híd aktív hűtést kapott, a csatlakozók jó helyen vannak, minden rendben van. Ami nekem speciel nagyon nem tetszett, az a kínai piaci International magnókra emlékeztető futófény dizájnelem az északi híd ventilátora alatt. Itt aztán van kék, piros és sárga LED is, és mind össze-vissza villog.

Az alaplappal a teszt során semmilyen probléma nem akadt – egyet leszámítva. A tesztmérések lefutottak, fagyás vagy „rendellenes működés” egyszer sem fordult elő, ám amikor a tuningra került a sor, érdekes probléma adódott. Az 1.3-as BIOS-ban erős túlpörgetési részre akadtam, amit azonnal kezelésbe is vettem. Első próbálkozásomra a gép

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típusa	Intel Pentium 4 3,0C GHz, Hyper-Threading technológiával
Műszaki adatok	
Kiszerelés	OEM
Processzorfoglalat	Socket 478
Gyártástechnológia	0,13 mikronos
Fedőnév	Northwood
Processzormag mérete	145 mm^2
Tranzisztorok száma	55 millió
Magfeszültség	1,550 volt
A processzor valódi órajele	3000 MHz
Órajelszorzó	15,0x
Processzoroldali buszsebesség (PSB)	800 MHz
Rendszermemória órajele	400 MHz (200 MHz DDR)
Elsődleges/másodlagos gyorsítótár mérete	20 KByte/512 KByte
Támogatott kiegészítő utasításkészletek	MMX, SSE, SSE2
Mérési eredmények	
PCMark 2002 Free	
CPU score	7389 pont
Memory score	7279 pont
HDD score	893 pont
KribiBench	
Office, Realistic	2,64 képkocka/s
City, Realistic	0,65 képkocka/s
SpecViewPerf 7.0	
drv-08	51,28 képkocka/s
dx-07	26,35 képkocka/s
light-05	12,94 képkocka/s
Tömörítési tesztek	
Lame – 840 Mbyte-os wav file tömörítése MP3 formátumba*	225 s
VirtualDUB – 91 Mbyte-os MPG áttömörítése AVI-ba*	117 s
DirectX-tesztek	
3DMark 2001 SE 330 – 1024x768/32 bit, default, szoftveres T&L	6532 3D mark
3DMark 2001 SE 330 – 1024x768/32 bit, default, szoftveres T&L és MP3 tömörítés	4491 3D mark
3DMark 2003 – 1024x768/32 bit, default, overall	1592 3D mark
3DMark 2003 – 1024x768/32 bit, default, CPU-teszt	66,2/12,5 képkocka/s
Comanche 4 Demo benchmark – 1024x768/32 bit	52,45 képkocka/s
Unreal Tournament 2003 Demo, Botmatch, default, minimum detail	
Antalus	93,2 képkocka/s
Citadel	93,3 képkocka/s
HardOCP V 2.0 – CPUtest, 640x480, default	132,2 képkocka/s
OpenGL-tesztek	
Quake III Team Arena 1.27h, mpdemo1 – 640x480/16 bit, Timedemo 1, Fastest grafika	304,8 képkocka/s
Vulpine GLMark 1.1p – 640x480/16 bit, Low Detail	289,9 képkocka/s

**: a kisebb érték a jobb.*
Tesztkonfiguráció: Intel gyári processzorhűtő, 2x256 Mbyte Corsair TwinX PC3200LL memóriamodul, Chaintech A-GT21 videokártya, 60 Gbyte-os Seagate Barracuda ATA IV merevlemez, Toshiba SD-M1612 CD-olvasó, Windows XP Professional SP1, Intel chipset driver 5.00.1012, Nvidia Detonator 43.45.

tökéletesen indult, a BIOS-ban 3,75 GHz-es értéket mutatva (a teszthez Pentium 4 3,0C GHz processzort használtunk). Ez roppant furcsa volt, mivel a technológia elméleti határa 3,4 GHz körül van, ráadásul a gyári Intel hűtő sem lenne elégséges ehhez. Természetesen a WCPUID nem is mutatott semmiféle gyorsulást, a gép maradt stabilan 3 GHz-en. A teszt elkészülte után egy héttel már elérhető az új BIOS, melyben ezt a hibát kiküszöbölték.

Az MSI feltalálta a legbiztonságosabb tuningot, igaz, ezúttal ez kimerül egy „optikai"-ban. A csillogó dobozon hatalmas felirat tudatja velünk: ezen az alaplapon bizony már a Corecell nevű „csodalapka" is megtalálható. De mi benne a csoda? Ez egy rendszer-felügyeleti chip, amely az alaplapra csatlakoztatott ventilátorok fordulatszámáért, az egyes részegységek áramellátásáért, a hőmérséklet és a zaj kordában tartásáért felelős. Az MSI Corecell chipje képes ezt dinamikusan elvégezni, azaz alacsony processzorterheltség esetén (például üresjárat vagy szövegszerkesztés) csökkenti a feszültségszinteket, amivel egyenes arányban csökken a hőtermelés is, vagyis csökkenthető a ventilátorok fordulatszáma, ergo a zaj. A folyamat visszafelé is igaz, játékok és egyéb processzorigényes feladat esetén ha kell, növeli a feszültségszinteket és a ventilátorok fordulatszámát. Elvileg ezzel a túlpörgetés is könnyebben megy, ám ezt sajnos a fent említett probléma miatt nem tudtuk kipróbálni.

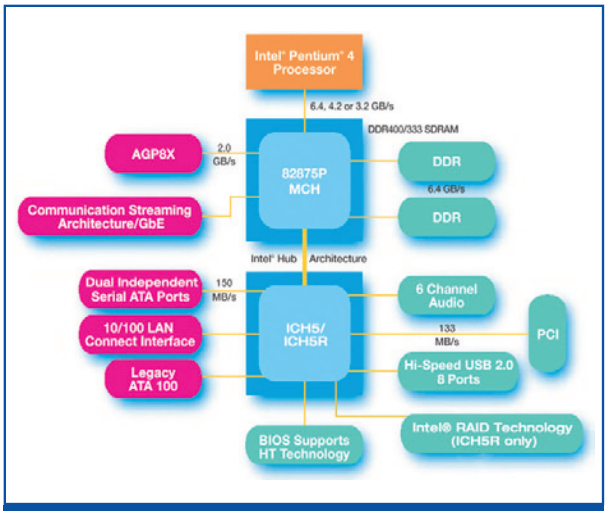

Intel i875P – az új nagyágyú

A specialista

A 3 GHz órajelű, 800 MHz-es PSB-jű Intel Pentium 4-es processzort egy 845PE chipkészletű alaplapban is kipróbáltuk. Mivel ezen lapkakészlet piacra dobásakor még szó sem volt 800 MHz-es PSB-jű Pentium 4-esekről (a nagyközönség számára), hivatalos támogatást nem kapunk. Az Albatron saját felelősségére piacra dobott egy limitált szériát PX845PEV-800 néven, amely a gyári tuningnak köszönhetően stabilan képes kezelni az új processzorokat. Ez igaz is, az alaplap tökéletesen kezelte a 3,0C GHz-es példányt, mindazonáltal a stabilitáson kívül mást nem vizsgáltunk, mivel aki 800 MHz-es PSB-jű CPU-t vásárol, valószínűleg a hozzá való alaplapot is be fogja szerezni.

Az Albatron alaplap sem sebességben, sem szolgáltatások terén nem veszi fel a versenyt a canterwoodos (de még a springdale-es) alaplapokkal sem, de hiba lenne ilyen egyszerűen eltemetni. Egy tövig optimalizált, minőségi alaplapról

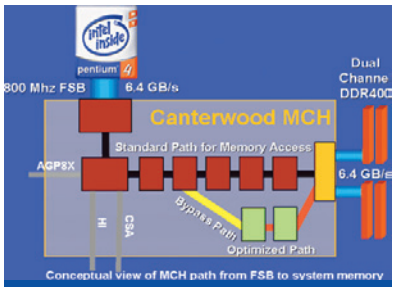

PATtanásig feszített teljesítmény

van szó, kiváló BIOS-szal és a szükséges kiegészítőkkel. Az alaplapra pluszban mindösszesen egy 10/100 Mbites LAN vezérlőt integráltak, ritkaság, de még hangchip vagy RAID vezérlő sem található rajta. Kárpótlásul a csomagban lapul egy CMI8738-as chippel szerelt, PCI-os hangkártya, ami a semminél jobb, de csak végszükség esetén (de akkor is csak a Sokol rádió után).

A teszten járt alaplap egy speciális kiadás, az alaplap egy csíkban nem tartalmaz sem vezetősávokat, sem alkatrészeket, csak egy jól látható aláírást. Az aláírás az Albatron cég fejétől származik, név szerint Jack Kótól. A tavalyi Cebit alkalmával – amikor a limitált példányszámú, extra kinézetű alaplapok kiadása volt a divat – rákérdeztünk az Albatronnál, ám akkor még szó sem volt erről a születésnapi meglepetésről (igaz, akkor csak pár hónapos volt a cég).

A mérés

A teszt zökkenőmentesen futott le, a tesztek sorra hozták ki a magasabbnál magasabb értékeket. 3,06 GHz-es Pentium 4-es bemutatónkkal összevetve jól látszik, mennyit számít az, ha megfelelő memória-sávszélességet biztosítunk egy Pentium 4-nek. A PCMark 2002-ben mért Memory score értéke önmagáért beszél. A tesztet nem készítettük el szimplacsatornás memóriavezérlővel, mivel úgy gondoltuk, aki canterwoodos alaplapba fektet, bizonyára nem fogja sajnálni a pénzt egy második DDR400-as modulra sem. A 3 GHz-es és a 3,06 GHz-es példányok között túl nagy számolásbeli különbség nincsen, a 800 MHz is számít, de ne feledjük a 3,06-os plusz 60 MHz-ét sem. Igazán nagy különbség sehol sem tapasztalható, a memóriakezelés gyorsulása jótékony hatással van szinte az összes valós életbeli tesztre, azaz a játékokra. A Hyper-Threadingnek sem jön rosszul a 800 MHz-es processzoroldali buszsebesség.

Követők közel s távol

Az Intel ezzel a technológiával várhatóan már csak egyetlen processzort dob majd piacra, 3,2 GHz-en. Ez lesz a csúcs, e felett már kizárólag Prescott magos, 0,9 mikronos gyártástechnológiával készülő példányok várhatók – reméljük, még idén. Addig azonban megjelennek a lassabb, ámde 800 MHz-es PSB-jű Pentium 4-ek is, 2,4, 2,6 és 2,8 GHz-es órajellel, C jelzéssel a számok után (például 2,4C GHz). Velük együtt debütál a Springdale chipkészletes alaplapok dömpingje is, melyből egyből háromfélét is piacra dob az Intel – de erről majd máskor.

Az mindenesetre látható, a Canterwood lapkakészlet igazi nehézsúlyú versenyző, szinte az összes fontos szolgáltatással, jó stabilitással és sebességgel, ennek megfelelően nem félpénzért. Aki mindentudó Pentium 4-es alaplapot keres, nézzen meg egy Canterwoodra épülőt. Az alsó és középkategória királya bizonyosan a Springdale lesz, osztozva a vetélytársakkal. Ne feledjük, hogy a Via újra teljes értékű játékos a színen, és vélhetőleg mindent el fog követni a minél nagyobb piaci részesedés megszerzése érdekében.

A tesztünkhöz használt konfigurációk alkatrészeit az Albatron tajvani képviselete, a Chaintech tajvani képviselete, a Corsair tajvani képviselete, az Intel Magyarország és az MSI tajvani képviselete biztosította.

Az arany középmezőny

Az előző számunkban bemutatott új GPU-k tesztje Dávid és Góliát harca volt. Most jóval kiegyenlítettebb küzdelem folyt hasonló témájú összehasonlító tesztünkben. Bár ez nem volt teljesen szándékolt, mindenesetre a középkategória színe-java gyűlt össze a mostani megmérettetésre.

Rixer György

Mivel mostanra már szinte rovatnak tekinthető új grafikus chipkészleteket bemutató írásaink havonta visszatérő sora, ezért nem árt tisztázni egyet s mást.

Leginkább azt, hogy az ilyen jellegű tesztjeinkben megforduló videokártyák esetében nem az adott gyártó adott modelljén van a hangsúly, hanem magán a kártyán alkalmazott GPU-n, chipkészleten vagy éppen architektúrán. A legtöbb esetben az a termék kerül be egy ilyen tesztbe, amely elsőként érkezik meg szerkesztőségünkbe az adott új GPU-val vagy grafikus chipkészlettel. Lehetőség szerint referencia-órajeleken dolgozó kártyákat részesítünk előnyben, ugyanis elméletileg ezeknek a teljesítménye áll legközelebb a kiskereskedelemben kapható többi, ugyanolyan készlettel kiszerelt, ám más gyártótól származó grafikus kártya teljesítményéhez.

A fentieknek megfelelően tehát ezen tesztjeinkben használt kártyák által elért teljesítményszint irányadónak tekinthető a többi gyártó hasonló kiszerelésű termékének tekintetében is. Persze ügyeljünk arra, hogy az almát az almával hasonlítsuk össze (vagyis végső soron a nekünk megfelelő almát vegyük meg), azaz például ne essünk abba a hibába, hogy azt hisszük, minden gyártó feltétlenül egyformán órajelezi (főleg memória oldalról) egy adott GPU-ra épülő termékeit.

Aztán figyeljünk a részletekre is, mivel erősen nem ugyanaz a teljesítménye például egy Ati Radeon 9500 és 9500 Pro készletes kártyának, illetve masszív különbségek lehetnek egyazon chipkészletet (azonos órajellel) használó kártyák 64 és 128 megás változatai között egyes – főleg az újabb, bonyolultabb motort használó – játékok esetében.

Az irányadó jelleget erősíti az a tény is, hogy nem közlünk konkrét árat az egyes termékek mellé, csak utalunk rá, hogy melyik szegmensben versenyez, és kik lehetnek ott a vetélytársai ár szempontjából. A termékekről pedig azért ejtünk pár

Asus V9560 Video Suite – inkább digitalizáláshoz

info

- Nvidia GeForce4 Ti 4200-8X: www.nvidia.com/view.asp?PAGE=geforce4ti
- Nvidia GeForce FX 5600 (Ultra): www.nvidia.com/view.asp?PAGE=fx_5600
- Cédrus Számítástechnikai Kft. ✆ 433-4147
- www.cedruskft.hu

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Asus V9560 Video Suite	Ati Radeon 9600 Pro 128 MB	Ati Radeon 9700 referencia kártya	Club3D GeForce FX 5800 128 MB	Sparkle GeForce4 Ti 4200-8X Platinum (Különdíj)
Gyártó weboldala	www.asus.com /products/vga /v9560vs /overview.htm	mirror.ati.com /products/pc /radeon9600pro /index.html	mirror.ati.com /technology /hardware /radeon9700 /index.html	www.club-3d.nl /products2 .php?catid =4&prodid=68	www.sparkle .com.tw
Műszaki adatok					
Grafikus processzor gyártója, típusa	Nvidia GeForce FX 5600	Ati Radeon 9600 Pro	Ati Radeon 9700	Nvidia GeForce FX 5800	Nvidia GeForce4 Ti 4200-8X
Csatoló	AGP 8X	AGP 8X	AGP 8X	AGP 8X	AGP 8X
Hardverből támogatott DirectX-szint	DirectX 9.0+	DirectX 9.0	DirectX 9.0	DirectX 9.0+	DirectX 8.1
Grafikus mag órajele/memória effektív órajele	324/602 MHz	398/594 MHz	275/540 MHz	400/800 MHz (3D üzemmódban)	250/570 MHz
Fedélzeti memória mennyisége/típusa (időzítése, gyártója)	128 Mbyte DDR SDRAM (3,3 ns, Samsung, TSOP tokozás)	128 Mbyte DDR SDRAM (Samsung, BGA tokozás)	128 Mbyte DDR SDRAM (Samsung, BGA tokozás)	128 Mbyte DDR-II SDRAM (BGA tokozás)	128 Mbyte DDR SDRAM (3,3 ns, BGA tokozás)
Memóriabusz szélessége	128 bit	128 bit	256 bit	128 bit	128 bit
Maximális elméleti memória-sávszélesség	9,6 Gbyte/s	9,5 Gbyte/s	17,3 Gbyte/s	12,8 Gbyte/s	9,1 Gbyte/s
Két monitor használatának támogatása	●	●	●	●	●
A teszteléshez használt meghajtó-szoftver típusa	Nvidia Detonator 44.03 WHQL	Ati Catalyst 3.4	Ati Catalyst 3.4	Nvidia Detonator 44.03 WHQL	Nvidia Detonator 44.03 WHQL
Mérési eredmények					
3DMark 2001 SE – 1024x768x32 bit (default futás)	10 062 3D mark	10 818 3D mark	12 981 3D mark	12 607 3D mark	11385 3D mark
3DMark 2001 SE – 1024x768x32 bit, 4 mintás élsimítás	6928 3D mark	7653 3D mark	10 200 3D mark	9312 3D mark	5980 3D mark
3DMark 2001 SE – 1600x1200x32 bit	6315 3D mark	6501 3D mark	9357 3D mark	9183 3D mark	7336 3D mark
3DMark 2001 SE – 1600x1200x32 bit, 4 mintás élsimítás	3071 3D mark	2556 3D mark	6303 3D mark	4660 3D mark	2386 3D mark
3DMark03 build 320					
3DMark03 – default futás	2788 3D mark	3412 3D mark	4336 3D mark	4573 3D mark	1542 3D mark
3DMark03 – 1024x768x32 bit, 4 mintás élsimítás	1678 3D mark	1833 3D mark	2480 3D mark	2737 3D mark	758 3D mark
3DMark03 – 1024x768x32 bit, 4 mintás élsimítás, 8X anisotropic szűrés	1421 3D mark	1523 3D mark	2484 3D mark	2737 3D mark	382 3D mark
Codecreatures – Official Run	1490 pont	1867 pont	2658 pont	3028 pont	2033 pont
Return to Castle Wolfenstein 1.1 – wpd 1.03, timedemo, checkpoint					
RtCW 1.1 – 1024x768x32 bit, High Quality	100,6 képkocka/s	122,4 képkocka/s	123,5 képkocka/s	113,3 képkocka/s	129,5 képkocka/s
RtCW 1.1 – 1024x768x32 bit, High Quality, 4 mintás élsimítás	80,9 képkocka/s	107,7 képkocka/s	121,5 képkocka/s	98,1 képkocka/s	89,5 képkocka/s
RtCW 1.1 – 1600x1200x32 bit, High Quality	48,3 képkocka/s	81,9 képkocka/s	112,3 képkocka/s	61,5 képkocka/s	100,1 képkocka/s
RtCW 1.1 – 1600x1200x32 bit, High Quality, 4 mintás élsimítás	34,2 képkocka/s	54,6 képkocka/s	81,4 képkocka/s	44,3 képkocka/s	35,6 képkocka/s
Unreal Tournament 2003 Demo, HardOCP benchmark V2.1, D3D, 1600x1200, High Quality, Average FPS					
– antalus	49,1 képkocka/s	47,7 képkocka/s	76,7 képkocka/s	89,3 képkcoka/s	54,5 képkocka/s
– asbestos	66,5 képkocka/s	80,5 képkocka/s	116,7 képkocka/s	135,6 képkocka/s	86,8 képkocka/s
– citadel	51,3 képkocka/s	63,4 képkocka/s	89,2 képkocka/s	91,8 képkocka/s	69,6 képkocka/s

keresetlen szót, mivel ennyit megérdemel mindegyik gyártó cég, amely vette a fáradságot, és idejekorán eljuttatta hozzánk a termékét. Mindezt magunk mögött tudva, lássuk az e havi termést.

Asus V9560 Video Suite

Egy sikeres „videós” sorozat új GPU-ra épülő tagja. A V9560 VS a középkategóriás GeForceFX 5600 (nem Ultra!) grafikus chipkészletre épít, amely mellé a Philips 7114H jelű tévéenkóder lapkája társul a videokimenetek és -bemenetek meghajtása végett. Érdekes módon két DVI kimenet található a kártya hátpaneljén, azaz csak a mellékelt DVI/VGA átalakító segítségével tudunk analóg megjelenítőt csatlakoztatni. A közepes méretű kártya közepes méretű hűtést kapott, sárgaréz és vörösréz alapokon, ám meglepő, hogy csak az előlapi memóriachipek kaptak passzív hűtést, a hátoldaliak nem. A hűtő viszonylagos vastagsága miatt a ventilátor igen közel kerül az egyes számú PCI foglalathoz, ami nem tesz túl jót a videokártya hűtésének, ha abban éppen csücsül egy kártya.

Club3D GeForce FX 5800 – hangos, egyben gyors is

A kártya videós tulajdonságainak kihasználásához a fejlett Philips enkóder mellett kapunk egy 1/4-es breakout kábelt a videojelek be- és kijuttatásához, egy jó kézikönyvet, illetve egy halom kísérő szoftvert: AsusDVD XP, Asus Video Security, Asus Digital VCR 2.5, PowerDirector Pro 2.5 ME, Media Showcase SE 2.0. Nem rossz, ám ezzel még nincs vége az összesen 11(!) CD-t kitevő listának, sőt most jön néhány igazi nagyágyú: The Elder Scrolls III: Morrowind (teljes játék), Rainbow Six: Black Thorn (teljes játék), Worms Blast (teljes játék), IL-2 Sturmovik (bemutató változat), Battle Realms (bemutató változat), illetve egy teljes CD-t pazaroltak el egy VR Aquarium nevű „csodára”.

A V9560 VS-t az alap 324/602 MHz-ről (mag-/effektív memória-órajel) stabilan 375/650 MHz-re lehetett felhúzni, azaz a kártya nem bizonyult túl jó tuningalanynak.

Ami a kártyán doromboló GeForce FX 5600 chipkészlet képességeit illeti, kicsit hasonló a helyzet, mint a korai Pentium 4-gyel. Az NV30 architektúra ugyanis igényli a magas GPU- és memória-órajeleket, hogy igazán hasítson, enélkül ugyanis nem túl rózsás a helyzet, még az új, az Nvidia szerint a GeForce FX-ek teljesítményét megdobó DetonatorFX driverekkel sem.

Habár architekturálisan nem így van, az FX 5600 mégis inkább tekinthető az FX 5200 magasabban órajelezett rokonának, mintsem az 5600 Ultra (ami már megint egy más történet vélhetőleg) alacsonyabban órajelezett kistestvérének. Hardveres DirectX 9.0+-támogatás ide vagy oda, akinek már van legalább egy GeForce4 Ti 4200 készletes kártyája, annak fölösleges váltania FX 5600-asra, legalábbis ami a 3D-ben elért teljesítményt illeti.

Az Asus V9560 Video Suite-ot is inkább a sokat digitalizálóknak, mintsem a sokat játszóknak érdemes vásárolniuk.

A fentiek igazságtartalmával cseng egybe az a nemrég keltezett hír, miszerint az Nvidia növelni fogja a GeForce FX 5600 Ultra referencia-órajeleit az eredeti 350/700-ról 400/800 MHz-re (mag-/effektív memória-órajel), hogy versenyképesebb legyen ezen terméke.

Bizony, kell ide a megahertzben kifejezhető nyers erő.

Ati Radeon 9600 Pro 128 MB

Mivel a hollandiai Ati-képviselet szorgalmasan küldözgeti nekünk a termékmintákat, a múltkori lapszámban bemutatott Radeon 9800 Pro 128 MB után most van szerencsénk prezentálni a kanadai cég középkategóriás kínálatának zászlóshajóját, a Radeon 9600 Prót. A 0,13 mikron csíkszélességgel készülő RV350 lapka alacsonyabb teljesítményfelvétele, illetve a leegyszerűsített chipdesign okán a Radeon 9600 Prón már nem találunk kiegészítő tápcsatlakozót, és a kártya GPU-ján levő aktív hűtés is egészen minimális, és még ez a kisméretű borda is alig melegszik üzem közben. Ebből egyenesen következik, hogy ez a készlet tuningra termett, főleg ha jó minőségű és gyors memóriamodulokat rak a gyártó a GPU mellé.

Nos, mi nem jártunk sikerrel a 9600 Pro tuningolását illetően, mindössze fura hibajelenségekbe futottunk bele (ami feltehetőleg nem a kártya fizikai korlátainak, hanem talán egy tuningellenes BIOS-nak volt betudható). A neten azonban megjelent néhány olyan teszt, amely szerint a GPU órajelét a gyári 400-ról 500 MHz fölé voltak képesek tolni a tesztelők – extra hűtés nélkül! Kellenek is az extra MHz-ek,

ugyanis az átalakított architektúrának köszönhetően (a pixelfutószalagok száma a felére csökkent az R300-hoz képest) a Radeon 9600 Pro sok esetben lassabb, mint a jóval alacsonyabban órajelezett (275/540 MHz), ám nyolc pixel-futószalaggal dolgozó Radeon 9500 Pro. Így a Radeon 9600 Pro nem a 9500 Pro és a sima 9700-as közötti polcra jön be teljesítmény szempontjából, hanem a Radeon 9600 és a 9500 Pro közé.

Elvonatkoztatva a fentiektől, a Radeon 9600 Pro 3D-ben nyújtott sebessége tisztességes, amolyan tipikus középkategóriás.

A most piacon levő játékokat mind szépen meghajtja, ám a következő generációs játékmotorokra (engine) épülő alkotásokhoz (Doom III, Half-Life 2 stb.) már nem feltétlenül lesz elégséges a benne levő szufla.

Várható, hogy az Ati által ajánlott 199 USD fogyasztói ár alatt fognak kijönni június folyamán az erre a készletre épülő kártyák, ám itt az az igazi kérdés, hogy mennyivel alatta. Ha jelentősen, és a nyár folyamán tovább gyűrűzik az árerózió, akkor könnyen előfordulhat, hogy a 2003-as év egyik legnépszerűbb középkategóriás DirectX 9-es gyorsítójával állunk szemben, amely sok előre összeépített gépben fog felbukkanni itthon és külföldön egyaránt.

Sparkle GeForce4 Ti 4200-8X Platinum – egyedi darab

Club3D GeForce FX 5800 128 Mbyte

A Club3D GeForce FX 5800 készlettel kiszerelt, 128 Mbyte fedélzeti memóriát használó kártyája a cég szokásos nvidiás öltözékében, egy szerény zöld-fekete dobozban érkezett.

Ahogyan azt már a netes híradásokból előre sejteni lehetett, a dupla kártyahelyet elfoglaló, teljes hosszúságú FX 5800-on méretes és elég hangos GPU-, illetve memóriahűtés lakozik, amelynek ventilátora az üzemmódtól függően változtatja a fordulatszámát (bootolás – ez a leghangosabb –, 2D és 3D). Véleményem szerint egyébként a kártya hangos ugyan, de ez a zaj egy zárt gépház esetén azért elviselhető marad. Viszont jól kell szellőznie annak a háznak, ugyanis a hűtőbordák nagyon erősen melegszenek, főleg a memóriák felett.

Az FX 5800 kiegészítő tápcsatlakozóval van felszerelve, ha ezt nem csatlakoztatjuk, akkor csökkentett órajellel fog üzemelni a kártya. A készlet alapsebességei egyébként 2D-ben 300/600 MHz (mag/effektív memória), 3D-ben 400/800 MHz.

A Club3D 5800-asa igen jó tuningalanynak bizonyult, hisz 475/1030(!) MHz-ig lehetett felsrófolni az órajeleket (a 3DMark03 eredménye: 5205 3D mark). Legalább használt láttuk a robusztus hűtési megoldásnak.

Bár maga az Nvidia is bukott projektnek nevezte az NV30-at (GeForce FX 5800 és 5800 Ultra), azért a nálunk járt kártya teljesítménye mindenképpen impresszív volt, nagy általánosságban az Ati Radeon 9700-asának (nem Pro!) eredményei körül orbitáltak a mérési adatai. Emellett a kártya hardverből teljesen DirectX 9.0-kompatibilis.

Az igazi probléma itt az, hogy az alacsony szériában legyártott NV30 lapkák (mintegy 100 ezer darab, ami nem igazán tétel a mai videokártya-piacon) köré épülő grafikus gyorsítók ára az eredeti Ati Radeon 9700 Pró-s kártyák ára körül mozog, és ugyebár az utóbbi egyrészt gyorsabb, másrészt kisebb és jóval halkabb.

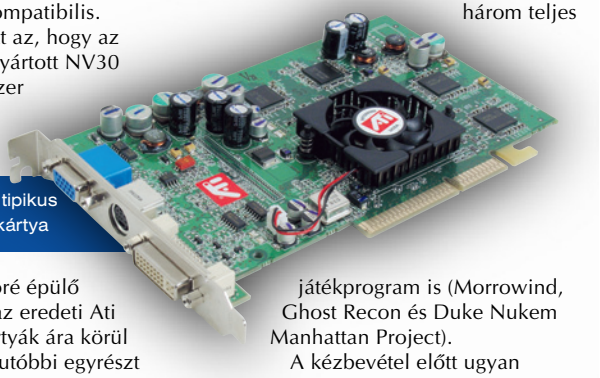

Ati Radeon 9600 Pro – tipikus középkategóriás játékkártya

Sparkle GeForce4 Ti 4200-8X Platinum

Manapság, a GeForce FX-ek és Radeon 9600-ak korában nehéz labdába rúgni, illetve figyelmet felkelteni egy old-school készletre épülő grafikus gyorsítóval. Úgy hiszem, a Sparkle-nek ez mégis sikerülhet a GeForce4 Ti 4200-8X szettre épülő, Platinum sorozatú kártyájával.

Már maga a termék csomagolása is egyedi (bár nem ez az első ilyen próbálkozás), hiszen egy ezüstös színű fémhengerben kapott helyet a kártya és a kiegészítői, ennek hordozhatóságát egy további műanyag táska erősíti.

A henger tökéletesen alkalmas hamutartónak hosszabb online csatározások alkalmával, esetleg ebben tarthatjuk elhullott kutyánk/macskánk hamvait, ha hardcore gamerek és állatbarátok vagyunk.

A Sparkle ezen teljes hosszúságú kártyájának esetében a Leadtek által elterjesztett, elöl-hátul hatalmas hűtőborda, dupla ventilátor koncepció érvényesül, a kártya domináns színe pedig a kék, és tényleg brutálisan jól néz ki.

A kissé talán túlzásba vitt hűtés azonban nem csak csicsa, ugyanis már alapban is túlhúzott memória-órajelen (effektíve 570 MHz-en) jár a kártya, és a mi saját házi gyorstuningunk alkalmával egészen a 305/660 MHz-es határig jutott el a Platinum, ami ebben az esetben már fölötte is van a GeForce4 Ti 4800 speckóinak.

A Platinum VIVO-képességekkel felruházott kártya, és ennek kihasználásához a cég biztosít minden kábelt és szoftvert a termék dobozában, emellett teljesen egyedi módon még egy SCART adaptert is kapunk a kártyához.

Azt szinte már természetesnek vehetjük, hogy a Sparkle ezen kártyájához jár három teljes játékprogram is (Morrowind, Ghost Recon és Duke Nukem Manhattan Project).

A kézbevétel előtt ugyan idegenkedtem ennek a kártyának a letesztelésétől, mondván: megint csak egy GF4 Ti 4200-8X a sok közül. Utóbb viszont adok neki egy Különdíjat, mert nekem nagyon bejött. Nem azért mert olyan veszettül gyors, vagy éppen technológiailag úttörő lenne, hanem mert méltó búcsú a piacon oly sikeres GeForce4 Ti családtól.

Az Asus V9560 Video Suite-ot a cég tajvani képviselete, az Ati Radeon 9600 Prót a cég hollandiai képviselete, a Club3D terméket a Pulsar Hungary, míg a Sparkle kártyát a Cédrus Számítástechnikai Kft. biztosította számunkra.

Harcostársaink

Lapunk hasábjain hónapról hónapra, tesztről teszre mutatjuk be az újabbnál újabb számítógép-alkatrészeket, megjelenítőket, perifériákat és teljes konfigurációkat. A legtöbb termék azonban csak azt a bizonyos 15 perc hírnevet kapja meg, aztán nem esik szó az utóéletéről. Mi pedig egy alapos „ránézés" után megállapítjuk, hogy az adott termék újkorában milyen képességekkel és lehetőségekkel bír, ám arról – tapasztalatok hiányában – nem tudunk nyilatkozni, hogy mennyire bírják a hosszú távú strapát. Most egy kis hiánypótlás következik – két részben.

Rixer György

Nyilvánvaló, hogy csak azon hardvereszközök utóéletéről, illetve kvázi tartós tesztjéről tudunk beszámolni, amelyeket hosszabb időn keresztül folyamatosan, de legalábbis ciklikusan használtunk. Előbbire jó példa azon termék, amelyet a tesztelést követően egyik munkatársunk hazavisz, és beszerel a saját gépébe (vagy éppen a munkahelyibe), és ezáltal lényegében naponta használja hosszabb-rövidebb ideig.

Nem kell azért minket szörnyen irigyelni, ugyanis csak néhány termék esetében van erre lehetőség, főleg olyankor, amikor közvetlenül a gyártótól kapunk termékmintát. A ciklikus igénybevétel pedig azon részegységek esetében áll fenn, amelyeket tesztlaborunk napi munkája során használunk. Ilyen kiegészítő alkatrész például a processzor, a videokártya vagy a CD-olvasó egy összehasonlító alaplapteszt során.

Azon olvasóink, akik az összehasonlító hardvertesztjeink táblázatának alján található „Tesztkonfiguráció" részt el szokták olvasni, nagyjából tudják, hogy melyek a visszatérő alkatrészek a tesztlabor munkája során.

info

- Asus V8460U Deluxe: www.asus.com/products/vga/v8460d/overview.htm
- Chaintech A-G320: www.chaintech.com.tw/tw/eng
- Intel Pentium 4 2,4B GHz: www.intel.com/products/desktop/processors/pentium4/index.htm
- Samsung Syncmaster 900IFT: www.samsung.com/Products/Monitor/index.htm
- Gigabyte GA-7VRXP: tw.gigabyte.com/MotherBoard/Products/Products_GA-7VRXP.htm

Persze az igazi tartós tesztet a napról napra való használat jelenti, ám nyilván lehetőségeink itt erősen korlátozottak. Még ha módunkban is állna, akkor sem tartanánk a jelenlegi átlag másfélnél több gépet otthon. Ennek megfelelően a legtöbb tesztelő egyszerre maximum egy vagy két CPU-t, alaplapot, videokártyát stb. nyaggathat hosszabb távon.

Arról már ne is beszéljünk, hogy mindegyikünk leginkább csak egy konfigurációt használ folyamatosan.

A munkahelyi gépét pedig senki sem szereti havonta átépíteni, mivel azon tárolja a cikkeit, a levelezését és egyéb fontos adatait, azon dolgozik, kenyérkereseti segédeszköz.

A gépátépítés során esetlegesen felmerülő gubancok pedig minket, a hozzáértőbbeket sem kerülnek el.

Itt szeretnék eloszlatni egy tévhitet: hardvertesztelőink saját használatú gépei nem az aktuális csúcsalkatrészekből épülnek fel. A gárda inteles megtévelyedettjei leginkább 1,6 GHz-es Pentium 4-et, míg AMD-szimpatizánsai 1800+-os XP-t használnak, és videokártyaként többségünk GeForce4 Ti 4200/4600-at gyűröget a jelen pillanatban. Ezek a komponensek bő egy évvel ezelőtt közel csúcsnak számítottak, mostanra azonban a költséghatékony kategóriába süllyedtek, a tuningbarát 1,6-osok pedig már egy ideje el is tűntek a piacról. Majd ősz elején fogunk gépet fejleszteni, amikor is elkezdenek szállingózni a nagyágyú stuffok, a Half-Life 2-vel az élen. A nyáron megjelenő egy szem ütős játék, a Deus Ex 2 kedvéért nem fogunk tízezerrel többet fizetni ugyanazért a Pentium 4 2,6C GHz-ért vagy éppen Athlon XP 2800+-ért júniusban. Aztán lehet, hogy a tervet fölborítva, június végén veszek egy jól tuningolható 2500+-os Bartont. Esetleg rászokom a bagóra, és elköltözöm Dél-Amerikába.

Most, hogy sikerült rendesen elcsatangolni a cikk főszálától, ideje, hogy elkezdjük a kissé szubjektív módon összeválogatott és a teljesség igényét maximálisan nélkülöző alkatrészlista kifejtését.

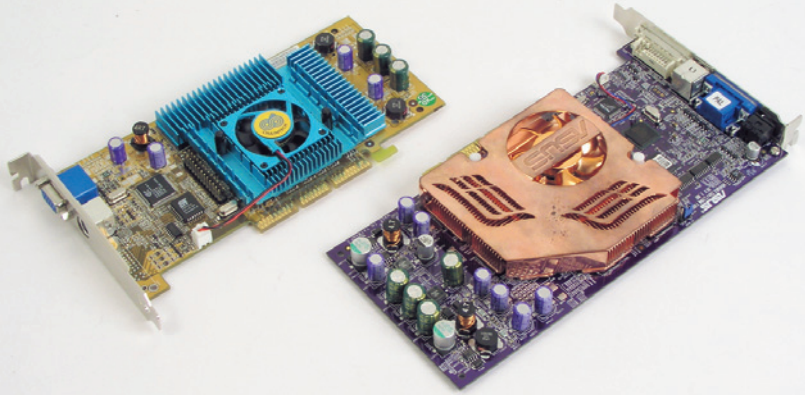

Két VaGAbond

Asus V8460Ultra Deluxe VGA kártya

Szolgálati idő: 10 hónap

Ezt a GeForce4 Ti 4600 készletes, VIVO képességű kártyát szűk egy éve kaptuk az

Asus tajvani főhadiszállásáról, és az azóta eltelt időben egy bemutató és egy összehasonlító tesztben való alanyi jogú szereplésen felül tucatnál több tesztünkhöz statisztált mellékszereplőként. Ezenfelül otthoni gépemben is eltöltött egy szűk hónapot, amikor kiadónk játéklapja számára teszteltem a No One Lives Forever 2-t, és az alap Radeon 8500 chipkészletű videokártyát nem igazán tolerálta a játék.

Persze kezdetben nem voltam túlságosan megelégedve a kártyával, hisz nemcsak teljesítménye volt brutális, hanem a hatalmas, vörösréz hűtőbordák miatt a súlya is.

Tovább rontotta a helyzetet a hátoldalon lefegő hűtőborda, melynek eltávolítása mellett döntöttem, a megfelelőbb hűtés elérése érdekében. Aztán, ahogy együtt dolgoztam a kártyával, idővel megkedveltem, és mostanra már csak a mérete zavar, ám ezzel együtt is az egyik kedvenc darabom. Leginkább azért, mert az extrém mennyiségű fizikai nyúzás ellenére is precízen működik. Manapság a legtöbb új alaplap AGP 8x foglalattal készül, így idővel mi is át fogunk térni egy ilyen videokártyára, ám a V8460U Deluxe-nak még bőven jut nálunk munka.

Egyrészt összehasonlító tesztekben báziskártyaként (olyan régebbi technológiájú, kibocsátású kártya/termék, amelyhez a hasonló osztályú és képességű, ám újabb generációt képviselő produktumokat hasonlítjuk gyakorlati méréseink során) még felbukkanhat, másrészt jól fog ez még jönni valamelyik kollégának, hisz a legfrissebb DirectX 9-es gyorsítók árnyékában sem feledkezhetünk meg arról, hogy az idén megjelenő játékok még mindig DirectX 8.1-esek, és a GeForce4 Ti 4600 grafikus chipkészlet ereje még nem elhanyagolható, meg aztán ott van a szintén hasznos video in szolgáltatás.

Persze ennek kihasználásához jobb belátásra kell majd bírni Dudás kollégát, aki kölcsönvette az 1/4-es breakout kábelt.

Chaintech A-G320 VGA kártya

Szolgálati idő: 13 hónap

A bő egy éve velünk levő GeForce3 Ti 200 chipkészletes, 64 megás videokártya is megfutotta a maga kötelező köreit: saját bemutató (verzusz egy 128 Mbyte-os Abit GeForce3 Ti200), majd részvétel egy összehasonlító VGA-tesztben, végül egyéb tesztekben kiegészítő jellegű alkatrész. Bár mostanra már báziskártya szerepét elvesztette, ennek ellenére a legutóbbi időkig folyamatosan használtam.

Egyrészt több AGP 8x-os alaplap egyszerűen lefagyott már a kezdeti szöveges/karakteres résznél, amikor Windows 98SE-t akartam frissen telepíteni az Asus V8460U-val, ekkor a gyógyírt a Chaintech kártyájának a behelyezése jelentette. Később persze – az operációs rendszer feltelepülése után – gond nélkül használható volt mindegyik konfigban/alaplapon az Asus GeForce4 Ti 4600-asa. Maga a hibajelenség érdekes, pontos okát nem sikerült ez idáig felderíteni.

Tesztállás a Syncmaster 900IFT-vel

A másik eset, amikor ezért a kártyáért nyúlok az, ha egy viszonylag alacsony teljesítményfelvételű (legalábbis a Radeon 9700 Prók és GeForce FX 5800-ak korában), robusztus architektúrájú, stabil (hardver és driver oldalról egyaránt) videokártya szükségeltetik valamilyen – általában stabilitás jellegű – teszthez. Mert ugyan döntse el valaki egy régebbi kiadású, mondjuk i815EP készletes alaplapról, hogy saját „jogon” instabil, vagy pedig azért, mert beleraktunk egy brutális teljesítményfelvételű Radeon 9700 Pro készletes videokártyát, amire aztán álmukban (vagy legfeljebb abban) sem számítottak az alaplapot anno tervező mérnökök. Ilyen esetekben aztán igazán jól jön néhány „old-school” alkatrész. Nagyjából ugyanez a helyzet a memóriák frontján is.

Hiába használunk mi egy ideje már prémium minőségű Corsair DDR SDRAM modulokat, néhány alaplapgyártó néhány modellje számára bizony „túl jó” ez a cucc, ezért ezeket az alaplapokat a rendelkezésünkre álló egyéb (Samsung, Kingmax stb.) modulokkal kell etetnünk.

Habár tesztjeinkhez idővel egyre inkább Windows XP op'rendszert használunk (azaz kiesik a Windows 98 SE vs. GeForce4 Ti 4600 probléma), a „megbízható, öreg alkatrész” kategóriájában még egy ideig biztosan versenyez nálunk az A-G320.

Intel Pentium 4 2,4B GHz processzor

Szolgálati idő: 11 hónap

Különleges darab a tesztjeinkhez használt Pentium 4 2,4B GHz CPU, ugyanis a fémsapka tetején ott díszeleg az „Intel Confidential” felirat. Ez nem véletlen, hisz a processzort is tartalmazó teljes tesztrendszert még ezen CPU hivatalos bejelentése előtt jutatta el hozzánk az Intel Magyarország. Az akkor még aranyárban kapható 2,4 GHz órajelű, 533 MHz PSB-jű Pentium 4 mostanra a kiskereskedők kínálatában az egyik legköltséghatékonyabb Intel processzorrá vált. Ennek ellenére a legutóbbi időkig használtuk, hisz egy PC1066 Rambus memóriás összeállításban ez a CPU remek teljesítményre képes minden téren. Relatívan értendő lassúsága csak a júniusi számunk Ati Radeon 9800 Pro tesztjénél ütközött ki, ahol látható módon a processzor bizonyos programok esetében visszafogta a kanadai cég GPU-ját.

A váltás tehát elkerülhetetlen, ám a közel egy éve szolgáló P4 2,4B esete tökéletesen alátámasztja egyéb tapasztalataimra épülő elméletemet, miszerint nagyjából évente kell új – és jól megválasztott – processzort vásárolni

ahhoz, hogy teljesítményben a csúcs közelében maradjunk – anélkül, hogy ingünk-gatyánk rámenne.

A jövőben a 2,4B várhatóan még felbukkan egy-egy összehasonlító tesztünkben (például amikor összevetjük majd a teljesítményét egy 800 MHz PSB-s Pentium 4 2,4C-vel vagy egy „költséghatékony CPU-k" összeállításban), ám idővel ez a termék is bekerül azon dobozba, ahol most leginkább az öreg AMD-s processzorok (XP 1700+, T-Bird 1 GHz, Duron 700 MHz) tanyáznak. Szép volt, jó volt – köszönjük, ennyi.

Seagate Barracuda ATA III 20 GB merevlemez

Szolgálati idő: mintegy 12 hónap

Egy gyors „léptű", percenként 7200-at pördülő, megbízható merevlemeznek nem kell attól tartania, hogy munkanélkülivé válik, esetleg másik darabbal helyettesítjük tesztlaborunkban. A fenti leírás pontosan illik a Seagate egy régebbi modelljére, a 20 gigás, ATA III-as merevlemezre.

Amellett, hogy zajszintje érzékelhetően alacsonyabb, mint a korábban használt, szintén 7200-at pörgő IBM vinyóké, az UDMA/100 csatlakozási felületű ATA III egy hajszálnyival jobb átviteli sebességet is produkál.

A manapság már szerénynek mondható tárkapacitása épp kapóra jön a tesztlabor munkatársainak, hisz egy teszteléshez használt merevlemezt bizony sokszor kell formázni, és ugyebár minél kisebb kapacitású, annál rövidebb ideig tart a formázás.

A 20 gigányi hely pedig bőven elég az operációs rendszerhez, valamint a kiegészítő programhoz és kódokhoz (benchmarkok, driverek, teszteléshez használt játékok teljes verziói stb.), sőt még egy halom képernyőmentést is lehet készíteni, ha szükség van rá.

A Seagate termékének a fizikális gyötrelmek terén nem is igazán a sok hurcolással, hanem inkább az IDE kábel irdatlan mennyiségű rádugásával és lehúzásával kellett szembenéznie, eleddig azonban ezt is jól bírta. Mivel a Serial ATA felületű háttértárak tömeges elterjedése még odébb van, bizonyos, hogy az ATA III-at számos hardvertesztünk során használjuk még, kiöregedése után pedig jó lesz adathordozó egységnek két munkahelyi gép, illetve a munkahelyi és az otthoni gépek között.

Samsung Syncmaster 900IFT monitor

Szolgálati idő: 23 hónap

Egy olyan 19 colos, sík képcsöves monitor, ami lényegében emberemlékezet óta hozzátartozik tesztlaborunk felszereléséhez. Mivel hardvertesztjeink mindegyikéhez szükségünk van valamilyen megjelenítőre, ezért a CRT és TFT monitor-, illetve noteszgép-bemutatókon, miniteszteken és összehasonlító teszteken felül minden hónapban több hardvertesztben is aktív szereplő a 900IFT.

Ennek többek között az is az oka, hogy sok esetben lusták vagyunk átcipelni egy második monitort a raktárunkból a tesztlaborba, amikor két tesztelő dolgozik párhuzamosan, hanem inkább beosztjuk egymás között a munkaidőt délelőtt/délután/este/éjjel műszakokra. Ez persze azzal a következménnyel is jár, hogy ezt a szegény monitort hetente húzzuk-vonjuk, emeljük, letesszük, csavargatjuk, állítgatjuk.

Ezenfelül kismilliószor ki- és bekapcsoltuk már, és sokszor napokig ment egymagában (például a hétvégi alaplap-stabilitási teszteknél, vagy mert egyszerűen elfelejtettük kikapcsolni a tesztkonfigot).

Amennyire hálás arcok vagyunk, még egyikünk sem vette a fáradságot egyszer sem arra, hogy valami megfelelő ronggyal letörölgesse a képernyőt vagy a kávát, ezért meglepő, hogy viszonylag mocsokmentes a 900IFT, pedig én aztán nyomom az enyhén zsíros bécsi szeletes zsömléket és mákos réteseket tesztelés közben.

Egy dolog egy adott monitor kiváló „fizikai allóképessége", ám sokat nyom a latban a képminősége is.

Bár én nem számítok CRT monitor „aficionadonak", és objektíven nézve sem vagyok a téma szakértője, mégis az egyre újabb generációs flat CRT monitorok (például Iiyama, Viewsonic stb.) képét elnézve is csak azt tudtam mondani a kollégáknak, hogy ezekkel a 900IFT bizony felveszi a versenyt.

Egyedül a Sony G szériában láttam annyi pluszt, hogy lecseréltem volna a Syncmastert mondjuk egy G420-asra, ha ez nem ütközött volna különösebb akadályokba.

A fentieknek megfelelően a 96 kHz-es elektronikájú, 19 colos Syncmaster 900IFT feltehetően még jó ideig tesztlaborunk megbecsült munkalova lesz, ha ezt ő is úgy akarja. Talán a hároméves születésnapján elvisszük egy topless monitormosóba, érdemei elismeréseként.

* * *

Van még a tarsolyunkban azonban néhány termék, mellyel érdekes és tanulságos tapasztalatokat szerezhettünk. Rendhagyó visszatekintésünket következő számunkban folytatjuk.

Killed in Action

Egy hardver tesztlabor mindennapjait természetesen nem csak a mindent és mindenkit túlélő alkatrészek jellemzik, hanem bizony olykor egy-egy termék el is talál halálozni a kezeink között. Néha mi vagyunk a ludasak, néha pedig az adott alkatrész gondolja úgy, hogy ideje megtérnie az alkotójához.

Alább következik egy felsorolás, amely a teljesség igénye nélkül tartalmazza az utóbbi mintegy másfél évben a tesztlaborunkban jobblétre szenderült komponenseket.

MSI K7 Master alaplap, Exair GeForce4 Ti 4600 VGA kártya, AMD Duron 800 MHz-es processzor, AMD Thunderbird 1,3 GHz-es processzor, Globalwin WBK32 processzorhűtő, Jetway Radeon 8500 64 MB VGA kártya, Asus A7V333 alaplap, Asus P4B533 alaplap, Accent 250 W-os, ATX 2.01 tápegység.

Bár nem tartozik szorosan a teszteszközök köréhez, de a „kedvencünk" ebben a témában az a két darab KME (Key Mouse Electronic) tápegység, amelyek közel ugyanannyi szogálati idő – cirka másfél év – után dobták fel a talpukat, két, megegyező felépítésű konfigurációban.

A teljes szinkronicitás megvalósulásának csak az tett be, hogy a második példány az amerikai hadsereg legjobb flash-bang és füstgránátjait megszégyenítő hangok és füsthatás kíséretében adta be a kulcsot, míg az egyes számú alany szép csendben múlt ki.

Elfüstölt tápok egymás között

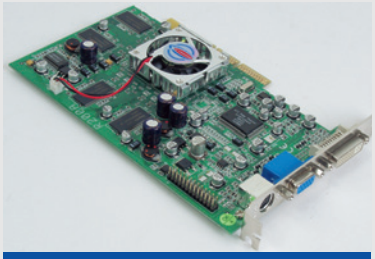

Jetway Radeon 8500 – után- és elégetve

DVD olvasótábor

Körülbelül egy évvel ezelőtt foglalkoztunk utoljára DVD-olvasókkal. Azóta teszteltünk CD-RW/DVD kombó meghajtókat és DVD-írókat is, ám a DVD-s világba belépőként szolgáló szimpla olvasókat még hiba lenne temetni. Egy év alatt sokat változott a piac, és ez a változás leginkább fejlődést takar.

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

A legfontosabb dolgok egy év alatt sem változtak sokat, a tendenciák jól láthatók, a technológiák még mindig harcolnak egymás ellen, azaz a formátumok közti háború továbbra is dúl – egyértelmű győztes továbbra sincs. Mind a kötőjeles, mind a pluszos

Asus E616 – Asus, de csak középmezőny

változat jelentett be számára mérföldkőnek számító fejlesztéseket, és persze feltűntek új szövetségesek is.

A kötőjeles csapat még 2002 végén bemutatta négyszeres sebességgel írható DVD-R lemezeit és meghajtóit, valamint az árversenyben – ha nem is sokkal – továbbra is vezet. A pluszos ellenfél is bevezette a 4-szeres írási sebességet a DVD+R formátumnál, és hamarosan a DVD+RW esetében is ez fog történni. Az árak itt is mérséklődtek, de még nem érték utol a vetélytársét, ráadásul a 4-szeres sebességgel írható nyerslemezek beszerezhetőségével is vannak gondok.

Ami komoly hír: a Microsoft a pluszos technológia mellett foglalt állást, beleértve a Mount-Rainier (operációs-rendszer-szinten támogatott UDF formátum) technológiát

BenQ 1650P – ja, hogy ez Pioneer?!

is. Ez nagyjából márciusban, a Cebit idején történt. Azóta kiderült, a Microsoft természetesen nemcsak a pluszosokat támogatja, a kötőjelesek is teljes támogatást kapnak. A Microsoft annyira jószívű (vagy inkább a 100%-os kompatibilitásra törekszik), hogy még a Panasonic mostohán kezelt DVD-RAM technológiájának támogatását is implementálja majd újabb operációs rendszereibe. A Panasonic által kifejlesztett HighMAT technológia szintén felkeltette a Microsoft érdeklődését. A HighMAT ugyanis kompatibilis az ISO 9660-nal, ám a videók, zenék és képek tárolása, rendezése sokkal gyorsabb és kényelmesebb a HighMAT technológia segítségével.

Közeledés

Az elmúlt egy év bőven elegendő volt arra, hogy szinte az összes cég kijöjjön újabb változatú meghajtóival, jelentősen feljavított firmware-jeivel. Egy évvel ezelőtt még nem volt meglepő, ha egy meghajtó egyáltalán nem ismerte fel valamelyik típusú lemezt. A mostani tesztben már csak elvétve akadt ilyen – ráadásul gyanítható, hogy a

info

- http://hijacker.rpc1.org/toshiba_nolimit
- http://discinfo.rpc1.org/
- http://forum.rpc1.org/index.php
- www.highmat.com/
- http://cdspeed2000.com

belső szoftver egyszerű frissítésével megoldódik a probléma.

A sebességértékek is feljebb kúsztak, de a meghajtók még mindig gyorsabban kezelik a gyári lemezeket. A meghajtók specifikációinál is ez az érték van feltüntetve, és ritka az olyan DVD-olvasó, amely írott lemez esetén is képes erre a sebességre.

BTC BDV-316C – névtelen létére derekasan helytáll

Gyorsult a zenei CD-k grabbelése is, és a legtöbb meghajtó ilyenkor már kikapcsolja az audio cache-elését (a CD-ről egyenesen a merevlemezre kerül az adat, kihagyva a meghajtó gyorsítótárát).

Eltűntek a mindössze PIO módban dolgozó meghajtók, mindegyik olvasó legalább UDMA33-ra képes.

Sokan panaszkodnak a meghajtók zajára. Sok olvasónál a gyors lemezkezelés jelentős zajjal is jár, amit kevesen tolerálnak. Ennek kiküszöbölésére számos program született, például a CD Drivespeed, amellyel szoftveresen állíthatjuk be, mekkora sebességgel pörgesse meghajtónk a lemezeket. CD-mellékletünkön megtalálják ezt a segédprogramot.

LG GDR-8161B – az újraírható lemezekkel még barátkoznia kell

A rengeteg szám

A táblázat csak úgy hemzseg a sok-sok számadattól, méréstől. Ez sajnos elkerülhetetlen, hiszen egy DVD-olvasó esetében az egyik legfontosabb tényező, hogy mindenféle formátumú lemezt megfelelő sebességgel kezeljen.

Ugyanannyira fontos a zenei CD-k grabbelése és újdonságként a DVD-k grabbelése is. Ezt a mérést a DVD Decrypter nevű program segítségével végeztük egy kétrétegű DVD-Video lemezzel. A többi méréshez a már megszokott tesztcsomagot használtuk, tehát az eredmények összevethetők korábbi tesztjeinkkel.

A táblázatban való könnyebb eligazodás érdekében néhány jó tanács: a legfontosabb az átlagos sebesség, az elérési idők csak akkor számítanak igazán, ha nagyon magasak (hiszen legtöbbször folyamatosan olvasunk egy CD-ről). A lemez beolvasási idejét nem kell hosszasan magyarázni: a tálca bemegy, és ennyit kell várnunk a lemez használatba vételéig. A mellékelt DVD-lejátszó szoftver nagy előny, ezzel több ezer forintot is megtakarítunk.

MSI MS-8216M – egy frissítés, és minden rendben

Asus E616

Az Asus saját gyártmányú DVD-olvasója a jól megszokott Asus feliratú előlappal büszkélkedhet, rajta lejátszógomb és fejhallgató-csatlakozó. A készülék működés közben sajnos hangos egy kissé, de még elviselhető.

Mint minden DVD-olvasónak, az Asus gépének is kiiktatható a régiószámlálója. Erre itt egy egyedi és fura megoldás szolgál: a gép bekapcsolásánál lenyomva kell tartani a két előlapi gombot. Ekkor az öt régióváltási lehetőség újra elérhetővé válik.

Az Asus meghajtója nem sebességgyőztes a gyári DVD-k olvasásában, ám az elért sebességet szinte minden típus esetén képes tartani. A karcos CD-t jól kezeli, gyorsan grabbeli a zenei CD-t, megbízható, átlagosan jó DVD-olvasó.

- ⊕ Minden formátumot megbízhatóan olvas, megszokott Asus-kinézet, AsusDVD 4.0
- ⊖ DVD-ROM olvasásában lassú

BenQ 1650P

A BenQ modellje az egyik legdrágább a mezőnyben, de erős is. A 1650P belseje egy Pioneer DVD-120-as meghajtó, annak minden jó tulajdonságával. Egyedüli problémaként a karcos CD-ket említeném meg, amelyeket lassabban, ám szerencsére hibátlanul kezel. Működés közben közepesen hangos. A meghajtóval együtt szép kis csomagot kapunk, melyben minden fontosabb kelléket megtalálunk, kivéve az IDE kábelt.

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó és típus	Asus E616	BenQ 1650P	BTC BDV-316C	LG GDR-8161B	MSI MS-8216M
Termék webhelye	www.asus.com /products/optical /dvd-e616 /overview.htm	www .benq-eu.com/	www.btceurope .nl/product_home .html	www.lge.com/	www.msi.com.tw/
Műszaki adatok					
Névleges sebességek DVD-/CD-olvasáskor	16/48-szoros	16/48-szoros	16/48-szoros	16/48-szoros	16/48-szoros
Firmware verziója	2.1	1.22	.20H	0100	1.16
Csatolás típusa	UDMA33	UDMA66	UDMA33	UDMA33	UDMA33
Puffer mérete	512 Kbyte	256 Kbyte	512 Kbyte	256 Kbyte	512 Kbyte
DVD-RAM olvasása	❍	❍	❍	●	❍
Analóg/digitális audiokimenetek	●/●	●/❍	●/●	●/●	●/●
Fejhallgató-kimenet/hangerőszabályzó	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●
Lejátszás gomb az előlapon	●	❍	●	❍	●
Állítva is szerelhető?	●	●	●	●	●
Meghajtó mélysége	197 mm	198 mm	176 mm	184 mm	175 mm
Kiszerelés	dobozos	dobozos	OEM	dobozos	dobozos
Mellékelt szoftverek	AsusDVD 4.0, DOS-os meghajtó	Intervideo WinDVD 4	❍	Cyberlink PowerDVD XP	Cyberlink PowerDVD XP
Mellékelt kiegészítők	hangkábel, csavarok	hangkábel, csavarok	❍	hangkábel, csavarok, IDE kábel	hangkábel, IDE kábel
Kézikönyv	angol	angol	magyar	magyar	angol
Mérési eredmények					
DVD-olvasás (gyári/DVD-R/DVD-RW)					
Átlagos sebesség	6,8/6,1/4,2-szeres	10,2/6,9/ 6,1-szeres	10,7/10,1/ 4,0-szeres	6,1/4,5/1,8-szeres	10,2/n.a/ 5,3-szeres
Véletlen elérés*	104/109/118 ms	85/81/86 ms	99/108/126 ms	109/108/117 ms	141/n.a/114 ms
Teljes elérés*	306/239/244 ms	172/162/153 ms	200/168/211 ms	172/196/206 ms	261/n.a/207 ms
Lemez felismerése*	10,0/10,2/10,5 s	11,8/11,9/11,7 s	11,0/8,7/9,1 s	10,0/8,4/13,1 s	12,2/n.a/11,7 s
DVD-olvasás (DVD+R/DVD+RW)					
Átlagos sebesség	6,0/4,3-szeres	6,8/7,0-szeres	6,0/4,3-szeres	4,5/1,9-szeres	6,0/6,1-szeres
Véletlen elérés*	105/112 ms	84/89 ms	108/109 ms	107/116 ms	120/117 ms
Teljes elérés*	225/235 ms	158/168 ms	263/247 ms	194/216 ms	215/189 ms
Lemez felismerése*	11,0/10,7 s	11,6/11,9 s	16,3/22,1 s	8,8/13,0 s	12,3/24,1 s
Speciális DVD-olvasás					
DVD grabbelése (perc:másodperc)*	17:29	17:00	23:35	17:36	17:54
CD-olvasás (gyári/CD-R/CD-RW)					
Átlagos sebesség	36,8/36,7/ 26,6-szeres	36,3/31,7/ 24,9-szeres	36,4/35,2/ 18,7-szeres	36,3/29,9/ 30,6-szeres	36,7/36,4/ 25,6-szeres
Véletlen elérés*	86/88/86 ms	81/81/82 ms	102/100/111 ms	123/117/115 ms	82/84/96 ms
Teljes elérés*	136/135/161 ms	155/159/164 ms	152/153/159 ms	185/177/194 ms	149/156/195 ms
Lemez felismerése*	9,4/9,5/9,6 s	11,6/11,3/11,7 s	9,1/10,4/9,2 s	9,1/9,1/10,4 s	8,9/9,7/9,8 s
Zenei CD másolása					
Átlagos sebesség (szorzó)	33,9/34,5-szeres	23,8/32,5-szeres	28,4/30,8-szeres	30,1/30,8-szeres	30,7/31,2-szeres
DAE minősége	10/10	10/10	10/10	9/10	7/10
Audio cache	❍	❍	❍	●	●
Accurate Stream	●	●	●	●	●
C2 hibajavítás	●	●	●	●	●
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó	Ramiris ✆ 412-4300	Ramiris ✆ 412-4300	Multimedia ✆ 463-9030	LG Electronics Magyar Kft. ✆ 455-6060	Ramiris ✆ 412-4300
Webcím	www.ramiris.hu	www.ramiris.hu	www .multimedia.hu	www.lg.hu	www.ramiris.hu
Ajánlott kiskereskedelmi ár (bruttó)	12 375 Ft	12 250 Ft	11 890 Ft	10 230 Ft	11 000 Ft
Garancia	1 év	2 év	2 év	2 év	2 év

Megjegyzés: A termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük

	Pioneer DVD-119	Pioneer DVD-120S	Samsung SD-616F	Sony DDU1612	Teac DV-516E	Toshiba SD-M1712	Toshiba SD-M1712 (új belső szoftverrel)**
	www .pioneer-eur.com/	www .pioneer-eur.com/	http://195.70.36 .158/termekek /irodai_munka /optikai/termek _sd-616.html	n.a.	www.teac .com/DSPD /16X-DVD-ROM .html	http://sdd .toshiba.com/	❍**
	16/40-szeres	16/40-szeres	16/48-szoros	16/48-szoros	16/48-szoros	16/48-szoros	16/48-szoros
	1.05	1.01	F101	DYS1	3.01	1004	J004
	UDMA66	UDMA66	UDMA33	UDMA33	UDMA33	UDMA33	❍ **
	256 Kbyte	256 Kbyte	512 Kbyte	512 Kbyte	256 Kbyte	128 Kbyte	❍ **
	❍	❍	❍	❍	❍	●	❍ **
	●/❍	●/❍	●/●	●/●	●/❍	●/●	❍ **
	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	❍/❍	❍ **
	❍	❍	❍	❍	❍	❍	❍ **
	●	●	●	●	●	●	❍ **
	198 mm	198 mm	200 mm	170 mm	198 mm	193 mm	❍ **
	OEM	OEM	OEM	OEM	OEM	OEM	❍ **
	❍	❍	❍	❍	❍	❍	❍ **
	❍	❍	hangkábel	❍	❍	❍	❍ **
	magyar	magyar	magyar	❍	❍	magyar	❍ **
	11,6/6,8/ 6,6-szeres	11,6/6,9/ 6,1-szeres	10,8/2,0/ 5,0-szörös	10,5/6,4/ 6,1-szeres	9,9/6,9/6,1-szeres	9,7/3,8/3,3-szeres	9,4/9,0/6,4-szeres
	96/95/91 ms	85/86/83 ms	89/127/131 ms	88/102/99 ms	86/78/82 ms	127/103/105 ms	118/92/95 ms
	182/172/162 ms	165/162/151 ms	159/221/284 ms	239/189/176 ms	167/157/147 ms	175/152/151 ms	175/140/131 ms
	5,4/5,5/5,8 s	n.a	7,8/25,1/29,0 s	8,7/9,1/9,2 s	10,8/11,2/11,8 s	5,2/5,4/6,5 s	5,4/5,4/6,4 s
	6,8/7,0-szeres	n.a/7,0-szeres	n.a/5,4-szeres	n.a/6,6-szeres	6,6/7,0-szeres	3,9/3,5-szeres	7,2/9,2-szeres
	93/85 ms	n.a/83 ms	n.a/127 ms	n.a/103 ms	84/82 ms	107/104 ms	121/100 ms
	173/172 ms	n.a/170 ms	n.a/1938 ms	n.a/199 ms	159/164 ms	145/152 ms	169/163 ms
	5,4/5,7 s	n.a	n.a/16,7 s	n.a/9,2 s	12,0/11,2 s	5,9/6,8 s	5,6/6,7 s
	18:08	16:46	21:49	17:48	16:42	29:48	18:18
	31,9/31,7/ 24,4-szeres	31,9/31,6/ 24,9-szeres	35,9/35,5/ 18,6-szeres	31,5/31,2/ 18,3-szeres	36,4/31,8/ 25,0-szörös	35,8/35,6/ 36,2-szeres	34,6/35,5/ 36,3-szeres
	95/98/98 ms	83/87/88 ms	85/83/86 ms	78/76/82 ms	83/85/87 ms	93/94/148 ms	100/89/99 ms
	173/174/174 ms	158/159/172 ms	163/156/159 ms	146/149/158 ms	156/162/165 ms	234/155/184 ms	159/149/158 ms
	6,0/6,2/5,1 s	n.a	8,9/8,3/8,9 s	9,3/9,4/9,0 s	11,4/11,4/11,0 s	6,6/6,4/8,0 s	6,2/6,6/7,1 s
	31,8/31,8-szeres	31,9/32,5-szeres	12,3/12,5-szeres	31,5/32,1-szeres	32,0/32,6-szeres	22,9/23,2-szeres	22,9/23,3-szeres
	8/10	10/10	8/10	10/10	10/10	9/10	9/10
	●	❍	❍	●	❍	❍	❍
	●	●	●	●	●	●	●
	❍	●	●	●	●	●	●
	BaSys Multimédia Kft. ✆ 06-23-445-082	BaSys Multimédia Kft. ✆ 06-23-445-082	Samsung Magyarország ✆ 453-1180	Bluefish Computers ✆ 214-4587	Bluefish Computers ✆ 214-4587	Multimedia ✆ 463-9030	❍**
	www.basys.hu	www.basys.hu	www.samsung.hu	www.bluefish.hu	www.bluefish.hu	www .multimedia.hu	❍**
	11 590 Ft	13 790 Ft	10 300 Ft	9240 Ft	9490 Ft	13 900 Ft	❍**
	3 év, disztributori	3 év, disztributori	2 év	1 év	1 év	2 év	❍**

*közzé a \CIKKEK\ könyvtárban. *: A kisebb érték a jobb. **: Az adatok megegyeznek a Toshiba SD-M1712 adataival.*

- ⊕ Jó sebességértékek, megbízható belső, Intervideo WinDVD 4
- ⊖ A karcos CD-ket lassabban kezeli

BTC BDV-316C

A Behavior Tech Computer (merthogy ezt takarja a BTC rövidítés) DVD-olvasójának legfőbb érdekessége, hogy rövid. Ha nem is a mezőny legkisebb darabja, kis házak tulajdonosainak mégis fontos tulajdonság ez, hiszen így egészen biztosan nem fog az alaplapra lógni.

A meghajtó átlagos sebességértékeket produkált a versenyben, ugyanakkor érdekesség, hogy a DVD-R lemezeket gyári sebességgel kezeli. Sajnos DVD grabbelésében a sor végén kullog, itt van még mit fejleszteni. Ez elmondható a CD-RW kezeléséről is, jóval az átlagos 25-szörös érték alatt van. Karcos CD-kkel nincsen különösebb gondja, csupán egy leheletnyivel lassabb ilyenkor.

- ⊕ Rövid, gyors DVD-R-olvasás, minden formátumot jól kezel
- ⊖ A DVD-grabbelés nem az erőssége, lassan ismeri fel a +R/+RW lemezeket, lassan olvassa a CD-RW-t

Pioneer DVD-119 – iskolapélda a Pioneertől

LG GDR-8161B

Az LG az egyik legelterjedtebb optikai-meghajtó-márka kis hazánkban. Rengeteg gépben találunk LG CD-írót, DVD-olvasót és újabban már DVD-írót is. A Toshiba mellett az LG az a cég, amely támogatja a DVD-RAM technológiát, így nem meglepő a DVD-RAM lemez kezelése. A rövid meghajtó átlagos sebességgel kezel minden formátumot, ám az újraírható DVD-k nem tartoznak az erősségei közé. Ez nem mondható el CD esetében, itt gyors működésre számíthatunk.

- ⊕ Kezeli a DVD-RAM-ot, rövid, halkan működik
- ⊖ Lassú a DVD-/+RW olvasása, audio cache

MSI MS-8216M

Az MSI régebben Pioneer belsővel szerelte fel DVD-olvasóit, ám a tesztben szereplő MS-8216M már ízig-vérig saját fejlesztés. A teszt biztatóan indult, ám a DVD-R lemeznél meg is állt, ezt a formátumot még csak hibákkal, lassan képes olvasni a meghajtó. A többi esetben ilyen probléma nem jelentkezett, mindenhol jó sebességértékeket ért el az eszköz. A CD-RW-t leszámítva roppant gyorsan olvassa a CD-ket, és csak karcos zenei CD esetén kell odafigyelnünk az esetleges apróbb hibákra. A meghajtó tálcája érdekes módon – a hosszabb élettartam elérése végett – egészen lassan bújik elő és tűnik el.

- ⊕ Átlagosan jó sebességértékek, jó CD-kezelés
- ⊖ DVD-R és karcos zenei CD esetén olvasási hibák, lassú tálca

Pioneer DVD-120S – kényelem felsőfokon

Pioneer DVD-119

A Pioneer már a kezdetek óta meghatározó szereplője a DVD-olvasók piacának. A DVD-119 típusú meghajtó a Pioneer tálcás változata. A kiváló minőségre már az is garancia lehet, hogy rengeteg kisebb gyártó dob piacra Pioneer belsővel szerelt saját DVD-olvasót.

Az UDMA66-os csatolású DVD-119 a mezőny leggyorsabb DVD-ROM-olvasója, és a többi szabvány esetén is az élmezőnyben van. A lemezeket roppant gyorsan ismeri fel, és utána gyorsan is kezeli őket. A meghajtó szinte tökéletes, arra figyeljünk csak, hogy karcos zenei CD-knél lassabb sebességen üzemeltessük, különben hibázhat.

- ⊕ Szinte minden tekintetben a leggyorsabb, mindent olvas, megbízható
- ⊖ Egy leheletnyit lassabb a DVD grabbelésében és CD-RW olvasásában

Samsung SD-616F – ha egy picit belehúzna...

Pioneer DVD-120S

A Pioneer tálca nélküli meghajtói nagy népszerűségnek örvendenek, köszönhetően a kényelmes kezelésnek és a megbízható működésnek. A DVD-120S is egy ilyen példány, gyors DVD-olvasással, DVD-grabbeléssel és a zenei CD-k hibátlan kezelésével. Sajnos a DVD+R lemezekkel még akadnak problémái (felismeri, a teszt viszont nem futott le), ám ezt a firmware frissítése valószínűleg orvosolni fogja.

- ⊕ Gyors, megbízható, kezelése kényelmes
- ⊖ DVD+R-nél olvasási hiba, az átlagosnál zajosabb

Samsung SD-616F

Az SD-616F esetében is a Samsung optikai olvasóknál megszokott előlappal találkozhatunk. Ennek érdekessége, hogy a lemezkiadó gomb átlátszó, a működést jelző LED-et pedig e mögé rejtették. A tesztet nagy elánnal kezdte a készülék: a gyári DVD-t gyorsan olvasta, ám az írott lemezeknél fordult a kocka. A DVD-R-t csak lassan, a DVD+R-t pedig sehogy sem volt hajlandó olvasni. A DVD-/+RW-kkel szerencsére semmilyen probléma nem akadt, átlagosan gyorsan olvasta őket. Ebből gyanítható, hogy egy szimpla firmware-frissítés mindent orvosolhat.

Sajnos a Samsung nem jeleskedett a zenei CD-k terén, igen lassan olvasta őket.

- ⊕ Egyedi az előlapja, viszonylag halk, gyors a gyári DVD-k olvasásában
- ⊖ Gondjai vannak a DVD-/+R lemezekkel, lassú a zenei CD-k grabbelése

Sony DDU1612

Régen volt már szerencsénk igazi Sony belsővel szerelt Sony márkanév alatt megjelenő optikai meghajtóhoz. Ezen a DDU1612 sem változtatott – úgy látszik, a Sony kizárólag a DVD-írókra koncentrál. A DDU1612 ennek ellenére jó meghajtó, Lite-On LTD-166S belsővel.

A teszt legrövidebb meghajtója mindent bevet a sebesség érdekében, a tálcát szinte már agresszív tempóval mozgatja, csakúgy, mint a lemezeket. Ez a sebességmánia DVD-ROM esetén még érzékelhető is, ám a készülék ezután visszacsúszik az erős középmezőnybe. Ez önmagában nem probléma, hiszen így is szép eredményeket ért el, az azonban már hiba, hogy a DVD+R lemezekkel gondja van. A zenei CD-knél szerencsére semmiféle nehézségünk nem lehet, az audio cache ellenére gyors és pontos.

Ha egy Sony DDU1621-es DVD-olvasóval hoz össze a sors, egy BTC belsővel szerelt meghajtóra számítsunk. A Sony párhuzamosan futtatja a két változatot.

- ⊕ A legrövidebb meghajtó, jók a sebességértékei, olcsó
- ⊖ Zajos, a DVD+R-t nem kezeli rendesen

Sony DDU1612 – ez sem Sony, de nem rossz

Teac DV-516E

A Teac jó minőségű optikai meghajtóiról ismert, így kíváncsian vártuk, mire képes a DVD-olvasójuk. A sebességértékek a plafonon, mindent olvas, megbízható, közepesen hangos készülék. A zenei CD-k keze-

Tesztkonfiguráció

MSI NEO MS-6758 alaplap, 2,8 GHz-es Intel Pentium 4 processzor, 512 Mbyte DDR400 SDRAM, Chaintech A-GT21 videokártya (Nvidia Ti 4200 chipkészlet, 128 Mbyte memória), 60 Gbyte-os Seagate Barracuda ATA IV merevlemez (7200 fordulat/perc). A merevlemez az elsődleges csatornán működött master üzemmódban, a DVD-olvasók a másodlagos csatornán csatlakoztak, ugyancsak master üzemmódban. A konfiguráción Windows XP Professional operációs rendszer futott 4.60-as ASPI illesztővel.

lése hibátlan és gyors. A DVD-grabbelés győztese, és a többi érték is magáért beszél.

A meghajtót kívülről megvizsgálva jól látszik a hasonlóság a Pioneer meghajtóival. Igen, szinte biztos, hogy egy Pioneer belsővel felszerelt, kiváló firmware-rel sütött DVD-olvasóval van dolgunk.

- ⊕ Jó sebességértékek jellemzik minden tesztben, megbízható olvasás, olcsó.
- ⊖ Talán ha kicsit gyorsabban ismerné fel a lemezeket.

Toshiba SD-M1712

Előző tesztünkben a mostani Toshiba meghajtó elődjét, az SD-M1612-t hoztuk ki győztesként. Azóta sok idő eltelt, a többi gyártó bőszen fejlesztett és optimalizált – ebből a Toshiba sem maradt ki. Az SD-M1712-es mindent olvas,

Teac DV-516E – profi munka, mindenkit lenyom

megbízható, ráadásul egészen halkan dolgozik. Sajnos ha nem gyári DVD-t teszünk bele, igencsak lelassul, a Teac sok esetben akár kétszer gyorsabb nála.

Ennyire rosszul optimalizálták volna a Toshiba firmware-jét? Ennyire rossz a technológia? Nem erről van szó. A közelmúltban röppent fel a hír, miszerint a Toshiba a belső szoftverrel korlátozta a 1712-es olvasási sebességét. Szerencsére leleményes felhasználók már rá is jöttek, hogyan lehet ezt kiiktatni. Az eljárás egy egyszerű firmware-frissí-

Toshiba SD-M1712 – vagy lopakodó, vagy sebességkirály

téssel megoldható, ám arra figyeljünk, hogy az ebből származó károkért a gyártó nem vállal felelősséget, azaz a garancia ugrik. Aki megelégszik egy megbízható, csendes, nem csúcssebességű, de elfogadható teljesítményű DVD-olvasóval, ne kezdjen neki az eljárásnak. Csak az kísérletezzen, aki a maximumot szeretné kihozni meghajtójából. Akik azonban frissítik a belső szoftvert a J004-es változatra, készüljenek fel arra, hogy a meghajtó zajosabb lesz. A táblázatból jól látszik: a zajosabb működéssel együtt megjön a sebesség is, mindenkit földbe döngölő iramot diktál az „okosított" Toshiba.

- ⊕ Halk, megbízható, a CD-RW lemezeket is teljes sebességgel olvassa, ha frissítjük a firmware-jét, sebességgyőztes, és a megbízhatósága is megmarad
- ⊖ Írott DVD-k esetén furcsán lelassul a belső szoftver korlátozása miatt, kicsi a gyorsítótára

A végítélet

A tesztből kiderült, mostanra szinte minden DVD-olvasó megbarátkozott az összes formátummal, ha mégis valahol hiba lenne, szoftverfrissítéssel orvosolható az is.
A sebességgel már más a helyzet, a gyártók 16-szoros jelölése a gyári lemezekre igaz, az írott lemezt szinte az összes példány lassabban kezeli. Persze lassabb és lassú között is van különbség, az átlagosan 6-7-szeres sebességű DVD-olvasás jónak mondható. A készülékek a CD-RW lemezeket továbbra is némileg lassabban olvassák, ám ez nem számottevő különbség. Szerencsére a zenei CD-k kezelése is sokat javult, szinte mindegyik olvasó gyorsan és pontosan dolgozott velük. A DVD-grabbelés néhol érdekes eredményeket hozott, például a Toshiba eredeti firmware-rel rendkívül rossz időt futott ebben a tesztben. Az értékelés nem nehéz, hiszen csak a legjobb értékeket kell megkeresni a táblázatban, és már meg is van a győztes.

Sajnos mégsem ennyire egyszerű a helyzet, hiszen egyik meghajtó sem emelkedik ki túlságosan a mezőnyből. Aztán itt van még a zaj, a szolgáltatások és a mellékelt kiegészítők is – na meg az ár. Szerencsére ez utóbbi egyáltalában nem vészes, a legolcsóbb és a legdrágább közt is alig egy-két ezer forint a különbség.

Összességében a Pioneer belsővel szerelt, roppant jó firmware-rel megspékelt Teac DV-516E érdemli meg a Tesztgyőztes címet. Gyors, mindent olvas, megbízható, igazán megéri az árát. Őt követi a sorban a Pioneer DVD-119, amely ugyancsak gyors, megbízható, ráadásul 3 év garanciát kapunk rá. A Toshiba SD-M1712-es DVD-olvasója is roppant jó vételnek számít, bár nem a leggyorsabb, ám mint kiderült, sebességét csupán szoftvere korlátozza.

A mezőnyben igazán rossz példány nem akadt, szinte bármelyik alkalmas a tőle elvárt feladat ellátására. Kisebb hibák lehetnek itt-ott a belső szoftverben, ám ezt könnyedén lehet javítani frissítéssel.

A végszó egyértelmű:
a DVD-olvasók érettek, itt az ideje, hogy váltsunk a kiszolgált CD-ről a trónkövetelő DVD-re!

Kis színesek

Új év, új sorozat a tintasugaras nyomtatókról. Egyszerű igazság, de tökéletesen érvényes jelen tesztünkre. Ahogy az is, hogy az új modellek kevesebb pénzért többet nyújtanak – csak arra voltunk kíváncsiak, mennyivel.

Győri Ferenc

A felbontás növekedése tetőzött, 4800x1200, illetve 5760x1440 pont hüvelykenként (persze csak megfelelő fotópapíroson), innen már nem nagyon lehet hova továbblépni. Kicsit utánaszámolva az adatoknak: egy 2,54 cm-es szakaszon 4800 festékponttal számolva egy pont átmérője 0,0053 mm. Jó kérdés, ugyan mi is az a képelem, amit viszont szeretnénk látni ekkorában? Nos, a technológia egyrészt remekül megjeleníti az olyan klasszikus műveket, mint például A Föld rettenetesen nagy távolságból (© Phoebe Buffay). Másrészt valódi haszna is van, hiszen az alapszíneket egymás mellé vagy egymásra helyezve alakítható ki a bővebb paletta, vagyis minél kisebbek a pöttyök, annál több szín jeleníthető meg hitelesen.

A formatervezők tábora vélhetően kettészakadt két iskola (vagy a fejlesztési költségek) mentén, egyik csoport a lehető legkellemesebb külsejű nyomtatókat kívánja készíteni a magasabb kategóriájú készülékek piacára, másik a szuperolcsó modellek elrondításán dolgozik rendületlenül a hely- és pénztakarékosság nevében.

A szoftvermérnökök ellenben egyöntetűen remekül elvégezték tennivalóikat. A legtöbb telepítés gond nélkül zajlott, és a kezelőprogramok is elég barátságosra sikeredtek – bár némelyik kicsit túl agresszívan követelt figyelmet magának. De összességében elérték végre a cégek, hogy alapszintű Windows-felhasználók is nyugodt szívvel kezdjenek ismerkedni a nyomtatókkal, és később se nagyon menjen fel a vérnyomásuk.

Ugyanígy dicséret illeti a mechanikai osztályt, mert sikerült egy lépéssel továbbfejleszteni a lapbehúzást. Azt sajnos nem tudjuk, vajon 6-8 hónap múlva is ilyen biztosan zajlik-e majd a folyamat, vagy kissé megfáradnak az alkatrészek, de a kezdeti tapasztalatok bíztatóak.

Ami pedig a jövőt illeti: nos, a cégek abban egyetérteni látszanak, hogy a felbontás további növelésének nincs sok értelme. A sebességet érdemes növelni, de az sem fokozható túlzottan, hacsak nem építenek a jövő nyomtatóiba szárítófúvókákat (már ebben a tesztben is gyakran maradt nedves a szélesebben és sötét színnel fedett terület). Egyesek szerint nincs is sok fejlesztenivaló, talán némi hardver- és szoftvercsinosítás is megteszi. Mások a festéktartályok számának bővítésére esküsznek, különösen az „emberi bőr" színének esetében – amit tényleg nagyon nehéz jól visszaadni, még a jelenlegi rendszerekben is.

Így tesztelünk mi

Ezúttal az előkészítő munkálatok bizonyultak a legstrapásabbnak. Háromfelé osztani a mezőnyt nem lett volna sok értelme, így a kisebb-nagyobb fotónyomtatók ezúttal kimaradtak. A teszt két kategóriája a belépő modellek, legfeljebb harmincezer forintos bruttó áron, és az otthoni irodába való készülékek 30-60 ezer forint között. Erre bárki azt mondaná: oké, ebből akad elég a piacon, mi is így gondoltuk. Az ezután tapasztaltak kissé sokkolóak, így az események ihlette „Hogyan ne kerüljünk be egy tesztbe a lehető legbonyolultabban" című vidám egyfelvonásos dráma még ORTT-engedélyeztetés alatt áll.

Ezek után a teszt már az egyszerűbb rész volt. Némi bemelegítést követően megnéztük, mennyi idő alatt készül el az első oldal (csak szöveg, alacsony fedettség), majd a szabványteszt. Először kinyomtattunk egy 5 oldalas, fejléccel súlyosbított üzleti levelet. Mivel az eredmények túlsággal eltérnek a gyári adatoktól, meg kell jegyezzem, azt általában a rendszer motorjának legnagyobb teljesítménye alapján adják meg, vagyis ha oldalanként nagyjából egy betűt kell előhozni, és nem számítjuk a feldolgozási időt – na, ez az elméleti nyomtatási sebesség. Hát ez a különbség elmélet és gyakorlat között.

Az ezt követő néhány nyomat már a szépség próbatétele volt inkább. Elsőként egy bonyolult Star Office-bemutató, majd egy gigantikus fotó normál és szuper-megnövelt-fotó-csúcs-hihetetlen felbontásban.

Canon Bubble Jet i320 – beépített pohártartókkal

Canon

A Canon család legkisebb terméke a Bubble Jet i320, persze ezt csak annak könnyű eldönteni, aki újonnan veszi ki a dobozból. Aki csak úgy meglátja a szobában, pláne összehajtogatva, napestig azon rágódhat, vajon elsősegélydoboz vagy új legósorozat hever előtte. De tény, hogy a készülék a lehető leghelytakarékosabb.

A telepítés rendben zajlott. Elsőre kissé meghökkentett, ám a későbbiekben kiderült, csupán a Canon termékcsalád általános figyelmessége, hogy új nyomtató telepítése után fejigazítást kér a felhasználótól, hogy a lehető legjobb formáját fussa.

A szövegminőség jó, az általános képminőséggel sincs semmi gond. A prezentációt szemlélve már látszott, hogy a telítettebb színeknél hajlamos kissé túlzásba esni a készülék, ami ott még nem jelentett problémát, ám fotónyomtatásnál, főként a finomabb árnyékok megjelenítésekor már látható volt: a túl nagy lelkesedés káros.

Canon Bubble Jet S330 Photo – belépő szintű fotónyomtató

Eggyel nagyobb, ám teljesen más sorozat tagja a Bubble Jet S330 Photo.

Ugyan a Photo kitétellel majdnem kiütötte magát a tesztből, de hamar kiderült, a nyomtató mind árban, mind felszereltségben tökéletesen illik kategóriájába, semmiféle különleges tulajdonsággal nem bír (a hozzáadott fotópapírt kivéve), legalábbis látszólag. De később

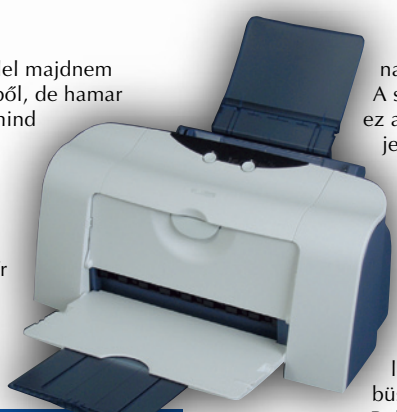

Canon Bubble Jet i450 – a méret mégiscsak számít

bizonyította az elnevezés helyességét. Addig azonban még hátravolt az üzembe helyezés, ami nem zajlott éppen konfliktusmentesen, mivel a lapgyűjtő rögzítése enyhén szólva is gyenge. Ezért aztán a tesztlaborban végzett Sokoban-nosztalgia jellegű helykeresős játékban sikerült három-négy alkalommal kimozdítanunk eredeti pozíciójából – általában a padlóra. Ettől eltekintve a telepítés rendben zajlott...

A szöveg-nyomtatás tökéletesen tiszta képet adott, a legszebbet az egész mezőnyben mind szabad szemmel, mind kézi nagyítóval vizsgálva. A színesebb képeknél ez alkalommal is jelentkezett az erősebb színek eltúlzása, ám legjobb minőségre állítva a készüléket az egész kép tónusa sötétedett kicsit, így javítva az összhatást.

A cég legújabb büszkesége a Bubble Jet i450, és az általa használt 2 pikoliteres cseppméret. Aki netán kevesli ezt az eredményt, pontosabban

Canon Bubble Jet i550 – tökéletes összhangban

sokallja a méretet, annak elárulom: egy pikoliter 1^{-12} litert jelent, ami nem az a kimondott nagybani mennyiség.

A cég büszkeségéhez méltón az i450 sokat fejlődött az elődökhöz képest, valamint kapott egy külön USB csatlakozót, amin keresztül digitális fényképezőgépekkel tarthatja a kapcsolatot.

A telepítés eleinte békésen zajlott, ám a fejbeállításnál elég furcsa lett az első nyomat. Mire elszámoltam 20-ig, arra is rájöttem, hogy a nyomtatófej – mivel a gép tesztkészülékként üzemelt már korábban is – esetleg némi tisztításra szorul. Ez meg is hozta az eredményét. Ugyanakkor íme a példa, nem szabad sokáig parlagon hevertetni szegény nyomtatókat. A fejlesztések megtették a magukét, ugyan a készülék szövegnyomtatáskor nem tér el az átlagtól, de a színárnyalatok megjelenítésében remekel. Utolsó a sorban a legnagyobb fogás, a Bubble Jet i550. Elegáns, magabiztos vonalvezetés, átgondolt kivitelű lapadagoló és fogadótálca, külön cserélhető színes festékpatronok. Vérbeli profi.

Epson Stylus C62 – a Star Wars stílusában

A telepítés ezúttal sem okozott gondot, mivel az egész család ugyanazt a telepítő- és kezelőprogramot használja. A készülék beindításánál sem volt bonyodalom. Az i550 békésen, sőt meglepően csendesen, ám nagy sebességgel dolgozott végig.

A szövegnyomtatás igen jó eredményt hozott, ahogy a színes prezentáció vizsgálata is, bár erősebb színek elérésére – ahogy a sorozatban már megszokhattuk – kissé túlhasználja patronjait.

Epson

Az Epson kategóriánként egy nevezővel indult, kisebbik modelljük, a Stylus C62 azonban csak árában szerény,

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Canon Bubble Jet i320	Canon Bubble Jet S330 Photo (VÁSÁRLÁSI AJÁNLAT)	Epson Stylus C62
Webhely	www.canon.hu/php4/scripts/product.php4?id=394	www.canon.hu/php4/scripts/product.php4?id=396	www.epson.hu/product/printer/stylusc62/
Műszaki adatok			
Nyomtatási technológia	Bubble Jet	Bubble Jet	Epson Micro Piezo
Névleges nyomtatási sebesség (fekete-fehér/színes)	10/7 lap/perc	14/10 lap/perc	14/14 lap/perc
Legnagyobb színes felbontás (minőségjavító technológiákkal)	2400x1200 dpi	2400x1200 dpi	5760x720 dpi
Legnagyobb fekete-fehér felbontás (minőségjavító technológiákkal)	2400x1200 dpi	2400x1200 dpi	5760x720 dpi
Nyomtatófej konfigurációja (fekete-fehér/színes, utóbbi színenként értendő)	320/384 fúvóka	320/384 fúvóka	144/144 fúvóka
Festékcsepp mérete	5 pl	5 pl	4 pl
Alkalmazott színrendszer	CMYK	CMYK	CMYK
Belső memória	32 Kbyte	32 Kbyte	32 Kbyte
Csatolók	USB 2.0	USB 2.0	USB, párhuzamos
Üzemi zajszint	45 dB(A)	45 dB(A)	48 dB(A)
Lapadagoló kapacitása	100 lap	100 lap	100 lap
Maximális papírtömeg	270 g/m²	270 g/m²	255 g/m²
Méret üzemi helyzetben (szélességxmagasságxmélység)	38,5x31,5x39,0 cm	39,0x28,5x54,8 cm	48,0x26,9x47,6 cm
Tömeg	2,4 kg	3,4 kg	3,3 kg
Használható emulációk	gazdagépalapú	gazdagépalapú	gazdagépalapú
Mellékelt meghajtóprogramok	Windows 9x/Me; NT/2000/XP; MacOS 8.6/X	Windows 9x/Me; NT/2000/XP; MacOS 8.6/X	Windows 9x/Me; NT/2000/XP; MacOS 8.1/X
Nyomatminőséget javító technológiák	MicroFine Droplet	MicroFine Droplet	Resolution Performance Management, Epson Ultra Micro Dot, Perfect Picture
Tartozékok/rendelhető kiegészítők	teli patronok	fotópapír A/4-es és fényképméretben, teli patronok	Epson PhotoQuicker 3.2, Epson Photo Starter, Epson CardMonitor, Star Wars Episode II Print Studio, fotópapír A/4-es méretben
Mérési eredmények			
Teljesítményfelvétel energiatakarékos üzemmódban	1,3 W	1,7 W	3,3 W
Legnagyobb mért teljesítményfelvétel	8,9 W	13,7 W	16,4 W
Szövegnyomtatás	100,6 s	79,6 s	84,1 s
Prezentáció kinyomtatása	99,1 s	79,0 s	65,7 s
Fotónyomtatás (normál/legnagyobb felbontás)	82,1/168,3 s	75,4/125,0 s	63,6/315,3 s
Első lap elkészülési ideje	15,6 s	15,5 s	23,5 s
A PC Magazin értékelése			
Szöveg minősége (maximum 50 pont)	45,0 pont	50,0 pont	45,0 pont
Grafika minősége (maximum 50 pont, normál/legjobb felbontásban)	35,8/39,3 pont	36,8/41,3 pont	36,2/39,5 pont
Felszereltség	17,0 pont	17,0 pont	18,0 pont
Ergonómia	8,0 pont	9,0 pont	9,0 pont
A termék összesített pontszáma	180,5 pont	204,8 pont	207,1 pont
Ár–teljesítmény viszony	821 pont	795 pont	812 pont
Kereskedelmi adatok			
Forgalmazó	Canon Hungária ✆ 465-8020	Canon Hungária ✆ 465-8020	HRP Hungary ✆ 452-4600
Webcím	www.canon.hu	www.canon.hu	www.hrp.hu
Garancia	1 év	1 év	1 év
Nyomtatófejtől elkülönülő festéktartály	●	●	●
Különálló festéktartályok az alapszínekhez	❍	❍	❍
Nyomtatófej élettartama (5%-os fedettséggel)	1 évig garanciális	1 évig garanciális	élettartam-garancia
Nyomtatófej ára (5%-os fedettséggel)	❍	❍	❍
Fekete tintapatron kapacitása (5%-os fedettséggel)	130 oldal	130 oldal	600 oldal
Színes tintapatron kapacitása (5%-os fedettséggel)	170 oldal	170 oldal	300 oldal
Fekete tintapatron ára (bruttó kiskereskedelmi)	2000 Ft	2000 Ft	10 290 Ft
Színes tintapatron ára (bruttó kiskereskedelmi)	3640 Ft	3640 Ft	8550 Ft
Fekete-fehér nyomtatási költség laponként (5%-os fedettséggel)	15,38 Ft	15,38 Ft	17,15 Ft
Színes nyomtatási költség laponként (5%-os fedettséggel)	21,41 Ft	21,41 Ft	28,50 Ft
Ár (bruttó kiskereskedelmi)	21 975 Ft	25 750 Ft	25 500 Ft

Megjegyzés: A termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük

Canon Bubble Jet i450	Canon Bubble Jet i550	Epson Stylus C82	HP Deskjet 5550	HP Deskjet 6122
www.canon.co.uk /cgi-bin/parser.pl?page =products&product =810&prodtype =9&subprodtype=35	www.canon.hu/php4 /scripts/product.php4?id=395	www.epson.hu/product /printer/stylusc82/	www.hpshop.hu/product .my?idt=683&cdt=192	www.hpshop.hu /product.my?idt =1148&cdt=193
Bubble Jet	Bubble Jet	Epson Micro Piezo	Thermal Inkjet	Thermal Inkjet
18/12 lap/perc	18/13 lap/perc	22/11 lap/perc	17/12 lap/perc	20/13 lap/perc
4800x1200 dpi	4800x1200 dpi	5760x1440 dpi	4800x1200 dpi	4800x1200 dpi
4800x1200 dpi	4800x1200 dpi	5760x1440 dpi	1200x1200 dpi	600x600 dpi
320/384 fúvóka	320/768 fúvóka	180/177 fúvóka	416/300 fúvóka (300 a fotópatronban)	300/408 fúvóka
2 pl	5 pl	3 pl	4 pl	5 pl
CMYK	CMYK	CMYK	CMYK/CMY+pCpMK	CMYK
32 Kbyte	32 Kbyte	32 Kbyte	8 Mbyte	8 Mbyte
USB, párhuzamos	USB 2.0, párhuzamos	USB, párhuzamos	USB 2.0, párhuzamos	USB 2.0, párhuzamos
45 dB(A)	38 dB(A)	39 dB(A)	40 dB(A)	42 dB(A)
100 lap	150 lap	150 lap	100 lap	150 lap
270 g/m²	270 g/m²	255 g/m²	240 g/m²	240 g/m²
39,3x54,2x28,5 cm	41,5x28,5x48,0 cm	47,0x31,6x59,3 cm	45,6x15,6x45,8 cm	45,4x18,4x44,0 cm
3,7 kg	4,7 kg	5,2 kg	5,3 kg	5,0 kg
gazdagépalapú	gazdagépalapú	gazdagépalapú	HP PCL 3	HP PCL 3, HPA
Windows 9x/Me; NT/2000/XP; MacOS 8.6/X	Windows 9x/Me; NT/2000/XP; MacOS 8.6/X	Windows 9x/Me; NT/2000/XP; MacOS 8.1	Windows 9x/Me; NT/2000/XP; MacOS 8.6	Windows 9x/Me; NT/2000/XP; MacOS 8.6/X
Advanced MicroFine Droplet	Advanced MicroFine Droplet	Resolution Performance Management, Epson Ultra Micro Dot, Perfect Picture, DuraBrite	HP PhotoREt IV	HP PhotoREt III
teli patronok	opcionális hálózati adapter, teli patronok	Epson PhotoQuicker 3.2, Epson Photo Starter, Epson CardMonitor, Harry Potter Print Studio / EpsonNet 10/100 Base Tx External Print Server, Epson Wireless LAN PrintServer	külön kapható nyomtatási egység kétoldalas nyomtatáshoz	külön kapható nyomtatási egység kétoldalas nyomtatáshoz és alsó tálca
1,4 W	3,2 W	3,3 W	2,7 W	2,4 W
10,9 W	12,2 W	12,7 W	17,8 W	16,6 W
75,7 s	62,7 s	76,5 s	96,2 s	72,6 s
78,3 s	57,2 s	58,4 s	77,6 s	53,8 s
76,0/176,9 s	67,4/101,2 s	55,9/320,1 s	68,0/196,9 s	75,2/161,5 s
14,2 s	13,6 s	19,6 s	24,6 s	22,9 s
45,0 pont	47,5 pont	47,5 pont	47,5 pont	45,0 pont
36,6/42,6 pont	37,1/41,8 pont	35,9/41,0 pont	38,2/43,1 pont	36,9/41,5 pont
19,0 pont	19,0 pont	19,0 pont	20,0 pont	18,0 pont
8,0 pont	9,0 pont	8,0 pont	11,0 pont	9,0 pont
203,2 pont	230,5 pont	213,8 pont	192,3 pont	219,4 pont
585 pont	487 pont	611 pont	550 pont	430 pont
Canon Hungária ✆ 465-8020	Canon Hungária ✆ 465-8020	HRP Hungary ✆ 452-4600	HP Magyarország ✆ 382-1111	HP Magyarország ✆ 382-1111
www.canon.hu	www.canon.hu	www.hrp.hu	www.hp.hu	www.hp.hu
1 év	1 év	1 év	1 év	1 év
●	●	●	❍	❍
❍	●	●	❍	❍
1 évig garanciális	1 évig garanciális	élettartam-garancia	❍	❍
❍	❍	❍	❍	❍
130 oldal	330 oldal	1240 oldal	450 oldal	833 oldal
170 oldal	470 oldal	420 oldal	400 oldal	970 oldal
2000 Ft	3350 Ft	10 230 Ft	6100 Ft	9100 Ft
3640 Ft	3x2675 Ft	3x4260 Ft	10 100 Ft (kiegészítő fotófesték-kazetta: 7400 Ft)	18 400 Ft
15,38 Ft	10,15 Ft	8,25 Ft	13,55 Ft	10,92 Ft
21,41 Ft	17,07 Ft	30,43 Ft	25,25 Ft	18,97 Ft
34 750 Ft	47 375 Ft	34 990 Ft	34 990 Ft	50 990 Ft

közzé a \CIKKEK\ könyvtárban.

képminőségben vagy pláne tartozékokban már van mire büszkének lennie. A készülék ezúttal tökéletesen megfelelt a zsírúj kitételnek, a nyomtatófej vezetősínén még akadt egy kevés kenőanyag. A dobozban pedig karácsonyi hangulat: fotópapír és Star Wars Episode II nyomtatóstúdió CD. Talán ez utóbbi vitt rossz utakra engem, de mintha a nyomtató külseje is kissé birodalmi rohamosztagosra emlékeztetne... A telepítés ennek megfelelően katonás rendben zajlott.

Epson Stylus C82 – takarékos szövegláda

Érdekes ellentétek bukkantak fel a nyomtatványok vizsgálata során. A szöveg előállítása jó minőségű, bár az apróbb (2-4 pontos) karakterekhez kicsivel több tintát használ a készülék, így azok enyhén megvastagodtak. Ezek után a színeknél is erős tintahasználatot vártam volna, de pont ellenkezőleg, az eredetinél ugyan egészen kicsivel, de halványabbak lettek a színek. Ez a prezentációkon szinte feltűnés nélküli, és a fénykép árnyékhatásainak kifejezetten jót tett. Egyedül az emberi bőr ábrázolása lett kissé valószerűtlenebb így, de ezen is javított a fotóminőségű nyomtatás.

Az Epson Stylus C82 elegáns, ám keménykötésű darab. De azért hozzá is jár egy nyomtatóstúdió CD, Harry Potter második filmes eljövetelét véve témául. Kevésbé látványos, de talán fontosabb extra a három különálló színes festéktartály, melyekben ráadásul DuraBrite tinta található, ami nem a nyuszi rokona, hanem az Epson saját tenyésztésű, tartósabb tintája.

A telepítés ezúttal némi problémába ütközött, de a C62 meghajtóprogramjának eltávolítása után egy csapásra sikerült. A C82 igen gyors munkára képes, de ennek ára is van, bár a nyomtatás zaja valóban nem erős, a papíradagoló kattanása minden újabb papír útra indításakor zavaró lehet, ha valaki közvetlenül munkaállomása mellett tartja a készüléket.

HP Deskjet 5550 – szerelem első látásra

A C82-re is igazak kisöccse szövegnyomtatási tulajdonságai. Színes brosúrákat viszont megfelelő tinta-mennyiséggel nyomtat, csakhogy a színek keverése nem volt eleinte tökéletes, mivel a készülék túl sok sárgát szeretett volna használni, kissé eltérve a színhelyes megoldástól.

A komolyabb fotónyomtatásnál ez a hiba érdekes módon egyáltalán nem jelentkezett, így sorra jó minőségű, életszerű képek születtek.

Hewlett-Packard

Kénytelen vagyok némi elfogultságot bejelenteni, ugyanis a HP Deskjet 5550 már régóta nagyon kedves számomra. Mindig is csodáltam elegáns vonalvezetését, remek teljesítményéről is sikerült már meggyőződnöm korábban. A HP készülékek alapvetően abban térnek el a mezőnytől, hogy nem felülről, gravitációs rásegítéssel húzzák be a lapokat, hanem alulról dolgoznak laprugóval, míg az elkészült oldalak a tálca felett gyűlnek afféle sínpáron. A megoldás előnye az elegancia és a csekély magasságigény, hátránya, hogy a lapkiadó részt gyakran kell üríteni. Ami pedig az 5550 egyéni különlegességét illeti, az a 4/6 színű nyomtatás, ugyanis a fekete patron kicserélhető fotó-ciánkék/fotó-magenta/fekete festéktartályra, ezzel javítva a fotók élethűségét. Sajnos ebben a tesztben ennek kipróbálására – tintapatron híján – nem került sor. A telepítés könnyű volt, ám kissé lassú, ahogy a készülék sem nagyon siettette a dolgokat. Ám a ráérős tempónak megvolt az előnye a minőségben.

HP Deskjet 6122 – komolyabb kapcsolatra

A szövegminőség jó, bár az 5550 is kissé túlfestékezi a kisebb karaktereket.

A képminőség remek, mind hagyományos, mind fotó üzemmódban.

A színek határozottak és telítettek, de nem túl sötétek, az árnyékok jól érzékelhetők, egyedül az emberi bőr ábrázolása lett kicsit steril.

A Deskjet 6122 már komoly, irodákba szánt készülék, és ez természetesen külsején is rögtön látszik. A régimódi elegancia komoly teljesítményt sejtet, teljes joggal, hiszen ezt a modellt minden tulajdonságában irodába tervezték. Ennek megfelelő apró udvariasság, hogy szoftveresen fordított sorrendre állították a lapkiadást, így az elkészült paksamétát felmarkolva az már megfelelően lesz rendezve.

Ugyanilyen hasznos a nagymé-retű tintatartály (csak ne hagyjuk beszá-radni). Ráadásul a 6122-höz csatlakoz-tatható lapfordító egység kétoldalas nyomtatáshoz és pótlapadagoló is.

A készülék telepítése szokott módon lassú, de biztos. Alapbeállításban a minőség „gyors normál” üzemmódra van állítva, ez remekül alkalmas szövegekhez, de grafikai elemek megjelenítéséhez feljebb kell lépni normál módra.

A szöveges feladat eredménye átlagos, de csak az átlagolás miatt. Hatpontos karakterektől fölfelé a készülék pengeéles képet ad, kétpontos szöveget viszont úgy nyomtat, mintha félkövérre állította volna valaki. Grafikai elemeket jó minőségben állít elő, megfelelő festékmennyiséggel, és bár főként irodai feladatkörre szánták, a fotónyomtatás során is megállta helyét.

És a győztes nem más...

És megint az a fránya döntés. Előrebocsátom, van itt valahol a környéken egy szép nagy táblázat, abból mindenki kitalálhatja, neki melyik modell tetszik, ha nem ért egyet az én feltételrendszeremmel.

Belépő szinten fontos lenne az ár, de jelen esetben nem számít sokat, mert nem túl nagy a szórás. Fontos ellenben még a képminő-ség, a lapköltség és a nyomtatási sebesség.

Ezek alapján pedig a kategória legjobbja, főképpen átlagsebessége és remek szövegminősége miatt a Canon Bubble Jet S330 Photo.

Otthoni irodákba szánt készülékek esetén a felsorolt négy tényező egyaránt számít. Ily módon remek sebességével, jó képminőségével és megfelelő lapköltségével méltó lett a Tesztgyőztes címre a Canon Bubble Jet i550.

Aki azonban valamivel kevesebbet szeretne költeni, annak remek választás a legjobb képminőséggel büszkélkedő, extrákkal is ellátott HP Deskjet 5550, ajánlom sok szeretettel.

Aki pedig leginkább szöveget nyomtat, és nagyon figyel a lapköltségre, annak érdemes vigyázó szemeit az Epson Stylus C82-re vetnie, aminek fekete-fehér lapköltsége messze a legalacsonyabb.

Előkelő hangkeltő

A PC-sek és a Macintosh-pártiak is saját megoldásaikra esküsznek, de egyben mindenkinek egyet kell értenie: az Apple iPod az egyik legjobb MP3 walkman.

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

Tavalyi, MP3-lejátszókat ismertető tesztünkben (➪ Liliputi hangszerek – PC Magazin, 2002/1/70) bemutattuk az első generációs iPodot, amely azóta komoly sikereket ért el. De eltelt egy év, és ha nem is olyan gyorsan, mint mondjuk a videokártyák terén, de fejlődnek a termékek, változnak az elvárások, egyre tökéletesebb készülékek jelennek meg.

A változás szele

Az iPodnak is piacra került az új változata, az Apple iPod 2. A fehér, műanyag előlapú készülék hasonlít elődjére, kinézete, szoftvere, kezelése szinte egy az egyben maradt a régi – jól bevált dolgokon nincs miért változtatni. Közelebbről megvizsgálva persze rengeteg apró javítás, fejlesztés került a drága apróságba. Mindjárt itt van az egyik legfontosabb kérdés, a fizikai tulajdonságok köre.

Az iPod 2 tömege kisebb, a készülék mindenestül sem nyom többet 160 grammnál. Vastagságát tekintve is sokat változott – természetesen előnyére. A 16 mm-nél is vékonyabb lejátszó kapacitása megsokszorozódott, 10 Gbyte-os, 15 Gbyte-os és 30 Gbyte-os változatban készül.

Méreteit már tudjuk, mi változott még? A kezelés terén is történtek finomítások. A tekerőgomb megmaradt, ezzel roppant egyszerű és kényelmes a navigálás. A gombok is helyükön vannak, de itt már a kijelző alatt, egy sorban. Érdekesség, hogy ezek nem a megszokott nyomógombok, hanem érintőgombok. Elég csak hozzájuk érni, lenyomni már nem is kell. Kényelem felsőfokon.

A fehér háttérvilágítású, 2 col átmérőjű LCD kijelző messziről is jól látható.

A menü egyszerű, a szükséges beállítások mellett például testre szabhatjuk a főmenüt. Ezután lejátszási lista, album, előadó, stílus és egyebek alapján kereshetünk, lejátszási listába szervezhetjük a kiválasztott számokat, vagy csak egyszerűen meghallgathatjuk őket.

Lejátszáskor a kijelző könnyen átlátható, egy sávban szemlélhetjük az aktuális pozíciót, valamint leolvashatjuk az előadó nevét, az album és a dal címét. Ezeket szükség esetén görgeti is az iPod. A számokat lejátszás közben osztályozhatjuk, ami alapján a lejátszó automatikusan elkészíti Top 25-ös listánkat.

Apple iPod 2 – mindenki zsebébe!

Szoftverek egymás közt

Az iPod alapvetően Macintoshokhoz fejlesztett termék, az iTunes 4-es változata jár a lejátszóhoz. Az iTunes 4 az egyik legjobb szoftver, amit eddig MP3-lejátszóhoz készítettek, PC-n nem igazán ismert potenciális megfelelője. Tökéletesen rendezhetjük vele az iPodon tárolt vagy az abba másolni kívánt zenéket, listákat készíthetünk egyetlen gombnyomással, szinkronizálhatunk az iPoddal, rádiót hallgathatunk, dalokat vásárolhatunk, vagy csak egyszerűen hallgathatjuk a zenét. PC-s megfelelője, a Microsoft Windows Media 9 még messze jár ettől.

PC-n a Musicmatch Jukebox különleges, iPod 2-re kihegyezett, 7.5-ös verzióját használhatjuk. Minden csillog-villog, mint egy vándorvidámparkban, de kezelése – legalább is kezdetben – rémálom. Idővel persze bele lehet jönni, de még akkor is csak kényszerből használjuk, és nem azért, mert jó szoftver. Persze lehet, hogy másnak épp ez a kedvence – tőlük elnézést kérek. Egyébként ezzel a programmal is működik a szinkronizáció, a rendezkedés, a le- és feltöltés stb.

Az iPod hordozható merevlemezként is használható, ekkor még az SDMI-től, a másolásvédelemtől sem kell tartanunk. A 400 Mbit/s-os Firewire kapcsolat tökéletes a gyors adatátvitelhez és a jó kompatibilitáshoz. PC-n még nem terjedt el túlságosan ez a szabvány, ezért szükség esetén USB 2.0-s átalakító is vásárolható az iPod 2-höz.

Etalon a minőségben

Az iPod 2 minősége, ha lehet, még tökéletesebb lett, mint elődjéé. A kezelés egyszerű és kényelmes, a szoftver kiváló, a méretek és a küllem csillagos ötös. A dobozban – ami ugyancsak mestermű – találunk egy apró, ízléses távirányítót, egy dokkolóállomást és egy hálózati adaptert is. Ha az iPod 2-t számítógépre csatlakoztatjuk a Firewire porton keresztül, a lejátszó feltölti akkumulátorát, de ha erre épp nincs lehetőségünk, hálózati adapterrel is feltölthetjük a készüléket.

A dokkolóállomás ezt teszi még kényelmesebbé: egyszerűen csak belehelyezzük a készüléket, és ő máris feltölti az akkumulátort – ami nem kevesebb, mint 8 órányi lejátszást tesz lehetővé –, összehangolja magát gépünkkel, és ha az otthoni hifink a dokkolóállomásra van kötve, zenét is hallgathatunk közben róla.

A töltési idő legfeljebb 3 óra, de a lejátszó 1 óra elteltével már 80%-os töltöttségen van. Az iPod 2-höz jár egy közepesnél valamivel jobb fülhallgató és egy hordtáska is.

Az iPod 2 csaknem hibátlan termék, rázkódásra nem különösebben érzékeny, gyönyörű, jól használható, szinte mindenre képes – bár el is kérik az árát. Talán ha PC-re is kiadnák az iTunes 4-et, nem is írhatnánk rosszat róla.

A 10 Gbyte-os Apple iPod 2 ára egy év garanciával bruttó 112 500 Ft. Ehhez a változathoz nem jár dokkolóállomás, távirányító és hordtáska.

A minden földi jóval felszerelt 15 Gbyte-os változat 151 250 Ft, a 30 Gbyte-os pedig nem kevesebb mint 190 000 Ft-ba kerül.

info

- ➪ Apple magyarországi képviselete
  ✆ 250-3260
- ➪ www.apple.hu
- ➪ www.hdsys.hu
- ➪ www.apple.hu/ipod
- ➪ www.apple.hu/itunes
- ➪ www.apple.com/music/store

Melyiket szeressem?

Újabb meglepetés: ezúttal két kért konfigurációt is sikerült levadásznunk, ráadásul egyikük igazi nagyvad. Kínálatunkban egy SOHO file-szerver, valamint egy olcsó, ám megbízható multimédia-állomás.

Győri Ferenc

Az első és – lássuk be – izgalmasabb kérés egy kisebb irodába illő file- és nyomtatószerver összeállítására érkezett, szégyen bevallani, de már régebben. Szerencsére akadt, aki felkarolja e szegény, elveszett kis ötletet, és némi egyeztetés után a Senorg szakemberei megalkották olvasónk álomkiszolgálóját.

Már az alapok is mutatják: itt nem holmi játékgép készül, a Chenbro szerverháza egy kisebbfajta szekrényre hajaz, szerencsére kerekeken áll, így mozdítható – ha feltétlenül szükséges. A kivitelezés nem csupán sznobok kedvéért készült így, sokkal inkább a mérettakarékosság és a bővíthetőség volt a fő szempont.

Az alaplapnak – bár első ránézésre nem sokban tér el hagyományos gépekbe szánt társaitól, ezért könnyen szerelhető és használható – megvannak a maga specialitásai. Ilyen például az integrált videovezérlő, ami gyenge, lassú és régi, de ahhoz, hogy egy kétdimenziósan ábrázolt operációs rendszert futtasson, elég. A Half Life 2-vel meg majd valami máson játszanak a kollégák.

A specialitások sora folytatódik a memória típusával, mivel ebbe az alaplapba csak hibajavítással felvértezett modulok kerülhetnek, hagyományosak nem. Ennek megfelel a választott memóriamodul, és ha már biztonságról és – ahogy a levélíró is fogalmazott – minőségről van szó, a memória Kingston gyártmányú.

Kicsit előresiettünk ugyan, de érthető, hiszen a processzor nem különleges, csupán egy 2,4 GHz-es Pentium 4, piha, ilyesmire nyilván már a szeme se rebben senkinek...

A merevlemezeket látva kissé furcsa lehet a viszonylag alacsony kapacitás, de megint csak a feladatkör a lényeg. Nem film, zene vagy képgyűjtemények megőrzésére alakítunk ki gépet, hanem egy iroda főbb adatainak tárolására és védelmére, erre pedig a levél alapján bőséggel elég egy 40 gigás merevlemez. Pontosabban kettő, mert ilyen feladatoknál magától értetődik az adatok védelme, így az alaplap RAID vezérlőjének kihasználásával már valamivel nyugodtabban alhat a tulajdonos. Az adatvédelem másik oldala a rendszeres mentés, erre szolgál a külön igényelt CD-író. Talán a későbbiekben érdemes lesz beszerezni mellé egy DVD-újraírót is – a Chenbro házban bőven van hely.

Egér, billentyűzet nem a fő jellemzője egy szervernek, hiszen azt optimális esetben egyszer elindítja a (rendszer) gazdája, és onnantól boldogan működik mindörökké. Ennek megfelelően perifériából elég az éppen kézre eső is, sőt a hangfal teljesen felesleges, csak a helyet foglalná.

Monitorból is elég a legegyszerűbb, hiszen kis szerencsével évi 1-2 óránál nem tölt majd többet bekapcsolva, így esett a választás a Hyundai V560 modelljére, ami tökéletesen megfelel az erősen minimalista követelményeknek, és árával sem terheli a konfiguráció költségvetését.

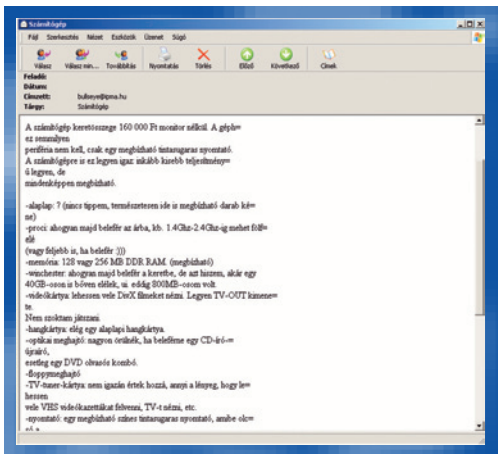
Multimédia kirakós

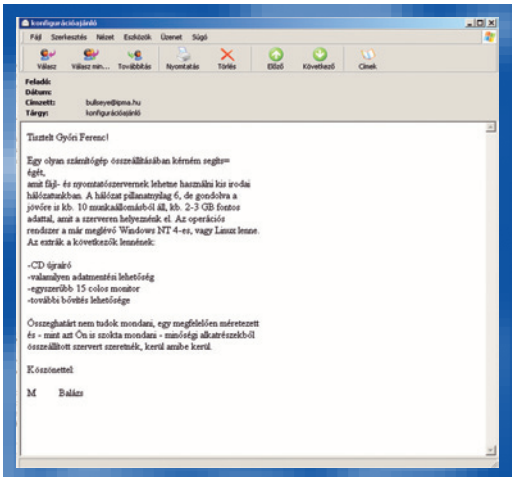
Szolgálunk, és adatvédünk!

Mivel szerverről van szó, így – na nem mintha egyszerű készülékek esetében a kutyát sem érdekelné – kiemelten fontos a megfelelő garancia. A Senorg szerverre 3 év garancia vonatkozik úgy, hogy a ház megbontható, ráadásul az első évben a garancia a helyszínen érvényesül – hardvermeghibásodás esetén.

Gyorsszolgálat

Az igazat megvallva kissé elszégyelltem magam, látva a szerverkonfiguráció kérésének dátumát: mintha egy picit lemaradtam volna. Persze ezt könnyű elérni, ha havonta egynél több kérés érkezik, ráadásul nem olyasmi, ami általánossága miatt előfordulhat itt, a második felvonásban. Ezt a bűntudatot – persze tudtán kívül – sikerrel lovagolta meg egy olvasónk, amikor levelében

Konfigurációajánlónkban mind az egyes termékeknél, mind a végső árcédulákon a bruttó kiskereskedelmi, illetve nagykereskedők esetében az ajánlott bruttó kiskereskedelmi árat közöljük. A felsorolt árak a piac május végi állapotát tükrözik.

●

Továbbra is várjuk kéréseiket számítógép-konfigurációkhoz a bullseye@ipma.hu címen – feladatkör, monitorméret és keretösszeg megjelölésével.

Senorg Server 745 P4-2400

- Chenbro Net A9891 – ATX szerverház, nyolc 5,25 colos, két belső és négy külső 3,5 colos meghajtóhely, speciális hűtés 7 ventilátorral, 460 W-os tápegység
- Intel S845WD1-E – egyprocesszoros szerveralaplap, Socket 478 foglalat, Intel 845E chipkészlet, 533 MHz-es FSB, 1 AGP 4x, 3 PCI (32 bit/33 MHz) csatoló, 2 memóriahely (legfeljebb 2 Gbyte PC2100 ECC DDR memória), intergrált Ati Rage XL videovezérlő (2 Mbyte memória), Promise UDMA-100 RAID vezérlő, duál Intel hálózati vezérlő, 4 USB csatlakozó, Intel LANDesk Client Managment programmal
- 2,4 GHz-es Intel Pentium 4 – 2400 MHz, Northwood mag, 512 Kbyte L2 cache, 533 MHz-es rendszerbusz, SSE2 utasításkészlet, Socket 478 foglalat, gyári Intel hűtővel
- Kingston KVR266X72C25/512 – 512 Mbyte-os, PC2100 DDR RAM modul, ECC hibajavítás
- Western Digital Caviar WD400BB – kettő darab, Caviar sorozat, 40 Gbyte névleges tárkapacitás, 2 Mbyte cache, 7200 fordulat/perc, UDMA-100 csatoló, átlagos keresési idő 8,9 ms
- LG GCE-8520B – 52-szeres írás, 24-szeres újraírás, 48-szoros olvasás, 2 Mbyte puffer, SuperLink pufferkiürülés elleni védelem, Z-CLV, Nero CD-író programmal
- Senorg OEM egér – 2 gomb, görgő, PS/2 csatoló
- Senorg OEM billentyűzet – magyar, multimédia gyorsgombok, PS/2 csatoló
- Hyundai V560 – 15 colos képátmérő, 13,7 colos valós képátló, lyukmaszkos képcső, képponttávolság 0,28 mm, vízszintes frissítés 30–55 kHz, függőleges frissítés 50–130 Hz, legnagyobb felbontás 1024x768/60 Hz, ajánlott felbontás 800x600/85 Hz

bruttó 377 562 Ft

többször is kifejezte, mennyire sürgős neki az összeállítás. Bár az is lehet, hogy ismert valahonnan...

A kérés közepesen bonyolultnak indult: számítógép, megbízható, nem túl gyors, nem túl nagy, ellenben

Chenbro Net A9891 – spártai elegancia

tévénézésre és videodigitalizálásra alkalmas, egy tintasugaras nyomtatóval kiegészítve.

Az eredeti terv az előző számban bemutatott Tualatin-alapú konfiguráció átalakítása lett volna, tekintettel az elvárt 160 000 forintos árhatárra. Aztán persze jócskán megváltoztak a dolgok, ahogy az bosszantó szokásuk, de ha egy-egy elem ismerős, az közel sem a véletlen műve.

Ilyen elem példának okáért a DTK ház, erős, egyszerű és megbízható a tápegysége. És itt egy darabig véget is ér az ismerősök névsora, mert bár olvasónk nem játszik, de a digitalizálásra való tekintettel azért egy izmosabb processzor illik a gépébe. Erre a szerepkörre továbbra is az AMD Athlon XP 1800+ a legjobb: alacsony ár, magas teljesítmény – azt hiszem, olvasóink görög kórusként ismétlik már ezen érveket...

Mivel nem játékgép a cél, így az alaplapok között böngészve felfedeztem a jól bevált MSI KT3-Ultra2-t, ugyan nem a legfrissebb generáció, de nem csak a 2 hónaposaké a világ. A lap stabil chipkészletre épül, jól felszerelt, könnyen bővíthető, és olcsó is. Hasonló elv alapján vadásztam le a Spire rokizó

Intel S845WD1-E – kicsit más, mint a többi

sólymát, mivel a CPU nem lesz túlhajtva, így a 2700-as fordulaton is elég hűtést biztosít neki, bár nyár közepén talán kicsit romlik majd a hatékonysága – de a csend kárpótlást nyújt.

Mivel felvetődött máshol is a hőmérséklet kérdése: Athlon XP

info

- A4 Tech AS-6: www.kellytech.hu/hun/speaker/a4tech/as6.htm
- A4 WOP35: www.kellytech.hu/hun/mouse/a4tech/wop35.htm
- AMD Athlon XP 1800+: http://athlonxp.amd.com/
- Canon Bubble Jet S330 Photo: www.canon.hu/php4/scripts/product.php4?id=396
- Chenbro Net A9891: www.chenbro.com.tw/product/product.jsp?p=2&s=203
- DTK CAS-73W: www.komel.com/index.php?page=termek&id=103&m=100
- Genius KB-10X: www.geniusnet.com.tw/product/keyboard/kb-10x.htm
- Hyundai V560: http://monitor.hei.co.kr/pro_v560.asp
- Inno3D GeForce 4 MX440 AGP 8X: www.ivmm.com/inno3d/geforce4/products_gf4_mx_agp8x_reviews.html
- Intel Pentium 4: www.intel.com/home/desktop/pentium4/
- Intel S845WD1-E: http://support.intel.com/support/motherboards/server/s845wd1-e/
- Kingston KVR266X72C25/512: www.valueram.com/config/type_parts.asp?type=ddr
- LG GCE-8520B: www.lge.com/c_product/catalog/product_information.jsp?mdl_pfx=4CDWS&mdl_cod=GCE-8520B&mdl_mak=1&navigation=1,20,2
- Maxtor 6L080J4: www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/diamondmax_plus_d740x_ultra_ata_133/index.htm
- MSI KT3-Ultra2: www.msi.com.tw/program/products/mainboard/mbd/pro_mbd_detail.php?UID=341&MODEL=MS-6380E
- Samsung 753S: http://195.70.36.158/termekek/irodai_munka/monitor/termek_sym_753s.html
- SMC 1244TX: www.smc.com/index.cfm?action=products_show_product&productcode=SMC1244TX
- Spire FalconRock: www.spire-coolers.com/asp/fcc.asp?ProdID=83
- Toshiba SD-R1312: http://sdd.toshiba.com/
- Western Digital Caviar WD400BB: www.westerndigital.com/en/products/products.asp?DriveID=8&Lang=1

Megjegyzés: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\ könyvtárban.

Nyomás az unióba!

● DTK CAS-73W – ATX miditorony ház 300 W-os tápegységgel, három 5,25 colos, egy 3,5 colos meghajtóhely, két merevlemezhely, elülső USB kivezetés (14 375 Ft, Demo Stúdió)
● MSI KT3-Ultra2 – ATX formátum, Socket A foglalat, Via KT333 chipkészlet, 333 MHz-es buszsebesség, 1 AGP 4x, 5 PCI, 1 CNR, 3 DDR memóriahely (legfeljebb 3 Gbyte memória), UDMA-133 támogatás, hatcsatornás Realtek ALC-650 hangchip, hat USB 2.0 csatlakozó, 3 év garancia (19 800 Ft, Vision Computers)
● AMD Athlon XP 1800+ – 1,53 GHz alapfrekvencia, Thoroughbred B mag, 266 MHz-es buszsebesség, 128 Kbyte elsőszintű, 256 Kbyte másodszintű gyorsítótár, 3DNow! Pro (14 350 Ft, MagiComp)
● Spire FalconRock – CPU-hűtő Athlon XP 2800+ Thoroughbredig, névleges fordulatszáma 2700 fordulat/perc, legfeljebb 26,5 dB(A) zajszint (2888 Ft, Mikland)
● 256 Mbyte memória – 256 Mbyte-os, PC2700 DDR RAM modul, Samsung (7365 Ft, Bluefish)
● Inno3D GeForce4 MX440 AGP 8X – Nvidia GeForce4 MX 440 GPU, AGP 8x csatoló, 275 MHz-es mag- és 500 MHz-es memória-órajel, 64 Mbyte DDR memória, DirectX 8.1-támogatás, videojel-kimenet és -bemenet, WinDVD és WinDVD Creator, valamint Comanche 4 programmal (20 875 Ft, Demo Stúdió)
● SMC EZCard – 10/100 Mbites hálózati kártya, 32 bites PCI csatoló, hálózati kezelőprogram (3750 Ft, Rufusz Computer)
● Maxtor 6L080J4 – D740X sorozat, 80 Gbyte névleges tárterület, 2 Mbyte cache, 7200 fordulat/perc, UDMA-133 csatoló, átlagos keresési idő 8,5 ms (22 700 Ft, Alien Computers)
● Toshiba SD-R1312 – 32-szeres sebességű írás, 10-szeres újraírás, 40-szeres olvasás és 12-szeres sebességű DVD-olvasás, 2 Mbyte puffer, átlagos keresési idő DVD-nél 130 ms, CD-nél 110 ms (18 490 Ft, Bluefish)
● Floppymeghajtó – 1,44 Mbyte-os (2100 Ft, Rufusz Computer)
● A4 WOP35 – optikai egér, 5 gomb (4 programozható), 2 görgő, PS/2 csatoló (4111 Ft, AMP Computers)
● Genius KB-10X – PS/2-es, 107-112 gomb, magyar, csuklótámasszal (2108 Ft, AMP Computers)
● A4 Tech AS-6 – sztereó hangszórópár, 2x10 W, 120 W P.M.P.O., átviteli frekvencia 60 Hz–20 kHz (1663 Ft, AMP Computers)
● Samsung 753S – 17 colos képátmérő, 16 colos valós képátló, képpontméret 0,27 mm, vízszintes frissítés 30–70 kHz, függőleges frissítés 50–160 Hz, legnagyobb felbontás 1280x1024/66 Hz, ajánlott felbontás 1024x768/88 Hz, 3 év garancia (37 125 Ft, Szerviz-Trade)
● Canon Bubble Jet S330 Photo – színes tintasugaras asztali nyomtató, A/4-es méretig, percenként 14 fekete-fehér vagy 10 színes oldal, legnagyobb felbontás 2400x1200 dpi, legfeljebb 45 dB(A) zajszint (25 750 Ft, Canon Hungária)

bruttó 160 325 Ft + monitor

esetében 60 Celsius-fok környéke nagyobb terhelésnél még rendben van – már annak, aki szereti a hőséget... 70 Celsius-fok fölé már nem szabad melegednie a processzornak hagyományos üzemben, 80 fok fölött meg kapcsoljuk ki a gépet, és irány a szerviz. Ellenpontként: az általam használt erős és – sajnálatos módon – viszonylag hangos hűtő percenkénti 4200 fordulaton és a CPU-Idle programmal rásegítve kis kihasználtság mellett (szövegszerkesztés, netezés) 35-40 fokon tartotta a Palomino magos XP 1800+-t az első nyári hőhullámban is. Nagyobb terhelés alatt a hőmérséklet 45-48 fok volt. És most visszaadom a szót a stúdiónak.

Ami azt illeti, tévétuner kártyát már elég olcsón lehet beszerezni, az ilyenkor elsőként szóba jövő Pinnacle PCTV Pro 23 000-25 000 forint körül kapható, ami igen baráti ár, tekintve a kártya és a hozzá való szoftvercsomag tudását. Csakhogy ezúttal (mintha ezt már említettem volna ma) tekintettel kellett lennem az árhatárra, így esett, hogy az összeállításba egy videokimenettel és -bemenettel egyaránt felszerelt GeForce4 MX440 került. Bár nem játékra szántuk, sajnos akad hozzá egy játékprogram is (a családban valaki biztos örül majd neki), és ami a fő, egy filmrögzítő és -szerkesztő program, így a videón meglévő kedvencek digitalizálhatók, és talán a tévénézés is megoldható az átvett videojellel.

Ugyan a levél szerint akár egy 40 Gbyte-os merevlemez is elég, a komolyabb digitalizálási munkák során ez könnyen kevésnek bizonyulhat, így a jól bevált Maxtor D740X sorozat 80 gigás tagja került az összeállításba. Felvetődött, bár kissé bátortalanul, a CD-író vagy a kombinált meghajtó lehetősége is, mi sem természetesebb ennél, hiszen az elkészült filmeket érdemes CD-n tárolni mind biztonság, mind helytakarékosság miatt.

És most következnek az ismerősök hosszú, tömött sorban: hálózati kártya, floppymeghajtó, egér, billentyűzet, hangszóró és 17 colos monitor (a kérésben nem szerepel, de másnak jól jöhet, ha nincs tartalékdarab odahaza). Változtatható lett volna természetesen bármelyik elem, csak annak idején a legjobb árakat keresve találtam rájuk, és erre most is szükség volt – gyerünk, mindenki egyszerre! – tekintettel az árhatárra.

Hab a tortán a tintasugaras nyomtató. Tulajdonképpen könnyű volt kiválasztani, hiszen adott volt az árkategóriája – amely szerencsésen szinte egybeesett az éppen futó teszt árkategóriájával–, és az elvárás, miszerint a legalacsonyabb lapköltséggel bíró modellt válasszuk. Mellesleg azért megjegyzem: a minőségére sem lesz panasz.

Forgalmazók adatai

- Alien Computers ✆ 413-0450, www.aliencomputers.hu
- AMP Computers ✆ 302-8737, www.amp.hu
- Bluefish Computers ✆ 214-4587, www.bluefish.hu
- Canon Hungária ✆ 465-8020, www.canon.hu
- Demo Stúdió ✆ 329-2367, www.demostudio.hu
- MagiComp ✆ 215-3695, www.magicomp.hu
- Mikland ✆ 488-7690, www.mikland.hu
- Rufusz Computer ✆ 203-0382, www.rufusz.hu
- Senorg Hungary ✆ 452-1000, www.senorg.hu
- Szerviz-Trade ✆ 363-4667, www.szerviztrade.hu
- Vision Computers ✆ 214-7875, www.visioncomputer.hu

Sponga Tamás

A mentés nem mentés

Microsoft

Különösebben meg se lepődünk, ha arról hallunk, hogy a Microsoft egyik alkalmazása nem képes olvasni elődje, illetve utódja formátumát, noha egy és ugyanazon szoftver különböző verzióiról van szó. A kompatibilitási hiba legújabb képviselője az áprilisban megjelent Windows Server 2003-ban lévő NTBackup. A programmal készített mentést a Windows korábbi verziói nem tudják betölteni. Az új Server operációs rendszerben lévő backup szoftver is a Microsoft Tape Formatot használja, csak 64 Kbyte-os blokkokat készít az eddigi (Windows NT 4-ben, 2000-ben, XP-ben használt) 32 Kbyte-os helyett. A Microsoft jelezte, dolgozik a szoftver frissítésén, ami kiküszöböli az inkompatibilitást, megjelenésének időpontjáról azonban még nem lehet tudni.

➪ www.microsoft.com /mspress/books/index /5869.asp

Újabb klón

BeFree

Erőteljes, mint a BeOS, stabil, mint a NIX. Ez a jelmondat ihlette a BeFree projekt elindítóját, mikor új BeOS-klón fejlesztésébe kezdett. Az új operációs rendszer a FreeBSD alapjaira helyezi a BeOS API-t úgy, hogy az X-szervert kihagyja belőle. A projekt csatlakozott az OSBOS projekthez, így a fejlesztők már más BeOS-klón (OpenBeOS) fejlesztéseinek eredményeit is átvehetik. A BeOS-közösség aktivitása nem ismer határokat. Már több projekt indult – OpenBeOS, Blue Eyed OS –, melyek végcélja, hogy egy BeOS-hez erősen hasonlító operációs rendszert fejlesszenek ki.

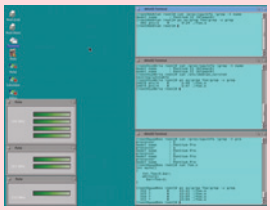

AtheOS – az egyik BeOS-hez kísértetiesen hasonlító operációs rendszer

➪ http://befree.berlios.de

Újabb vízió...

Microsoft

A Microsoft operációs rendszerei és néhány fő irodai alkalmazása mellett kevesebb szó esik diagramkészítő és rajzolóprogramjáról, a Visióról, melynek fejlesztőjét, a Visio Corporationt a cég még 2000 januárjában vásárolta fel. A szoftveróriás ez év júniusában indította a Visio 2003 nyilvános béta tesztjét.

A Visio több olyan szolgáltatást is tartalmaz, mint az irodai programcsomag – például támogatja az XML dokumentumokat. A program kibővített online súgót kap, kapcsolata hatékonyabb lesz más alkalmazásokkal, sok új előre elkészített sablon segíti a felhasználót folyamatábrák és szervezeti ábrák egyszerűbb elkészítésében. A végleges verzió megjelenését a nyár végére tervezi a Microsoft az Office 2003 családjának részeként.

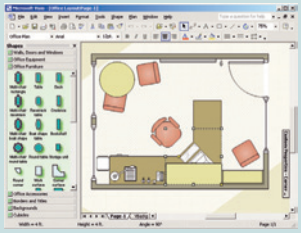

Visio 2003 – közelítés az Office csomag felé

➪ www.microsoft.com /office/preview/visio/

Irodai mindenes

Sun Microsystems

Az utóbbi időben kicsit többet esik szó a StarOffice irodai csomag nyílt forrású rokonáról, az OpenOffice-.org-ról. Pedig a Sun sem ül a StarOffice 6.0-val begyűjtött babérokon, szorgosan dolgozik az új verzión – melynek teljes neve StarOffice 6.1 Office Suite lesz.

A május 19-én indult béta teszt második fázisaként május végén megjelent a második béta verzió. Az újdonságok között új ikonokat, új XML szűrőt, kibővített OLE-támogatást, új helyesírási modulokat és konvertereket (például koreai) találunk.

A program béta 1-es verziójában már megjelent a StarOffice Configuration Manager, a Software Developer Kit és a PDF file-ok exportálásának lehetősége. Emellett megnövelték a szoftvercsomag elemeinek stabilitását, kibővítették ázsiai nyelvek támogatásával (csak a StarSuite-ban). A második béta letölthető Windowsra, Linuxra és Solarisra készített változatokban a Sun webhelyéről.

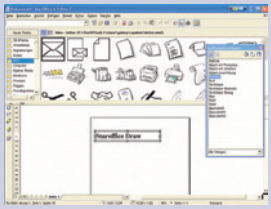

StarOffice 6.1 – az OpenOffice.org közeli rokona

➪ wwws.sun.com/software /star/staroffice/beta /index.html

Gyúrogatás

OpenOffice.org

Már beszámoltunk a nyílt forrású irodai programcsomag 1.1-es ágának fejlesztéséről. Időközben megjelent a második béta verzió, amiben az első „kiadáshoz" képest újdonság az XML Stylesheet Language Transformations szűrők beépítése. Ezenkívül PDF-be való mentés, átalakított grafikus felület, SGML/DocBook, XML, XHTML, Macromedia Flash, PDA Office formátumok, különleges írásmódok (thai, hindi, arab, héber) támogatása, makrorögzítő beépítése, kibővített Java-integráció, többféle nyelvi változat a főbb – eddig bejelentett – újdonságok listája. Jelenleg az 1.0.3.1-es verzió számít stabilnak, ami az 1.0.3 javításaként jelent meg.

➪ www.openoffice.org /dev_docs/source /1.1beta2/

A mindent lejátszó

Microsoft

A Microsoft tudja, nem szabad hibáznia az elkövetkezendő időkben – legalábbis túl nagyot és gyakran –, mivel a nyílt forrású szoftverek népszerűsége meredeken emelkedik. A cég utóbbi időben tett lépései mindmind a felhasználók kegyeinek kereséséért történt.

A cég még februárban csatlakozott a DVD+RW Alliance-hoz – melyben olyan cégek tömörülnek, mint a Dell, a HP, a Philips, a Ricoh, a Sony, a Thomson és a Yamaha. A legutóbbi bejelentés szerint a Windows következő verziói az összes írható DVD formátumot (DVD-R, DVD+R, DVD-RW, DVD+RW) támogatni fogják, sőt a nemrégiben elkészült és be is mutatott DVD+MRW (Mount Rainier) formátumot is kezelik majd.

➪ www.licensing.philips .com/information/mtr /ew/

➪ www.dvdrw.com/pdf /PC_DVDRWR.pdf

Corel

Extrák CorelDraw-hoz

A Codra Kft. – a Corel magyarországi képviselete – bejelentette, hogy elkészült a CorelDraw Graphics Suite 11 DOMINO bővített kiadása. A magyar kezelőfelületet a hazai képviselet bővítette az angol SP1-gyel, így mostantól a 2002. november 15-e után vásárolt CorelDraw 11 szoftverek felhasználói ingyenesen használhatják a CorelDraw 11, Corel Photo-Paint 11, Corel R.A.V.E 2 magyar kezelőfelületét. A frissítés a lenti webcímen igényelhető. Regisztrált felhasználók szintén ingyenesen tölthetik le a Corel Trace 11 magyar nyelvű kezelőfelületét, melynek segítségével magyar nyelven vektorizálhatják a beszkennelt vagy digitális képeket. További hír, hogy a CorelDraw Graphics Suite 11 DOMINO termék második CD-jén magyar nyelvű karakterfelismerést támogató Scansoft Omnipage SE szoftver is található. A Codra Kft. Corel Collection néven korlátozott mennyiségben olyan szofvercsomagot hozott forgalomba, amely átfogó grafikai és nyomdai megoldást nyújt. A csomag ára nettó 199 000 Ft. A Corel Collection tartalmát a CorelDraw Graphics Suite 11 DOMINO (választható magyar kezelőfelülettel a – PDF-et is készítő – CorelDraw 11, a Corel Photo-Paint 11 fényképszerkesztő és a Corel R.A.V.E 2 vektoros animációkészítő szoftverekhez) és a Corel Ventura 10 alkotja (Morphologic magyar nyelvi elválasztómodullal), KPT 7 effektusokkal.

CorelDraw Graphics Suite 11 DOMINO: szervizcsomaggal frissítve

Itt tájékoztatunk arról is, hogy a Corel idén ötéves hazai képviselete akciós licenckonstrukciókkal várja a diákokat és a pedagógusokat.

- Codra Kft. ✆ 481-2160
- info@codra.hu
- www.codra.hu/coreldraw/

Triple Bridge

Sasszem

A Triple Bridge sikerrel mutatta be EagleEye adatbiztonsági megoldását az idei FOSE (Federal Office Systems Expo 2003) rendezvényén az Egyesült Államokban. A bejelentés külön érdekessége, hogy a SaveAs Kft. magyar nagyvállalatok átvilágítása során szerzett tapasztalatai és ezek alapján fejlesztett fileéletút-követő (File Lifecycle Tracking) szolgáltatása is a szoftver részét képezi.

Az EagleEye újszerű megközelítést képvisel a digitális értékek és informatikai erőforrások nagy hatásfokú védelme, és a vállalat informatikai biztonságpolitikájának következetes érvényesítése terén.

A program hozzájárul a minősített, titkos információk szakszerű menedzseléséhez, az információkezelési és ügymeneti rend magas szintű, automatizált, központosított felügyeletéhez munkaállomásokon és file-kiszolgálókon egyaránt.

Az említett File Lifecycle Tracking szolgáltatás a tárolt adatokból képes felépíteni egy-egy file teljes életútját, amely tartalmazza, hogy az adott dokumentumot a hálózaton ki, mikor, honnan olvasta, módosította, nevezte át vagy törölte, és az is megállapítható belőle, hogy az adott pillanatban a file hol, mely helyeken és milyen nevek alatt létezik a hálózaton.

Az EagleEye további érdekes szolgáltatása a Document Quarantine, amellyel könyvtárakra, hálózati kiajánlásokra, meghajtókra dokumentumkarantén hozható létre: a karanténon belüli dokumentumokhoz megfelelő jogosultsággal rendelkező személyek akár teljesen hozzáférhetnek anélkül, hogy a megadott helyről képesek lennének azokat eltávolítani. A Clipboard Monitoring, miként neve utal rá, a vágólapműveletek monitorozását teszi lehetővé, a Block Events pedig kernelszintű file-monitorozást végez, és az események észlelésén túl beavatkozást enged a file-műveletek folyamataiba. A Block Device Release a beállított központi profilnak megfelelően eltiltja az új eszközöket – például memóriakulcsot – csatlakoztató személyt az eszköz használatától, a Block Computer Release pedig ugyanezt teszi a hálózatra csatlakozó számítógépekre nézve.

A Triple Bridge és a SaveAs megállapodása értelmében az EagleEye európai értékesítését a magyar cég szakemberei végzik, a program hazai lokalizálása és bevezetése pedig várhatóan két hónapon belül megkezdődik.

- SaveAs Kft. ✆ 222-1222
- www.saveas.hu
- www.triple-bridge.com

Philips, Multisoft

Magyar beszédfelismerő technológia

A Royal Philips Electronics és a Multisoft Kft. bejelentette magyar kontextussal rendelkező fejlesztőeszközét, a Speech SDK 3.1-et, amelynek segítségével a szoftverfejlesztők magyar nyelvű parancsfelismerő képességgel ruházhatják fel alkalmazásaikat.

A Speech SDK 3.1 olyan alkalmazások kifejlesztését teszi lehetővé, melyek révén a számítógép felismeri a felhasználó által kimondott parancsszavakat, így kiváltható a billentyűzet és az egér használata.

A fejlesztőeszközzel készített alkalmazásokat számos területen használják, például kórházakban, ügyvédi irodákban, szimulációs szoftverekben, multimédiás oktatóprogramokban és telefonos ügyfélszolgálatoknál. A Philips professzionális színvonalú diktálási lehetőséget nyújtó beszédfelismerő technológiája, a SpeechMagic több mint 6 ezer installációval rendelkezik világszerte, és az egyetlen olyan beszédfelismerő technológia, amely 21 nyelven áll rendelkezésre. A MultiSoft és a Philips együttműködése több mint 7 éves múltra tekint vissza, és a hazai szakemberek jelentős szerepet játszottak a magyar ConText beszédfelismerés kifejlesztésében. A szakmai érdeklődők a Speech SDK 3.1 angol verzióját – egy ingyenes tesztverzióval együtt – letölthetik a Philips webhelyéről (➪ www.speechrecognition.philips.com /speechsdk/).

A magyar ConText tesztverziójáért a ➪ speechsdk@philips.com e-mail címen lehet jelentkezni.

A Philips beszédfelismerést támogató termékei: a fejlesztőeszköztől a szoftveren át a digitális eszközökig

- Multisoft Kft. ✆ 310-1492
- www.multisoft.hu

Május, a férgek hava

Május igen termékenynek mutatkozott a számítógépes férgek szempontjából, hiszen a hónap folyamán több kártevőnek jelent meg újabb variánsa, emellett új „gyöngyszemek” is akadtak.

Dévényi Viktor

Többek között a Lovgate féregcsalád szaporodott négy új taggal (I-Worm.Lovgate.I, .J, .K és .L), illetve megjelentek a SARS betegség iránti fokozott érdeklődést kihasználó féregprogramok is (I-Worm.Melare, I-Worm.Kickin).

Mindezek mellet két, jelentős fertőzési hullámot okozó kártevő is feltűnt a porondon, amelyek meglehetősen gyors terjedése miatt az antivíruscégek óvatosságra intettek. A Sobig.b, bár „csak” egy variáns, mégis gyorsan világméretű fertőzést okozott. Ezt a kártevőt gyors előretörése miatt az F-Secure cég a legmagasabb, egyes szintű riasztás kiadásával „díjazta”. A Fizzer férget világméretű elterjedése és az általa nyújtott veszélyes szolgáltatások miatt szintén a legmagasabb veszélyességi osztályba sorolták.

I-Worm.Fizzer

Névváltozatai: W32/Fizzer@MM, W32/Fizzer.A, I-Worm.Fizzer. A Fizzer egy meglehetősen összetett felépítésű féregprogram, amely e-mailen, IRC-n és a KaZaA file-cserélő hálózatán is terjed.

A féreg főként e-mailekben, EXE, PIF, SCR és COM kiterjesztésű csatolt file-ként terjed, ahol a file-ok neveit, a tárgymezőt és a levél szövegét a féreg véletlenszerűen választja ki saját, belső listájából. A terjedéshez szükséges e-mail címeket a féreg a fertőzött gép Windows és Outlook címtárából gyűjti ki, de önmaga is megpróbál címeket kitalálni különféle, nevekből és számokból álló kombinációkat próbálgatva.

Ha a fertőzött gépen megtalálja a KaZaA-t, különféle neveken bemásolja magát a KaZaA megosztott könyvtárába, így bárki, aki a fertőzött gépről letöltött file-t elindítja, maga is fertőzötté válik.

A féreg több különféle IRC szerverhez is kapcsolódni tud, és ott meghatározott csatornákra belépve hátsó ajtót nyit. A Fizzer úgynevezett „bot” összetevője csevegőcsatornát nyit a frissen megfertőződött gépekről, és egy meghatározott felhasználói azonosítóval ellátott parancs érkezésére vár. Az azonosító egy naponta generált, három karakterből álló név, aminek birtokában a féreg irányítója bármilyen utasítást kiadhat az adott csevegőcsatornán figyelő gépeknek.

Miután a csevegőcsoportok biztonságával foglalkozó IRC/Unity csoport tagjai visszafejtették a módszert, számos IRC-üzemeltető kezdett olyan, az egész csatornára ható parancsokat kiadni, amelyek saját kódjának eltávolítására utasítják a vírust.

A féreg az IRC backdoor mellett még az AOL szerverének 5190-es portjára is képes csatlakozni véletlenszerűen választott felhasználónévvel. Ezzel a kártevő viselkedése távolról változtatható.

A féreg „szolgáltatásmegtagadás” (DoS) típusú támadást is képes indítani, ha erre utasítást kap valamelyik backdoor komponens felől.

A kártevő több portot megnyit a fertőzött gépen, illetve egy webszervert is futtat, ami a 81-es porton figyelve további kiskaput nyit. A féreg retrovírus jegyekkel is rendelkezik, azaz képes néhány antivírusprogram éppen futó összetevőjét leállítani.

Eltávolítása egyszerű, elég az iservc.exe file-t törölni a Windows könyvtárból. A file-t Windows 9x rendszereken DOS módban törölhetjük, vagy (NT-alapú rendszereken) más kiterjesztésűre nevezhetjük át (például .EXA-ra). Újraindítás után az átnevezett féregfile nem aktiválódik, és letörölhető.

Havi statisztika

Sor.	Százalék	Érték	Vírusnév
1.		20.11	I-Worm.Klez
2.		17.91	I-Worm.Lentin
3.		0.76	I-Worm.Ganda
4.		0.69	Trojan.PSW.M2
5.		0.67	Win95.CIH
6.		0.56	Macro.Word97.Thus
7.		0.56	Trojan.PSW.MiniLD
8.		0.52	PS-MPS-based
9.		0.47	Backdoor.IRC.Zcrew
10.		0.47	Macro.Word97.VMPC-based
11.		0.47	Mnemonic.Oracle
12.		0.44	I-Worm.LovGate
13.		0.43	BW-based
14.		0.41	Win95.Spaces
15.		0.40	Win32.HLLP.Hantaner
16.		0.39	I-Worm.Tanatos
17.		0.38	BackDoor.SubSeven
18.		0.37	Backdoor.SdBot.gen
19.		0.32	I-Worm.Sobig
20.		0.31	VBS.Redlof

2003. áprilisi vírusstatisztika *(forrás: Kaspersky Lab – www.kaspersky.com és www.viruslist.com)*

I-Worm.Sobig.b

Névváltozatai: I-Worm.Palyh, Mankx. A féregprogram e-mailen és a windowsos hálózati megosztásokon keresztül terjed, csak akkor aktiválódik, ha a felhasználó a fertőzött levélmellékletre kattint. Ezután a károkozó telepíti magát, és megkezdi a terjedést.

Érdekesség, hogy a féreg egy programhiba miatt néha a Windows könyvtár helyett másik könyvtárba készít magáról másolatot, ekkor csak a következő újraindításig marad aktív.

Ahhoz, hogy a fertőzött üzeneteket elküldje, először a helyi lemezen fellelhető összes TXT, EML, HTML, HTM, DBX, WAB file-t átvizsgálja e-mail címek után kutatva, majd ezekre a címekre levelet küld. Az üzenetek különféle témájúak lehetnek, de mindegyik úgy néz ki, mintha a support@microsoft.com címről érkezne.

A windowsos megosztásokon át történő terjedéskor a kártevő felméri a hálózatban található többi számítógépet, majd megkísérli átmásolni magát az auto-start könyvtárukba.

A kártevő négy webhelyről tölt le file-okat, majd futtatja azokat. Ezekről képes frissíteni önmagát vagy telepíteni más programokat, például trójai programokat. Másik érdekesség, hogy – jól beállított rendszeridő esetén – a féreg csak 2003. május 31-ig szaporodott.

Ezután már nem próbálkozik továbbterjedéssel, de azokon a gépeken, amelyeket már megfertőzött, továbbra is letölti a frissítéseket és programokat.

●

Az aktuális vírusokra figyelmeztető friss hírek rendszeresen olvashatók az alábbi címen: www.2f.hu és www.virushirado.hu.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzéséhez a **Kaspersky Anti-Virus** programot is használjuk, amelyet a **2F 2000 Kft.,** a szoftver magyarországi forgalmazója biztosít.

Runtime Software GetDataBack 2.17

Menteni a menthetetlent

Dvorák Bence

Egy hirtelen áramszünet – különösen egy particionáló, vagy lemezkezelő program futása közben – komoly adatvesztést eredményezhet. Ilyenkor a pár perce még ép és egészséges partíció helyén kedvenc partíciókezelő programunk is csak értelmezhetetlen, hibás partíciót lát, vagy még azt sem. De a vírusok, a véletlen gyorsformázás és a törlés is pillanatok alatt eltüntetheti hónapok munkáját.

A hirtelen jött veszedelmekben többnyire a merevlemez partíciós táblája, rendszerindító szektora, a FAT, illetve NTFS esetén az MFT vagy a gyökérmappa sérül – azaz adataink többsége fizikailag még a merevlemezen található, csak éppen nem férünk hozzá.

Ilyenkor fordulhatunk adatmentő céghez, ám számolnunk kell azzal, hogy ott már pusztán a hiba felmérése, a diagnosztika is drága mulatság.

Megoldást nyújthat viszont a GetDataBack szoftver, amely olcsó, és ráadásul átlagos tudásszintű felhasználó is végezhet vele adat-helyreállítást anélkül, hogy ténykedésével rontana a helyzeten.

A GetDataBack biztonságosan menti az adatokat, mivel a hibás területeket kizárólag csak olvassa, azaz a helyzeten semmiképp sem tudunk vele tovább rontani. A program még akkor is eredményt ér el, ha nemcsak a gyökérmappa, hanem a teljes mappastruktúra elveszett, és mód nyílik a hosszú file-nevek helyreállítására is.

A GetDataBack partíciókról, merevlemezekről, floppy, Zip és Jaz lemezekről, image file-ból, sőt soros kábelen vagy TCP/IP kapcsolaton keresztül távoli gépek meghajtóiról is képes adatmentést végezni.

A GetDataBack öt, könnyen megérthető lépésben vezeti végig a felhasználót az adatvisszaállítás folyamatán.

Első lépésben listát láthatunk az elérhető meghajtókról. Itt kell kiválasztanunk azokat, melyekkel a továbbiakban foglalkozni kívánunk, illetve hogy a program hova helyezze a naplófile-t.

A második lépésben az elérhető meghajtók listáját tekintjük meg, alattuk immár láthatók az egyes partíciók is, melyekről különböző információkat olvashatunk.

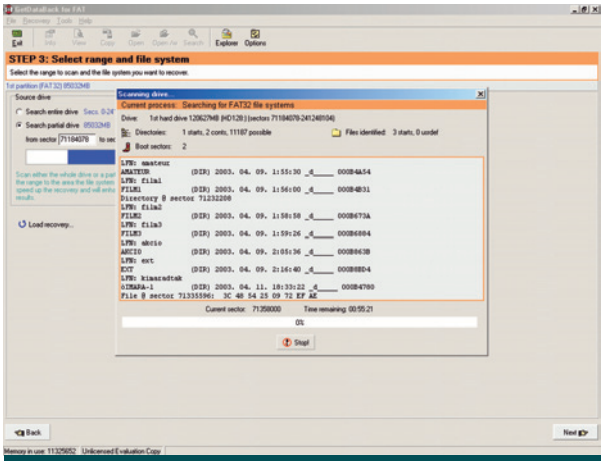

A GetDataBack keresi az elveszett adatokat

Ki kell választani azt, amelyről adatokat szeretnénk helyreállítani.

Harmadik lépésben tovább szűkítve a keresést, a file-rendszer egy részét választhatjuk ki. Megadhatjuk, pontosan mely szektorokban történjen a vizsgálat, megmondhatjuk, hogy az adatok milyen file-rendszerben voltak. Alapesetben itt nem szükséges semmit se változtatni. Ezt követően elindul a keresés, szkennelés, ami sokáig eltarthat.

Amint ezzel végzett, a program kilistázza, milyen file-rendszereket talált. A lista tetejére kerül a legtöbb adatot tartalmazó típus. Ha 50%-os vagy jobb minőségű a rendszer, azt zöld szín jelezi, 10%-os épségig sárga, alatta vörös. Érdemes a zöldet választani, persze akadhat pár olyan adat is, ami csak a pirossal jelzett rendszerből olvasható ki.

Ezután következhet az ötödik lépés, ahol fastruktúrában láthatjuk a megtalált mappákat és file-okat. Innen mentegethetjük le a nekünk fontos adatokat, illetve [F3]-at nyomva bele is nézhetünk a file-okba.

A GetDataBacknek két változata létezik, külön FAT és NTFS file-rendszerekre.

A GetDataBack for FAT Windows 95/98/Me rendszereken működik, ára bruttó 21 850 Ft, a Windows NT/2000/XP rendszereken működő NTFS változat ára bruttó 24 900 Ft.

A programok demó verziói – melyekkel nem menthetünk file-okat, csak a regisztrációt követően – ingyenesen letölthetők a fejlesztőtől.

- Fejlesztő: www.runtime.org/gdb.htm
- Forgalmazó: Soft-Trans Bt. ✆ 06-73-544-008
- www.soft-trans.hu
- GetDataBack for FAT: www.soft-trans.hu/shop/_kulf/gdb1.php
- GetDataBack for NTFS: www.soft-trans.hu/shop/_kulf/gdb2.php

Runtime Software DiskExplorer

Merevlemez-buheráló – csak profiknak

Dvorák Bence

A DiskExplorer meghajtóink mélységeibe enged betekintést, beavatkozási lehetőséget is adva. Közvetlenül a partíciós táblán, a rendszerindító szektorban, a FAT-ben vagy az MFT-ben, illetve a gyökérmappában barangolhatunk. Különböző nézetekben jeleníthetjük meg a meghajtók tartalmát: hexadecimálisan, szövegesen, mappákban, FAT/MFT bejegyzésekként, partíciós táblaként és boot rekord nézetben.

Rákereshetünk szövegre, boot rekordra, partíciós táblákra, mappákra, almappákra, tanulmányozhatjuk a boot rekordot, sőt mindezekbe bele is nyúlhatunk. Törölt vagy másképp eltűnt file-okat állíthatunk vissza, a boot rekord elvesztése vagy meghibásodása esetén virtuális kötetet hozhatunk létre.

Munkánk során három különböző olvasási-írási mód közül választhatunk. Alaphelyzetben csak olvasni tudunk, így nem ronthatunk el semmit, de adatokat azért menthetünk. A virtuális írási módban a módosításokat csupán a memóriában tárolja a program. Ebben az esetben már lehetőség nyílik szektorok szerkesztésére.

A módosítások addig nem hajtódnak végre, amíg a *Tools* → *options* → *write* gombra nem kattintunk. Ugyanebben a menüben vissza is vonhatjuk eddigi ténykedéseinket.

A legveszélyesebb a közvetlen írási mód, amikor minden változtatás azonnal megtörténik.

A DiskExplorerrel merevlemezek, floppy-, Zip és Jaz meghajtók, image file-ok és – soros kábelen vagy TCP/IP kapcsolaton keresztül – távoli gépek meghajtóinak tartalmát kutathatjuk, szerkeszthetjük, illetve menthetjük, azaz a program a GetDataBack „mása", csak nem adat-visszaállításra, hanem adatbefolyásolásra kihegyezve.

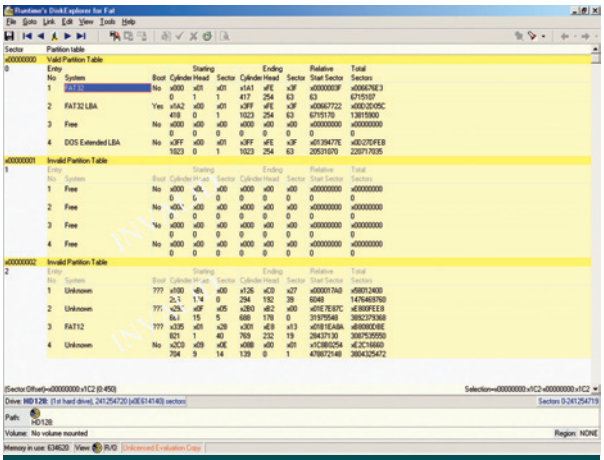

DiskExplorer: profik is csak saját felelősségükre használják!

A DiskExplorernek is két – FAT és NTFS file-rendszerre készített – változata létezik, bruttó 15 500 Ft-os, illetve bruttó 21 850 Ft-os áron.

A mentésre képtelen demók letölthetők a fejlesztőtől.

- Fejlesztő: www.runtime.org/diskexpl.htm
- Forgalmazó: Soft-Trans Bt. ✆ 60-73-544-008
- www.soft-trans.hu
- DiskExplorer for FAT: www.soft-trans.-hu/shop/_kulf/diskexp1.php
- DiskExplorer for NTFS: www.soft-trans.hu/shop/_kulf/diskexp2.php

Shortcut S-Spline Pro

Nagyravágyó képek

Weisz Tamás

Itt van a kazetta – mondta Smith ügynök, és betette a lejátszóba a friss szerzeményt. – Tekerjen előre! Még! Állj! Vissza! Azt nagyítsa ki! – Az operátor kijelölte az árnyékban álló ember fejét (kb. 15x15 képpont), kalapált a billentyűzeten, és pár másodperc múlva – látványosan, mint egy progresszív JPEG – megjelent a gyanúsított nagy felbontású, éles képe a monitoron.

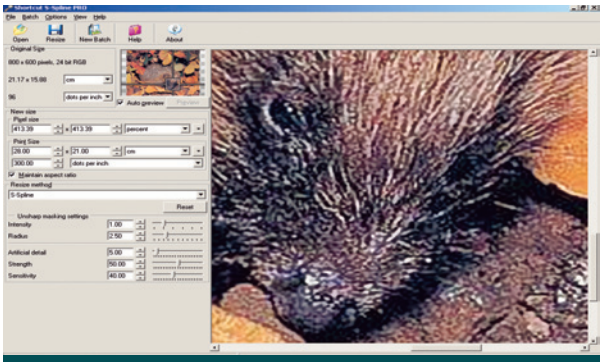

Shortcut S-Spline Pro – hogyan lesz a kis süniből nagy sün?

Nos, ilyen csodát senki ne várjon az alig ötéves múltra visszatekintő Shortcut cég S-Spline Pro programjától – a 15x15-ös képből ő is csak „öklömnyi" pixeleket fog előállítani. Viszont a névadó S-Spline algoritmusnak és a „röptében" alkalmazott Unsharp Mask használatának köszönhetően – a legtöbb esetben – jobb eredményt ér el pixelgrafikus képek nagyításakor neves vetélytársainál.

Az ismert és elterjedt képszerkesztő programok általában a bilinear és bicubic eljárásokat kínálják fel (a csak nagyon ritkán használható pixelátméretezés mellett), ráadásul ezek paramétereihez nem igazán engedik közel a felhasználókat. Üdítő kivétel a magánhasználatra ingyenes, de amúgy sem túl drága, elsősorban képnézegetésre használt IrfanView, amely a sok eljárás mellett felkínálja a B-Spline és az – 1893-ban Székesfehérváron született Lánczos Kornél nevét viselő – Lanczos-algoritmust is. Ezeken a lehetőségeken lép túl eggyel az S-Spline Pro. Az önállóan vagy a Photoshop exportáló plug-injeként futtatható program lehetőséget ad arra, hogy pontosan megadhassuk a készítendő kép méretét és felbontását, menet közben beállíthassuk az így jobb hatásfokkal működő Unsharp Mask szűrő intenzitását és működési sugarát, valamint az S-Spline algoritmus kiválasztásakor annak paramétereit. A képektől függően jelentős vagy kevésbé jó végeredményért azonban fizetni kell – két értelemben is. Egyrészt magáért a programért, ami ahhoz képest, hogy csak egy dolgot tud – azt viszont jól –, kicsit drága, bruttó 19 990 Ft. Másrészt a program időigényes. 768x512 képpontos képet nagyítottam fel 3543x2362 pixelesre (30x20 cm, 300 dpi), vagyis több mint négy és félszeresére, egész pontosan 461%-ára. Ez a művelet az Adobe Photoshop 7.0.1-nek, a Corel Photo-Paint 11-nek és a JASC Paint Shop Pro 8-nak sem tartott 1-2 másodpercnél tovább (2 GHz-es Pentium 4-en), de még az IrfanView 3.8 is befejezte a munkát három másodpercen belül, bármelyik algoritmust is választottam. Ugyanakkor az S-Spline Pro még a B-Spline eljárással is több mint 20 másodpercig dolgozott, míg a leglassabban természetesen az S-Spline eljárással történő nagyítás zajlott, pontosan egy perc húsz másodpercig (➪ az elkészült képek megtalálhatók CD-mellékletünkön, a \CIKKEK\S-SPLINE mappában). Szerencsére a program lehetőséget kínál kötegelt feldolgozásra is, melyben minden képhez megadhatjuk a nagyítás mértékét, a használandó eljárást és a paramétereket.

- Fejlesztő: www.shortcut.nl
- Forgalmazó: www.multimedia.hu

Nyolcmérföldes léptekkel

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kicsi shareware program, amit egy volt kanadai pilóta, Robert Voit kezdett írni. A programot úgy hívták: Paint Shop. Sok-sok pixelgrafikus formátumot ismert, és ezek között nagyon gyorsan tudott konvertálni. Telt-múlt az idő, a kicsi program egyre nagyobb és nagyobb lett, megtanult sok mást is elvégezni a képekkel, és a neve mögé odakanyarították a Pro szócskát.

Weisz Tamás

A Paint Shop Pro 1995-ben a Windowszal együtt 32 bites lett, ebből az alkalomból új ruhát kapott, ám ezután majd' három évet kellett várni következő, ötös számot viselő verziójára, ami már rétegekkel is tudott dolgozni. Ekkor kicsit felgyorsultak az események: egy évvel később megjelent a Paint Shop Pro 6, amelyben vektoros objektumokat és rétegeket is használhattunk, majd egy újabb év elteltével már a Paint Shop Pro 7-tel dolgozhattunk, a digitális fényképező-gépek tulajdonosainak nagy örömére.

Ám ezután hosszú-hosszú csönd következett, mígnem idén tavasszal felröppent a hír: jön a legeslegújabb Paint Shop Pro. Amikor aztán a hírből előbb béta verziók, majd április legvégén termék lett, kiderült, mi tartott ilyen sokáig a JASC programozóinak! A Paint Shop Pro 8 már első pillantásra is jelentős változáson-fejlődésen ment át, ám ahogy picit alaposabban megnézzük a programot, kiderül, a látszat csal: az előrelépés nem jelentős, hanem hatalmas.

Első pillantásra

Amikor először elindítottam a Paint Shop Pro 8-at, első – nem is kissé bosszús – gondolatom az volt, hogy már megint kezdhetem újratanulni a program használatát: szinte minden máshol van, másként néz ki, eltűnt a *Colors* és a *Masks* menü stb. Ám kezdeti idegenkedésem és bosszankodásom szép lassan lelkesedésbe váltott át, ugyanis már ismerkedésünk korai szakaszában kiderült, egyrészt a változtatások mind-mind kényelmesebbé tették a program használatát, másrészt ha valami mégsem tetszik annyira (például az [M] nem a varázspálcát veszi elő, hanem a mozgató eszközt), akkor ezt – és minden mást: eszköztárakat, menüket, billentyűkombinációkat – pillanatok alatt megváltoztathatom a *Customize* (testre szabás) ablakban.

Az is hamar kiderült, hogy a korábbi *Tool Options* palettából lett eszköztár (amely kísértetiesen hasonlít a XaraX és a Corel termékek tulajdonságsorára) és a *Color* palettából lett *Materials* dokkolható paletta mennyivel kényelmesebb elődjénél, ahogyan az eszközök csoportosítása is logikus lépés volt – bár ezt szoktam meg a legnehezebben.

A beállított munkakörnyezet jellemzői természetesen elmenthetők, így az egy gépen dolgozók valóban személyre és/vagy munkatípusokra szabhatják az új Paint Shop Prót.

A program (újra)tanulását a közel 500 oldalas kézikönyv (ami akár a próbaváltozathoz is letölthető) mellett a 30 leckét tartalmazó Learning Center és a Product Tour (44 rövid Flash animáció) segítik.

Új és megújult eszközök

Az új kezelőfelület természetesen semmit sem érne új eszközök, műveletek, szűrők és effektusok nélkül. Kezdjük mindjárt az egyik leginkább megváltoztatott eszközzel, az ecsettel! Az eddigi igen szerény beállítási lehetőségekkel bíró, úgynevezett *Painting Engine* jelentősen fejlődött az

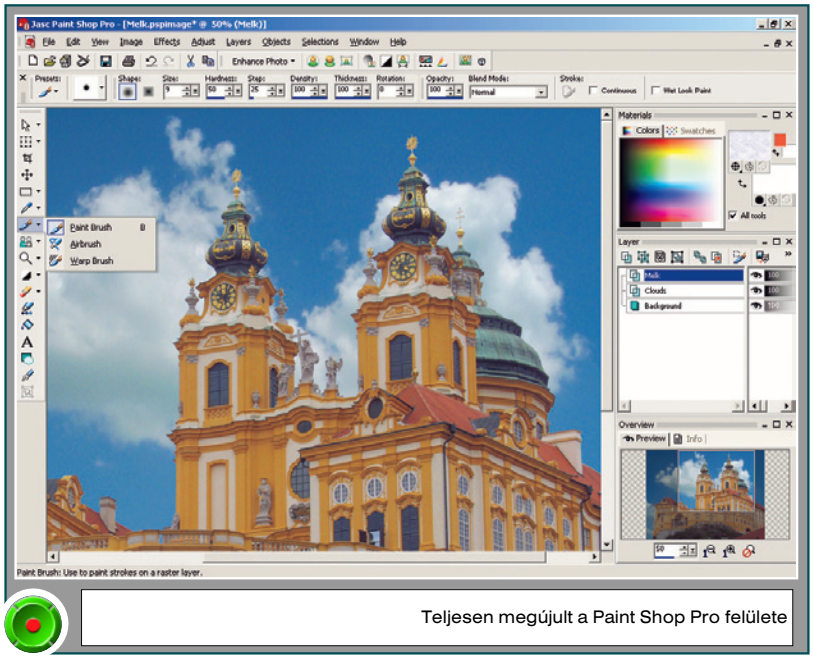

Teljesen megújult a Paint Shop Pro felülete

info

- www.jasc.com/products/paintshoppro
- A Paint Shop Pro régebbi verzióiról: CHIP, 1998/6/11; 1999/11/143 és 2000/11/117.

előző verzióhoz képest. Például a *Brush Variance* palettán kilenc jellemző (színátmenet, színezet, színtelítettség, fényerő, méret, áttetszőség, sűrűség, elforgatás és sűrűség) változását írhatjuk elő többek között a nyomás- és dőlésérzékeny digitalizálótáblákról érkező jelekhez rendelve. Azt azért ne várja senki, hogy a Paint Shop Próból Painter szintű festőprogram lett, de a korábbiakhoz képest sokkal több lehetőséget biztosít azoknak, akik kellő kézügyességgel bírnak. És ahogy szinte minden a programban, az ecsetek beállításai is elmenthetők, így bármikor újra előhívhatók.

Két teljesen új és igen különleges ecsetet is találunk a Paint Shop Pro eszközpalettáján. Az egyik a háttértörlő radír, amellyel hosszabb-rövidebb gyakorlás után egyszerű(bb)en törölhetjük a feleslegesnek ítélt háttereket, a másik pedig a torzítóecset-gyűjtemény (Warp Brush), ami a réges-régi Goo (vagy ha valakinek többet mond, akkor a Photoshop Liquify) eszközeire hasonlít, és amellyel pillanatok alatt készíthetünk karikatúrákat

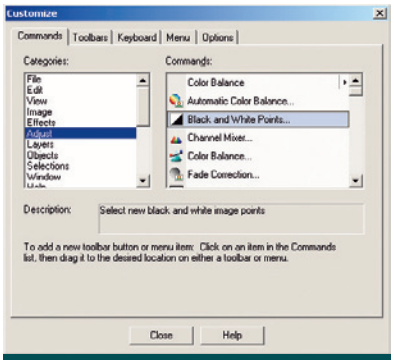

A program végre teljesen személyre szabható

– például Pinocchio-orrot bármely ismerősünknek, rokonunknak.

Ez utóbbihoz tartozik tulajdonképpen a hálós torzító (Mesh Warp), amely a képekre feszített háló csomópontjait elmozgatva – mintha azok egy gumilepedőre lennének feszítve – alakítja át fotóinkat, rajzainkat.

De az esetek többségében nem torzítani, hanem helyreállítani szeretnénk a képeket a Paint Shop Próban.

A kiegyenesítő eszköz (Straighten Tool) például nagyon hasznos segítség a ferdén szkennelt képek kényelmes beforgatására, mert ennek használatával nem nekünk kell kitalálnunk, hogy hány (tized)fokkal is kell elforgatni a képet, hanem ki kell jelölnünk egy egyenest, amely biztosan vízszintes vagy függőleges kell, hogy legyen, a többi már a program dolga. Amíg a kiegyenesítő a síkbeli, addig a perspektívakorrigáló eszköz (Perspective Correction Tool) a térbeli hibákat képes orvosolni. A képen ki kell jelölnünk egy olyan négyszög sarkait, amelynek elvileg téglalap alakúnak kellene lennie, majd a Paint Shop Pro ez alapján próbálja meg – többnyire sikerrel – átalakítani képünket. Ezzel például egy oldalról fényképezett épületet egyszerűen „szembefordíthatunk" magunkkal.

De az olyan „alapeszközök", mint a kijelölő vagy a kivágó is kisebb-nagyobb fejlődésen mentek át. A szabadkézi kijelölőeszköz (Freehand Selection Tool) új „sarokkeresőjével" (Edge Seeker) sokkal gyorsabban rajzolhatunk körbe szabálytalan alakú elemeket. Ráadásul az *Edit Selection* művelettel bármikor „átfesthetjük" a kijelölésnek nemcsak a határait, hanem a belsejét is – a maszkokhoz hasonlóan ez is 256 fokozatú lehet. A klasszikus kivágóeszközhöz (Crop Tool) sok előre definiált mintát kapunk (9x13 cm, 10x15 cm, 13x18 cm, névjegy, panoráma stb.), amelyek segítségével kényelmesebben és pontosabban vághatjuk körbe fotóinkat.

Ahogy a bevezetőben is írtam, a Paint Shop Pro 5-ben jelentek meg a rétegek, majd egy évvel és verzióval később a vektoros rétegek. A 8-as verzió egyik nagyon fontos és hasznos újdonsága, hogy rétegeinket csoportokba rendezhetjük – a csoportokat akár egymásba is ágyazhatjuk – és minden egyes réteghez külön maszkot, pontosabban maszkréteget rendelhetünk. De a rétegek belső kezelése is a program előnyére változott, ugyanis a sok réteget tartalmazó képek kezelése jelentős mértékben felgyorsult.

Szűrők és effektusok

A Paint Shop Pro 7 automatikus fotójavító szűrői a legjobbak közé tartoztak, valóban komoly segítséget nyújtottak a hozzá nem értőknek is, hogy fényképeikből a lehető legjobbat hozzák ki. Lustaság fél egészség alapon a hat szűrőt ezentúl egyetlen kattintással is elindíthatjuk, így nincs más dolgunk, mint a kijavított képet elmenteni. Az sem mellékes, hogy ezzel a mentéssel mostantól kezdve nem vesznek el a digitális fényképezőgépek „feljegyzései", a Paint Shop Pro 8 nemcsak a JPEG és TIFF, hanem a saját formátumában is eltárolja az EXIF adatokat. Apropó, formátumok. A program immáron ismeri a JPEG 2000 és a Wireless Bitmap (WBMP) formátumokat, sőt még a PDF dokumentumokat is be tudja olvasni, és képes az általunk megadott felbontású bitmappé alakítani azokat.

Természetesen számos új effektust és korrekciós szűrőt is találunk a Paint Shop Pro *Effects* és *Adjust* menüiben. A gömb és buborékgyártóval (Balls and Bubbles) például gömb alakú „tárgyakat" hozhatunk létre, amelyekre különféle mintákat és felületeket húzhatunk, és amelyeket tetszőleges számú lámpával világíthatunk meg. Szerintem sokak kedvence lesz a nagyító (Magnify Lens) rengeteg beállítási lehetőségével, vagy az autotípia (Halftone), amely mostanában igencsak divatos effektus, ám az eddigi szűrők nem kínáltak ilyen bőséges variációs lehetőséget.

A digitális vagy digitalizált fényképek árnyalattartományát növelhetjük egyszerűen a kép legvilágosabb és legsötétebb pontjának (és színének) megadásával (Black and White Points), míg a lencsék párna-, hordó- és halszem-

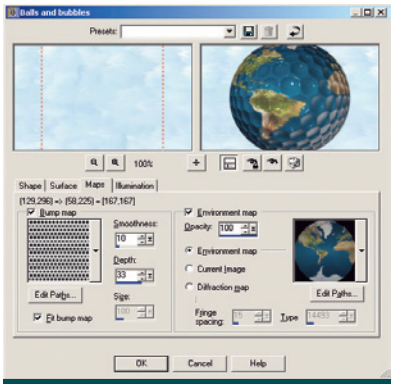

Szemgolyó, földgömb és golflabda gyártósor

torzítását csökkenthetjük, vagy teljesen megszüntethetjük az új korrekciós szűrőkkel, de ha valaki kimondottan ilyen torzításokat szeretne látni képein, létre is hozhat efféléket a lencsehibákat szimuláló effektusszűrőkkel.

Automatizmusok

Nemcsak a program, hanem minden eszköz beállításait is elmenthetjük, majd ezeket újra és újra felhasználhatjuk. Néhány eszközhöz eleve kapunk bizonyos beállításokat, másokhoz nekünk kell létrehoznunk ezeket.

De nemcsak beállításokat, hanem sok-sok egyéb hasznos kiegészítőt – maszkokat, kereteket, ecseteket stb. –, valamint jó pár kisebb-nagyobb makrót kapunk a programhoz. Igen, makrót, ugyanis a Paint Shop Pro 8-ban található egy Python-alapú motor, amellyel a program majdnem minden részéhez hozzáférhetünk, sőt még azokhoz a külső Photoshop-kompatibilis plug-inekhez is, amelyek szintén támogatják ezt a lehetőséget.

●

Úgy vélem, elmondhatjuk, megérte csaknem három évet várni az új Paint Shop Próra, hiszen negatívumként csak az hozható fel (az új Animation Shop hiánya mellett), hogy a program továbbra sem támogatja a CMYK képeket – pedig a 6-os verzió óta képes négy színre bontani a fotókat.

Csoportmunka az irodában

Amikor e sorok megjelennek, nagy valószínűséggel már befejeződik a Microsoft Office bétatesztelésének egyik fordulója. Bár a csomag megjelenése elhúzódhat, már a bétából is kiderül egy s más...

Eke Zoltán (ekezol@msn.com)

Még nincs két éve, hogy kezünkbe vehettük a Microsoft Office XP-t, és máris itt az újabb verzió, tartva az irodai csomagra jellemző kétéves megújulási ciklust. De szükséges-e egyáltalán a kétévenként történő váltás? A fejlesztők úgy gondolják, igen. A felhasználók közül sokan persze másként vélekednek. De haladjunk sorjában!

Az Office 2003 – ahogy a korábbi verzióknál megszokhattuk – különböző összetételű csomagokban fog megjelenni. A legkisebb a Basic Edition, amely csak OEM konstrukcióban lesz elérhető, és amelyben a Word, az Excel és az Outlook kap helyet; a legnagyobb az Enterprise Edition – ebbe benne lesz minden, aminek egyáltalán köze lehet az irodai munkához.

Ki kicsoda?

Az Office 2003 alapvető programjai és további összetevői a következők:

- Word 2003,
- Excel 2003,
- Outlook 2003,
- PowerPoint 2003,
- Access 2003,
- SharePoint Portal Server 2003,
- InfoPath 2003,
- FrontPage 2003,
- Publisher 2003,
- OneNote 2003,
- Visio 2003,
- Project.

Tekintélyes lista, több olyan névvel, amelyet eddig nem sokszor hallottunk. Az első öt programot (Word, Excel, Outlook, PowerPoint, Access) azt hiszem senkinek nem kell bemutatni, lassan tíz éve ezek az Office Professional részei.

info

- www.microsoft.com/hun/office/preview/default.mspx
- http://officebeta.microsoft.com/home/
- www.scansoft.com

Az első újdonság a SharePoint Portal Server. Bemutatásához nem árt tisztázni egy-két alapfogalmat.

A Microsoft régóta dédelgetett álma – a vállalati munka egy rendszerben történő egyesítése, egységesítése és automatizálása – megvalósulni látszik. Az Office eddig is biztosította bizonyos részfeladatok elvégzését (szövegszerkesztés, táblázatkezelés, üzenetküldés e-mailben stb.), és az összefűzéshez is nyújtott egyszerűbb lehetőségeket (például Excel táblázatot illeszthettünk Wordben írt szövegbe) – de mindez messze állt egy igazán integrált rendszer megoldásaitól. Most változik a helyzet.

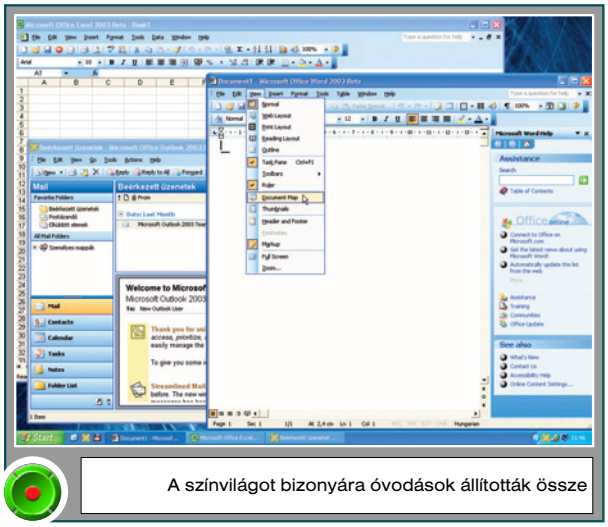

A színvilágot bizonyára óvodások állították össze

A Microsoft Office 2003 alkalmazásait, szolgáltatásait, szervermegoldásait úgy tervezték meg, hogy minél hatékonyabban összekapcsolják a dolgozókat egymással, szervezetükkel és az üzleti folyamatokkal, biztosítva így a szükséges információk gyors elérését. Ehhez két alapvető feltételt kellett teljesíteni.

Az egyik a megfelelő file-formátum használata. Ez az XML (eXtensible Markup Language – bővíthető jelölőnyelv), ami olyan dokumentumok létrehozását teszi lehetővé, amelyekben a tartalmat tartalomleíró címkék határolják, precíz adat-visszanyerési eljárást biztosítva. Ezzel már problémamentesen lehet a vállalaton belüli különféle adatszigeteken dolgozó alkalmazottakat összekapcsolni, akár Word dokumentumban, Excel számolótáblában vagy külső adatbázisban található adatokról legyen is szó. A DOC, XLS, DBF formátumok tehát lassan meg fognak szűnni, átadva a helyet az egységes XML-nek.

A másik – ebből egyenesen következő – feltétel a hálózaton (intranet/internet) keresztül történő adatmegosztás automatizálása. A SharePoint Portal Server pontosan ezt végzi: az üzleti folyamatokon keresztül kapcsolja össze egymással a dolgozókat, csoportokat és munkájukat.

Minden cinizmus nélkül jegyezzük meg: a biztonsági kérdések kapcsán valószínűleg még sokat fogunk hallani a SharePoint Portal Serverről.

De térjünk át az Office 2003 többi újdonságára!

- InfoPath: ezzel a programmal végezhetjük a különálló forrásokból származó információk gyűjtését, a dinamikus űrlapok kialakítását – az egész XML file-okat kezelő rendszer létrehozását.
- A FrontPage WYSIWYG (What You See Is What You Get) rendszerű webhelyek szerkesztésére szolgál. A SharePoint Portal Server szolgáltatásait is elérhetjük benne.

● A Publisher is az Office-csomagok öreg motorosa. E kiadványszerkesztő program tudása persze nem vetekszik a professzionális DTP alkalmazásokéval (QuarXPress, InDesign stb.), de vállalati környezetben mutatós marketinganyagok és kommunikációs kiadványok hozhatók létre vele.

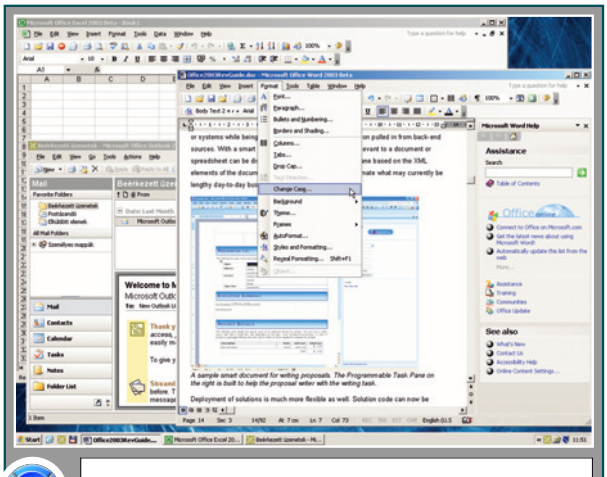

Szerencsére klasszikus kinézetük is van a programoknak

● A OneNote is újdonság. Segítségével elektronikus úton rögzíthető, rendezhető a felhasználó munkája, elsősorban hordozható számítógépek, illetve tablet PC használatakor. E jegyzetkészítő és -kezelő program segítségével megszüntethetők a színes, ragadós papírfecnik, legalább is a számítógép körül.

● A felsorolás utolsó két programja, a Visio és a Project, nem tartozik a megszokott Office alkalmazások közé, de felhasználási területük végett ide kívánkoznak. A Visio egy üzleti szakembereknek és technikai szakértőknek tervezett diagramkészítő, a Project pedig a projektinformációk hatékony tervezését, vezetését, összehangolását kezelő alkalmazás.

Magánzók?

Azt hiszem, ebből a rövid áttekintésből tisztán kitűnik, hogy az új Office irodai programrendszert közepes és nagyvállalatok haszonnal tudják alkalmazni. De mi a helyzet a kis létszámú cégekkel vagy a magánszemélyekkel? Milyen újdonságokat tud nekik felmutatni e csomag?

Sajnos nem sokat. Rengeteg helyen még ma is az Office 97-et használják, mert tökéletesen kielégíti az igényeket – úgy gondolom, ebből a vásárlói rétegből nem sokan fognak sorban állni az új Office megszerzéséért.

Felhívjuk minden vásárló figyelmét egy fontos megjegyzésre, ami az Office 2003 rendszerkövetelményei közt áll: csak Service Pack 3-mal frissített Windows 2000 és Windows XP alatt futtatható a csomag! Magyarázatként az Office magas biztonsági szintet megkövetelő szolgáltatásaira utalnak, ami racionális érvnek tűnik. Bár ha megnézzük a korábbi Worddel, Excellel és Outlookkal kapcsolatos vírusfertőzések történetét, nem hinném, hogy az alapul szolgáló operációs rendszert kellene hibáztatni.

Ügyes újítások, tapasztalatok

Tetszik, nem tetszik: itt van az új Office. Mi újat találunk a Beta 2 csomagban?

Ha a Windows XP kékes grafikus felületén indítjuk az Office összetevőinek egyikét, kékes színtengerben úszó programablakkal találjuk szembe magunkat. Óvodások biztosan élvezik majd. Szerencsére Windows 2000 alatt, vagy XP-n – a klasszikus felületet használva – a programok hagyományos alakjukban mutatkoznak, mondhatni kifejezetten szépek.

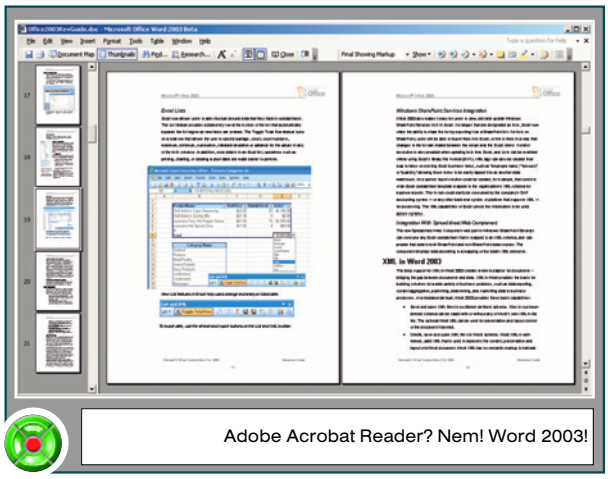

Adobe Acrobat Reader? Nem! Word 2003!

Az Office XP-ben bemutatkozó Task Pane (a programablak jobb szélét betöltő eszközpaletta) itt is megvan, csak az újdonságoknak megfelelően bővült – és mellékesen letéphető a helyéről, igazi photoshopos úszópaletta módjára.

De hogy ne csak keseregjek: a Word nagyszerű újításainak egyike a *View* menüben található. A megszokott Normal, Web, Print és Outline Layout mellett elérhető egy Reading Layout nézet is, ami kedvenc szövegszerkesztőnket rögvest Adobe Acrobat Reader-utánzattá varázsolja. Azért csak utánzattá, mert PDF file-okat továbbra sem lehet a Worddel megnyitni (ehhez a művelethez szükség van a ScanSoft PDF Converter bedolgozómodulra, ami a cikk írásakor szintén béta verzióban érhető el), ám a hosszú dokumentumok kezelése ezek után már gyerekjáték lesz.

Az egyszerű kezelés után jöhet az egyszerű védelem. Végre nemcsak olvasás és módosítás ellen tudjuk globálisan védeni dokumentumunkat, hanem csoportba foglalható az alkalmazott módosítások típusa, a módosításokat végző személyek köre stb.

Többé nem jelent problémát a képek lapolvasóból vagy digitális fényképezőgépből történő beszúrása a dokumentumba. Két kattintás az egész.

Ugyanennyi munkát igényel, ha egy szót vagy akár az egész szöveget szeretnénk lefordíttatni. A Translate szolgáltatás a Beta 2 verzióban csak angol, spanyol és francia nyelvek között fordít. Kérdés, mikor lesz magyar nyelven is elérhető a szolgáltatás.

Aki az Outlookot használja levelező-programként, az is sok újdonsággal fog találkozni. A betekintőablak teljes magasságúra állítható, a régebbi üzeneteket a program heti, havi csoportokba foglalja a jobb áttekinthetőség kedvéért. Az Outlook beépített spamszűrővel is el van látva, csak be kell kapcsolni, aztán igény szerint állítgathatjuk.

A Beta 2 fázisban lévő programok stabilitásában a két-három hetes tesztelés alatt – egyetlen esettől eltekintve – semmi kivetnivalót nem találtam. Az egyetlen hiba az Outlook számlájára írható. Amikor a Windows visszatért a hibernálásból, a levelezőprogram egy hibaüzenettel bevágta maga mögött az ajtót (vagy stílszerűen: az ablakot). Később semmi gond nem volt, tehát vélhetően nem csak az Outlook volt a ludas.

A levonható következtetés: az Office 2003 megéri az árát, de a kisvállalkozók és magánszemélyek valószínűleg nem fogják lecserélni régi irodai programcsomagjukat.

Profik előnyben

A professzionális video-hardvereszközöket gyártó cégek általában teljes megoldást kínálnak, vagyis a hardver mellé csomagolnak valamilyen szoftvert is. Azt azonban csak kevesen engedhetik meg maguknak, hogy ezt a szoftvert is saját maguk fejlesszék. Ezen kevesek közé tartozik a Pinnacle.

Nagy Zoltán

A Pinnacle videoszerkesztő szoftvere, az Edition nem kezdő felhasználóknak készült, ez azonnal látszik, ha a kezelőfelületére pillantunk. Az, hogy gyakorlatilag kisajátítja a Windows kezelőfelületét, még nem jelzi ezt egyértelműen, hiszen ez még lehet az abszolút kezdőknek szóló felhasználóbarát kialakítás. A kezelőszervek, az időcsíkszerkesztő azonban már sejtetni engedi, hogy nem egy hétköznapi alkalmazásról van szó.

Az Edition indulása után kissé megváltozik a Windows kinézete. A kezelőfelületet teljesen az Edition uralja, a *Start* gomb megnyomására nem a Windowsban megszokott menü jelenik meg, hanem a program főmenüje. Ennek megfelelően nem is kell a felső sorban keresni a megszokott menüpontokat. A Tálca helyén sem a szokásos elemeket látjuk, hanem az Edition működéséhez kapcsolódó ikonokat és kijelzőket. Az egész felület egyenletes szürke színű, ami jellegzetes külsőt kölcsönöz a programnak.

A munkaasztalt többféle előre beállított elrendezés szerint lehet kialakítani. Ezek választéka attól függ, hogy egy- vagy kétmonitoros rendszert használunk. Egy pillanat alatt lehet elrendezést váltani, attól függően, hogy éppen mivel szeretnénk dolgozni.

A munka alapvetően hasonlóan zajlik vele, mint kategóriájának más programjaival. Először be kell olvasni a nyersanyagot. Az Edition elsősorban DV felvételek feldolgozására készült, ez azonban nem jelenti azt, hogy csak ilyet tudna kezelni. Egyszerűen arról van szó, hogy saját maga csak DV vagy más, IEEE-1394 (Firewire) porton kommunikáló digitális videoeszközről tud jeleneteket importálni. A jeleneteket előre kijelölve külön-külön file-ba lehet olvastatni, amihez már a program vezérli a bejátszó eszközt.

A beolvasott nyersanyag a projektablakba kerül, ahonnan csak át kell húzni az időcsíkra a kívánt jeleneteket. Az időcsíkon több video- és audiosáv található, ezek mindegyike bármire használható, ugyanis nincs külön átmenet-, effekt- vagy feliratsáv. Sávot szabadon lehet hozzáadni vagy elvenni, és tetszés szerint el is lehet nevezni őket.

A filmet kedvünk szerint lehet effektekkel „díszíteni”. Ezt két módon lehet megtenni, úgynevezett klip effekttel, amely egy adott klipre alkalmazható, vagy pedig átmenettel, amely két klip vágását teszi látványosabbá. A klip effektek egy része csak a kinézetet, mások a kép elhelyezkedését, formáját módosítja, és vannak olyanok is, amelyek az egymást átlapoló klipekre vannak hatással. Egyszerre több effektet is lehet alkalmazni, így egészen egyedi látványelemek hozhatók létre. Az „előre gyártott” effektek, áttűnések mellett sajátokat is lehet kreálni, ezeket el is lehet menteni. Lehet akár három dimenzióban is gondolkodni, vagyis az effekt tervezése során ki lehet lépni a kép síkjából, igazán profivá téve a végeredményt.

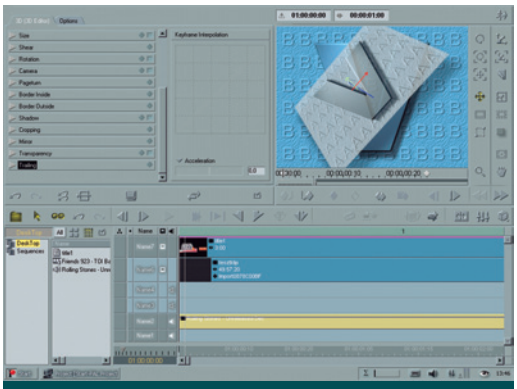

Saját effektusokat is lehet gyártani

Az alkalmazott effektek megjelenítéséhez először azokat renderelni kell. Mindez automatikusan zajlik a háttérben, csak a Tálcán villogó szigma szimbólum jelzi, hogy erőteljesen dolgozik a program. Erre kattintva megnézhető, hogy hol tart éppen a folyamatban.

Nemcsak a képet, hanem a kísérő hangot is lehet módosítani. A vizuális effektekkel ellentétben ezek valós idejűek, nem kell külön renderelni őket, persze csak ésszerű határokon belül.

A programcsomag része a TitleDeko RT elnevezésű feliratkészítő. Ezzel mindenféle, profi kinézetű feliratokat lehet készíteni, látványos betűkészletek, különféle grafikai elemek (háttérképek stb.) és mozgáselemek felhasználásával. Külön kiemelendő, hogy mindegyik betűtípussal lehet ékezethelyesen írni.

A kész filmet többféle módon is meg lehet őrizni az utókornak. Mivel az Edition elsősorban DV-alapú rendszerekhez készült, kézenfekvő, hogy DV-szalagra kerüljön vissza. Ha file formájában van rá szükség, lehet AVI-t, QuickTime, MPEG-2, WMV file-okat készíteni, de akár önálló képek sorozataként és külön hangfile-ként is elmenthető.

Házi rendszerekben nem, professzionálisnál azonban ismert az EDL (Edit Decision List) formátum használata. Ez egy leírás, ami idő szerinti sorrendben leírja a film alapvető összetevőit, vagyis a vágási pontokat, a kép és hangsávokat. Mindezt az Edition automatikusan létrehozza a munka során, és ezt el is lehet menteni, vissza lehet tölteni. Ez akkor hasznos, ha van olyan készülékünk, amely ismeri az EDL leírást, és ennek alapján meg tudja vágni a filmet.

Nem kezdők részére készült a Pinnacle Edition, a profik viszont jól ki tudják használni képességeit, és meg lehetnek elégedve szolgáltatásaival. Ehhez képest az ára is elviselhető, a teljes csomag Firewire kártyával, Impression DVD Pro szerkesztőszoftverrel, Hollywood FX effektszoftverrel, TitleDeko RT feliratkészítővel bruttó 222 175 Ft-ba kerül.

info

- Axico ✆ 342-3255
- www.axico.hu
- www.pinnaclesys.com

Menekülés a papírkupac alól

A korszerű irodában nem tornyozódnak papírhegyek az asztalokon, ám egyelőre még mindig sok dokumentum érkezik és távozik „analóg" formában. A PaperPort 9.0-val irodánkat hatékonyan elmozdíthatjuk digitális irányba.

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

A számítógép hasznos, praktikus, mégis sokan nehezen szakadnak el a papírdokumentumok használatától. A PaperPort 9.0 segítheti az átszokást, ugyanis nem kell lemondanunk a szerződések, fényképek, adatlapok asztalunkon történő hagyományos rendezgetéséről, csoportosításáról – a PaperPort munkaasztalán ehhez hasonlóan tologathatjuk, szortírozhatjuk a „papírkötegeket".

Virtuális munkaasztal

A PaperPort munkaasztalán bélyegkép nézetben jelennek meg a dokumentumok. A szoftver előnézeti képet készít TIFF, JPEG, PDF, Microsoft Word, Excel, PowerPoint file-okról, amit pedig nem ismer, annak hozzárendelt ikonját mutatja. A PaperPort saját natív dokumentumformátuma a PaperPort Image (.MAX).

Minden bélyegkép alatt megtalálható az általa képviselt file neve. Többoldalas dokumentumok esetén a bélyegképen is lehet lapozgatni a bélyegkép jobb felső fülén található nyilacskák segítségével.

A PaperPort munkaasztala mellett bal oldalon egy mappakezelő található, melynek érdekessége, hogy az egyes mappákhoz más és más színt rendelhetünk, ezzel fokozva az áttekinthetőséget.

A program alapbeállításban a My Document mappában hozza létre a My PaperPort Documents almappát, és ebben tárolja a különböző dokumentum-almappákat.

Ha a PaperPort munkaasztalán sorakozó támogatott dokumentumok előnézeti képére kétszer kattintunk, a kép betöltődik a PageViewerbe, a PaperPort alprogramjába, amely a PaperPort munkafelületétől különálló ablakban fut, sőt külön is indítható.

A PageViewer az FPX, GIF, JPG, HTM, TXT, DOC, PCX, DCX, PNG, PDF, TIF, BMP kiterjesztésű, PaperPort Image (.MAX), illetve az önmegjelenítő EXE file-okat nyitja meg. A megnyitott dokumentumokra, képekre mozgatható, színes és áttetsző szövegdobozokat, nyilakat tehetünk, illetve egyszerű ceruza eszközzel rajzolhatunk rájuk. Ezenkívül megtalálhatjuk a szövegkiemelő filctoll digitális megfelelőjét. A képeket elforgathatjuk, elmoshatjuk, élesíthetjük, állíthatjuk rajtuk a kontrasztot, fényerőt, színeket, sőt még vörösszem-effektust kiküszöbölő eszközt is találunk.

A PaperPort MiniViewer ingyenesen letölthető program, mellyel bárki megnézheti és kinyomtathatja a PaperPort Image (.MAX) file-okat. A további egyszerűsítés jegyében dokumentumainkat önmegjelenítő EXE file-ba ágyazhatjuk.

A képernyő alsó felében gyorsindító panel található, amiről kedvenc programjainkat indíthatjuk, illetve a munkaasztalon elérhető dokumentumokat húzd és ejtsd módszerrel rögtön be is tölthetjük (persze csak ha a program támogatja az adott formátumot).

Levelezőprogramba, faxkészülékre vagy nyomtatóra továbbíthatjuk dokumentumainkat, sőt FTP szerverre is feltölthetjük azokat, igaz, proxy-támogatás nélkül. A PaperPort Pro Office kiválóan kiegészíti a már meglévő vállalati tartalomkezelő rendszereket, például az Oracle 9i-t vagy a Microsoft SharePoint Servert.

Hogy kerül papír a gépbe?

A papíralapú dokumentumok számítógépen történő tárolását segíti a ScanDirect, ami bármilyen TWAIN-kompatibilis szkennert képes kezelni, és a PaperPort futtatása nélkül is működik. A digitalizált képet közvetlenül

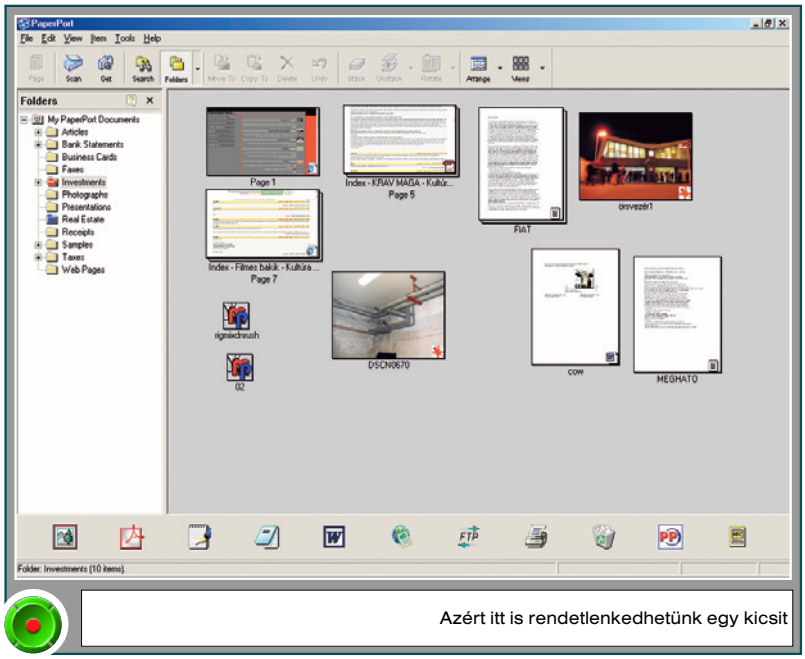

Azért itt is rendetlenkedhetünk egy kicsit

info

- www.scansoft.hu/paperport/
- www.scansoft.hu/

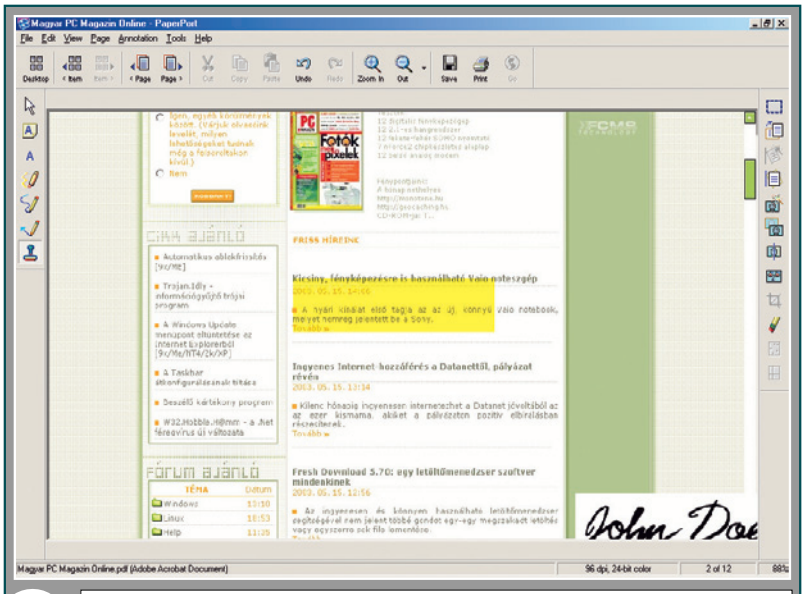

Jobb oldalon, alul egy „rápecsételt” megjegyzés

a PaperPortba vagy más programba juttathatjuk, illetve azon frissiben nyomtathatjuk, feltölthetjük a webre vagy FTP szerverre. Elég a kívánt program ikonjára kattintani, és már indulhat is a szkennelés. A rögzítés végeztével a ScanDirect automatikusan elindítja a kiválasztott programot, és betölti a digitalizált anyagot. Az ikonok sorát átszerkeszthetjük, a célalkalmazások közé tetszőleges programot vehetünk fel.

A beszkennelt szöveg felismerésére a PaperPort a ScanSoft TextBridge Pro Millennium program motorját használja. Ha ennek a hatásfokával nem lennénk megelégedve, használhatunk más külső optikai betűfelismerő (Optical Character Recognition, OCR) programot, például a ScanSoft OmniPage-et (a Recognität).

A PaperPortban történő rendezés egyik alappillére a SimpleSearch művelet. Ez lehetővé teszi, hogy ne csak a file-ok neve, hanem szöveges tartalma alapján is rákereshessünk a dokumentumokra. A SimpleSearch indexeli a szöveget Word, Notepad, WordPad, Excel, HTML dokumentumokban és a PaperPort Image (.MAX), PDF, TIFF és DCX file-okban is. Szó-, vagy mondatalapú index elkészítéséhez pixelgrafikus képformátumú anyagok esetén a PaperPort beépített vagy külső OCR szoftvert használ.

Extra kényelem

A PaperPort egyik fontos jellemzője, hogy képes létrehozni, szerkeszteni és kezelni PDF dokumentumokat. A PDF (Portable Document Format, hordozható dokumentumformátum) olyan nyílt szabványú file-formátum, amelyben grafika, szöveg és táblázat egységes formában jelenik meg bármilyen platformon. Ezért előszeretettel használják például kézikönyvek, szerződések, iratok tárolására és hálózaton történő megosztására. A PaperPort PDF file-okon végzett műveletei kompatibilisek más PDF-olvasó, -készítő vagy -szerkesztő alkalmazások műveleteivel, így elvégzésükhöz e programokra nincs szükség. A PaperPort segítségével Microsoft Office dokumentumok, képek, szövegfile-ok könnyen PDF formátumúvá alakíthatók, akár különböző formátumú dokumentumok vegyítésével is.

A FormTyper alprogram lehetővé teszi formanyomtatványok, űrlapok és egyéb iratok egyszerű kitöltését. Első lépésként a kérdéses nyomtatványt beszkenneljük, majd ezt a FormTyper elemzi, és felismeri a kitöltendő mezőket. Minden mezőt aláhúz színessel, így láthatjuk, hova kell begépelnünk adatainkat. Az automatikus felismerés mellett magunk is hozzáadhatunk, törölhetünk vagy újrapozicionálhatunk mezőket. A FormTyper számára a 300 és 400 dpi felbontású, fekete-fehér szkennelt dokumentum ideális. Miután végeztünk a kitöltéssel, az eredményt elmenthetjük PaperPort Image formátumba, kinyomtathatjuk vagy e-mailben elküldhetjük.

A Web Capture program a PaperPort speciális képlopója, mellyel weboldalak tartalmát rögzíthetjük. A *Tools* menüből elérhető *Web Capture* menüpontra kattintva az óra mellett egy kis ikon bukkan fel, jelezve, hogy a Web Capture munkára kész. A Web Capture egyébként a PaperPort nélkül is elfut a háttérben, beállíthatjuk, hogy a Web Capture a rendszer indulásakor automatikusan futni kezdjen. Ezt az ikonjára bal egérgombbal kattintva előbukkanó menüben állíthatjuk be, illetve itt kezdeményezhetjük weboldal mentését. Rögzíthetjük a teljes oldalt vagy csak a látható részt.

Utóbbi esetben a weboldal mentésekor a program önműködően végiggörgeti az oldalt lefelé, majd felfelé. A weboldalt tömörített képként tárolja, így később bárhol is nézzük meg, tartalma ugyanaz lesz. A nagyméretű oldalt további oldalakra darabolja, és automatikusan összefűzi. Az oldal mentése PaperPort Image vagy PDF formátumba is történhet. A PDF-et választva ne várjunk többet egyszerű bitképes tárolásnál, ám PaperPort Image esetén az oldal hivatkozását is megtaláljuk, és egy kattintással rögvest ellátogathatunk az eredeti webhelyre. A szöveges formátumú tartalom is megmarad, így ez alapján könnyen indexelhető a dokumentum.

●

A ScanSoft PaperPort 9.0-nak két változata létezik: az olcsóbb és kevesebbet tudó PaperPort Deluxe, valamint a drágább PaperPort Pro Office, melynek neve is sugallja: irodai használatra ajánlott. A Deluxe változat PDF-konverziós lehetőségei behatároltak, például Microsoft Office formátumokat nem konvertálhatunk PDF-be, emellett a Deluxe nem képes hálózatos szkennelésre, nem tud kapcsolatot teremteni Oracle, illetve SharePoint adatbázisokkal. Többfelhasználós licencek vásárlása esetén a PaperPort Pro Office hálózaton keresztül telepíthető a munkaállomásokra.

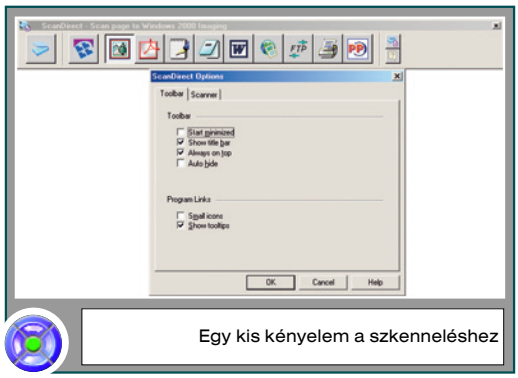

Egy kis kényelem a szkenneléshez

A PaperPort 9.0 Microsoft Windows 98 SE/Me, valamint NT 4.0/2000/XP alatt fut. A Deluxe változat ajánlott végfelhasználói ára nettó 19 000 Ft, a PaperPort Pro 9.0 Office-é pedig nettó 43 900 Ft.

Készítsünk SVCD-t!

Van egy vágott videoanyagunk. Ez komoly eredmény, de így ebben a formában még mindig nem lehet CD-re menteni. Készíthetünk belőle DivX-et, de annak lejátszásához (néhány asztali DivX-es lejátszótól eltekintve) még mindig szükség van számítógépre. Mi az, amit a legtöbb asztali DVD-lejátszó fogadni tud? Szinte minden esetben VCD-t, és elég gyakran SVCD-t is. Cikkünkben ezek készítésére mutatunk egy példát.

Nagy Zoltán

A VCD még a DVD előtti időkből származó formátum, videofilmek CD-n való rögzítésére. MPEG-1-ben kódolt képének minősége nem haladja meg a műsoros kazettáét, felbontása 352x288 képpont. A kép bitrátája fix 1150 kbit/s, a hangé pedig 224 Kbit/s. Lehet egyszerű menüje, fejezetek a filmen belül, vagyis könnyebben kezelhető, mint a videokazetta. Minősége egyáltalán nem indokolja, hogy VCD-t készítsünk otthon. Mégis meg kell említeni, mert sajnos kaphatók olyan asztali DVD-lejátszók, amelyek DVD mellett legfeljebb VCD-t tudnak lejátszani.

Az SVCD a VCD-ből nőtte ki magát, minőségében pedig messze meghaladja azt. Felbontása általában 480x576 képpont, MPEG-2-es tömörítéssel. Mivel a sorfelbontása megegyezik a DVD-ével, nagyon jó képminőséget lehet vele elérni.

Nagy előnye még, hogy lehet változó bitrátával tömöríteni (a bitráta 1500–2500 kbit/s között lehet), ami jobb helykihasználást eredményez. Ugyanez vonatkozik a hangra is, amelynek bitrátája 128–384 kbit/s között határozható meg. A film szintén fejezetekre osztható, amelyek közül menüből is lehet választani. További előnye, hogy több hangsávot, valamint feliratot, állóképeket, menüt is lehet a filmhez mellékelni.

Van egy harmadik formátum is, ami nálunk kevéssé ismert, pedig keleten nagyon népszerű. Ez a CVD, vagyis a China Video Disc. Ez egy átmenet az SVCD és a VCD között.

A sorfelbontása 576 sor, ami alapvetően jó képminőséget eredményez. A függőleges felbontása viszont „csak" 352 képpont, ami kevésnek tűnik, de a gyakorlatban mégsem az. Mivel a tévékészülékek (legalábbis a leginkább elterjedt, hagyományos típusok) a vízszintes sorokat folyamatosan rajzolják, nem képpontonként, ezért nincs akkora jelentősége a függőleges felbontásnak. Legfeljebb digitális megjelenítőn, például plazma képernyőn, HDTV-n lehet különbséget tenni CVD és SVCD között, a kép élességét figyelve. Ellenben, mivel kevesebb képpontot kell kódolni, egyrészt gyorsabb lehet a tömörítés az SVCD-énél, másrészt egy képpontra átlagosan több bit jut, így a tömörítés minősége is jobb lesz. A kódolást VBR módban lehet végezni, a maximális

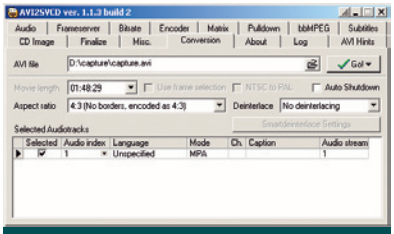

Töltsük be az előre megvágott felvételt!

bitráta 2520 kbit/s lehet. (A gyakorlatban a lejátszók ennél többet is elbírnak.)

A CVD-hez lehet feliratot, második hangsávot is fűzni, sőt a hangsáv akár 5.1 csatornás MPEG-2 audio is lehet (tehát nem AC3!). Sajnos ezt a formátumot nem sok lejátszó támogatja.

DVD2SVCD

Összetett munka egy AVI file-ból SVCD-t csinálni. Vannak erre a feladatra „gyári" programok, ezek azonban egyrészt pénzbe kerülnek (ez még nem is lenne baj), másrészt viszont meglehetősen korlátozottak a képességeik, hogy mást ne mondjak, a legtöbb program nem képes arra, hogy egy adott filmet több CD-re osztva készítsen el.

Dolgunkat megkönnyíti, ráadásul pedig ingyenes a DVD2SVCD elnevezésű programcsomag, ami egy keretprogramból és több célprogramból áll (gyakorlatilag az MPEG tömörítőn kívül minden szükséges eszközt tartalmaz). Mint a nevéből is látszik, eredetileg arra készült, hogy DVD-ből készítsen SVCD-t, de mi ezzel a képességével nem foglalkozunk, egyrészt, mert ilyet nem illik csinálni, másrészt most mi AVI-ból dolgozunk. Ezért ki is hagyjuk azokat a beállítási lehetőségeket, amelyek a DVD-hez kapcsolódnak.

A DVD2SVCD hiányossága, hogy AVS file-ból közvetlenül nem tud dolgozni, ha így vágtuk meg a nyersanyagot, akkor azt „át kell csomagolni". Erre egy külön programot kell használni, a Link2-t. Ez kifejezetten arra készült, hogy az Avisynth AVS file-jából olyan AVI-t készítsen, amit be lehet tölteni a legtöbb videoszerkesztő programmal.
A regisztrálatlan Link2 csak 5 képkocka/s sebességgel dolgozik, minden egyéb funkciója működik. Ha gyakran kell használni, akkor érdemes regisztrálni, nem egy eget verő összeg.

Még egy programra van szükség a működéséhez, mégpedig egy MPEG-tömörítőre. Kétféle tömörítőt tud használni, az egyik az olvasóink által már biztosan jól ismert Tmpegenc, a másik pedig a Custom Technology által készített Cinema Craft Encoder.
A Tmpegenc, bár ingyenes program, csak 30 napig enged MPEG-2-t tömöríteni, ennek lejárta után regisztrálni kell, ára 99 dollár. A CCE demó verziója vízjelet rak a tömörített anyagra, amiről 1950 USD

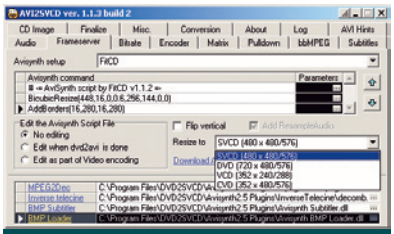

Előre el kell döntenünk, hogy mekkora képméretet szeretnénk

ellenében hajlandó csak lemondani. Azt hiszem, ehhez nem kell többet hozzáfűznöm.

A DVD2SVCD használatának első lépése a Misc. fülön a bemeneti file-típus átállítása DVD-ről AVI-ra. Érdemes még a DVD2SVCD level értékét Advancedre állítani, aminek eredményeképpen eddig

nem látott beállítási lehetőségek jelennek meg. Ugyanígy itt állítható be, hogy MPEG-1 vagy MPEG-2 kódolásban szeretnénk megkapni a végeredményt. Lehetőség szerint maradjunk az MPEG-2-nél. A Default output folder, ahová a kész film kerül alapértelmezésben a DVD2SVCD saját könyvtára, ezt célszerű áthelyezni valamilyen könnyebben elérhető helyre. Ezután jöhet a feldolgozni kívánt file betöltése, amit a Conversion fülön lehet megtenni. Itt kell beállítani azt is, hogyan kezelje a váltott soros forrást a program. Mivel asztali lejátszóban szeretnénk megnézni az elkészült filmet, ezért válasszuk a *No deinterlacing* opciót. Az *Aspect ratio* mezőnek itt nem sok

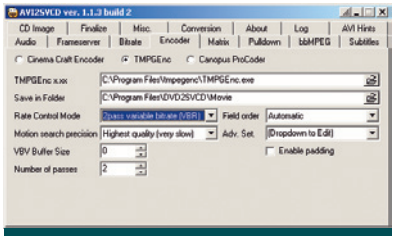

Mission Critical: a kódoló beállítása

használt vesszük, hiszen a tévéből felvett műsorok mind 4:3 képarányúak, ezért ezt is hagyjuk változatlanul. Itt látszik a film hossza is, ami alapvetően meghatározza a kódolást és azt, hogy a végeredmény hány CD-n fér el.
Mindezt magunk is megnézhetjük, és akár át is állíthatjuk a *Bitrate* oldalon, bár az előre beállított értékeket nem érdemes elpiszkálni. Én magam egyedül a CD-méretet állítom mindenhol 800 Mbyte-ra, mivel csak ilyen lemezekre dolgozom. Nem elírás a 800 Mbyte, hiszen nem adat-CD készül, hanem videó, nagyobb szektorméretttel és kevesebb hibajavító kóddal, ezért nagyobb a tárolható mennyiség.

A következő oldal az Encoder beállítására szolgál. Itt a lehetőségek annak függvényében változnak, hogy mely kódolóprogram van kéznél. Elvileg a DVD2SVCD telepítéskor megtalálja a meglévő kódolót, ha nem, kézzel be lehet állítani az elérési útvonalat. Lássuk először a Tmpegenc beállításait. A *Rate Control Mode* a bitrátakezelést határozza meg. A legpazarlóbb a CBR (Constant Bitrate) vagyis az állandó értékű bitráta.

Ennél már némileg jobb a *CQ* (Constant Quality), amely már változó bitrátával dolgozik, ennek értékét magunknak kell beállítani. A *CQ_VBR* ugyanezt automatikusan igyekszik elvégezni, a legcélravezetőbb azonban a *2pass variable bitrate* opció kiválasztása. Ekkor két menetben történik a tömörítés, első menetben a Tmpegenc végigvizsgálja a filmet, statisztikát készít róla, és ennek felhasználásával határozza meg a második menetben pillanatról pillanatra az aktuális bitrátát. Bár ez a leghosszabb ideig tartó módszer, ez produkálja a legjobb minőséget is.

Szintén a minőségre – és ezzel fordítottan arányosan a kódolás idejére – hat a *Motion search precision* beállítás.

A *Highest quality* a legjobb minőséget, a *Lowest quality* a leggyorsabb működést eredményezi. Érdemes azzal kísérletezni, hogy megéri-e a legjobb minőségi beállítással terhelni a gépet, a tapasztalat azt mutatja, hogy nem. A *field order* mezőben a váltott soros nyersanyag félképeinek sorrendjét kell beállítani, ezt hagyjuk automatán.

A *Cinema Craft Encoder* beállításai hasonlók. Többmenetes VBR kódolásnál kiválasztható a menetek száma, 4-nél többet nem érdemes erre áldozni, ettől felfelé már nem lesz jobb a minőség. Az *Image Qual. Priority* mezőben azt lehet beállítani, hogy a kép összetett részeire hány bit legyen lefoglalva. Ennek értéke 1 és 100 között változtatható, a kisebb érték azt jelenti, hogy több bit lesz lefoglalva a komplex részekhez. Ha azt vesszük észre, hogy a kép azon részei, amelyeken minimális akció zajlik, jobb is lehetne, emelni kell a beállított értéket.

A *Frameserver* oldalon a legfontosabb állítási lehetőség a képméret. Ez lehet SVCD (480x576), DVD (720x576), VCD (352x288), CVD (352x576). Ezenfelül az átméretezéshez használt algoritmust lehet kiválasztani, valamint paraméterezni, ha nem felelnek meg az előre beállított értékek. Az Avisynth komponenseinek elérési útvonalát lehet itt módosítani, de jobb ezeket békén hagyni.

Az *Audio* oldalon a hangsáv(ok) paramétereit lehet beállítani. A *Priority* mezőknek DVD-konvertáláskor van szerepe, most nem foglalkozunk vele. Érdemes kipipálni az *Autodetect Azid gain* jelölőnégyzetet, ami azt eredményezi, hogy a hangsáv tömörítése két menetben fog történni. Az elsőben a program elemzi a hangerőt, a másodikban pedig, a tényleges kódolásnál a torzítás nélkül lehetséges legnagyobb erősítési szintet állítja be.

Az *Output mode*-ot célszerű *Joint Stereo*-ra állítani, főleg akkor, ha monó a felvétel.

Az *Audio Bitrate* mező értékét is eszerint kell beállítani. Sztereó nyersanyag esetén legalább 192 kbit/s-ot állítsunk be, monó esetén viszont elég a 128 kbit/s is, a *Joint Stereo* beállítás miatt úgyis gyakorlatilag egy csatornára jut a teljes sávszélesség. Ne feledkezzünk meg róla, hogy itt MPEG-1 Layer II tömörítésről van szó, az MP3-mal megegyező hangminőséghez itt nagyobb bitráta kell!

A *CD Image* oldalon lehet címet és címkét adni a CD-nek, valamint beállítható egy címkép, egy CD-cserére felszólító kép, valamint egy zárókép. Ha ismerjük konvertálandó filmünk eredeti címét, akkor a *Movie info* gombra kattintva rákereshetünk a filmre az IMDB-n (Internet Movie Database). Ha szerencsénk van, akkor találunk róla bejegyzést, sőt még borítóképet is, amiből automatikusan címkép lesz. Kiválasztható, hogy mely program készítse el a végleges lemezképet. Érdemes az alapértelmezett VCDXBuildet meghagyni, tapasztalataim szerint a VCDImager által készített lemezzel vannak kompatibilitási problémák..

A PBC type (Play Back Control) mezőben a fejezetek kezelését lehet szabályozni. A PBC Use Selections beállítást választva nem lehet az előre-hátra léptető gombokkal keresgélni a fejezetek között, ehelyett a kívánt fejezet számát kell beütni a távszabályzón. A PBC Use Playlist igyekszik ennek ellenkezőjét csinálni, vagyis hogy

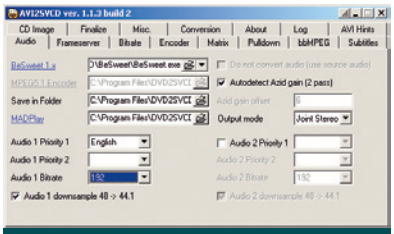

A hang sem mellékes

lehessen a léptetőgombokkal fejezetet váltani. Azt, hogy az otthoni lejátszó melyik beállítással hajlandó működni, sajnos ki kell tapasztalni. Végszükség esetén teljesen ki lehet kapcsolni ezt a funkciót (No PBC), ekkor persze le kell mondanunk a fejezetekről, a cím- és a többi képről. A *Fixed chapters* mezőben az egyes fejezetek hosszát lehet másodperc pontossággal beállítani.

Mindösszesen ennyi, amit AVI-kódoláshoz ismerni kell. Nincs más hátra, mint a *Conversion* oldalon a *Go!* gomb megnyomása, hogy a program néhány óra (ez lehet akár egy nap is, a gép erejétől függően!) leforgása alatt elkészítse a lemezképeket.

A lemezképet bármilyen CD-író programmal fel lehet írni, amely kezeli a BIN/CUE formátumot. CD-írás előtt ki is lehet próbálni a Daemon Tools nevű CD-emulátorral, de azt nem szabad elfelejteni, hogy a PC-s DVD-lejátszók az SVCD semmilyen extra tulajdonságát nem tudják kezelni, sem a második hangsávot, sem a feliratot. Amíg kitapasztaljuk a használható paramétereket, érdemes két 80 perces újraírható CD-t beszerezni, és ezeken kísérletezni.

Behatolás kizárva, bezárva!

Még nagyon friss a Windows Server 2003, a szerencsésebbek már mindenféle (120 napos próba, Volume Licence stb.) változatok birtokában vannak, telepítgetnek is szorgosan – majd csodálkoznak, hogy nem működik rajta szinte semmi. Vajon miért? Mert secure by default!

Fóti Marcell (marcellf@netacademia.net)

Miután rendesen végignyomkodtam a Windows Server 2003 telepítőjét (Next Generation – akik a *Next* gombot nyomogatják), újraindítottam a gépet, és megpróbáltam beléptetni a vállalati tartományba. Nem sikerült.

Néhány gyors mozdulattal ellenőriztem az IP-cím-beállításokat, és mindent rendben lévőnek találtam.

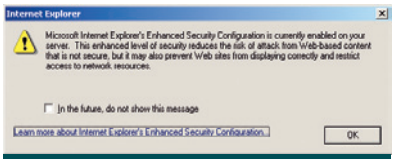

1. A gépen engedélyezve van az IE Enhanced Security Configuration. Akarom tudni a részleteket?

A szokásos reflexszel megpróbáltam UNC-névvel (\\galagonya \viragzik) rácsatlakozni a céges kiszolgálónkra, hogy onnan Network Monitort telepítsek. Ez sem sikerült, mégpedig azért nem, „mert nincs szolgáltató, amely válaszolhatna a kérésre”!

A következő lépés a support.microsoft.com szokott lenni, így elindítottam az Internet Explorert. Érdekes látvány fogadott, az Internet Explorer elindult ugyan, de mindjárt használhatatlanná tette önmagát a modális (mellé-hiába-kattinthatsz) ablakkal *(1. kép)*.

A felkínált „továbbtanulási” lehetőséggel élve elolvastam a mellékelt dokumentációt. Több mint érdekes! A változások lényege az, hogy

- alapértelmezésben az összes hálózati kapcsolat az Internet zónába tartozik;
- az internet zóna biztonságát jelentősen megerősítve semmilyen autentikációs adat nem megy ki a gépből automatikusan. Windowsos megosztásokra (UNC) sem!

A szöveg elolvasása nélkül én bizony álmomban sem gondoltam volna, hogy az Internet Explorer biztonsági beállításai a windowsos file-megosztások elérésére is hatással vannak. Pedig ez a helyzet!

Nézzünk meg két érdekes alapértelmezett beállítást a több tucatból, mert ezek a példák rávilágítanak arra, hogy a maradék negyvennyolc és fél további beállítás is valószínűleg váratlanul fog érni minket.

A bal oldali azt mutatja, hogy a helyi gyorsítótárunknak befellegzett. Alapértelmezés szerint a Temporary Internet Files mappa kiürül, amikor bezárjuk a böngészőt! Ez azt jelenti, hogy vége a sütikorszaknak? Vége annak, hogy egy webhely illedelmesen, nevemen szólít, amikor visszatérek hozzá? Szerencsére nem, hisz a sütik picit máshol tárolódnak. De eljön majd az az idő is...

3. A weblap tartalmát megette az IE Enhanced Security Configuration

A Microsoft valószínűleg sejti már ezt, nem véletlen, hogy ASP.NET-ben cookie-mentes állapotátviteli lehetőség is van.

A jobb oldali pedig egy valódi forradalmi újdonságot mutat: végre meg merték tenni, hogy az internet zóna biztonsága magas (High) legyen! Itt ülök a Windows XP-m előtt (amelyen – rendes józerként – sosem piszkáltam a biztonsági beállításokat) és csodálkozva nézem, hogy alapértelmezésben az egész internet csak közepes (Medium) biztonságot érdemelt! Ennek is vége.

2. Az elérni kívánt hálózati helyeket felvesszük a Local Intranet zónába

Most először merték kimondani (és beállítani), hogy az ismeretlenbe ne küldjön az IE semmiféle nevet és jelszót a tudtom nélkül!

A dolog hátulütője, hogy így semmi nem működik. File-okat és nyomtatókat nem lehet elérni, tartományhoz nem lehet csatlakozni...

Kiútkeresés

Sok kiút van, ezek közül azokat vizsgáljuk meg, amelyek nem űznek csúfot a Tervezők akaratából (vagyis például nem foglalkozom azzal a lehetőséggel, hogy az internet zónát hogyan lehet alacsony (Low) biztonságú fokozatba taszítani).

A dokumentáció szerint az a helyes eljárás, ha az elérni kívánt szolgáltatásokat felvesszük a megfelelő zónákba.

Tehát a helyi erőforrások elérése érdekében a helyi hálózatot vagy annak egyes gépeit felvesszük a Local Intranet zónába *(2. kép)*.

Az UNC útvonal megadása után egyébként egy „file://” URL kerül be a listába. Ezek után a file-megosztás elérése zökkenőmentes – arra az egy gépre, amit felvettem a listába. (Érdemesebb egész DNS-tartományokat

A NetAcademia e témához kapcsolódó tanfolyama

- Windows 2003 Expert Workshop

➪ www.netacademia.net

felvenni, mert így egyszerre egy sereg gép bekerül a Local Intranetbe.)

Ez a megoldás kielégítőnek tűnik, következzen tehát a második „rituálé”, a leveleim elolvasása OWA (Outlook Web Access) segítségével. Bepötyögöm a szokásos //galagonya/exchange URL-t, és ezt kapom jutalmul: *(3. kép).*

Az üzenet értelme röviden az, hogy a weblap által nyújtott tartalom olyan elemeket (OWA esetén JScript, de lehetne ActiveX komponens is) tartalmaz, amelyek a jelenlegi biztonsági beállítások szerint károsnak minősülnek, így – biztos, ami biztos – az egész lapot elveszi tőlem. Viszont kaptam egy „Add” nyomógombot, hogy ha megbízom a webhelyben, hozzáadhassam a Trusted Sites zónához.

Ami azért furcsa, mert az imént vettem fel ugyanezt a gépet a Local Intranet zónába. Igen ám, de először is „file://” URL-lel (ez meg itt „http://”), másodszor pedig nem a webhelyek (sites) közé, pedig az OWA az egy website.

Nem sokat teketóriáztam, felvettem még egyszer ugyanazt a gépet. Eközben vettem észre, hogy a windowsupdate.microsoft.com gyárilag bent van a megbízható webhelyek listájában! Így ha a terméket aktivizálni nem is, de patcheket letölteni alapból lehet;). Hopp, az oca.microsoft.com is bent van (OCA = Online Crashdump Analysis)! Kék halál dumpfile-okat is felküldhetünk!

A Local Intranet és a Trusted Sites közötti megannyi apró beállítási eltérést a legelső figyelmeztető ablakból nyíló HTML oldalon olvashatjuk el részletesen.

Kompatibilitás, a biztonság halála

Ha valaki olyan környezetben dolgozik, ahol még mindig vannak Windows 95-ök és hasonló őslények, sajnos a zónákba pakolással sem fog eredményt elérni, mert (a dokumentumból ki nem derülő változtatás miatt) az IE Enhanced Security nem kompatibilis, csak az NT4 SP3-nál ifjabb rendszerekkel.

Az együttélés kivitelezésére létezik még egy drasztikus módszer, ez pedig az IE Enhanced Security eltávolítása a rendszerből. Ezt a Windows-komponensek szokásos telepítési helyén, az *Add/Remove programs*ban tehetjük meg. Érdemes megfigyelni, hogy külön eltávolítható a sima felhasználók és a rendszergazdák számára. Ez némi átgondoltságra utal, mi is legyünk megfontoltak, és – ha valóban nincs más módszer – csak a felhasználóknál lazítsunk a hurok szorításán. Az Administrator csak hadd szenvedjen!

A szerző a NetAcademia vezető oktatója. MCSE, MCT, MCDBA

X-akták, harmadszor is

Még a Windows XP megjelenése előtt fedeztem fel egy ügyes kis rendszerbuheráló programot, az Xteq System X-Setupot, amely a Windows-babráló segédprogramok királyának számít.

Eke Zoltán (ekezol@msn.com)

Amikor először találkoztam az X-Setupppal, a 6.1-es verziónál tartott (➪ X-akták – CHIP, 2001/10/118; Mélymerülés – CHIP, 2001/11/101). A fejlesztés azóta sem állt le, bár az Xteq programozói ritkán, csak nagyobb módosítások esetén adnak új verziószámot a terméknek: például másfél év alatt léptek 6.1-ről 6.3-ra.

A piacon százával találunk jó tweaker programokat, közülük sok ingyen elérhető, ám kétségtelen, hogy az X-Setup a legjobb. És a legegyszerűbb is, hiszen képtelenség az X-Setup kezelőfelületénél puritánabbat találni.

Moduláris felépítésű, a PhotoShop szűrőihez hasonlóan itt is a bedolgozó (plug-in) szoftverek végzik az érdemi munkát. Frissítésük, bővítésük könnyen intézhető, a cég webhelyéről számos almodult tölthetünk le, de megtaláljuk ott a teljes Xteq X-Setup SDK-t is, amellyel magunk készíthetünk plug-ineket, varázslókat.

Igen, varázslókat. Bátortalanabb és kevésbé járatos felhasználók indíthatják az X-Setup 6.3-at varázslóként is. Ekkor tömérdek fontos beállítás marad ki a listából, de így annak az esélye is kisebb, hogy ügyeskedéseinkkel elrontsuk a rendszert.

Az X-Setup a Windows lelkivilágának legbensőbb zugaira is képes hatni, bármely óvatlan mozdulat katasztrófához vezet. A program szerencsére figyelmeztet minket, ha érzékeny területre tévedünk – üzenetet küld és megjeleníti a piros fogaskereket.

A kiszemelt kapcsoló vagy mező beállítása után az [F9] billentyűvel érvényesíthetjük döntésünket. Ekkor a program az ablak jobb alsó sarkában kijelzi, hogy mit kell tennünk a véglegesítéshez: egyszerűen csak ki kell jelentkeznünk, vagy újra kell indítanunk a gépet.

Info

- ➪ www.xteq.com
- ➪ Az alapprogram megtalálható CD-nken: \segedlet\xq-xsetup.zip
- ➪ Kiegészítő plug-ineket lelhetünk a www.xteq.com/products/xset/plugs/index.html weblapon

Minden paraméterről rövid leírást kapunk, így nem kell találomra nyomogatnunk a kapcsolókat, elkerülhetjük a káoszt. Egyes helyeken valóságos regénnyel fogunk találkozni, ami részletesen leírja az adott kapcsoló vagy mező szerepét, és figyelmeztet arra is, hogy mit szúrhatunk el. A súgó kimerítő és alapos, de angoltudás nélkül nem boldogulunk vele. (Sajnos máig nem készült honosított változat az X-Setuphoz.)

Most nem veszem sorra a program által felkínált összes beállítási csoportot (2001-ben már megtettem), csak néhány Windows XP-vel kapcsolatos érdekességre hívom fel olvasóink figyelmét.

Beállítások

A program első beállítási csoportjából két apróságot ragadnék ki. Ha Windows XP (és Windows 2000) alatt helyi hálózatban akarjuk elérni más gépek megosztott mappáit, az operációs rendszer – rejtélyes módon – a mappák mellett a gép nyomtatóját és ütemezett feladatait is keresni kezdi. Az utóbbi eset a kellemetlenebb, mert a helyi hálózatot nagyjából annyi idő alatt fésüli át a rendszer, mintha egy távoli FTP-szervert böngésznénk.

Gépünk felesleges kíváncsiskodását kiiktathatjuk az *Intéző*ből. Az *Apperance* → *Explorer* → *Settings* → *Remote Computer Special Folders* panel *Show Scheduled Tasks when viewing Network Computers* pontja elől vegyük ki az alapbeállításban ott álló pipát. A nyomtató keresését hagyhatjuk, nem befolyásolja a hálózati böngészés sebességét.

A Windows XP-ben minden mappa testre szabható, megjelenítésüket kérhetjük ikon, lista, mozaik, filmszalag formában vagy részletek, miniatűrök alakjában.

A miniatűrök megjelenítését olyan mappákra érdemes érvényesíteni, amelyekben képeket tárolunk, ilyenkor ugyanis a rendszer a mappában található összes képről elkészíti a bélyegméretű előnézeti képet. Így a mappába belekukkantva azonnal megtalálhatjuk a keresett fotót, rajzot.

Az előnézeti képecskék méretét változtathatjuk az *Apperance* → *Explorer* → *Settings* → *Thumbnails Options* panelben. A *Size* mezőben adhatjuk meg a képecske méretét képpontokban kifejezve (az alapbeállítás a 96 pixel), a *Quality* pedig a kép minőségét szabályozza. A méretet ne állítsuk 150-160 pixelnél nagyobbra, a felbontást pedig hagyjuk 90%-on, növelésével ugyanis jelentősen lelassulhat a bélyegképek kezelése.

A miniatűröket a képekkel együtt tárolja a rendszer, egy rejtett thumbs.db rendszerfile-ban.

A Windows XP *Start* menüje eleve testre szabható a *Start* → *Tulajdonságok* lapon, de az X-Setup ebben is újat hoz. A panel elérhető az *Apperance* → *Start Menu* → *Windows XP* menüben.

Az itt fellelhető három alcsoportból az elsőben *(Classic Start Menu* → *New Start Menu)* engedélyezhetjük, hogy a felhasználó választhasson a Windows 9x és 2000 stílusa, illetve a Windows XP-s *Start* menü között.

Ha ezt eldöntöttük, következhet a részletes beállítás, mindkét stílusnál külön-külön (a *Classic Start Menu*, illetve a *New Start Menu* csoportban). Kiválaszthatjuk, hogy milyen elemek jelenjenek meg a *Start*ban (*Futtatás*, *Keresés* stb.), és beállíthatjuk, hogy az *All users* alá bevitt menüpontok megjelenjenek-e. A Windows XP stílusát követő *Start* menü jobb és bal oldala külön szabályozható.

Érdekes, hogy a jobb oldali, *Futtatás* menüpont alatt húzódó üres helyre saját menüpontot vihetünk fel. Ez lehet egy konkrét program indítását vezérlő bejegyzés, vagy akár egy webhely címe.

Internet

A felhasználók általában az Outlook Expresst használják levelezőprogram gyanánt. Így van ez a munkahelyeken is, jócskán megkeserítve ezzel a rendszergazda életét.

Ha már nem változtathatunk a bevett szokáson, legalább tegyünk valamit a biztonság érdekében. Az X-Setup *Internet* → *Outlook Express* → *System* → *Advanced Options* panelje rejti a hatékony *Enable EXE attachments* kapcsolót, amely alapbeállításban be van kapcsolva. Ha kivesszük előle a pipát és

megnyomjuk az *Apply Changes* gombot, egyszerű felhasználók többé nem férnek majd hozzá a levelekhez csatolt EXE file-okhoz.

Ha némileg hozzáértő személy kezeli a gépet, amelyen van online frissülő víruskereső (például a Norton AntiVirus vagy a lemezmellékletünkön is található Kaspersky Lite), erre a korlátozásra nincs szükség.

Biztonságba helyezett levelek. Rendszer-újratelepítésekor felmerülhet annak igénye, hogy a régi levelek, címek ne vesszenek el. Ez sokszor csak akkor jut eszünkbe, ha már formáztuk az adott partíciót.

Használjuk az Eudora vagy a The Bat programot, mert ezek abba a mappába rakják a levelesládákat, amelyben maguk is tartózkodnak, így a levelek mentése gyorsan megy.

Ha az Outlook Express a kedvenc elektronikus levelezőnk, akkor nehezebb a dolgunk. Először tegyük biztonságos helyre a leveleket tartalmazó file-okat. Egy operációs rendszertől különálló partícióban hozzunk létre mappát a leveleknek (például D:\Outlook Express\messages) és a címjegyzéknek (D:\Outlook Express\address book).

Ezután keressük meg a levelek file-jait. A rejtett lelőhely elérési útvonala ehhez hasonló lesz: *C:\Documents and Settings\[felhasználói név]\Local Settings\Application Data\Identities\{F8EF2280-949E-47D3-ACFA-A056AA70B89C}\Microsoft\Outlook Express*. Innen az összes DBX file-t másoljuk a korábban létrehozott mappába.

A címjegyzék következik. Ezt vélhetően a C:\Documents and Settings\[felhasználói név]\Application Data\Microsoft\Address Book mappában találjuk meg. Az itt lévő mindkét file-t másoljuk át a biztonságos D:\Outlook Express\address book könyvtárba.

Már csak rá kell vennünk az újratelepített Outlook Expresst az új tárolóhely használatára. Ehhez nyissuk meg az X-Setup *Internet → Outlook Express → Data Storage* ablakát, majd végezzük el a mappák azonosítását az *Address Book* és *Messages Path* mezőkben.

Természetesen a módosításokat csak akkor végezhetjük el, ha a levelezőprogram nem fut.

A Media Player beállításai. Az *Internet* alcsoportban található a *Windows Media Player* beállításait mutató panel is. Beállíthatjuk, hogy a gép magától töltsön le megfelelő kodeket, a felhasználókat pedig neten keresztül azonosítsa.

A *DVD funkcionality* kapcsolót akkor érdemes használni, ha számítógépünkben van DVD-meghajtó, és telepítettünk hozzá szoftveres lejátszót (WinDVD-t, PowerDVD-t) is. Ekkor engedélyezhetjük a Media Playernek, hogy DVD-t is kezelhessen.

A Windows Media Player 8-at (a Windows XP alapbeállítás szerinti médialejátszóját) rávehetjük MP3 file-ok tömörítésére. Az *MP3 Encoding* plug-in indításával nemcsak engedélyezhetjük a tömörítést, hanem pontosan beállíthatjuk a tömörítési típusokhoz rendelt bitrátát is! Az elfogadott értékek a Low, Medium, MediumHigh és High tömörítési típusokhoz: 32, 40, 48, 56, 64, 80, 96, 112, 128, 160, 192, 224, 256 vagy 320 kbit/s.

Network

A Windows XP egyik újítása az automatikus időszinkronizálás. Számítógépünk hetente egyszer, élő netkapcsolaton keresztül egy atomórához igazítja saját óráját. Alapbeállítás szerint a time.windows.com és a time.nist.gov címen található szervert tudja elérni.

Más tweaker programokhoz hasonlóan itt is megjelölhetünk további szervereket, de a szinkronizálás gyakoriságát – eddigi tapasztalataim szerint – csak az X-Setupban módosíthatjuk, mégpedig a *Network → Network Time Protocol → NTP Update Interval* menüpontban.

Telepítése után a Windows XP hétnaponta (pontosan 10 070 percenként) végez időszinkronizálást, viszont akár napi, 1440 percenként történő frissítésre is ösztönözhetjük.

A Windows XP biztonságát csökkenti az *Universal Plug&Play* szolgáltatás. A kiiktatására szolgáló két kapcsolót megtaláljuk a *Network → Security → Universal Plug&Play → Universal Plug&Play Services* panelen. Plug and play eszközökhöz használjuk inkább a hozzájuk tartozó csomagot.

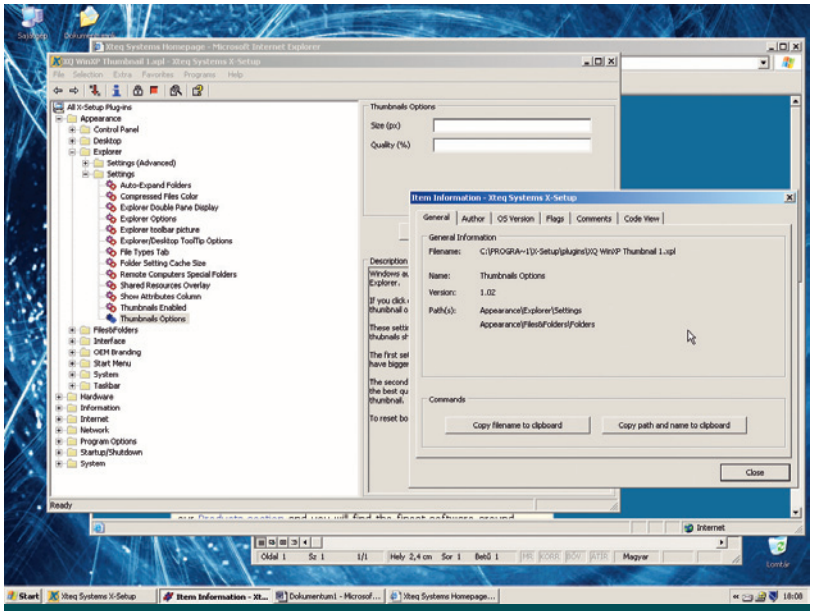

Az egyszerű külső okos szoftvert takar

Kell egy menü!

Elérkeztünk Flash sorozatunk utolsó részéhez, amelyben befejezzük az előző alkalommal megkezdett menürendszer felépítését.

Sümegi András

Legutóbb elkészítettük a nyelvválasztást és a felhasználó által futtatott Flash-lejátszó detektálását szolgáló kis mozit. Erre kattintva jut a felhasználó a főoldalra, ami egyelőre csak egy 740x400 képpontos üres mozi az index.fla file-ban. Most ezzel folytassuk a munkát!

A betöltő

A Flash oldalak fejlesztése során gondolnunk kell azokra a felhasználókra is, akik nem 100 Mbit/s-os sebességű hálózaton, hanem 30-50 kbit/s-os telefonvonalon érik el az internetet.

A főmozi letöltése hosszabb időt vehet igénybe, folyamatáról illik tájékoztatni a felhasználót. Erre szolgál a preloader, vagyis betöltő. Az index.fla-ban hozzunk létre három réteget „Felirat", „Számláló" és „Script" néven. A Feliratra helyezzünk egy rövid szöveget, például: „Letöltés...". A Számláló rétegre készítsünk új filmklipet – *Insert → New Symbol* – „Számláló" néven. Ez majd a letöltés előrehaladását jelzi. A klip lehet a szokásos, mászó csík, de bármi más is – ami fontos: egyszerű, gyorsan letölthető legyen. Én egy korábbi példa, a befutószámláló kissé továbbfejlesztett változatát használtam. Ezt – alkatrészeivel együtt – az áttekinthetőség végett külön mappába raktam a Libraryn belül. Az eddig elkészült művet index_00.fla néven mentettem el, olvasóink CD-mellékletünkön találják meg. Ha elindítjuk, szépen számol visszafelé a maga akkurátus tempójában.

Ahhoz, hogy a klip a letöltés mértékét mutassa, programoznunk kell egy kicsit.

info

➪ Mintaprogramjaink CD-mellékletünk \CIKKEK\FLASH mappájában találhatók.

A *Properties* panelen írjuk be a klip Instance name-jeként: „Counter". Ez lesz a példány egyedi neve, ezzel hivatkozunk rá a programkódban. Egészítsük ki a mozit a Felirat és a Számláló rétegeken 5 kockányira. A Script rétegen jelöljük ki az első kockát, és helyezzük el benne a következő programsorokat:

```
letoltottresz =
_root.getBytesLoaded()/_root.getBytesTotal();
if (letoltottresz == 1) {
        gotoAndPlay("MainScene", 1);
} else {

Counter.gotoAndStop(Math.round(letoltottresz*108));
}
```

Ez a programrész számítja ki, mekkora része töltődött le a mozinak. Ha az egész letöltődött, akkor továbblép a következő – egyelőre még nem létező, „MainScene" nevű – jelenetre; ha még nincs meg minden, beállítja a számlálót. A 108 onnan ered, hogy az általam használt számláló teljes hossza ekkora. A Script réteg ötödik kockájába tegyünk egy üres kulcskockát az *Insert → Blank Keyframe* menüpontban. Ebbe egy *gotoAndPlay(1);* utasítást helyezzünk, ami visszaküldi a mozit az első kockára.

Már csak a „MainScene" jelenet hiányzik, amivel a történet folytatódik, ha a betöltő úgy találta, kész a letöltés. Az új jelenetet az *Insert → Scene* menüpontban hozzuk létre. A *Scene* panelen a „Scene 1"-et nevezzük át „Preloader"-nek, a „Scene 2"-t „MainScene"-nek (a sorrendre ügyeljünk, mert a jelenetek úgy követik egymást, ahogy a *Scene* panelen elhelyezkednek egymás alatt). Ha mindent jól végeztünk, akkor az eredmény az index_01.fla file-hoz hasonló. Indítsuk el! Valószínűleg nem látunk semmit, de így van rendjén, hiszen a főmozi még üres, és az egész villámgyorsan betöltődik a helyi merevlemezről.

A „MainScene" jelenet kezdődhet például szellemes animációval, ami felépíti az oldalt, kirakja a grafikai elemeket, a menüt. Ezzel most nem foglalkozunk részletesen, ki-ki járjon el saját ízlése szerint. Egy lehetséges, végtelenül egyszerű megoldást tartalmaz az index_02.fla file.

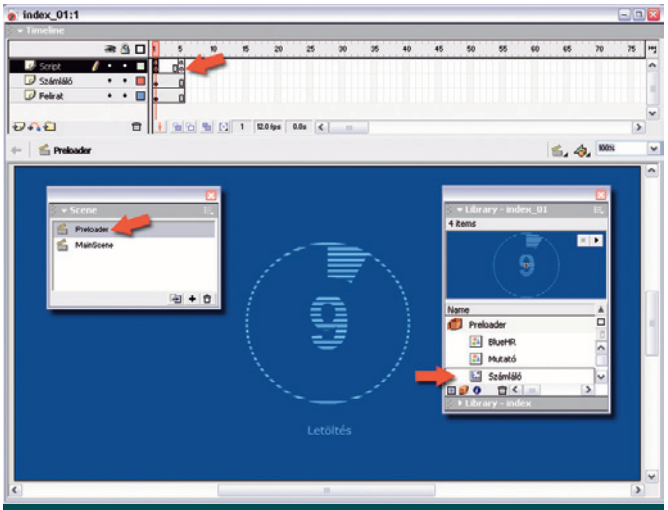

Elkészült a betöltő. Az első kockában megvizsgálja a letöltés állapotát, beállítja a Számlálót. Vár ötkockányit, majd kezdi újra. Ha kész a letöltés, akkor a következő jelenetben folytatódik a történet

Beragadó gomb

Legfontosabb feladatunk a navigáció kialakítása. Nagy segítségünkre lesz a szerkezeti vázlat, amit már múlt alkalommal elkészítettük. Ebből kiolvasható, hogy esetünkben öt fő menüpontra és ezeken belül változó számú almenüre lesz szükség. A menüpontokhoz olyan gomb kell, ami benyomva marad, ha rákattintunk. A Flash gombjai nem ilyenek, visszaugranak, ha elengedjük az egér gombját. Trükkhöz kell folyamodnunk.

Hozzunk létre egy új szimbólumot, de ne gombot, hanem movie clipet. Az első réteget nevezzük el „Gombképnek", és hozzunk létre rajta három kulcskockát. Ezekbe rajzoljuk meg a gomb egyes állapotait: felengedett, egérkurzor van felette, lenyomott. Egy újabb rétegre készítsünk közönséges gombszimbólumot.

Ez a gomb láthatatlan lesz, amit úgy érünk el, hogy egyetlen kockájába sem rakunk semmit, csak a „Hit" nevűbe egy

téglalapot, ami az érzékeny terület határait jelöli ki. A láthatatlan gomb csak a movie clip _up és _over állapotában szerepeljen.

Készíteni kell még egy-egy réteget az ActionScriptnek és a címkéknek. Az első kockában egy *stop()* utasítással állítsuk meg a klipet – ellenkező esetben a gomb folyamatosan villog. A címkék rétegén nevezzük el a kockákat rendre _up-nak, _over-nek, illetve _down-nak.

A gombnak lesz felirata, ennek is külön réteget készítünk. A szövegmező típusát a *Properties* panelen állítsuk át Dynamic Textre, és a *Var:* mezőbe írjuk be: *_caption*. Ez azt jelenti, hogy a program futása közben a _caption változó szabja meg, mi jelenjék meg a gombon. A Selectable opciót kapcsoljuk ki, különben a gomb szövege az egérrel kijelölhető lesz.

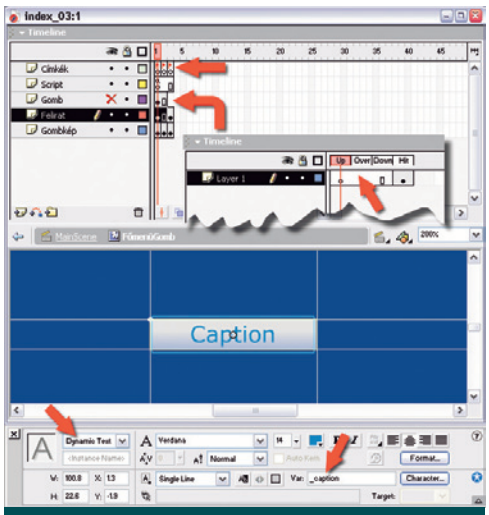

Ez a movie clip lesz a menü egy gombja. Különlegessége: amikor lenyomják, úgy is marad. A piros nyilak azokra a paraméterekre mutatnak, amelyeket be kell állítani a gomb működéséhez

Válasszuk ki a láthatatlan gombot és rendeljük hozzá a következő programsorokat:

```
on (rollOver) {
        gotoAndStop("_over");
}
on (release) {
        gotoAndStop("_down");
}
on (rollOut, dragOut) {
        gotoAndStop("_up");
}
```

Ha a felhasználók az egérkurzort a gomb fölé csúsztatják (rollOver), lenyomják és felengedik (release) a gombot, illetve elviszik onnan az egérkurzort (rollOut vagy dragOut), akkor e programsorok a megfelelő címkéhez küldik a klipet. A működő gombot az index_03.fla fileban próbálhatják ki olvasóink.

Okos menü

A menü kicsit bonyolultabb, mint az előbbiek, ezért nézzük most az index_04.fla file-t!

A „Főmenü" filmklipbe helyeztem el az előbb elkészített gombot, az itemBase nevet adtam neki. Ez lesz minden gombok őse, a többi menüpontot belőle készíti el a „Főmenü" első kockájában elhelyezett program a *duplicateMovieClip()* művelettel, a mozi futása közben.

Ezek a gombok automatikusan a menuItem_0, menuItem_1 stb. neveket kapják. Van egy submenu nevű belső változójuk is, ami a menüpontok keletkezésekor kap értéket. Ebből derül ki, melyik almenüt kell aktiválnia a gombnak. A gomb Script rétegének utolsó kockájában találjuk azt a két programsort, ami az almenüket tartalmazó subMenu klipet vezérli. Az almenü ugyanazt a technikát használja, mint a főmenü, az egyetlen különbség: a menügombokat nem egy *for* ciklus, hanem egy több képkockából álló műveletsor építi fel lépésenként, illetve bontja le, ha szükséges. A főmozi első kockájába kerültek azok a tömbök, melyek a menük elemeit tartalmazzák. A *loadVariables()* függvénnyel külső szövegfile-ból is beolvashatjuk ezeket az adatokat, így később a menü módosításához nem kellene belenyúlni a Flashbe.

Felvágjuk a mozit

Mai viszonyok mellett a 400-600 Kbyte-os SWF file-ok még éppen elviselhető méretűek letöltésnél. A teljes webhely mérete várhatóan több tíz megabyte lesz, ezt szét kell darabolni.

A Flash mozi nemcsak jelenetekre és klipekre tagolható, hanem szintekre (level) is. A legalsó szint a _level0. Ez jelenik meg leghátul, ez tartalmazza az elsőnek betöltött főmozit. A következő szintekre a *loadMovieNum()* utasítással lehet betölteni egy-egy SWF file-t. Például a *loadMovieNum(filmek/bicycle.swf, 2)* a filmek mappából a bicycle.swf file-t fogja betölteni a _level2-re. Ha a betöltött mozi kisebb, mint a _level0-n lévő, akkor a lejátszó a mozit a bal felső sarokba helyezi, ha nagyobb, akkor levágja a jobb oldalon, illetve alul. Ha egy szint nem üres, akkor az ott lévő mozi felülíródik, összes változója, függvénye, filmklipje elvész.

A _level0-ra való betöltésnél maga a főmozi íródik felül, sőt a felsőbb szinteken lévő filmek is törlődnek. A betöltött mozi felveszi az eredeti méretét, háttérszínét és lejátszási sebességét. E tulajdonságokat az első mozi szabja meg, nem lehet őket megváltoztatni.

Az SWF mozifile-okat filmklipekbe is betölthetjük. Erre való a *loadMovie()* utasítás, ami ugyanúgy működik, mint a *loadMovieNum()*, csak nem a réteg számát, hanem a klippéldány nevét (instance name) kell megadni paraméterként. A tartalom megjelenítésének helyére teszünk egy filmklipet, amiben csak egy 625x310 képpontos téglalap van. A példányt Contentnek nevezzük. Az almenü gombjaihoz rendelt *loadMovie()* utasítások ennek a helyére töltik be az oldalakat. Az SWF file-ok nevét a menüpontokhoz hasonlóan egy-egy tömbből olvassuk ki.

Kicsit bonyolítja a dolgot, hogy az almenü gombjai azt is figyelik, sikerült-e a betöltés. Ha a file nem elérhető, vagy 30 másodperc alatt nem töltődik le, a gomb visszatér felengedett állapotba, miközben megjelenik egy hibaüzenet. A hibaüzenetet külön klip szolgáltatja.

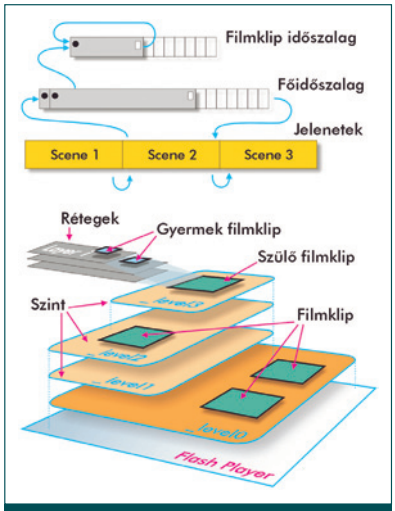

A Flash mozi időben több jelenetre bontható. Minden jelenetben van egy főidőszalag, a jelenetben szereplő klipeknek pedig saját időszalagja van (fent). A film térben egymás felett elhelyezkedő szintekre, ezen belül rétegekre bontható (lent). A szereplők az egyes szinteken a főidőszalag vagy az egyik klip rétegein helyezkednek el

A kész menürendszer az index.fla fileban található. Bár ez még nem teljes értékű, arra alkalmas, hogy megértsük a Flash-fejlesztés filozófiáját, a vele szerzett tapasztalatokat ki-ki saját webhelyének elkészítésénél kamatoztathatja.

●

Ennyi fért Flash sorozatunkba. A Flash összes lehetőségét, a fejlesztés során adódó sokféle feladat megoldását nem tudtuk bemutatni – ehhez még egy 2-3000 oldalas könyv is kevés volna. Csupán felvillantottunk néhány lehetőséget, de reméljük, sokak érdeklődését sikerült felkelteni e gyors, hatékony, rendkívül rugalmas webtartalom- és multimédia-fejlesztőkörnyezet iránt. Jó munkát, sok sikert kívánunk!

Képkatalógus-készítő

Előző havi kis kitérőnk előtt azzal foglalkoztunk, hogyan készíthetünk képeinkből – lehetőleg minél egyszerűbben és kényelmesebben – katalógust CD-borítóinkhoz.

Weisz Tamás

Márciusi számunkban a CorelDraw 11-hez kapott makróval létrehoztuk a képek miniatűrjeit, amelyeket előbb kézzel, majd az áprilisiban egy kis program segítségével rendeztünk el a lapon. Májusban segítségül hívtuk az ACDSee-t, hogy immár a file-neveket és a képek felbontását is meg tudjuk jeleníteni, egyben rábíztuk a képek kicsinyítését és elrendezését is.

Ez azonban kevés könyvtárat és nem túl sok képet tartalmazó lemezeknél nevezhető megfelelőnek – vagy ahogy Brachfeld Siegfried mondaná: „Válámi ván, dé ném áz igázi”. Hiszen az ACDSee által létrehozott képeket is be kell töltenünk a CorelDraw-ba, hogy az oldalak szépen, rendezetten jöjjenek ki a nyomtatóból.

Egykor készítettem a CorelDraw 10-hez olyan programokat, melyek elkészítették a programhoz a hiányzó clipart könyvet. Képeinkből most egy hasonló füzetet, könyvet szeretnénk készíteni, így a legegyszerűbb, ha – a code-recycling jegyében – az immáron több mint kétéves program kissé egyszerűsített, ám továbbfejlesztett változatát használjuk erre a célra.

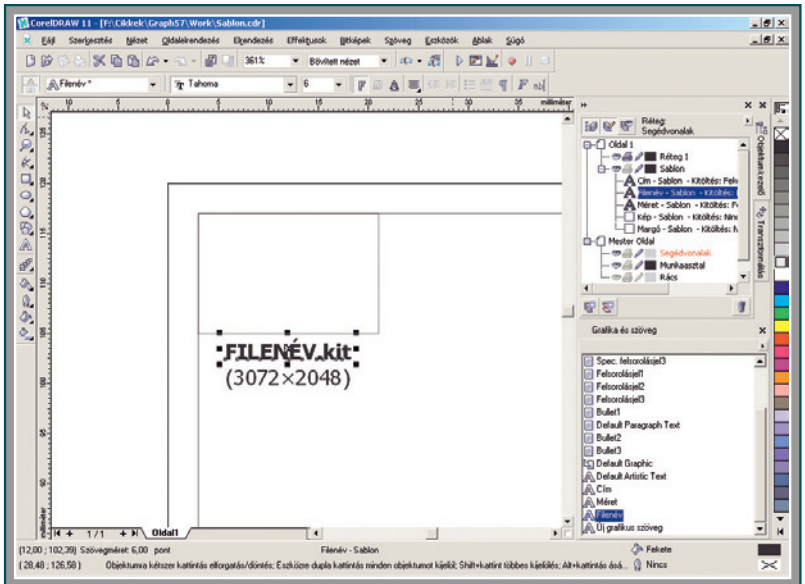

Néha nem mindegy, hogyan nevezik az objektumot

Végy két téglalapot...

Mielőtt elkezdenénk a kód írását, szokásunkhoz híven előkészítjük a terepet leendő makrónknak. Ugyan – rossz programozó módjára – „beleégethetnénk” bizonyos paramétereket programunkba, ám úgy vélem, a változatosság és a változtathatóság érdekében megéri elvégezni azt a kis többletmunkát, melynek köszönhetően a későbbiekben egyszerűen átszabhatjuk képgyűjteményeink kinézetét. Ehhez szükségünk lesz két-két gondosan elhelyezett téglalapra és grafikus szövegre, valamint három szövegstílusra.

Először döntsük el, mekkora lapra, lapokra szeretnénk dolgozni, hiszen programunk segítségével nemcsak CD-borítókat, hanem teljes képalbumokat is készíthetünk. A korábbiaktól eltérően azonban a *Beállítások* ablak (*Eszközök* → *Beállítások*, illetve *Tools* → *Options*, vagy [Ctrl J]) *Dokumentum* → *Oldal* → *Oldalelrendezés (Document* → *Page* → *Layout)* lapján Teljes oldalt (Full Page) kell megadnunk, a kilövési formát, ha szükséges, majd a nyomtatás beállítóablakában határozzuk meg.

Miután ezzel megvagyunk, nyissuk meg az Objektumkezelőt (*Ablak* → *Dokkolók* → *Objektumkezelő*, illetve *Window* → *Dockers* → *Object Manager*), és hozzunk létre egy új réteget az *Új réteg (New layer)* gombra kattintva, vagy az azonos megnevezésű parancsot választva a dokkoló menüjéből. Fontos, hogy az új rétegünket *Sablon*nak nevezzük el! Mivel hamarosan szükségünk lesz arra, hogy az Objektumkezelőben lássuk a rajzelemeket is, ellenőrizzük, hogy a dokkolóban a Rétegkezelő nézet (Layer Manager View) ki legyen kapcsolva, vagyis a dokkoló tetején lévő három gomb közül a jobb szélső „kiengedett” állapotban legyen. (Ilyenkor az oldalak, a rétegek és az objektumok fastruktúrában látszanak.) Most kezdődhet a rajzolás!

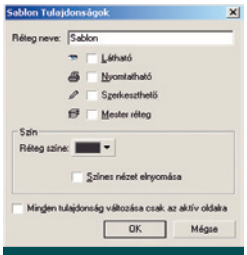

A Sablon réteget teljesen elrejtjük

Vegyük elő a Téglalap eszközt (Rectangle Tool vagy [F6]) és – miután ellenőriztük, hogy a Sablon réteg az aktív – rajzoljuk meg azt a keretet, amely a katalógus margóit fogja meghatározni, azaz amelyen programunknak belül kell maradnia. Miután létrehoztuk, megfelelő méretűre szabtuk és elhelyeztük az oldalon négyszögünket, az Objektumkezelőben kattintsunk új rajzelemünk sötétkék háttérrel kijelölt sorára, majd a nevet írjuk át Margóra. Ha valamiért a CorelDraw nem kínálná fel a kattintás után az átnevezés lehetőségét, akkor kattintsunk a téglalap sorára a jobb gombbal, majd a megjelenő menüből válasszuk ki az *Átnevezés (Rename)* műveletet.

Ugyanígy hozzunk létre egy másik téglalapot, amelyet méretezzünk akkorára, amekkora bittérképeket katalógusunkban látni szeretnénk, és ezt a négyszöget nevezzük el *Kép*nek. (A program körültekintően betartja

ezt a méretet, így mind az álló, mind a fekvő képek ezen belül maradnak.)

Mivel az ígért két téglalap már készen van, jöhetnek a szövegek. Először hozzunk létre egy grafikus szöveget (Szöveg eszköz, Text Tool vagy [F8]), amely körülbelül annyi karaktert tartalmazzon, amilyen hosszúak a fileneveink lesznek.

Válasszunk egy rokonszenves, de jól olvasható betűtípust és -stílust, akkora betűméretet, hogy a másodjára rajzolt téglalap alatt kényelmesen elférjen a szöveg, és ami nagyon fontos, állítsuk be a középre igazítást.

Végül az Objektumkezelőben ezt a grafikus szöveget nevezzük el *Filenév*nek (így, egybeírva). Készítsünk egy másik grafikus szöveget is, amelyhez válasszunk az előzőnél lehetőleg egy-két fokozattal kisebb betűméretet, szintén igazítsuk középre, és kereszteljük el *Méret*nek.

A két szöveget helyezzük el a Kép téglalap alatt úgy, ahogy majd a katalógusban is látni szeretnénk őket – felülre a Filenév szöveg kerüljön, alá a Méret. Programunk első lépésként azt fogja „megmérni”, hogy ez a két szöveg milyen távolságra van a Kép keret aljától, a file-nevet és a kép méretét ugyanígy fogja elhelyezni minden bittérkép alatt.

Nem árt ellenőrizni, hogy az így létrehozott kis csoport hányszor és hogyan fog elférni a Margó téglalap által határolt kereten belül – ennek függvényében esetleg módosítsuk a Kép téglalap vagy a szövegek méretét.

Elvileg nem szükséges mintaszövegként létrehoznunk, ám mégis azt javaslom, készítsük el a címeket

A fejléceket nekünk kell megrajzolnunk – minden mást a programra bízhatunk

jelképező feliratot is, amelynek szintén állítsuk be minden fontos jellemzőjét, akár a kitöltés és a körvonal színét is. (Arra figyeljünk, hogy ez a cím ne legyen nagyobb, mint a Kép keret magassága.) Ennek a szövegnek nem kell nevet adni – de a rend kedvéért lehet –, más célokra használjuk majd.

A szükséges rajzelemek elkészültek, már csak az említett szövegstílusokat kell létrehoznunk.

Először nyissuk meg az ehhez szükséges dokkolót (*Eszközök* → *Grafikai és szövegstílusok*, illetve *Tools* → *Graphic and text styles* vagy [Ctrl F5]).

Ezután a dokkoló menüjében (vagy a jobb gomb megnyomására felbukkanó menüben) válasszuk ki az *Új* → *Grafikus szövegstílus* (illetve *New* → *Artistic text style*) sort, és az új stílust nevezzük el *Filenév*nek. Mazochisták a dokkoló menüben választhatják a *Tulajdonságok (Properties)* pontot, majd beállíthatják ugyanazokat a jellemzőket, melyeket az azonos nevű grafikus szövegnél már meghatároztak, de egyszerűbb, ha a menüben a *Tulajdonságok másolása (Copy properties from)* műveletet választjuk, majd a szerkesztőterület fölött vastag fekete nyíllá alakuló kurzorunkkal Filenév szövegünkre kattintunk, és így adjuk meg a stílus jellemzőit.

Ezt a műveletsort még kétszer kell megismételni, ezalatt – gondolom, nem meglepő módon – létre kell hoznunk egy *Méret* és egy *Cím* nevű stílust, amelyek jellemzőit a megfelelő szövegekről fogjuk „lelopni”.

Az előkészületekkel lassan megvagyunk, annyi dolgunk maradt, hogy visszatérve az Objektumkezelőbe kikapcsoljuk a Sablon réteg láthatóságát (Visible), nyomtathatóságát (Printable) és szerkeszthetőségét (Editable). Ezt megtehetjük, ha a jobb egérgombbal rákattintunk a réteg nevére, majd egyesével kikapcsoljuk a pipákat, vagy ha kiválasztjuk a menüben a *Tulajdonságok* pontot, és ott kapcsoljuk ki mindezeket, vagy – és ez a legegyszerűbb – ha a dokkolóban egyszer-egyszer rákattintunk a szemre, a nyomtatóra és a ceruzára. Végül aktiváljuk az eredeti Réteg 1 (Layer 1) rétegünket, vagy esetleg hozzunk létre egy új fóliát, de a lényeg, hogy ne a külvilágtól teljesen elzárt Sablon maradjon a kijelölt, mert arra még programból sem tudunk rajzolni!

Az előkészületeket befejeztük, mentsük el a csak látszólag üres dokumentumot.

Ki-kicsoda VBA módra

Miután szépen előkészítettük leendő katalógusunk sablonját, belefoghatunk a kódfaragásba.

Nyissuk meg a Visual Basic szerkesztőjét az *Eszközök* → *Visual Basic* → *Visual Basic Szerkesztő* (illetve *Tools* → *Visual Basic* → *Visual Basic Editor*) menüpontot választva, vagy az [Alt F11] billentyűkombinációval. Ezután attól függően, hogy „helyi”, vagyis csak az adott dokumentumhoz tartozó makrót szeretnénk-e készíteni, vagy „általános”, bármely rajzhoz használhatót, válasszuk ki a *VBAProject (Sablon)* – ha a mentésnél a Sablon nevet adtuk rajzunknak –, vagy a *GlobalMacros* sort, és hozzunk létre egy új modult az *Insert* → *Module* utasítással. Ha a GlobalMacrost választottuk, figyelnünk kell arra, hogy csak olyan rajzon indítsuk

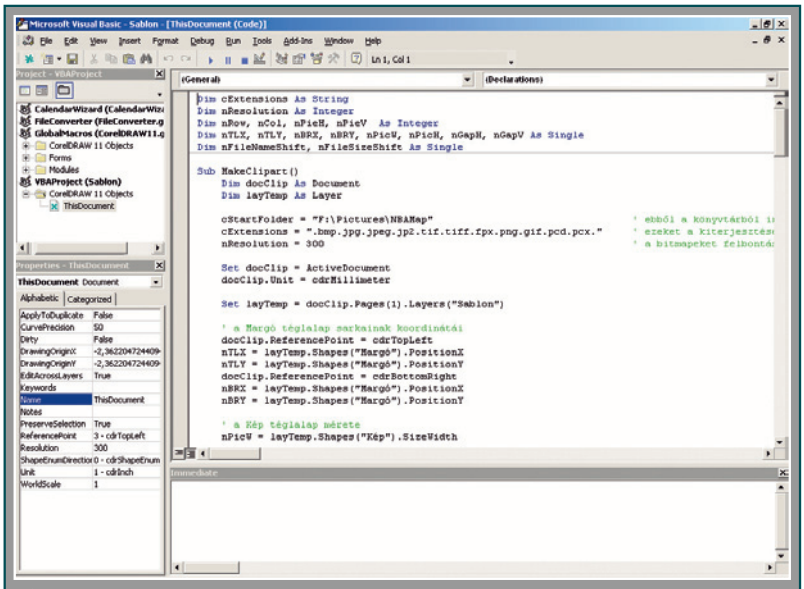

Ezúttal kicsit hosszabb a programunk, de még mindig „nyúlfarknyinak” mondható

el programunkat, amely tartalmazza a Sablon réteget minden hozzávalóval és a három szövegstílust, különben a program „el fog szállni”.

A teljes program megtalálható CD-mellékletünkön a Prog.txt file-ban, illetve a Sablon.cdr-ben. Utóbbi tartalmazza a futtatáshoz szükséges összes elemet is. Magát a makrót nem fogom részletesen bemutatni, csak néhány fontos elemet, részletet szeretnék ismertetni.

● A *cStartFolder* változó tartalmazza annak a mappának az elérési útját, amelyben a képek találhatók. A program a mappán belül fellelhető összes alkönyvtárat is végigböngészi szépen sorban.

● A *cExtensions* változóban ponttal elválasztva vannak felsorolva azok a kiterjesztések, amelyeket a makrónak figyelnie kell. Csak olyan kiterjesztést adjunk meg, amely bittérképekhez tartozik, és amelyhez telepítettük az importszűrőt, továbbá az is fontos, hogy a felsorolás végén is legyen pont, különben az utolsó kiterjesztést a program nem fogja figyelembe venni.

● Az *nResolution* azt határozza meg, hogy a képek átméretezésekor milyen felbontású bittérképeket hozzunk létre.

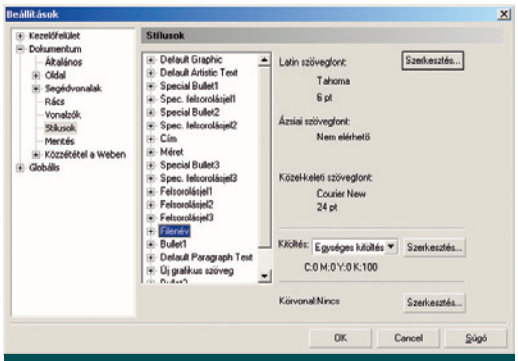

Valóban stílusosak lesznek a szövegek

Az ezeket követő rész tulajdonképpen „feltérképezi” a Sablon rétegen beállított méreteket és távolságokat, illetve kiszámolja, mennyi kép fér el vízszintesen és függőlegesen, mekkora távolságok legyenek az egyes oszlopok és sorok között.

Miután ezzel elkészül, meghívja azt a rutint, amely a tényleges munkát végzi. A rutin először megnézi, vannak-e alkönyvtárak – ha akadnak, akkor önmagát hívva azokat is végignézi (rekurzió: I. rekurzió :-).

A könyvtárak után következnek a képek, amelyeket a rutin egyesével betölt, megállapítja méretüket, majd lekicsinyíti őket kívánt méretűre. Ha a kicsinyítést a *Resample* függvény elhagyása nélkül végeznénk, akkor a 4 millió képpontból álló fotóinkból pillanatok alatt 2500 dpi körüli bittérképek jönnének létre, ami egyrészt kiváló minőségű nyomatokat, másrészt több száz megabyte-os file-okat eredményezne.

A könyvtárak és file-ok nevének sorba rendezéséért felelős rutin azért fest kicsit furcsán, mert menet közben veszi le a kiterjesztést a file-nevekről azért, hogy a Kép.tif a sorban előrébb kerüljön, mint a Kép 2.tif – e nélkül a két kép sorrendje fordított lenne, hiszen a szóköz előrébb van a kódtáblázatban, mint a pont.

Sponga Tamás

Bástya

UHU-Linux

A hazai Linux-disztribúciónak, az UHU-nak még április végén jelent meg az első tagja, UHU-Linux Office 1.0 néven. Május második felében pedig már az UHU-család következő tagjának, az UHU-Linux Tűzfal 1.0-nak adták ki RC1-es (Release Candidate 1) verzióját.

A hazai Linux Tűzfal változata

A Tűzfal változat jórészt megegyezik az Office-szal, csak itt a kernel alapbeállításait jobban kihegyezték a biztonságra. Az UHU-ba a hazai fejlesztésű Zorp proxytűzfal került. Az RC1 verzió 125 Mbyte-os ISO-ja ingyen letölthető az UHU-Linux szerverről. A végleges verzió megjelenésének idejéről még nincs információ.

- www.uhulinux.hu /download
- www.balabit.hu/en /products/Zorp/

Vége a pihenőnek?

mplayerhq.hu

A közelmúltban számoltunk be arról, hogy az MPlayer médialejátszó háza táján változás történt, ugyanis Gereöffy Árpád, a projekt atyja, kétéves fejlesztői munka után elvonult egy kis pihenőre, amiről senki nem tudta, meddig tart. A legújabb hírek szerint azonban már elkezdődött a második generációs (G2) MPlayer fejlesztése, amibe újraírt motor kerül, melyet teljesen különválasztanak a kezelőfelülettől. Arról még nincs információ, mikor készül el az új MPlayer letölthető próbaverziója. Jelenleg a 0.91-es fejlesztése folyik, amiben a főbb újdonság az Ogg Theora és a Matroska formátum támogatása lesz, illetve az, hogy az ffmpeg rendszert kibővítették a Sorenson 3 dekóderrel.

Már „nagyonalfa" állapotban a második generációs MPlayer

- www.mplayerhq.hu
- www.matroska.org
- http://ffmpeg.sf.net
- www.theora.org/

Az út jó, a név kevésbé

Ghostscript

A Ghostscript fejlesztői május 17-én jelentették meg Postscript értelmezőjük legújabb, 7.07-es verzióját. A nyílt forrású értelmező eddig a megszokott úton haladt, de most fontos változtatásra szánták magukat fejlesztői. Mivel már nem voltak képesek elviselni a Richard Stallman vezetése alatt álló GNU Project által rájuk kényszerített szabályokat, a szakítás mellett döntöttek. A Ghostscript következő kiadásait nem érinti különösebben a változás, csak a név előtt ezután nem GNU, hanem GPL áll majd.

- http://ghostscript.com/
- http://sourceforge.net /project/showfiles .php?group_id =1897&release _id=160061

Vissza a múltba

Red Hat, Intel, AMD

Az Intelnek erősen el kell gondolkodnia, mit fog tenni a jövőben, mivel az AMD 64 bites processzora, az Opteron tökéletesen futtatja mind a 32, mind a 64 bites programokat. Az Itanium is képes futtatni a 32 bites x86-os kódot, de ezt a processzor gyenge teljesítménye miatt nem nagyon hírezteli az Intel. A chipgyártó óriás ezért egy IA-32 processzoremulátort fejleszt, amivel – elvileg – egy 1,5 GHz-es Xeon MP lapka sebességét produkálják majd az Itanium 2-n.

A Red Hat rögtön a projekt mellé állt, mivel szeretnék, ha a 64 bites platformon futnának a cég 32 bites szoftverei. Az Intel által fejlesztett IA-32 Execution Layer bedrótozható a Linux kernelbe, így ha minden a tervek szerint halad, az év második felében meg is jelenhet a modul. A másik nagy Linux-disztributor, a SuSE is tervezi, hogy felhasználja az IA-32 emulátort, sőt a hírek szerint a Microsoft is beépíti majd a Windows újabb verzióiba.

Újabb felszálló a Linux-vonatra

PeopleSoft

A Linux terjedésének biztos jele, hogy kisebb programok fejlesztői mellett egyre több neves cég is bejelenti: elkészíti más platformokra írt szoftverének linuxos változatát. Legutóbb a PeopleSoft jelentette be, hogy az általa forgalmazott több mint 170 szoftver Linuxon futó átirata az év végéig megjelenik. A cég az IBM-et választotta partneréül a linuxos fejlesztésekhez, illetve a Nagy Kékkel közösen kínálják a programokat, hogy nagyobb választékkal álljanak az ügyfelek rendelkezésére. A PeopleSoft nem az első, üzleti szoftvereket forgalmazó cég, mely komolyabb összegeket pumpál linuxos szoftverekbe – az SAP, az IBM, az Oracle már jó ideje felszállt a linuxos vonatra.

- www.peoplesoft.com

Nagy piac, nagyobb piac...

Oracle Corp., Red Flag Software

Az Oracle úgy gondolja, hogy a kínai piacon való térnyeréshez olyan céggel kell szövetséget kötnie, amely erős befolyással bír az ázsiai országban, ezért a kínai kormány támogatását is élvező Red Flag Software-t választotta jövőbeni partnerének ahhoz, hogy tanúsítvánnyal ellátott termékeket hozzanak forgalomba együtt.

A Red Flag megkapta az Oracle 9i tanúsítványt Linuxszához, most a többi Oracle termék – például Oracle Collaboration Suite, Oracle E-Business Suite, Oracle 9i Application Server – használatát igazoló tanúsítvány megszerzése van folyamatban. A két cég együttműködésének egyik első eredménye, hogy Red Flag Linuxon is elérhető lesz az Oracle Unbreakable megoldása.

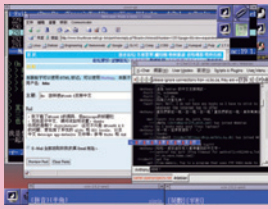
Oracle: irány Kína!

A két cég közös céljaiban a kormányzat, az energetikai és a szállítási szektor áll középpontban, de elemzők szerint szeretnének katonai megrendeléseket is kapni.

- www.redflag-linux.com /eindex.html

Gyorsítunk

A SuSE Linux legfrissebb, 8.2-es verziója rengeteg újdonságot tartogat mindenki számára. Cikkünkben felhasználói szemszögből mutatunk be pár hasznos kisalkalmazást, amelyek segítségünkre lehetnek a rendszer karbantartásában és a mindennapi munkában egyaránt.

SuSE-csapat

Először a frissítést és telepítést segítő SuSEWatchert mutatjuk be.

A SuSEWatcher a KDE panelbe beépülő kisalkalmazás, amely a rendszer állapotáról tájékoztat minket folyamatos információkkal: felhívja a figyelmet a szerveren elérhető frissítésekre, esetleges változásokra, illetve lehetővé teszi újonnan megjelenő hardvereszközök kezelését, telepítését is. A kisalkalmazás alaphelyzetben már fut az első indítás után, de ha eltávolítottuk volna, a KDE panelen kattintsunk egy üres helyre az egér jobb gombjával, a *Hozzáadás* → *Alkalmazásgomb* → *Hardver* → *SuSEWatcher* menüpontban bármikor létrehozhatjuk újból.

Az első bejelentkezéskor egy fehér felkiáltójelet tartalmazó zöld alkalmazásikon jelenik meg, amely a program állapotától függően fog változni. Ha erre kattintunk, akkor meg kell erősítenünk a program mindenkori használatát (1. kép) az *Igen* gombra kattintva, ezután a SuSEWatcher főablaka fogad minket (2. kép). Az ablak felső részén a YOU állapotmezőben láthatjuk az új frissítésre vonatkozó figyelmeztetést, az utolsó frissítés időpontját. Ugyanitt beállíthatjuk a frissítések automatikus ellenőrzését, illetve a legutóbbi frissítési napló megtekintése után akár manuálisan is elindíthatjuk az online frissítést. Az ablak alsó részében a legújabb frissítési üzenet látható, ez tulajdonképpen az automatikusan új bejegyzéseket fogadó kiadási jegyzet.

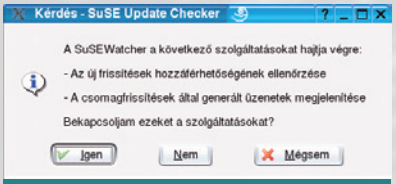

1. SuSEWatcher az első indításkor. Itt engedélyezhető a későbbi használat

A SuSEWatcher – állapottól függően – az alábbi ikonokat jeleníti meg:

- Nem található sem új frissítés, sem új hardvereszköz.
- A YOU naplófile-ja megváltozott.
- Ez az ikon a SuSEWatcher első indításakor jelenik meg. Egy kattintásra aktiválódik a SuSEWatcher.
- Új naplóbejegyzések és új frissítőcsomagok érhetők el a szerveren.
- Új hardver található a gépben és új frissítőcsomagok találhatók a szerveren.
- Új biztonsági frissítések érhetők el a szerveren, javasolt ezek telepítése.
- Új biztonsági frissítések érhetők el a szerveren és új hardver is található a gépben.
- Új hardver található a gépben, amit be kell állítanunk.

A SuSEWatcher a frissítés elvégzésére a YaST2 YOU modulját használja, míg ha új hardvereszközzel akad dolgunk, automatikusan betölti a YaST2 adott hardverhez való beállítómodulját.

2. Az aktív SuSEWatcher

Az asztalméret és képernyőfelbontás módosítása

A SuSE Linux 8.2-ben kényelmesen méretezhetjük a virtuális és valós képfelbontást két eszköz segítségével: a SaX2 virtuális felbontásra szolgáló moduljával, illetve a KDE képernyő-beállító kisalkalmazásával.

A virtuális felbontás beállításához menjünk a SuSE menü *Rendszer* → *Beállítások* → *SaX2* pontjára (3. kép). Jelen esetben nem a hardverbeállítások lesznek fontosak, ezért menjünk a *Munkaasztal* → *Virtuális felbontás* pontra, majd kattintsunk a *Beállítások módosítása* gombra.

A megjelenő ablakban egy (vagy több) monitort látunk. A monitorban található legördülő menüben előre beállított lehetőségek közül választhatunk, míg a monitor alatti csíkozott területet az egérrel megfogva húzhatjuk kívánt méretűre.

Vegyük figyelembe, hogy a virtuális felbontás beállításakor a képernyőtartalom a méretnek megfelelően gördül az egér alatt, ezáltal ugyan kényelmesebb környezetben dolgozhatunk, de a munkaasztalnak mindig csak egy része lesz látható. A *Kész*, majd pedig a *Befejezés* gombra kattintva csupán a módosításokat kell mentenünk – a grafikus rendszer következő indulásakor már a virtuális felbontásban dolgozhatunk.

Ha nem a virtuális felbontást állítjuk be, akkor is váltogathatjuk a képernyőméreteket menet közben a képméretező és -forgató kisalkalmazás használatával, amelyet a SuSE menüben a *Rendszer* → *Beállítások* → *Screen Size&Rotate* pont alatt találunk.

A kisalkalmazás a panelen fog megjelenni (4. kép), monitort ábrázoló ikon formájában. Ha erre kattintunk az egér jobb gombjával, akkor az X-Window rendszer számára elérhető felbontások között tallózhatunk (hasonlóan a [Ctrl Alt +] és [Ctrl Alt -] gombok megnyomásához).

De legyünk óvatosak a felbontásokat illetően, mivel találhatunk köztük nem szabványos üzemmódra utalókat is, amelyek a forgatható TFT kijelzőknél használatosak. Ezeknél például nemcsak a hagyományos 4:3-as képarányt, hanem

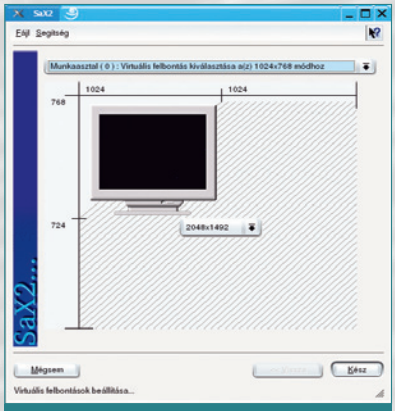

3. A SaX2 virtuális felbontásra szolgáló modulja

ennek fordítottját is beállíthatjuk, amely a 90 fokkal elforgatott kijelző oldalaihoz igazodik.

OpenOffice.org

Sokszor jelent gondot, hogy gyorsan és gyakran kellene megnyitni, szerkeszteni egy dokumentumot, táblázatot vagy bemutatót. Az OpenOffice.org egy összetett irodai alkalmazáscsomag, ezért a program indítása viszonylag sok időt vesz igénybe, ráadásul az adott feladat megvalósításához gyakran nincs szükségünk minden komponens betöltésére.

Az egyik megoldás az lehet, hogy a háttérben folyamatosan nyitva hagyjuk az alkalmazást – de ez nem jó módszer, hiszen előbb-utóbb minden igyekezet ellenére is elveszünk a nyitott dokumentumablakok között, ez pedig visszafogja rendszerünk teljesítményét. De az OpenOffice.org más lehetőséget is kínál, némi – körülbelül 30 Mbyte-nyi – memóriáért cserébe. Az OpenOffice központi része külön betölthető és képes a háttérben futni.

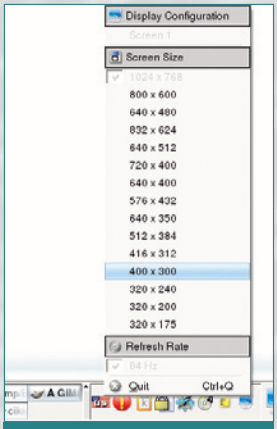

4. Praktikusan váltogathatunk a képernyőméretek között a képméretező és -forgató kisalkalmazás segítségével

A többi modul először ehhez próbál kapcsolódni, és ha nem talál futó példányt belőle, betölti azt.

Az OpenOffice „normál” működésekor az alkalmazásból történő kilépés a központi rész futásának végét is jelenti, így minden összetevőnek minden indításkor be kell töltődnie. Az OpenOffice gyorsindító kisalkalmazás ezzel szemben már első bejelentkezésünkkor felkészíti a rendszert azzal, hogy ezt a programot automatikusan betölti, és a panelen helyet foglalva felkínálja az egyes modulok gyorsindításának lehetőségét.

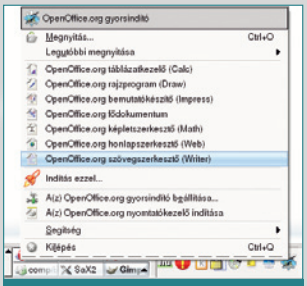

5. Gyorsan indíthatók az OpenOffice.org alkalmazásai

A gyorsindító kisalkalmazást a SuSE menü *Rendszer → Segédeszközök → OpenOffice.org Quickstarter* pontjából tölthetjük be.

A programocska első alkalommal előkészíti a rendszert, majd helyet foglal a panelen egy fogaskerékikon formájában. Jobb egérgombbal az ikonra kattintva máris válogathatunk az alkalmazások között, továbbá korábban szerkesztett file-jainkat is elérhetjük (5. kép).

Itt jegyezzük meg, hogy – hasonlóan az OpenOffice.org használatához – ehhez a kisalkalmazáshoz is viszonylag sok memória kell. A javasolt memóriaméret legalább 128 Mbyte. Az alkalmazás persze ennél kisebb memóriával felszerelt gépen is működik, de ekkor a cserepartíció erős használatnak lesz kitéve. Különösen igaz ez akkor, ha egyéb gyorsindító alkalmazásokat is futtatunk a háttérben.

Prérifarkas a kibermezőn

Ugye mindenki emlékszik a rajzfilmek prérifarkasára, amelyik mindig pórul járt a gyalogkakukkal szemben? Mára megfordult a helyzet, a farkas lett a jó fiú, aki megvédi a bárányokat a betolakodókkal szemben.

Borkuti Péter (borkutip@freemail.hu)

Egyre több háztartásban van internetelérés, és egyre több helyen merül fel az igény, hogy több gép is kapcsolódhasson a nethez. Ezt egy útválasztó (router) segítségével lehet megoldani, amely a beérkező kéréseket szétválogatja, és a kifelé, az internet felé irányuló kéréseket továbbítja a következő útválasztóhoz, illetve az onnan érkező válaszokat a helyi hálózat célgépéhez.

Írásunkban egy nagyon olcsó és megbízható megoldást mutatunk be: egy olyan útválasztót, amely az egylemezes Coyote Linuxra épül. A rendszer az útválasztás mellett biztonsági feladatokat is ellát, tűzfalként védve a belső hálózatot a világhálótól. A Coyote támogat többféle internetcsatlakozást, így modemes, ADSL-, kábelnet-hozzáférést is, az ezeknél szokásos bejelentkezési formákkal egyetemben. Cikkünk egy ADSL kapcsolat létrehozását mutatja be.

A Coyote-nak számos előnye van a nagy Linux terjesztésekkel vagy akár a tisztán hardveres megoldásokkal szemben. Nem kell merevlemez, se CD-olvasó a tűzfalba. Tulajdonképpen nem is lehet merevlemezről futtatni, mert a rendszer nem tartalmazza az ehhez szükséges kernelmodulokat. Futtatásához elég egy 386-os konfiguráció – tehát olcsó is. Ha nincs otthon gépünk erre a célra (bár akár lomtalanításkor is találhatunk ilyesmit), 6000 Ft körül már igen erős (legalábbis a feladathoz mérten erős) gépet lehet venni, ehhez még két használt hálózati kártya

A windowsos rendszerkészítő program

összesen 3000 Ft, így 10 000 Ft alatt maradunk, és sok alkatrészt ki is szedhetünk a vásárolt gépünkből.

Egy lecsupaszított gép fogyasztása jóval kisebb, mint egy teljes értékűé. Például egy HP Vectra 486 DX2-es gép teljesítményfelvétele 20-30 watt. Ez körülbelül havonta bruttó 540 Ft költséget jelent. Ezt még lehet csökkenteni, ha ki tudjuk venni a videokártyát, a soros és a párhuzamos portot és az IDE csatlakozót.

A működése biztonságos. SSH protokollon keresztül lehet rá bejelentkezni, külső támadás esetén pedig csak meg kell nyomni a kikapcsoló gombot. Visszakapcsoláskor újra érintetlen rendszert kapunk, és gond nélkül lehet folytatni az internetezést.

A rendszer a felhasználó igényeinek megfelelően alakítható. Lehet telepíteni extra szolgáltatásokat, például webszervert, dhcp kiszolgálót, DNS gyorsítótárat stb. Hogy teljesen tisztán lássunk, nem szaban elhallgatnunk a Coyote hátrányait egy hardveres megoldáshoz képest.

Kétségtelen, hogy nehezebb a telepítése, mint a készen megvett és csak bedugást igénylő készülékeknek. Hangosabb is azoknál, hacsak nem sikerül valahogyan elcsendesíteni a tápegység ventilátorát. Nagyobb helyet foglal el, mint a céleszközök, bár az tény, hogy nyugodtan el lehet rejteni, és működése során nincs szüksége monitorra, billentyűzetre.

Az is ellene szól, hogy a legolcsóbb céleszközök ára ma már nem sokkal több, mint a minimálisan szükséges hardverek ára, ha azokat venni kell. Ráadásul a

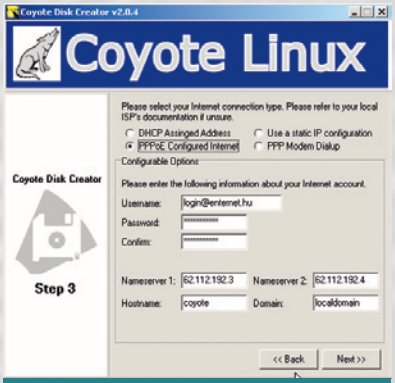

Válogathatunk a kapcsolattípusok között

hardveres megoldások általában több gép csatlakoztatási lehetőségét is tartalmazzák.

Az egyszerűsített, 2.2-es kernelnek (is) köszönhetően korlátozott a használható hardverelemek választéka. Például telefonos kapcsolat esetén egyáltalán nem tud PCI-os vagy WinModemet kezelni, csak külsőt, esetleg ISA buszos belsőt, amely soros portként funkcionál. Végül, bár ritkán van rá szükség, ha mégis újra kell indítani, floppyról sokáig tart a rendszerindítás.

Ha a hátrányok ellenére mégis emellett döntünk, akár kalandvágyból, akár mert fellelhetők otthon a hozzávaló vasak, akkor kezdjünk neki a telepítésnek! Keressünk a padláson egy még működő számítógépet, amely legalább 386-os processzorral, 12 Mbyte memóriával, két hálózati kártyával és 1,44 Mbyte-os floppymeghajtóval rendelkezik.

Info

- A telepítéshez szükséges programok és a telepítési útmutató CD-mellékletünk /coyote/ könyvtárában található.
- A Coyote Linux honlapja: http://www.coyotelinux.com/
- Hasznos információk: files.pakratus.com/coyote/;
- Jacques Nilo weboldala (dnscache,tinydns): leaf.sourceforge.net/devel/jnilo/
- Használható hálózati kártyák: www.dalantech.com/ubbthreads/showflat.php?Cat=&Board=unix&Number=32746&page=0&view=collapsed&sb=5&o=&fpart=1;

Optimálisan egy 16 Mbyte-os 486DX rendszeren fut. Szükség lesz még legalább három darab új, formázott, márkás, 1,44 Mbyte-os hajlékonylemezre is.

Mielőtt belevágnánk a munkába, szánjunk időt arra, hogy összegyűjtjük a Coyote rendszer létrehozásához szükséges adatokat (lásd a táblázatot). Ha nincs otthon linuxos gép, nem baj, hiszen a Coyote-nak van Windows alatt futó rendszerkészítő programja is. Ez ugyan-azokat kérdezi, mint a linuxos, ezért külön nem taglaljuk annak használatát.

A telepítés és a konfigurálás részletes leírása CD-mellékletünkön olvasható, ugyanitt találhatók meg a telepítéshez szükséges programok, Windowshoz és linuxhoz egyaránt. Ha nem egyértelmű, hogy a rendelkezésünkre álló hálózati kártya használható-e, és melyik kernelmodul kell hozzá, akkor az kikereshető egy internetes oldalon, melynek címe, annak hosszúsága miatt szintén a CD-n olvasható leírásban található.

A Coyote rendszer létrehozásához szükséges adatok

A processzor 486DX vagy jobb	igen
A belső hálózati kártya IP-címe	192.168.1.1
A belső hálózat maszkja	255.255.255.0
A belső hálózat broadcast IP-címe	192.168.1.255
A belső hálózat IP-címe	192.168.1.0
ADSL azonosítónk	login@enternet.hu
ADSL jelszavunk	xfr87Gt4EWq
A szolgáltatónk domainneve	enternet.hu
Elsődleges névszerver IP-címe	62.112.192.3
Másodlagos névszerver IP-címe	62.112.192.4
A belső hálózatra néző kártyánk moduljának neve	eepro
I/O címe (ha ISA buszos a kártya)	0x320
IRQ száma (ha ISA buszos a kártya)	10
Az internet felé néző kártyánk moduljának neve	smc-ultra
I/O címe (ha ISA buszos a kártya)	0x300
IRQ száma (ha ISA buszos a kártya)	11

Mire képes?

Mint már említettük, a Coyote előnye, hogy nemcsak tűzfalként, hanem helyi kiszolgálóként is használható. DHCP szerverként beállítva nem kell vesződni a helyi (otthoni) hálózat IP-konfigurálásával. Használható DNS szerverként és gyorsítótárként is, ekkor a helyi gépeken a Coyote-ot kell megadni névkiszolgálóként. Ez némileg gyorsít az internetelérésen, hiszen a címfeloldás jó esetben már helyben megtörténik. Az ehhez szükséges programok eredetileg nem találhatók meg a Coyote-ban, de letölthetők az internetről. Mivel a Coyote a Linux Router Project terjesztés egyik változata, az ehhez készült csomagok kis változtatás után használhatók itt is.
A DNS kezeléshez a dnscache.
lrp és a tinydns.lrp csomagokra van szükség.

Erdős Márton, Győri Ferenc, Sponga Tamás

Következő felvonás

BitTorrent, eDonkey2000, FastTrack, Gnutella

A file-cserélő hálózatok története korántsem nyugalmas. Az elmúlt években számos nyomozás, per folyt, sok eltiltás történt, ezek mindegyike akörül bonyolódott, hogy a felhasználók által cserélgetett file-ok legálisak-e vagy sem. A legismertebb file-cserélő hálózatok – például a Napster, az AudioGalaxy, a KaZaA stb. – történetét szinte mindenki ismeri. De az üldöztetések ellenére itt a következő generáció...

Az új nemzedék tagjai mind peer-to-peer (P2P) adatcserét folytatnak, népszerűségük folyamatosan növekszik. Az olyan file-cserélők, mint például az eDonkey és a BitTorrent, nagyméretű file-ok – például filmek – letöltését támogatják. Ezek nem új szoftverek, évek óta fejlesztik őket, de csak most értek el arra a szintre, hogy érdemes figyelni rájuk.

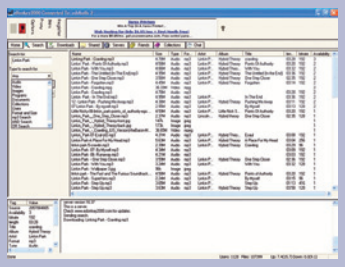

File-cserélő hálózatok – egyre többen

A BayTSP (a cég a P2P hálózatokon zajló file-cserélgetést kíséri figyelemmel a lemezkiadók és filmstúdiók megbízásából) igazgatója szerint a felhasználók „úgy töltenek le, mint a bolondok”.

Jelenleg az eDonkey népszerűsége növekszik leggyorsabban, hamarosan megelőzi a Gnutellát és a FastTracket. Persze, a többi ismert program – a KaZaA és a Grokster – forgalma egyáltalán nem csökken – a legtöbbet letöltött ingyenes szoftverek listáján éppen a közelmúltban vette át a KaZaA a vezető helyet az ICQ-tól.

Jed McCaleb New York-i programozó fejlesztése az eDonkey, amiben az eddig ismertektől eltérően oldotta meg a keresett file-ok azonosítását. Bevezette az úgynevezett „hash” azonosítót, ami megadja, hogy a kérdéses file melyik gépen található. Emellett az eDonkey több darabra vágja a nagyméretű file-okat, így azokhoz már akkor is hozzáférhetnek mások, amikor egy felhasználó még a hátralévő darabokat tölti saját gépére.

- www.edonkey2000.com/
- www.gnutella.com/
- http://bitconjurer.org/BitTorrent/
- http://speedup.tk/

A polip új csápja

Microsoft, Apple

Az információtechnológia majd’ minden területén találkozhatunk a Microsoft nevével. A szoftveróriás most újabb területre kíván belépni – igaz, eddig is jelen volt ott, de csak közvetve –, ez pedig az online zeneszolgáltatás.

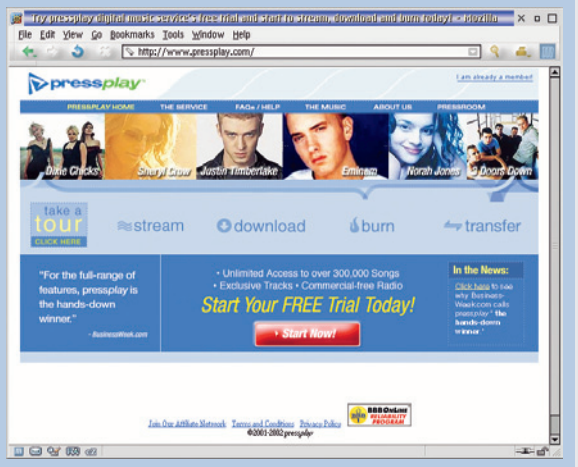

Microsoft – újabb meghódítandó terület

Az Apple iTunes Music Store eddig 2 millió dalt adott el, ami igen jelentős, ha figyelembe vesszük: legtöbben inkább az ingyenes file-cserélőket választják dalok letöltéséhez. A Microsoft ezért változtat eddigi technológiáján – amit például a Pressplay is alkalmaz –, lehetővé fogja tenni, hogy a letöltött számokat át lehessen tölteni hordozható lejátszókra is.

A jelenleg fejlesztés alatt lévő módosítások várhatóan a Windows Media Digital Rights Management for Devices 9-ben fognak megjelenni, 2003 második felében.

- www.microsoft.com/windows/windowsmedia/default.aspx

P, mint púp

Trend Micro

A kéretlen levelek mindenki életét megkeserítik. A végfelhasználónál telepített spamszűrők használata az egyik lehetséges megoldás. A Trend Micro eManager szoftverével sikeresen lehet a beérkező spameket blokkolni, ám a program legutóbbi, #915-ös frissítésébe kis hiba csúszott, mivel a biztonsági szoftver a kéretlen leveleken túl minden olyan e-mailt elfogott és karanténba hajított, melyben akár egyetlen „p” betű is szerepelt.

Az eManager p betűs haragja nem csak a bejövő, hanem a kimenő levelekre is kiterjedt. A felhasználók reklamálására a cég rögtön közzétette a javított, #916-os számú frissítést.

- www.trendmicro.com

A net jobbik feléről

Fele sem igaz

● A nagy sikerre való tekintettel július negyedikén újfent megmentik Jessica Lynch közleányt, élő adásban, de ezúttal észak-koreai sanyargatóinak kórházából.

● Miután a BME kollégiumának két lakóját eltiltották, amiért a hálózaton hozzáférhetővé tették a Két torony című film kópiáját, a vezetőség figyelmeztetett mindenkit: nem szeretné bárkinél is megtalálni az Ali baba és a 40 rabló, a 80 nap alatt a Föld körül vagy a 101 kisku-tya illegális kópiáját. A 2001 Űrodüsszeiát pedig említeni is tilos.

● Nem sokkal azután, hogy az Illinois egyetem számítástechnikai intézete létrehozta hetven Sony Playstation 2 játékkonzolból épített szuperszámítógépét, a Nemzeti Gárdának kellett kivonulnia, hogy eltávolítsa az intézetből a Final Fantasy XI beta példányait, és újra visszaállhasson a tanítási rend.

● Mivel mind az Ati, mind az Nvidia csalt meghajtóprogramjaiban a jobb 3DMark 2003 pontszám elérése érdekében, tulajdonképpen az eddigi mérések hitelesek – nyilatkozta Muhammad Szaid asz-Szahaf.

● Az Amerikai Szövetségi Bíróság elutasította a lemezkiadók és filmstúdiók arra vonatkozó követelését, hogy minden olyan személynek, akiről gyanítható, hogy illegálisan vett igénybe audio- vagy videoszolgáltatást, szúrják ki a szemét, és fülébe forró ólmot öntsenek...

A nagy szemfényvesztés

E3 játékkiállítás

E3 – alapok

Idén is megtörtént, amire számítani lehetett. Újfent megrendezték az E3 – Electronic Entertainment Expo – játékkiállítást, és mi megint kénytelenek voltunk nagyon-nagyon messziről követni az eseményeket. De az internetnek hála nem maradtunk le semmiről.

Az év eleji híresztelésekből, no meg a már tavalyról ismert nagy nevek csúszásából sejteni lehetett, a 2003-as E3 az eddigi egyik legerősebb kiállítás lesz a számítógépes játékok történetében. Az is lett, már a show kezdetekor számos bejelentés, kézikamerás felvétel és kép bizonyította: az idei évet komolyan kell venni.

A már ismert tendenciák ugyan nem sokat változtak, mégis akadt jó pár érdekes fejlesztés. A kiadók még mindig szeretnének biztosra menni, ezért leginkább a folytatásokat, elcsépelt, de „fejőstehénnek kiváló" ötleteket helyezik előtérbe. A fejlesztőkkel más a helyzet: szeretnének mindig valami újjal, korszakalkotóval előrukkolni, de a pénz (egyelőre) a kiadóknál van, ők diktálnak.

A kiállításon mindegyik platform teljes mellszélességgel jelen volt, a konzolok ismét összecsaptak játékfelhozatalra, árviszonylatra nézvést egyaránt. A legdrágább – és a három közül „legelavultabb" – játékkonzol a Sony-féle Playstation 2, ám magasan ez a legnépszerűbb is, szerény 50 milliós eladott példányszámával. Mögötte jóval lemaradva érkezik csak a Microsoft Xbox és a Nintendo Gamecube.

A fontosabb játékok minden platformra elkészülnek, de sok esetben szereztek a gyártók kizárólagos jogokat bizonyos húzónevekre – az Xbox a Halo 2-re, a Sony a Grand Theft Auto 4-re, a Nintendo pedig a Resident Evilre.

Második félidő

Az idei show egyértelmű győztese a Valve fejlesztette Half-Life második része. A Source (forrás) névre keresztelt motor láttán még a legszkeptikusabbak is hüledezve ugráltak fel helyükről. Az 5 éve húzódó fejlesztésre az első rész, valamint a kiegészítők rekordmennyiségű eladásaiból futotta. Nem csupán grafikai újításokkal fogunk találkozni kora ősszel, az eddigi legokosabb mesterséges intelligenciával megspékelt akciójátékot vehetjük kezünkbe, amely minden eddigi játéknál jobban érvényesíti a fizika törvényeit.

Gordon Freeman, a Half-Life sztárja

Ez lesz a végzeted!

Hasonló fogadtatásban részesült a kiállításon a nagy öreg, az id Software által fejlesztett Doom 3 is, amely látványvilágával és hangulatával mindenkit ámulatba ejtett és rettegéssel töltött el (ez a cél). Természetesen nemcsak az akciót kedvelő játékosokra vár gyönyörű ősz, más stílusban is lesznek komoly alkotások. Ilyen lesz a Dungeon Siege 2, a Black & White 2, a Need for Speed Underground és a Sims 2 is.

Nosztalgiahullám

A LucasArts a Star Wars hype-ot meglovagolva rengeteg játékkal árasztja el a nagyérdeműt, de egyéb érdekességekkel is készül. Nem tudni, hogy ötletek híján vagy a tömeg nyomására (esetleg mindkettő hatására), de visszanyúltak gyökereikhez, és két, talán legjobb nevű kalandjátékukat frissítik fel. Az első a Full Throttle, melynek folytatása a kor követelményeihez igazodva már térbeli ábrázolásúra lesz rajzolva.

A két őrült újra az utcán

A másik kedvenc sem maradhat ki, ez pedig a két őrült állat, Sam és Max kalandja, akik ugyancsak átköltöznek a térbeliségbe. Hogy ez előny lesz-e számukra, majd meglátjuk, reméljük a legjobbakat.

A rövid helyzetjelentésből is jól látható, nem érdemes programot szervezni őszre: ha csak minden ötödik játékot szeretnénk kipróbálni, akkor is szükségünk lesz minden szabadidőnkre. Addig viszont kezdjünk bele a gépfejlesztésbe, mert az új játékok bizony könyörtelenek lesznek a féléves, elavult hardverelemekkel.

Azért a PC az úr

A „legütősebb" programok azért továbbra is PC-re fognak megjelenni. A Playstation 2 térhódításának és az Xbox megjelenésének idején sokan átértékelték a PC szerepét, úgy vélték, a PC megmarad a munkához, illetve komolyabb elmélyülést kívánó játékok szerelmeseinek. Nos, erre egyelőre még várnunk kell, ami nem baj, látva a közeljövőben megjelenő felhozatalt. Nem szeretnék hosszú és unalmas felsorolásba bocsátkozni, csak a legfontosabb, mérföldkőnek számító fejlesztéseket említem itt az oldalon. Ezeket a játékokat eleve PC-re fejlesztették!

Európa felé

A kelet-európai régió is határozott erősödést mutat, készül a Csernobilban játszódó S.T.A.L.K.E.R, a Hidden and Dangerous 2, a Clevers nevű magyar csapat is szorgosan kódolja a Terminator 3 játékátiratát.

- http://games.sierra.com/games/half-life
- www.e3expo.com
- www.idsoftware.comhttp://halo.bungie.org
- www.lucasarts.com/products/hellonwheels
- www.lucasarts.com/products/freelancepolice
- www.rockstargames.com
- http://handd2.godgames.com
- www.clevers.com
- www2.bwgame.com
- www.sims2.com
- www.stalker-game.com
- www.planetdungeonsiege.com
- www.residentevil.com
- www.eagames.com/pccd/nfs_underground/home.jsp

Linksys

Wireless-G alapállomás

A Linksys wireless-G termékvonal újabb termékkel, a WAP54G access pointtal (alapállomás) bővült. Ez a rádiós Ethernet eszköz a wireless-G szabványnak megfelelően a 2,4 GHz körüli frekvenciákon 54 Mbit/s-os sebességre képes – optimális esetben. Hatósugara kültéren körülbelül 450 méter, de ekkor a sebesség 1 Mbit/s-ra csökken, beltéren mintegy 100 méteres távolság hidalható át vele.

WAP54G: vezeték nélküli hálózatelérés 54 Mbit/s sebességgel

A wireless-G termékek két nagy előnye, hogy kompatibilisek a 11 Mbit/s-os wireless-B szabványú eszközökkel, árfekvésük viszont alig magasabb azokénál. A felhasználó tehát minimális többletköltséggel térhet át a gyorsabb technológiára, és a már meglévő eszközöket sem kell kidobnia. A WAP54G alapállomás kettős feladatot lát el: kezeli a hatótávolságon belül lévő gépek közötti forgalmat, és a vezetékes hálózattal is kapcsolatot tart. Szükség esetén irányított kapcsolat is létrehozható MAC-cím alapján egy másik WAP54G-vel, vagy például a WET11 bridge-dzsel. A rádiós hálózat forgalma 128 bites WEP kódolással is használható, így illetéktelenek nem férhetnek az adatokhoz.

Az eszköz Ethernet hálózaton és webböngészőn keresztül konfigurálható. Kábelen full-duplex üzemmódban 200 Mbit/s sebességű adatátvitelre képes.

- AlphaSonic Kft.
  ✆ 231-4090
- www.alphasonic.hu

Symantec

Vállalati incidenskezelő

A Symantec bejelentette az Incident Manager 2.0 megjelenését, amely önműködő összefüggés-vizsgálattal ismeri fel és rangsorolja a biztonsághoz kapcsolódó problémákat, ezt követően pedig koordinálja megoldásukat, így a vállalatok megelőző módon védhetik hálózatukat az ismert veszélyektől, az újakra pedig jelentkezésükkel egy időben reagálhatnak.

A Symantec Incident Manager 2.0 az incidensek bekövetkezésükkel egy időben történő felismerése, illetve az incidens fennállása alatti reagálás koordinálása érdekében a különböző védelmi termékek és védelmi eljárások – víruselhárítás, tűzfal, behatolásérzékelés – által jelzett eseményeket felelteti meg egymásnak.

Az önműködő, valós idejű összevetés mellett a Symantec Incident Manager 2.0 hatékony kockázatelemző egységével a biztonsággal összefüggő események üzletmenetre gyakorolt hatását is elemzi.

A felhasználó sajátos kockázati profilok felállításával a vállalat összes részlege számára testre szabhatja a rendszert.

A Symantec Incident Manager az egyes incidensek fontos jellemzőinek felismerésében az eseményjellemzők és a védelem közti kapcsolat bemutatásával segíti a rendszergazdákat. Az egyes incidensek természetét felmérve dinamikus szakértői útmutatást és olyan sajátos útbaigazítást ad, amely a rendszergazdát végigvezeti a megoldási folyamaton.

Az útmutatás az SANS incidensmegválaszolási keretrendszerén alapul.

A Symantec Incident Manager a több, egymástól függetlenül megvásárolható és telepíthető, ám – az egyedi vállalati szempontoknak megfelelő védelemkezelő alkalmazás létrehozásához – egymással integrálható összetevőből álló Symantec Security Management System egyik fő alkotórésze, és az új Symantec Vulnerability Assessment 1.0-val integrálva veti össze a támadásokat és a különböző elemek sérülékenységét, ezzel csökkenti a hamis riasztások számát, így a rendszergazdák a támadásoknak leginkább kitett rendszerekre összpontosíthatnak.

- Symantec Magyarország
  ✆ 452-8006
- www.symantec.hu
- http://enterprisesecurity.symantec.com

Nokia, Pannon GSM

Az első nyilvános EDGE hívás

A Pannon GSM Távközlési Rt. május 14-én végrehajtotta Magyarországon az első operátor által kezdeményezett EDGE (Enhanced Data GSM Environment) hívást, amely az első hivatalosan bejelentett EDGE hívásnak számít Európában.

A híváshoz a Nokia EDGE technológiáját használták, amely jelentősen megnöveli az adatáramlás gyorsaságát, lehetővé téve a 3G típusú szolgáltatások bevezetését és a 2G-s szolgáltatások színvonalának emelését.

A híváshoz, melyet a budapesti Kempinski Hotelben bonyolítottak le, Huszlicska József, a Pannon GSM műszaki vezérigazgatóhelyettese a Nokia 6220 EDGE terminálját használta.

Az EDGE hívás közös megvalósítása mellett a Nokia és a Pannon GSM egy megállapodást is aláírt, melynek értelmében a Nokia biztosítja az EDGE infrastruktúrát a szolgáltatás budapesti kísérleti bevezetéséhez, melyre 2003 harmadik negyedévében kerül majd sor. A megegyezés szerint a Nokia hálózati berendezéseket és velük kapcsolatos implementációs szolgáltatásokat nyújt a Pannon GSM-nek, melyek segítségével a szolgáltató felkészülhet arra, hogy a fogyasztókat is megismertesse az EDGE technológia előnyeivel.

A Nokia UltraSite állomása GSM, EDGE és WCDMA hálózatokhoz

A Pannon által kezdeményezett EDGE hívás a közelmúltban a DTAC által Thaiföldön, illetve a Smart által a Fülöp-szigeteken végrehajtott hívások sorába illeszkedik, melyeket szintén a Nokia berendezéseire épülő hálózaton hajtottak végre.

EDGE hívás fogadására képes hardvert a Nokia mostanáig a világ 35 szolgáltatójának szállított.

- www.nokia.hu
- www.pgsm.hu

Citrix

Hatékony hozzáférés-kezelés

A Citrix Systems forgalomba hozta MetaFrame Presentation Server 1.2 for Unix hozzáférés-kezelő szoftverét, amely a Citrix MetaFrame Access Suite részeként az alkalmazásokhoz való hozzáférés hatékony felügyeletét teszi lehetővé.

A Unix operációs rendszerekhez kialakított szoftver új kiadása biztonságos hozzáférést nyújt a Unix és Java alkalmazásokhoz a vállalati hálózatra csatlakozó különféle eszközökön, a Sun Solaris SPARC 9, Hewlett-Packard HP-UX 11i, valamint az IBM Aix 5.1 és 5.2 platformokat is támogatva.

Az egynemű számítástechnikai környezettel és sokszínű alkalmazás-infrastruktúrával dolgozó szervezetek számára a MetaFrame Presentation Server 1.2 for Unix és a Meta-Frame XP Presentation Server for Windows kombinációja egyetlen eszközről nyújt egyszerűsített hozzáférést testreszabott Windows vagy webes alkalmazáshoz, beleértve az Oracle, Seibel, JD Edwards, SAP, PeopleSoft és egyéb gyártók szoftvereit is, vállalatszerte hozzáférhetőbbé téve ezeket az alkalmazásokat.

A MetaFrame Presentation Server 1.2 for Unixszal a rendszeradminisztrátorok kiterjeszthetik a Unix alkalmazások hozzáférhetőségét bármilyen hálózati kapcsolaton keresztül szinte bármely eszközre, beleértve a Windowson futó számítógépeket is.

A fokozott biztonság érdekében a MetaFrame Presentation Server 1.2 for Unix szabványos SSL (Secure Socket Layer) titkosítást biztosít a szerverek és kliens eszközök között áramló adatok védelméhez, és RSA SecurelD hitelesítéssel is használható a felhasználók megbízhatóbb azonosítása érdekében.

A Citrix ezzel egy időben bejelentette a MetaFrame Presentation Server 1.2 for Unix bevezetéséhez kapcsolódó tanfolyamát Citrix Certified Administrator (CCA) fokozatú Unix rendszeradminisztrátorok számára.

- Megatrend Rt. ✆ 459-3300
- www.megatrend.hu
- www.citrix.com

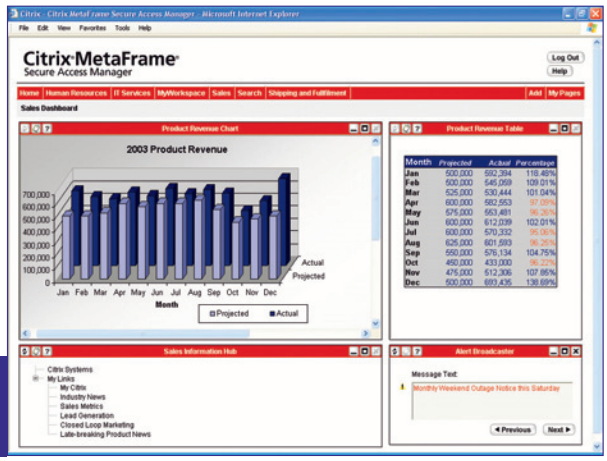

Hozzáférés kereskedelmi adatokhoz a Citrix MetaFrame Secure Access Managerben

F-Secure

Versenygyőztes Pocket PC-s alkalmazás

Az F-Secure Corporationt választották meg a Microsoft Mobile Solutions Challenge alkalmazásfejlesztő verseny győztesének. A Microsoft által meghirdetett megméretetésen a Windows-alapú Pocket PC és Smartphone készülékekre készült kreatív mobilalkalmazásokat és megoldásokat jutalmazták.

A több száz benevezett pályamunkát a Microsoft műszaki szakembergárdája, valamint a HP és Handango külső szakértői értékelték, a biztonság és vírusvédelem (Security and Virus Protection) kategóriában az F-Secure Anti-Virus for Pocket PC alkalmazását hirdették ki legjobbnak.

Az F-Secure Anti-Virus for Pocket PC automatizált antivírusszoftver, amely közvetlenül a Pocket PC eszközön fut, mindig naprakész és elérhető védelmet nyújt a vírusok és más rosszindulatú kódok ellen.

A vírusdefiníciók a vezeték nélküli kapcsolaton – például GSM, GPRS telefonon, vezeték nélküli helyi hálózaton vagy Bluetooth kapcsolaton – keresztül frissíthetők.

Az F-Secure Anti-Virus for Pocket PC a Fujitsu-Siemens kéziszámítógépén

A verseny európai győzteseit a Microsoft Mobility Developer Conference fejlesztői konferencián, Párizsban jelentették be.

- 2F 2000 Kft.
  488-7700
- www.2f.hu
- www.f-secure.com

Elender

A lakossági ADSL-piac új szereplője

A hazai internetgazdaság egyik alapítója és meghatározó szereplője, az Elender Üzleti Kommunikáció ismét kínál lakossági internetszolgáltatást. A cég az egyre dinamikusabban terjedő ADSL technológia fejlődése és a megnövekedett piaci igények hatására döntött a lakossági ADSL-piacon való megjelenés mellett.

Az eDSL Expressz néven bejelentett szolgáltatás bevezetéséhez nagy reményeket fűz a cég, a tervek szerint év végére az egyéni ADSL szolgáltatást igénybe vevő ügyfelek száma elérheti akár a nyolcezret is. A szolgáltatás népszerűsítését több eszköz is segíti, így a www.elenderdsl.hu webhelyen a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges hasznos információk várják a látogatókat.

Az érdeklődők letesztelhetik internetcsatlakozásuk sebességét is

Az érdeklődők teszt során ellenőrizhetik, milyen sebességgel kapcsolódnak az internethez, a lefedettségi térkép pedig tájékoztatást nyújt arról, hogy az ország mely területein vehető igénybe a szolgáltatás, amely online is megrendelhető.

- www.eol.hu
- www.elenderdsl.hu

EMC

Felfrissített tárolóeszközök

Az EMC Corporation bejelentette, hogy CLARiiON CX200 hálózati tárolórendszerének teljesítménye az eddigiekhez képest 60%-kal – másodpercenként 40 ezer beviteli-kiviteli műveletre – nőtt. Ez a teljesítménynövekedés még több szerver használatát, szerverenként még több felhasználó kiszolgálását és a tranzakciósebesség növelését teszi lehetővé.

A CX400-as és a CX600-as kiépítésekhez hasonlóan mostantól a CX200-as rendszerek is 6 terabyte-ig bővíthetők az ATA meghajtótechnológia használatával. Az új és a meglévő CX200-asok felhasználói – tárolási infrastruktúrájuk lehető legjobb kihasználása érdekében – vegyíthetik a Fibre Channel és az ATA meghajtókat egyazon CX200 rendszerben. A nagy teljesítményű Fibre Channel meghajtókat használhatják online tranzakciókat, file- és nyomtatási szolgáltatásokat igénybe vevő, üzenetküldő vagy webes alkalmazásokhoz, míg az ATA meghajtók lemezes háttértárként működhetnek – ugyanannak a tömbnek a részeként.

A CLARiiON CX200 rendszerekben vegyesen használhatók a Fibre Channel és ATA meghajtók

A felhasználók emellett szoftverfrissítéseket is végrehajthatnak a CLARiiON FLARE operációs rendszerén, valamint a Navisphere és az Access Logix alkalmazásokon. Az EMC bejelentését követően az egyvezérlős CX200 tároló új, 10 ezer dolláros induló áron megvásárolható, és a technológia adatáthelyezés nélkül, rugalmasan bővíthető a CLARiiON CX400-on keresztül CX600-as rendszerré.

A termékbejelentést kiegészítve az EMC három előre konfigurált CX200-as rendszer- és szoftverajánlatot is nyilvánosságra hozott, melyek egyszerűsítik a megrendelés folyamatát és legfeljebb 25%-kal csökkenthetik a belépő szintű tárolórendszerek teljes árát. A CX200-ra épülő csomagajánlatok 360 és 730 Gbyte, valamint 1,5 Tbyte kapacitással választhatók.

- EMC Magyarország Kft.
  238-9900
- www.emc.com

Játékosok központja

Számítógépünk tökéletes szórakozást nyújthat, ha szabadidőnk is engedi. Ehhez nem árt frissítésekkel, kiegészítőkkel bővíteni játékprogramjainkat, hiszen a kész szoftverek is lehetnek hibásak. A programjavítások (patch), kiegészítők (mod) egyik legnagyobb tárháza az FPS Central.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Egy megvásárolt teljes játék igazi örömet szerezhet. De a játékszoftverek olykor kisebb-nagyobb hibákat rejtenek magukban, melyek mulatságosak, esetleg bosszantóak, de akár végzetesek is lehetnek – utóbbi esetben többnyire csak a reset gomb megnyomása segít.

A készítők az utólag felfedezett hibák javítására patcheket adnak ki, melyeket többnyire nekünk kell felkutatnunk. Számos webhely foglalkozik ezek összegyűjtésével, ami megkönnyíti a javítások, kiegészítők letöltését – hiszen minden egy helyen található. Az FPS Central is egy ilyen webhely, melyet az Arizona Team Network csapata készített. Az FPS a first person shooterre utal, mivel itt zömmel ilyen stílusú játékokkal foglalkoznak.

Mint említettem, nemcsak hibajavítások léteznek, hanem kiegészítők, úgynevezett *mod*ok is. Már megunt játékainkat tehetjük változatosabbá velük: a mod kisebb-nagyobb változásokat hoz létre a programban. Ez a változás lehet egy új játékmenet kialakítása (új fegyverek, pályák, katonák, környezet stb.), de lehet kevésbé jelentős módosítás is – például a Grand Theft Auto 3-ban Trabanton is száguldhatunk az egyik mod illesztésével. Az FPS Central oldalain ilyen és ehhez hasonló kiegészítőket találhatunk különböző játékokhoz.

Az FPS Central híreket, cikkeket is közöl a számítógépes játékok világáról, de ízelítőket (képernyőmentések, videók, demók stb.) is kaphatunk új, illetve megjelenés előtt álló játékokról.

A webhely egyik különlegessége az újságajánló, melyben röviden bemutatják a frissen megjelent játékmagazinok egyikét. Az olvasók belső fórumon megoszthatják egymással véleményüket, tanácsokkal, tippekkel segíthetnek egymáson.

A főoldal több részből áll, melyek jól elhatárolt mezőkben helyezkednek el.

Középen a részletes hírek, jobb oldalon linkek. Bal oldalon pedig egy ismerős

A lap felső részének bal oldalán található a gyorsnavigáló menü, külső linkekkel.

Ugyanitt, picivel lejjebb megtaláljuk az aktuális szavazást. Középen találhatunk belső linkeket a letöltések, illetve a hírek oldalaira egyaránt. Ha lejjebb görgetjük az oldalt, fellelhetjük a keresőt, illetve a friss híreket. A jobb oldalon ízelítőt kaphatunk a nagyobb cikkekből, és itt találjuk meg az előzetesekre, végigjátszásokra mutató linkeket. Az oldalon nemcsak fórum található, hanem egy IRC-alapokon működő chat is nyílik róla. Csak a tűzfal engedjen át minket!

A Gamer bemutatása. A felső banner két szélén találhatjuk az online és offline csevegésre mutató linkeket

Az FPS Centralban egyetlen apró hibát véltem felfedezni: a kék színen alapuló küllem miatt a görgetősáv csúszkája nehezen kivehető az Explorerben, így egérrel nehézkes az oldal böngészése.

Minden játékos kedvű olvasónknak ajánlom ezt a valódi kincsesbányát!

info

- www.fpscentral.hu

Testvérlapok:

- www.gamecentral.hu
- www.fpscentral.hu /downloadcentral

Egyéb, hasonló tematikájú magyar webhelyek:

- www.hcgamer.hu
- www.mportal.hu

Dudás Zoltán

Capturix NetWorks 1.60

Hálózati mindenes

E programocskával számtalan hasznos információt tudhatunk meg hálózatunkról. Ilyen adat például az aktuális adatforgalom kbit/s-ban megadott sebessége (eszközökre lebontva) vagy az elküldött és fogadott adatcsomagok száma.

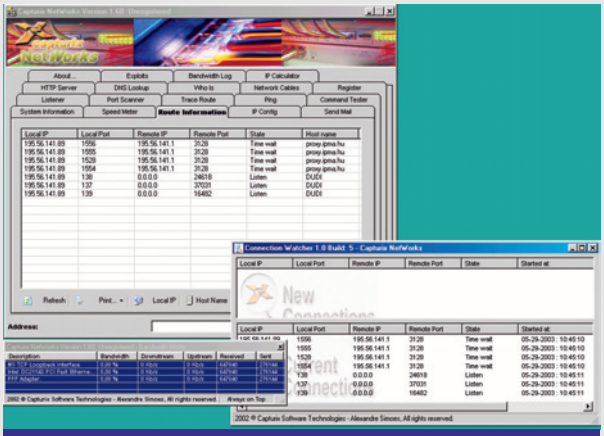

Capturix NetWorks: egy programcsomag, három ablak és számtalan alkalmazás

A beépített kapcsolatkövetőnek köszönhetően újabb információkkal gazdagodhatunk: az eszköz az aktuális kapcsolatokat mutatja a portok sorszámára, illetve IP-címre vonatkoztatva.

Hogy igazán teljes legyen a kép, a főprogramot elindítva számos alkalmazás tárul elénk, melyeket külön füleken keresztül érhetünk el. Használhatunk pingelést, traceroute-ot (útvonalkövetést), megtekinthetjük az IP-konfigurációt, a használt hálózati alkatrészek részletes adatait. Alkalmazhatunk DNS-lekérdezést (DNS: Domain Name System), parancspróbát, megvizsgálhatjuk a külső szerverek sérülékenységét, bevethetünk portszkennert és -figyelőt. Egy kis kép segíti az UTP kábelek készítését, illetve az IP kalkulátorral kiszámíthatjuk, hogy adott alhálózatba milyen IP-című gépek kerülhetnek. A program tartalmaz e-mail klienst is, amely kizárólag levelek küldésére alkalmas.

A Capturix hálózati mindenesének próbaverzióját letölthetjük a készítő webhelyéről. A regisztráció licencenként 19,99 USD.

➪ www.capturix.com /www/networks.asp

Webserver Stress Tool 6.07

Webszerverek tesztelője

A Webserver Stress Tool 6.07 program segítségével különféle módon tesztelhetjük webszerverünk teljesítő- és tűrőképességét. Megadhatjuk, mennyi ideig, illetve hány kattintásig fusson a próba, hány felhasználót szimuláljon, és eldönthetjük, milyen időközönként mentse a program a hálózati eseményeket naplófile-ba. A beállításoknál adhatjuk meg, melyik proxyszervert használjuk, hogyan jelentkezzen be a proxyszerverre a program, továbbá leszedje-e az image URL-eket, illetve frame-eket.

A beállításoknál megadhatjuk az időzített tesztek indulási időpontját, meghatározhatjuk, mely eseményeket naplózza a Stress Tool. Az eredményről grafikont is rajzol a könnyebb érthetőség kedvéért.

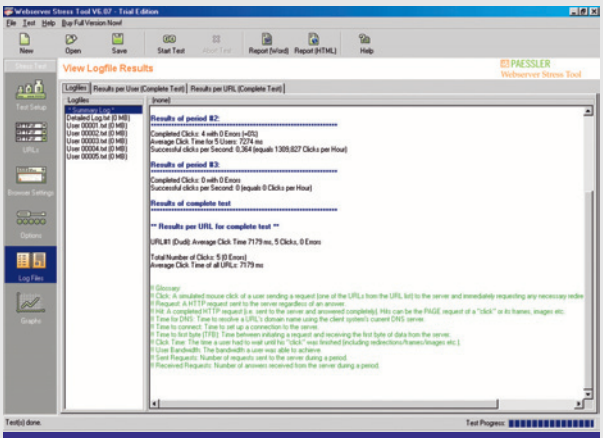

Webserver Stress Tool – a teszt eredménye: hibátlan

Három licenckonstrukció közül választhatunk 50 eurótól 999 euróig.

A különbségek az egyszerre emulált felhasználók számából, illetve mélyebb típusú tesztelési eljárások (például képek letöltése, biztonsági kapcsolat stb.) támogatásából adódnak.

A program ingyenes próbaverziója letölthető a készítők webhelyéről.

➪ www.paessler.com /?Ref=WebStressHomeNag

BeFaster 3.2

Érezd magad gyorsabbnak!

Számos sebességjavító programmal találkozhatunk, vannak köztük jobbak, rosszabbak. A BeFaster egyik kiemelkedő előnye, hogy létezik belőle magyar nyelvű változat is. A nyelvválasztás után már a telepítő is a választott nyelven szól hozzánk.

BeFaster: számtalan beállítási lehetőség próbálgatásával optimalizálhatjuk internetes kapcsolatunkat

A program két fő részből áll. Az első fül alapszintű felhasználókhoz szól, akik még nemigen értik a szakzsargont. Itt elérésünk típusát, illetve az on-line játékok optimalizálásához szükséges dolgokat (TTL, Header Compression, TCP Large, Windows-optimalizálások) jelölhetjük be. Haladó felhasználók több lehetőséget kapnak a finomításra. Megadhatják, hogy az Internet Explorer, illetve az Opera böngésző legfeljebb hány szálon kapcsolódhasson egy szerverhez, számos MTU (Maximal Transfer Unit) beállítást és NWLINK paramétert változtathatnak meg, átkonfigurálhatják a COM portokat.

A beállításokat elmenthetjük a későbbi felhasználás, illetve visszaállítás érdekében. Sajnos a magyarítás kicsit hátrányos is, mert némely angol szakkifejezést nehezen lehet felismerni a fordításban.

A program 15 napos próbaverziója letölthető a készítők webhelyéről. A regisztrációs kulcsért magánszemélyeknek 23 USD-t kell fizetniük.

➪ www.ekremdeniz.com

Variációk vezeték nékül

Bár a vezeték nélküli helyi hálózat (Wireless LAN) kiépítésének ára a hagyományos UTP kábeles Ethernet hálózatéhoz képest igencsak borsos, rugalmassága és könnyű bővíthetősége gondolkodóba ejti a cégek vezetőit és az otthoni felhasználókat. A fejlesztőcégek számos szabványt dolgoztak ki a vezeték nélküli kommunikációs hálózat működésére. Cikkünk célja, hogy olvasóink könnyebben eligazodhassanak a 802.11 szabványcsaládban.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Több rádiófrekvenciás, vezeték nélküli adatátviteli szabvány létezik: például a GSM, a GPRS, a Bluetooth, az UMTS, no és persze a 802.11 család. A 802.11 alapját 1997-ben határozta meg az IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers).
A szabvány a 2,4000–2,4835 GHz-es frekvenciatartományban 1 és 2 Mbit/s-os átvitelt írt elő, továbbá rögzítette a lehetséges szolgáltatásokat és kommunikációs jelzéseket.

1999-ben két alváltozata jelent meg a szabványnak: a 802.11a és a 802.11b.

Az utóbbi alapján készülő eszközök a már említett 2,4 GHz körüli frekvencián működhetnek, ám a szabvány két újabb fizikai réteggel bővült: az 5,5 és a 11 Mbit/s-os átviteli sebességgel. A 802.11a magasabb és szélesebb frekvenciatartományt kapott (5,725–5,850 GHz), ebből kifolyólag egyszerűbbé vált a bővítése: a már említett két új rétegen kívül az 54 Mbit/s-os átviteli sebességet is támogatja.

A szabvány érvényre juttatása eleinte körülményes volt Európába, mivel a 802.11 által használt frekvenciatartomány már foglalt volt egyes országokban. Ott, ahol az 5,2 GHz-es frekvencia meghatározott sávjaiban már jóváhagyták a 802.11a szabványú termékek használatát – például Franciaországban, az Egyesült Királyságban, Hollandiában, Belgiumban, Dániában és Svédországban –, jelenleg is kaphatók ezek a termékek. A szabvány az OFDM (Orthogonal Frequency Division Multiplexing – ortogonális frekvenciaosztásos multiplexelés) technikát használja az átvitelre, amely során a nagy sebességű jelfolyamot több kisebb sebességű jelfolyamra bontják, és ezekkel a továbbító frekvenciákat egymásra ortogonálisan (merőlegesen) modulálják, majd összegzik.

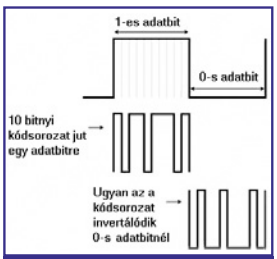

A DSSS moduláció során 1 adatbitet sokkal több átviteli bit hordoz

Hazánkban leginkább a 802.11b terjedt el, köszönhetően a kis hatókörben szabadon használható 2,4 GHz körüli frekvencia-tartománynak – ezt a sávot nevezik ISM sávnak, mivel főként ipari (Industrial), tudományos (Science) és orvosi (Medical) célokra használják.

A szabvány által definiált fizikai réteg a közvetlen sorrendes szórt spektrumú rádiós összeköttetésű (DSSS = Direct Sequence Spread Spectrum) rádiófrekvencia-modulációs sémát tartalmazza.

Ebben a technikában az adatjelek egy, az adatátvitelnél jóval nagyobb bitsebességű kóddal vannak megszorozva, így a küldött információ jelentős redundanciával érkezik meg a vételi oldalra. Ezáltal jobban ellenáll a különböző interferenciáknak, zajoknak.

A MAC (Medium Access Control) réteg a fizikai réteg elérésének módját írja le, akárcsak az Ethernet hálózatoknál. Különbség csupán adatütközés esetén mutatkozik: vezetékes Ethernetnél akkor indul a javító algoritmus, ha valóban fellép az adatütközés. Ebben az esetben a két ütköző fél abbahagyja az adást, majd véletlen hosszúságú idő elteltével újrakezdi.

A 802.11-es szabványok ezzel ellentétben a párbeszédes formát követik: csak akkor küldhet az adó, ha a csomópont egy ACK (acknowledgement) csomagot küld számára.

Ha ezt nem kapja meg, némi várakozás után újra elküldi korábbi adatcsomagocskáját.

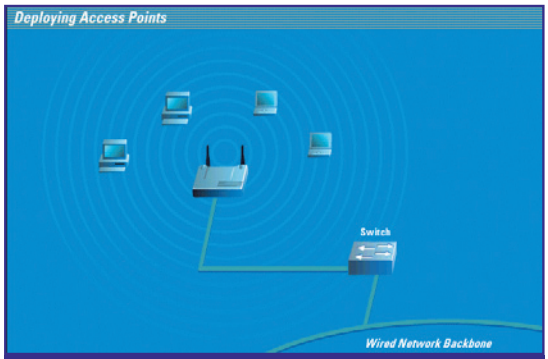

Access Point: ez köti össze éteri hálózatunkat a vezetékessel

info

- www.westel900.hu/internet/szolgaltatasok/wlan.html
- www.c-enter.hu/center/0110590.html
- www.inlap.jate.uszeged.hu/03jan/cikk/wifiwf.htm
- http://grouper.ieee.org/groups/802/11/index.html
- www-106.ibm.com/developerworks/library/wi-tip22.html?dwzone=wireless

A szabvány így is igen tág lehetőségeket nyújtott a fejlesztőknek. Ahhoz, hogy a WLAN (Wireless Local Aera Network – kábel nélküli helyi hálózat) eszközök kompatibilitása megmaradjon, 1999. augusztus 23-án, Santa Clarában megalakult egy nonprofit szervezet, a Wireless Ethernet Compatibility Alliance (WECA). Ez ellenőrzi a 802.11b szabványt követő eszközök együttműködését, és ha megfelelőnek találja, ellátja őket a Wi-Fi (Wireless Fidelity) címkével. Ha ilyen feliratú eszközöket vásárlunk, garantáltan együtt fognak működni egymással, még ha a gyártó különbözik is.

Gyakorlatban történő összeállítás

A kábel nélküli hálózat csillag és a háló alakzatú lehet. Utóbbi építésekor nincs szükségünk központi eszközre, a készülékek közvetlenül kommunikálnak a hatókörükben lévőkkel. Ezt „ad hoc" (alkalmi) hálózatnak is nevezik.

A központosított hálózathoz szükség van egy úgynevezett Access Pointra, mely a központ szerepét tölti be. Ez kapcsolódik a vezetékes Ethernet hálózatra, hidat létesítve az éteri kapcsolat felé.

A felhasználók – elméletileg – szabadon mozoghatnak az Access Pointok között anélkül, hogy megszakadna a kapcsolat a hálózattal – ezt nevezik roamingnek.

Az Access Point a hálózati elemek közül a csomóponttal (hub) egyenértékű, melynek egyik portja a vezetékes hálózathoz csatlakozik, míg vezeték nélküli határfelületén a felhasználók felé nyújt kapcsolódási pontot.

A kapcsolódás során az egyszerre csatlakozott WLAN felhasználók osztoznak a sávszélességen.

A hatótávolságot nehéz megmondani pontosan, mert sok dologtól függ: környezeti zajok (például mikrohullámú sütő), különböző akadályok befolyásolhatják.

Átlagosan 150 méteren belül megbízható a működésük – akkor, ha nincs akadály az eszközök között. Az épületen belül történő kommunikáció hatékonyságát jelentősen csökkentik a falak, előfordulhat, hogy 30 méteren túl már akadozik az adatátvitel.

Szerencsére az eszközök manapság automatikusan felismerik a térerőt, és alkalmazkodnak az adatátvitel minőségéhez (interferencia esetén csökkentik a sebességet).

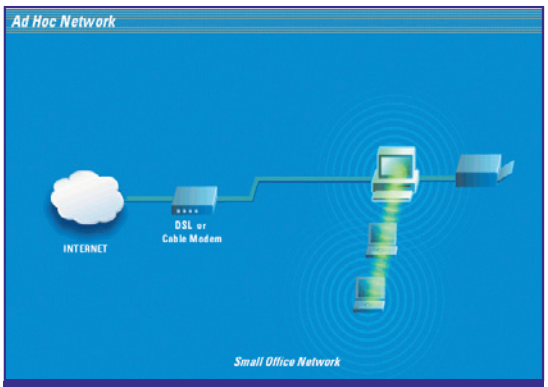

Ad hoc, azaz alkalmi hálózat. Nincs szükség központra, ám így kisebb a hatótávolság

Szabadtéren, jó minőségű antennával akár 500 méteres vagy ennél nagyobb távolság is áthidalható – persze ügyelni kell arra, hogy a megengedettnél nagyobb erősségű (20 dBm) jelet ne adjunk ki.

Biztonság

Mivel az adatátvitel levegőn keresztül történik, sokkal inkább ki vagyunk téve az illetéktelen lehallgatások, illetve becsatlakozások veszélyének. Két módszer létezik a védelemre, az egyik az SPID használata.

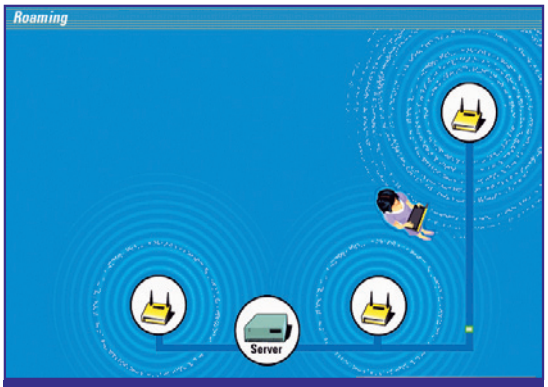

A roaming használat közben. Ha a felhasználó kikerül az egyik AP hatóköréből, azonnal átveszi őt a másik

Ez egy domainnév, melynek alkalmazásakor csak azonos SPID-re konfigurált eszközök kommunikálhatnak egymással.

A másik módszer a WEP (Wireless Encryption Protocol), amely előre konfigurált (64, 128, esetleg 256 bites) kulcsok alapján történő DES vagy 3DES kódolást biztosít.

Némely gyártó külön MAC autentikációt is beépít eszközeibe, azaz WLAN-unkra csak az engedélyezett MAC címmel rendelkező eszközök csatlakozhatnak fel.

Alternatívák

A HiperLAN-t (High Performance Radio LAN) az ETSI szabványosította. 20 Mbit/s-os hozzáférést tesz lehetővé az 5,15–5,30 GHz-es sávban.

A HiperLAN 2 a HiperLAN szabvány kiterjesztése az 5 GHz-es sávban az 54 Mbit/s-os átviteli sebesség elérése érdekében. A HiperLAN 2 is – akárcsak a 802.11a – az OFDM technikát használja átvitelre.

A Bluetooth (kék fog) vezeték nélküli kommunikációs szabvány nevét egy viking uralkodóról kapta fejlesztőjétől, az Ericssontól.

Az adatátvitel a 2,45 GHz-es frekvenciasávban történik, és két eltérő frekvencián zajlik. 100, illetve 10 méteres körzetben használható, kisebb távolság esetén 1 Mbit/s-os adatátviteli sebesség is elérhető.

Jelenleg inkább mobiltelefonok és tartozékaik, valamint a telefonok és a PC-k összekapcsolására használják.

A szabványjavaslat elfogadtatása érdekében az Ericsson a technológiát ingyen bocsátotta a csatlakozó cégek rendelkezésére (IBM, Intel, Nokia, Toshiba, Lucent, Microsoft).

A Bluetooth vetélytársa, az IEEE 802.11b szabvány szerint építhető vezeték nélküli helyi hálózat (WLAN), amely ugyanazt a frekvenciasávot használja, de eltérő kódolással.

A 802.11c-t alkalmazzák az Access Pointok bridge-ként való működtetéséhez. A 802.11e-n jelenleg még dolgoznak. Célja a minősített (QoS – Quality of Service) video- és audioátvitelre optimalizált adatátvitel.

A 802.11f a roaming képességet hivatott szabványosítani. A 802.11g egy új, feltörő lehetőség: a 2,4 GHz-es tartományban definiálja a 20 Mbit/s feletti adatátvitelt.

Hazai forgalmazóktól már most származnak efféle eszközökről szóló hírek.

A h betűjelű szabvány az 5 GHz-es frekvenciasávot használja, és két igen hasznos eleme van, a dinamikus csatornaválasztás lehetősége (DCS – Dynamic Channel Selection) és az átviteli energia vezérelhetősége (TPC – Transmit Power Control).

Nem lehetetlen, hogy a 802.11a-t fogja leváltani. Emellett a HiperLAN adottságait is magában hordozza.

Robotkisasszony

Ha manapság felhívunk egy intézményt, céget, általában egy robotkisassyony hangjába ütközünk. Lehet, hogy ez sokakat idegesít, de számos előnye is van: megkönnyíti az operátorok dolgát, az ügyfelek pedig gyorsabban elérik a szükséges információkat vagy a megfelelő szakértőket.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A CTI (Computer Telephone Integration – számítógép–telefon integráció) telefonközpontoknak szánt programozói felület. Segítségével különböző, a telefonközpont működését irányító automatizmusokat tudunk konfigurálni egy külső szerverről. Ilyen automatizmus lehet például a szabad vonalra történő várakozás, egy mellékállomás kapcsolása stb.

Komolyabb rendszerek esetén (30–50 operátor felett) a költségek igencsak az egekben mozognak, operátoronként (telefonos ügyfélszolgálatos) akár 2–2,5 millió forintra rughat. Ennek köszönhetően Magyarországon (és a nagyvilágban) hamar megtelt ez a piaci szegmens, így a fejlesztő cégek belefogtak kisebb és olcsóbb (5–30 operátoros) rendszerek fejlesztésébe. Hogy is történt mindez?

Az első generációs call centerek

Kezdetben a CTI-nek még nyoma sem volt. Az első híváskezelők az ACD-k voltak (Automatic Call Distribution – automatikus híváselosztó). Az ACD-k az operátorok meghatározott csoportjai felé közvetítették a hívásokat (a hívó, valamint a hívott szám alapján). Ha az ügyfélszolgálatos nem volt elérhető, a híváskezelő a megfelelő várakozósorba iktatta az ügyfelet.

A robotnéni is itt jelent meg először: ekkor még csak köszöntötte, és szükség esetén várakoztatta az ügyfeleket (fontosabb információk elmondásával), illetve a hangposta szerepét is be tudta tölteni. A további fejlődéshez szükséges informatikai háttér már létezett, de külön volt választva a telefonrendszertől.

Az operátor az ügyféllel való kommunikálás alatt manuálisan bogarászta számítógépét, így tudta lekérdezni a szükséges adatokat akár a hívóról, akár a beszélgetés témáját érintő esetről, anyagokról stb.

A későbbiekben épp ez a szolgáltatás változott meg leginkább.

A következő lépcsőfok

Az IVR (Interactive Voice Response – interaktív válaszadó rendszer) megjelenésével az ACD híváskezelőt már össze lehetett kapcsolni a számítógépes rendszerrel. Így a hívó fél előtt megnyílt annak lehetősége, hogy nyomógombos, tone üzemmódba kapcsolt telefonjával az előre megépített fastruktúrában bolyonghasson. Így a kezelő beleszólása nélkül választ kaphatott a leggyakrabban előforduló kérdésekre (előre rögzített hangüzenet formájában), illetve bizonyos szolgáltatások (telebank, megrendelés stb.) igénybevételére. Az IVR szükség esetén a megfelelő (például nagyobb tudású) ügyintézőhöz kapcsolta az ügyfelet. A rendszer 24 órás munkára is alkalmas volt, a hét minden napján. Mivel az IVR az ACD rendszert nem leváltotta, hanem hozzáépült, megmaradtak a régi lehetőségek is: ha épp nem volt szabad operátor, az ügyfél várakozólistára került, vagy igénybe vehette a hangpostát.

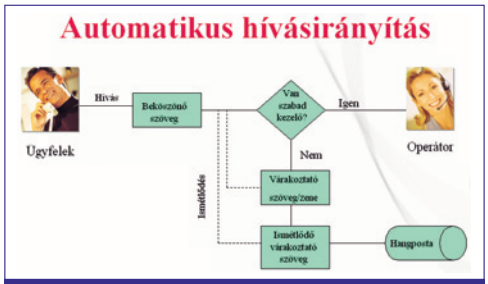

Az első generációs call centerek működése (ACD)

Az IVR saját alkalmazások írását is lehetővé tette. Erre jó példa a VIP ügyfelek hívásának fogadása: miután a hívó jelzi az automatának, hogy már regisztrált ügyfél, s a telefonján lévő gombok (számok és jelek) segítségével begépeli azonosítóját és jelszavát, a rendszer az ügyfél személyes tanácsadóját kapcsolja. Ezt a funkciót, azaz a begyűjtött adatok alapján történő híváskapcsolást nevezi a szaknyelv hívásvektorozásnak. Rendkívül megkönnyíti a kezelők dolgát, hisz nem nekik kell kézzel kibogarászniuk a gépükből, kivel is beszélgetnek, és mit szeretne az ügyfél.

Adatbázisok a telefonvonal végén

Az informatika fejlődésével a számítógépeket egyre több mindenre tudták használni. Ennek köszönhetően az ACD+IVR rendszereket ki lehetett bővíteni egy adatbázissal. A CTI gyakorlatilag az adatbázis programozói felülete. Segítségével a kapcsolás pillanatában a kezelő képernyőjén pop-upként megjelennek az ügyfél adatai. Ezeket a hívó száma, illetve az ügyfél bejelentkezéskor megadott PIN kódja alapján olvassa ki a rendszer az adatbázisból.

Ezek az adatok sokféle információt közölhetnek. Felvilágosíthatnak az ügyfél személyes adatairól (nevéről, címéről, telefonszámáról), az általa megvásárolt termékek, szolgáltatások köréről, vagy akár eddigi kapcsolatteremtéseiről is. Ez utóbbiról összesített statisztikát kérhetnek akár a kezelők, akár az ügyintézők.

A rendszer kimenő hívás kezelésére is alkalmas, ez automatikusan, vagy egy operátor segítségével történhet. Utóbbi esetben be lehet állítani, hogy időben figyelmeztesse a kezelőt: ideje volna tárcsázni az ügyfelet, mert csak bizonyos időszakban ér rá.

Ilyen CTI rendszer például a TSAPI (Telephone Services API), amelyet Novell NetWare és Windows rendszerekben történő használatra fejlesztettek ki, valamint ilyen a CSTA (Computer Supported Telephone Application), amely ETSI szabvány.

Ezek a rendszerek képesek monitorozni és vezérelni akár a trönk–trönk kapcsolatot is. Ilyen például a pre-paid előfizetők kommunikációja különböző szolgáltatók között.

Azok számára, akiknek nincs szükségük trönkök (fővonalak) vezérlésére, csupán

info

- www.euronetrt.hu/termekek/ecc.htm
- www.euronetrt.hu/szakkifejezes/szakkezd.htm
- www.alkozpont.com/1002szotar.php

mellékállomásaikat szeretnék kezelni, a Microsoft kifejlesztette a saját, TAPI nevű CTI-jét. Ezzel lényegesen kedvezőbb (kezelőnként 450-800 ezer Ft-os) áron lehet kiépíteni telefonközpont-vezérlő rendszert, ám – a TSAPI-val és a CSTA-val ellentétben – ez kizárólag a mellékállomások kezelésére alkalmas.

Magyarország nagyobb távközlési cégei fektettek be elsőként a CTI-kbe: mintegy hét évvel ezelőtt az AT&T vezette be az akkor *Diszpécser és információs központ*nak nevezett call centert. Már említettem, hogy ennek költségei az egekben járnak, így hamar elfogyott a fizetőképes kereslet.

Kimenő hívások kezelése

Kimenő hívások esetén számos típust különböztetnek meg. Az előnézetes (Preview) hívás során a rendszer előre megadott szempontok (például időpont) alapján kiválasztja a hívandó ügyfelet, leválogatja az adatbázisból a hozzá tartozó, ismert adatokat, s mindezt megmutatja a kezelőnek a képernyőn. A kezelő egy gombnyomásra kezdeményezheti, vagy elnapolhatja a hívást.

A várakozás nélküli hívás (Power) kissé agresszívabb típus. Kezdetben ugyanaz, mint az előnézetes, ám az utolsó lépésekben nem csak megmutatja a kezelőnek az adatokat, hanem rögvest tárcsázza a hívandó felet. Az operátor hallgathatja a hívást, szükség esetén közbeavatkozhat. E két típust a TAPI is le tudja bonyolítani, a következőkre azonban már csak a TSAPI és a CSTA képes.

A prediktív hívás automatikusan jön létre. Az adatbázisban történő leválogatás hívás közben zajlik; a kapcsolás után a rendszer összeköti a kezelőt az ügyféllel, miközben annak adatai már a képernyőn olvashatók. Végül az automatikus rendszer felhívja az ügyfelet: bejelentkezik nála a robotnéni, és a hívott fél a nyomógombok segítségével barangolhat az előre elkészített fastruktúrában, vagy kapcsolhatja magának a megfelelő operátort.

Nem csak telefonon keresztül...

A híváskezelő központok legújabb, negyedik generációs modelljei már nem csak a hanghívásokat tudják lebonyolítani: internetről érkező adatokat (e-mail, webes megrendelés stb.), faxokat is kezelnek. Ezt a rendszert hívják contact centernek vagy kollaboratív CRM-nek (Customer Relationship Management – ügyfélkapcsolati menedzsment).

A CRM rengeteg lehetőséggel bír, így manapság inkább már vállalati filozófiának, stratégiának tekintik, mely az ügyfelet helyezi a vállalati folyamatok középpontjába.

A magyar Euronet Rt. is kifejlesztett egy ilyen rendszert a Microsoft TAPI segítségével. Az ECC (Euronet Call/Contact Center) teljes körű call-, illetve contactcenter-szolgáltatást nyújt, magyar nyelvű kezelőfelülettel. A telepítőkészlet tartalmazza az – Intel-alapú – Analóg

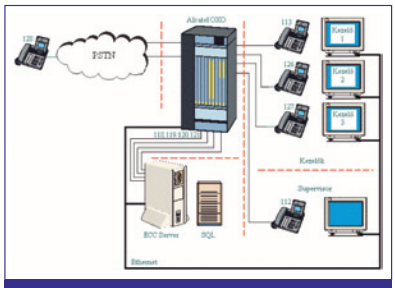

Az Euronet Call/Contact Center felépítése

Dialogic kártyát, az IVR alap- és bővítőmoduljait.

Az ECC IVR önállóan is használható dobozolt csomag, alkalmas WAV file-ok bemondására, DTMF kódokat tud fogadni, így képes az előre felállított fastruktúrában az ügyfelet irányítani (az alapcsomag maximum 3 szintű, szintenként 4 menüpontot támogat), és képes hanghívások átvitelére flash segítségével.

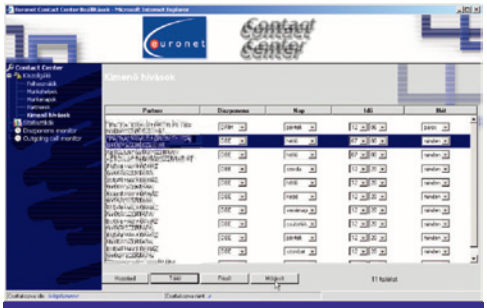
Kimenő hívások ütemezése

Kiegészítő ECC IVR modul például a hangposta-szolgáltatás, az ügyfél-azonosítás hívószám, illetve PIN kód segítségével, a faxok fogadása és küldése, faxszerver kezelése (ez speciális kártyát igényel), a várakozási zene és pozíció bejátszása stb.

Az alap ECC IVR ajánlott bruttó végfelhasználói ára (hardver nélkül) 4 felhasználó esetén 400 ezer Ft körül kezdődik. Létezik 8, 12, 16, 24 és 32 csatornás licence is. Az utóbbi ajánlott bruttó végfelhasználói ára (hardver nélkül) mintegy 2 millió Ft. Az opcionális modulok árát ez az összeg nem tartalmazza.

Az ECC CCA modul gondoskodik az ügyfél- és hívásmenedzsmentről. Számos funkciója közül kiemelhetjük az automatikus, csoportos és szakértő szerinti hívásátirányítást (ACD, Group ACD, Skill Based Routing); statisztikák felállítását; CTI, e-mail, fax, web, SMS stb. kezelését; és az előre megírt scriptek alapján történő kimenő kampányhívások lebonyolítását (Power Dialer).

Ahhoz, hogy futtatni tudjuk a modult, egy TAPI felületű központ szükséges (IVR-nél ez sem feltétel, ám ahhoz Intel Dialogic kártya kell), továbbá fax- vagy kombinált Dialogic kártya, illetve SMS-átjáró. A szerverhez elegendő egy PC, 800 MHz-es Pentium III processzorral, 128 Mbyte RAM-mal, 20 Gbyte-os merevlemezzel. Az adatbázis kezeléséhez érdemes külön számítógépet üzemeltetni. A rendszer teljesen Windows-alapú, így a szerverhez (szerverekhez) szükséges a Windows 2000 Professional vagy Server; a kliensekhez elegendő Windows 9x, 2000 vagy XP, legalább 5.5-ös Internet Explorerrel.

Az adatbázishoz bármely ODBC DB szerver megfelelő, a készítők az MS SQL 2000-et ajánlják. A licenc megszerzése összetett dolog: négyféle alapcsomag választható (ezek ára 15-20%-kal alacsonyabb, mint ha külön állítanánk össze a modulokat), és függ az operátori, felügyelői, illetve IVR csatornák licencének számától.

Két példát említünk: az ECC Basic ára 4 operátori, 1 felügyelői és 4 IVR csatorna esetén körülbelül 1 millió Ft, míg ugyanezzel a felállással az ECC Plus ára elérheti a 2,5 millió Ft-ot is. Előbbi csak az ACD-t, csoportos ACD-t, felügyeleti (operátormonitorozás, online statisztikák

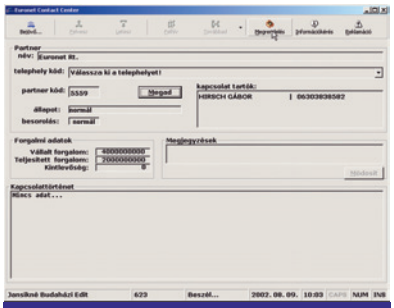
Az operátor előtt megjelenő képernyő

stb.) és alapvető IVR funkciókat tartalmazza; a Plus csomag emellett például az ügyfél-azonosítást, a hangposta-szolgáltatást, a kimenő kampánykezelést, az adatbázissal való összehangolást, a scriptkezelést és az IVR menüpontok hőtérkép-megjelenítését is támogatja.

Ennek az ára sem alacsony egy hétköznapi ember számára, ám közepes és nagyobb cégek vezetői elgondolkodhatnak, hisz az ECC szolgáltatásokban utoléri a többi hasonló call centert, árban azonban messze alattuk marad. Azoknak a cégeknek ajánlom, amelyeknél az ügyfélkezelés elsődleges szempont, ám a pénztárca nem engedi meg a több tízmilliós CRM rendszereket.

Csoportmunkára fel!

Vállalatoknál elengedhetetlen a megfelelő kommunikáció az alkalmazottak és főnökeik között. Az elektronikus levelezés erre alkalmas, ám az igényeket közel sem elégíti ki teljességgel. A Novell GroupWise 6.5 kiemelt irodai kommunikációs rendszer, amely különleges célokra is tökéletesen megfelel.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Sokszor elengedhetetlen, hogy e-mailben tartsuk a kapcsolatot munkatársainkkal, ügyfeleinkkel. Gondoljunk csak arra, amikor tárgyalásra kell kollégáinkat sürgősen összehívni, vagy feladatokat óhajtunk kiosztani alkalmazottaink között. A Novell GroupWise 6.5 ilyen és ehhez hasonló feladatok elvégzésére készült, és immár linuxos gépekre és Macintoshokra is elérhető.

A címtáralapú és platformfüggetlen hálózati infrastruktúra megoldások (Novell Nterprise) családjába tartozó szoftver segítségével az elektronikus levelezés kényelmesebbé válik. Ez a beépített státuskövetésnek, megadható szűrőknek, szabályoknak és a program fejlett keresési rendszerének köszönhető.

Küldés esetén megadható a levél prioritása, továbbításának időpontja (késleltetett kézbesítés), biztonsági, illetve nyomkövetési beállításokat tehetünk. Információt kapunk a címzettekről, a csatolt file-ok méretéről, illetve a létrehozás dátumáról is.

A küldendő (elküldött) és fogadott leveleket általunk megadott kategóriákba rendezhetjük (a csoportokhoz színeket, prioritásokat rendelhetünk), mappákba sorolhatjuk, illetve személyre szabott fejlécet készíthetünk a Saját tárgy segítségével.

A levélszemét kezelését is elősegítették, például megadhatjuk, mely címekről, illetve domainekről nem szeretnénk fogadni leveleket. Külső postaláda kezelését is be tudjuk állítani.

A címjegyzék kezelését rengeteg kényelmi szolgáltatással látták el.

A címzett beírását automatikus kiegészítés segíti, a GroupWise magától elmenti azokat az e-mail címeket, melyekre levelet írunk, kezeli a vCardot, lehetőségünk van időbélyegek, tanúsítványok alkalmazására, adott személyekhez különféle bejegyzéseket tárolhatunk (például születésnap). A címválasztó felület könnyen kezelhető, segítségével több címjegyzéket is használhatunk. A Kapcsolatok mappával kezelhetjük ismerőseink, üzlettársaink és mások adatait, információit.

Saját tevékenységeinket is felügyelhetjük a rendszer segítségével. A GroupWise bővített naptárszolgáltatásokkal rendelkezik, dátum és idő szerint figyelmeztetéseket kérhetünk az eseményekről, akár előre is.

Roppant hasznos lehetőség az erőforrások kezelése. Nem gépünk erőforrásairól van szó, hanem például tárgyalókról, kivetítőkről, egyéb eszközökről. Kezelésükkel általunk megadott időpontban lefoglalhatjuk az igényelt erőforrásokat, melyeket a rendszer számunkra fenn fog tartani. Aki ugyanabban az időpontban szeretné használni az adott eszközt, annak a program jelzi: az eszköz sajnos már foglalt.

Palm készülékeinkkel is igénybe vehetjük a program szolgáltatásait

A GroupWise saját, beépített Messenger szolgáltatással bír.

Ez olyan program, mely hasonlít a megszokott online üzenetközvetítőkhöz (ICQ, AOL stb.), ám használatakor nem kell tartani attól, hogy esetleg idegenek is lehallgathatják üzeneteinket.

A program működése a címtáron alapul, és kizárólag a GroupWise felhasználói érhetik el. Kezeli a partnerlistákat és az időbélyegeket, archívumokat készíthetünk az üzenetekből, lehetőségünk van csoportos beszélgetésre is.

A GroupWise 6 új WebAccess modulja egyrészt rendkívül hatékony böngészőalapú elérést biztosít a felhasználók számára, másrészt támogatja a WAP-os szabványokat, így rádiótelefonokról és egyéb hordozható eszközökről is elérhetővé válnak a GroupWise-os postahivatalok.

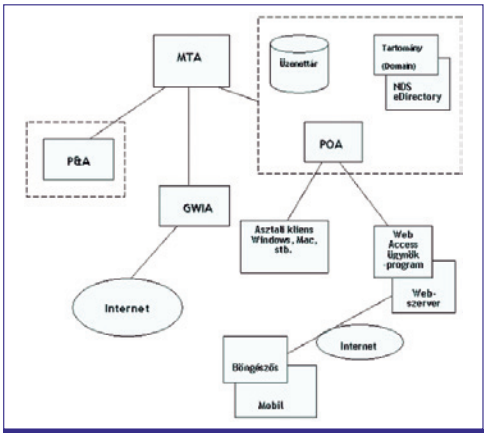

Egy szokásos GroupWise-implementáció

A GroupWise 6 webes felülete más újdonságot is nyújt, például a szabályokat, illetve osztott mappákat már webes felületről is kezelhetjük.

A riasztásokat képes elküldeni mobiltelefonra és pagerre is.

Az új biztonsági szolgáltatásokkal megbízhatóbbá válik a kommunikáció: a rendszer támogatja az S/MIME 3 kódolást a GroupWise kliensben, kezeli a digitális aláírásokat, illetve SSL-alapú kommunikációt tesz lehetővé (az Internet Agent, HTTP monitor, POP3 és IMAP4 szerint felépülő kapcsolatok szabványos SSL-alapú titkosítást tartalmaznak).

A GroupWise 6.5 számos lehetőségéről a termék weboldalain bővebb információt kaphatnak olvasóink.

info

➪ www.novell.hu/termekek/csoportmunka/gw/gw6ism.html

Egyszerűen megosztva

Manapság, mikor kis hazánkban egyre inkább terjed a szélessávú internet, vállalatok és magánszemélyek mind gyakrabban igénylik, hogy több számítógépről is elérhetővé váljék a világháló. Ehhez számtalan lehetőség adott, ám ha nincs igény különleges eszközre, tökéletesen megfelel az egyszerű hardveres útvonalválasztó is.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A netelérést megoszthatjuk egyszerű PC-vel is, melyen például Linux fut. Ennek telepítése és karbantartása azonban szakértőt követel – és ha nincs lehetőségünk megfizetni a szakembert, vagy nem szeretnénk a megosztáshoz külön számítógépet feláldozni, egyszerűbb (és olcsóbb) a hardveres útvonalválasztó (router) üzemeltetése. A készülék feladata, hogy az internet felől egy szálról érkező jeleket több gép számára elérhetővé tegye. Tesztünkben ilyen készülékeket állítottunk startvonalhoz.

D-Llink DI-604: biztonságát a mellékelt szoftverek erősítik

Mielőtt belevágnék, figyelmeztetni szeretném olvasóinkat, hogy a router megvásárlása előtt olvassák el a szerződést, melyet internetszolgáltatójukkal (ISP) kötöttek, ugyanis a legtöbb szolgáltató csak bizonyos feltételek mellett engedélyezi az internetelérés megosztását – legyen szó ADSL, kábeles vagy akár analóg modemes kapcsolatról!

Több extra lehetőséget adó készülékkel találkoztunk a tesztelés alatt. Úgy gondoltam, hogy a SOHO kategóriában – azaz kisirodai és otthoni felhasználásra szánt készülékek esetén – aligha lesz szükség VPN-es (virtuális magánhálózat) és WLAN-os (vezeték nélküli helyi hálózat) szolgáltatásokra. Így azok a routerek, melyek támogatják ezeket, nem kerültek a tesztbe, mivel túl nagy előnyre tettek volna szert a szerényebb igényű felhasználók számára többnyire felesleges lehetőségeikkel.

E-tech Bullet DSL/Cable Router QOS: kicsi a bors, de erős

Azokat az útvonalválasztókat is kihagytuk, melyekben beépített ADSL modem található. Ennek oka, hogy a szolgáltatók automatikusan adják ezt a készüléket, és nem vállalják más beépítését – ugyanis az ADSL modemekről nem az internetszolgáltató, hanem a telefontársaság gondoskodik. Kábelmodemek esetén is hasonló a helyzet, ám tesztlaborunkba nem került olyan készülék, melyben beépített kábelmodem lett volna. Mindegyik készülék támogatta mind az ADSL (PPPoE), mind a kábeles internet-kapcsolatot (statikus, illetve dinamikus IP-cím szerint). Némelyik modell képes nyomtatószerverként is működni, erre külön felhívom a figyelmet.

Linksys BEFSR11: a legegyszerűbb kapcsolat

Hogyan teszteltünk?

A tesztelés leginkább a készülékek által nyújtott lehetőségek összehasonlítása épült. Szempont volt például a demilitarizált zónába (DMZ, bekapcsolt tűzfalszolgáltatások esetén egy vagy több gépet kitehetünk a tűzfalon kívülre szerverfeladatok ellátására) rakható gépek száma, illetve a speciális NAT (Network Address Translation) funkciók és ezek kapacitásai.

Bár méréseket is végeztem – és jelentős különbségeket tapasztaltam –, nem ezek eredménye volt a fő döntési szempont a verseny során, ugyanis a készülékek sokkal gyorsabban dolgoznak, mint bármely mai ISP szolgáltatása (persze vannak kivételek, de nem az otthoni, illetve kisirodai felhasználók számára elérhető áron). A méréseket két géppel végeztem: egyikkel emuláltam az internetet (erre a gépre egy FTP szervert raktam), a másikkal a helyi hálózatot (LAN). Az FTP szervert pingeltem (négy válaszidő átlaga szerepel a táblázatban), illetve az FTP kiszolgálógép segítségével bonyolítottam az adatforgalmat a LAN-os gép felé. Egy 50 Mbyte-os, tömörített file-t töltöttem fel (illetve le), a mért sebesség átlaga szerepel a táblázatban.

D-Link DI-604

A D-Link képviseletében egy termék érkezett szerkesztőségünkbe. Dobozában UTP kábelt és 4 gumitalpat találtunk a vaskos (mert többnyelvű), lendületes telepítési útmutatón, a tápon és magán a készüléken kívül.

Az eszköz leírása tömören bemutatja, mi micsoda a készüléken, és képernyőmentésekkel illusztrálva ismerteti operációs rendszerünk konfigurálását is. A CD-ről telepíthetünk egy internetes biztonsági programot, illetve a bővebb dokumentáció elolvasásához az Acrobat Readert. A PDF formátumú kézikönyv rengeteg színes képeket és képernyőmentést tartalmaz, melyek sokat segítenek az útvonalválasztó és az operációs rendszer beállításában. A DI-604 sebességben a középmezőnyt képviseli.

Edimax BR-6104P

A tipikus, piros-fekete dobozból vaskos (82 oldalas) dokumentációt, csavarokat, tipliket, egy floppyt és az alig másfél

méteres UTP kábelt emelhettük ki a táp és a készülék mellől.
A papírdokumentáció rendkívül részletesen számol be a konfigurálásról, bemutatva az operációs rendszerben, illetve a böngészővel elérhető beállításokat. Ezenkívül

Netgear FR114P: külön örültünk neki

számos fogalmat magyaráz el érthetően – sajnos mindezt angol nyelven. A routerbe épített nyomtatószerverrel a hagyományos, párhuzamos portra köthető nyomtatókat érhetjük el távolról. Ehhez hasznos programot találunk a mellékelt floppyn.

Böngészőn keresztül egyszerűen konfigurálható, a DHCP szerverszolgáltatás be van kapcsolva (DHCP: Dinamic Host Configuration Protocol), így a rákötött gép IP-címe azonnal a saját alhálózatában kerül kiosztásra – persze ha a gépnek engedélyeztük az automatikus IP-kiosztást. Állapotinformációkat is lekérhetünk, melyek tartalmazhatják a DHCP-kliensek naplóját, a tűzfaleseményeket, a készülék és a netkapcsolat állapotát.

E-tech Bullet DSL/Cable Router QOS

A kis készülék fehér dobozából a router és tápja mellől csak egy CD és egy papírcetli méretű gyorstelepítési útmutató került elénk. Utóbbi – kis mérete ellenére – kielégítően magyarázza el az első lépéseket. A CD-n található dokumentáció a papírlapot kibővítve rendkívüli részletességgel, színes képekkel teszi egyszerűvé az útvonalválasztó használatát.

A mellékelt CD-n a PDF file és az olvasásához szükséges Acrobat Reader található.

A szűrés és a portátadás

Edimax BR-6104P: a megnyerő útvonalválasztó

lehetősége adott: szinte mindenhol megadhatunk port- és IP-tartományokat. A készülék különlegessége, hogy az 1-es LAN porton támogatja a QoS-t (Quality of Service).

Linksys BEFSR11

A Linksysre jellemző, egyedi külsővel bíró eszköz a teszt résztvevői közül a legegyszerűbb. Nincs beépített, többportos kapcsolótábla, a BEFSR11 egyetlen kivezetéssel rendelkezik, melyet hubbal, vagy switchcsel oszthatunk tovább fizikailag (a logikai összekapcsolást a router végzi). Az útvonalválasztó dobozából a készüléken és a tápon kívül a szép termékismertető, a technikai támogatást segítő kapcsolatok felsorolását tartalmazó papíros (sajnos magyar nyelvű- nincs köztük), a körülbelül 3 méteres UTP kábel, no és a vaskos telepítési útmutató került elénk. Sajnos utóbbi nem a részletekbe menő magyarázat, hanem a hat nyelven olvasható leírás miatt vastag. Bár fekete-fehér ábrákkal segíti a konfigurálást és a gép beállítását, rendkívül szűkszavú. Aki nem csupán a hogyanokra, hanem a miértekre is keresi a választ, annak máshol kell utánanéznie. A készülék hátoldalán kis kapcsolóval

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	D-Link DI-604	Edimax BR-6104P	E-tech Bullet DSL/Cable Router QOS
Termék weboldala	www.dlink.com /products/broadband /di604/	www.edimax.com /html/english/products /BR-6104P.htm	www.e-tech.nu
Műszaki adatok			
LAN portok száma	4	4	4 (ebből 1 QoS támogatással)
LAN portok sebessége (gyári adat)	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s
WAN portok száma	1	1	1
WAN portok sebessége (gyári adat)	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s
Kijelzők (LED-ek)	Power, WAN, 4 LAN	Power, Print, WAN (kétszínű), 4 LAN (kétszínű)	Power/WAN (kétszínű), 4 LAN
Reset gomb	●	●	●
Nyomtatóport	❍	LPT	❍
Csomagban található kiegészítők	4 gumitalp, 3 m-es UTP kábel	4 gumitalp, 4 csavar, 4 tipli, 1 m-es UTP kábel	❍
CD-n található extra program(ok)	Adobe Acrobat Reader 5.0, Freedom Internet Security & Privacy Suite	PrintServer Network driver 1.0 (floppy)	Adobe Acrobat Reader 4.0
CD-n található konfiguráló segédprogram	❍	PrintServer Network driver 1.0 (floppy)	❍
Konfigurálás módja	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0 vagy Netscape 4.7)	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0 vagy Netscape 4.7)	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0 vagy Netscape 4.7)
A router helyi hálózati IP-címe alapbeállítás szerint	192.168.0.1	192.168.2.1	192.168.1.1
A helyi hálózat felől DHCP klienként működik?	❍	❍	❍
A helyi hálózat felé DHCP szerverként működik?	●	●	●
Támogatott ISP protokollok	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, dinamikus IP hostnévvel és klónozott MAC-címmel, statikus IP	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, statikus IP, Bridge	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, statikus IP
Virtuális MAC-cím	●	●	●
Távoli elérés	●	●	●
Universal Plug and Play (UPnP) támogatása	❍	●	●
Tűzfalszolgáltatások			
Hány port adható meg klienszűrés céljából?	❍	10	10 (porttartomány)
Hány MAC-címet szűrhetünk?	32	❍	32 (tartományt is)
Hány URL-t tilthatunk?	9	30	❍
A szűrésekhez megadható időtávok száma	❍	10	❍
DMZ-be tehető állomások száma	1	8	1
Behatolás detektálása	❍	●	●
Egyéb szolgáltatások	közvetlen átjáró IP-cím és port alapján (8 ki- és 8 bemenő), SNMP, WAN felől érkező pingek blokkolása	WAN felől érkező pingek blokkolása, SPI és Anti-DoS védelem	IP-szűrés (a portszűréssel együtt adható meg)
Speciális NAT-funkciók			
Hány IP-címet rendelhetünk hozzá a LAN-on lévő gépekhez? (Address Mapping)	❍	10	❍
Átadható portok, porttartományok száma (1 port használatánál) – virtuális szerver szolgáltatás	20	20	25 (DMZ-vel együtt)
Speciálisan használható portok száma (trigger port)	4	10	10
A PC Magazin értékelése			
Papírdokumentáció (1–10 pont)	9 pont	10 pont	8 pont
A CD-n található dokumentáció (1–10 pont)	10 pont	❍	10 pont
Mérési adatok			
Átlagos feltöltési sebesség 1 kliens esetén	843 Kbyte/s	1001 Kbyte/s	1174 Kbyte/s
Átlagos letöltési sebesség 1 kliens esetén	1381 Kbyte/s	1695 Kbyte/s	1712 Kbyte/s
Átlagos válaszidő WAN felőli szervertől, üresjáratban	1 ms	1 ms	1 ms
Átlagos válaszidő WAN felőli szervertől, adatforgalom esetén	7 ms	7 ms	4 ms
Kereskedelmi adatok			
Forgalmazó	Crown-Tech ✆ 349-8739	Kelly-Tech ✆ 350-1246	Gamaxnet ✆ 372-7180
Webcím	www.crown-tech.hu	www.kellytech.hu	www.gamaxnet.hu
Ár (ajánlott bruttó végfelhasználói)	20 900 Ft	19 300 Ft	24 750 Ft
Garancia	5 év	3 év	1 év

Megjegyzés: A termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\ könyvtárban.

	Linksys BEFSR11	Netgear FR114P (Különdíj)	Netgear RP614	Roline DSL/Broadband Router A 21.14.2104	Roline DSL/Broadband Router A 21.14.2114	SMC Barricade 7004VBR (Vásárlási ajánlat)
	www.linksys.com/	www.accesspoint.hu/	www.accesspoint.hu/	http://shop.roline.ch/	http://shop.roline.ch/	http://213.155.72.40/bdg/
	1	4	4	4	5, ebből egy uplink (az 1-es port, vagy ez használható)	4
	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s
	1	1	1	2*	1	1
	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s	10/100 Mbit/s
	Power, LAN Link/ACT, Full/Col, 10/100, WAN Link, Act, Diag	Power, Test, 4 LAN Link/ACT, 1 WAN Link/ACT, 4 LAN 100M, 1 WAN 100M, Printer ACT/Alert	Power, Test, WAN, 4 LAN (kétszínű)	Power, System, 4 LAN Link/ACT, 1 WAN Link/ACT, 4 LAN 100M, 1 WAN 100M	Power, 4 LAN Link/ACT, 4 LAN 100M, 1 WAN Link, 1 WAN Act, LPT	Power, 4 LAN Link/ACT, 4 LAN 100M, 1 WAN
	●	●	●	●	●	●
	❍	LPT	❍	❍	LPT	❍
	3 m-es UTP kábel	5 m-es UTP kábel	állvány, 3 m-es UTP kábel	4 gumitalp	❍	4 gumitalp, 3 m-es UTP kábel
	❍	Acrobat Reader 5.05, Freedom Firewall, gyakran használt portok listája	Acrobat Reader 5.05, Freedom Firewall, gyakran használt portok listája	❍	Adobe Acrobat Reader 5.05, Mail Server	Adobe Acrobat Reader 5.05
	❍	❍	❍	❍	Device Utility, Manager Server	❍
	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0 vagy Netscape 4.7)	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0 vagy Netscape 4.7)	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0 vagy Netscape 4.7)	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 4.0)	böngészőn keresztül, vagy a konfigurálóprogramokkal	böngészőn keresztül (legalább Internet Explorer 5.0 vagy Netscape 4.0)
	192.168.1.1	192.168.0.1	192.168.0.1	192.168.1.1	192.168.0.254	192.168.2.1
	❍	❍	❍	❍	❍	❍
	●	●	●	●	●	●
	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, statikus IP, RAS (SingTel-felhasználóknak)	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, statikus IP	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, statikus IP	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, statikus IP	PPPoE, dinamikus IP, statikus IP	PPPoE, PPTP, dinamikus IP, statikus IP
	●	●	●	●	●	●
	❍	●	●	●	❍	●
	●	●	●	●	❍	●
	5 (porttartomány)	korlátlan (40 portig próbálva)	15	10	16	10
	50	❍	❍	32	16	32
	❍	korlátlan***	korlátlan***	❍	❍	30
	❍	1	1	10**	1	10
	1	1	❍	1	1	8
	❍	●	●	❍	❍	●
	ZoneAlarm Pro és PC-Cillin támogatása, 5 IP-cím-tartomány alapján szűrés	WAN felől érkező pingek blokkolása	❍	WAN felől érkező pingek blokkolása	WAN felől érkező pingek blokkolása	❍
	❍	korlátlan (40 címig próbálva)	❍	❍	❍	10
	10****	korlátlan (40 portig próbálva)****	20****	10	16	20
	10 (porttartományra is küldhető, nem csak 1 portra)	korlátlan (40 portig próbálva)****	20****	10	❍	10
	6 pont	8 pont	7 pont	9 pont	5 pont	7 pont
	❍	10 pont	10 pont	❍	10 pont	10 pont
	724 Kbyte/s	1721 Kbyte/s	246 Kbyte/s	746 Kbyte/s	310 Kbyte/s	695 Kbyte/s
	847 Kbyte/s	2551 Kbyte/s	656 Kbyte/s	996 Kbyte/s	459 Kbyte/s	1210 Kbyte/s
	1 ms	2 ms	1 ms	2 ms	2 ms	1 ms
	10 ms	5 ms	6 ms	11 ms	16 ms	7 ms
	Telemat ✆ 465-0114	Access Point ✆ 219-5345	Access Point ✆ 219-5345	Telemat ✆ 465-0114	Telemat ✆ 465-0114	HRP Hungary Kft. ✆ 452-4600
	www.telemat.hu	www.accesspoint.hu	www.accesspoint.hu	www.telemat.hu	www.telemat.hu	www.hrp.hu
	24 750 Ft	35 175 Ft	18 385 Ft	19 250 Ft	21 000 Ft	16 990 Ft
	1 év	3 év	3 év	1 év	1 év	1 év

: Kereszt- vagy sima kábel számára, egyszerre csak az egyik használható. **: A kliensszűréssel együtt adható meg. *: 130 darabig kipróbálva. ****: Általunk megadott portszakaszt jelölhetünk ki, de kizárólag ugyanarra a portszakaszra továbbítja.*

állíthatjuk be, hogy a LAN port fordított (uplink) vagy sima port legyen-e.

A BEFSR11 a konfigurálás során kimutatja a foga fehérjét! Például a virtuális szerver szolgáltatás használata esetén nemcsak 1-1 portot adhatunk meg, hanem porttartományokat is, valamint nem foglal külön helyet, ha ugyanazon a porton használjuk az UDP és a TCP protokollt.

Netgear FR114P

Bár a Netgear útvonalválasztóiról már írtunk előző számunkban (⇨ Netmegosztás – PC Magazin, 2003/6/122), beneveztük őket a versenyre is.

Az FR114P gyönyörű értékeket produkált sebességben. A hátoldalán lévő negyedik LAN portról kis kapcsolóval dönthetjük el, számítógéphez vagy switchhez kötjük-e (azaz uplink legyen, vagy sem). A router CD-jén HTML-alapú leírást és üzembehelyezési tanácsadót találunk, amely ábrákkal szemléltetve, interaktívan, lépésről lépésre magyarázza el a teendőket. Külön PDF file-ban olvashatunk az egyes kijelzők jelentéséről és a szolgáltatások használatáról. Praktikus információkat kaphatunk a gyakran használt portokról is.

Mivel az FR114P nyomtatószerverként is üzemel, a klienseken telepítendő szoftvert megtaláljuk a CD-jén. A tűzfal számára tömérdek szabályt adhatunk meg, ám az eszköz csak egyetlen demilitarizált zónában elhelyezett gépet támogat.

Netgear RP614

A kis testvér dobozában leltünk egy lábat, mellyel a router függőleges helyzetbe is állítható használat közben. Az RP614 CD-jén is megtaláljuk a HTML-alapú leírást és az üzembehelyezési tanácsadót, valamint a már említett külön PDF file-t.

Miután böngészőn keresztül elértük a beállításokat, a telepítő megkérdezi, automatikusan végezze-e a konfigurálást, vagy szeretnénk-e mi végrehajtani, manuálisan. Egyszerű keresztkérdésekre adott válaszaink (például: szükséges-e jelszó a felcsatlakozáshoz?) után magától állapítja meg, mely protokollokat használva csatlakozunk az internetre. A beállítóprogram a virtuális MAC (Media Acces Control) használatát kiegészíti a klónozással is, ami annyit tesz, hogy a konfiguráló számítógép MAC-címét lekérdezi, és azt állítja be a WAN portra. Blokkolási lehetőségei is szerteágazók, nemcsak konkrét domaineket tudunk letiltani, kulcsszavak alapján is tilthatunk. 130 kulcsszót és domainnevet vettem fel a listába, de többre is lett volna lehetőség.

Roline DSL/Broadband Router A 21.14.2104: svájci igényesség

Roline DSL/Broadband Router A 21.14.2114: idegen csomag ismerős terméket rejt

Roline DSL/Broadband Router A 21.14.2104

A Svájcra utaló piros-fehér csomagolást felbontva kevés dolog került a kezeink közé. A készüléken és a hozzá tartozó tápon kívül csupán egy 40 oldalas felhasználói kézikönyvet és négy gumitalpat találtunk – a megszokott UTP kábel bizony kimaradt. A kézikönyv első fele a Windows operációs rendszerek beállításával foglalkozik, másik fele a router konfigurálásával. Számos fekete-fehér képernyőmentés és ábra segít bennünket a kiigazodásban.

A készüléken szinte díszkivilágítást találunk: egy tucat LED tájékoztat minket az állapotáról. Hátul, a négy portot tartalmazó 10/100-as switch kivezetése mellett két WAN portot is lelhetünk. Ám ebből egyszerre csak az egyik használható (sima vagy uplink). Hogy melyiket, az a vonal túlsó végén lévő készülék, illetve a kábel típusától (keresztvagy egyenes kapcsolású) függ. A készülék beépített tűzfallal bír, ám kizárólag egy gépet tud DMZ-be rakni.

SMC Barricade 7004VBR: vele élvezhetjük a széleskörű támogatást

Roline DSL/Broadband Router A 21.14.2114

Ez a Roline router érdekes csomagolásban érkezett hozzánk: fedelén a dobozban lévő eszköz szerepelt, ám más cégnévvel.

A dobozban semmilyen extra hardvert nem találtunk, csupán egy CD-t, a tápot, magát a készüléket és egy többnyelvű rövid leírást. Utóbbi – bár négy nyelven olvasható – sajnos rendkívül tömör. Nincsenek benne képernyőmentések, nincs utalás arra, hogyan kell az operációs rendszerben beállítani a hálózati tulajdonságokat – mintha minden magától értetődő lenne. Szerencsére a CD-n található dokumentáció kárpótol minket. Rendkívül részletes (még a nyomtató-LED „morze" jeleiről is tájékoztat), színes képernyőmentésekkel, érthető leírással kecsegtet.

A CD-n fellelhetjük a nyomtatószerverhez szükséges meghajtóprogramot, továbbá két konfigurálóprogramot és egy mailszervert. Utóbbi sajnos nem POP3, illetve SMTP szerver, de azt lehetővé teszi, hogy bizonyos technikai trükkök segítségével a LAN-on lévő felhasználók között megosszuk az internetszolgáltatónk által nyújtott e-mailes szolgáltatás(oka)t. Az egyik konfigurálóprogrammal meg tudjuk változtatni az eszköz IP-címét, még úgy is, ha gépünk nem abban az alhálózatban van.

A készülék sok hasznos tulajdonságát csorbítja, hogy kissé lassúnak mutatkozott a mérések során. De ne feledjük: még ez is – az internetes letöltés 459 Kbyte/s-os sebessége – álom a legtöbb hazai magánfelhasználó számára.

SMC Barricade 7004VBR

A hosszúkás dobozt felnyitva a készülék és a táp mellett egy 3 méter hosszú UTP patch kábelt, felhasználói kézikönyvet, CD-t és négy gumitalpat találtunk. A telepítési útmutató többoldalas kézikönyv, melyet fekete-fehér képernyőmentésekkel és szemléltető ábrákkal is elláttak. A könyv mintegy háromnegyede a különböző operációs rendszerek beállítását tárgyalja (sajnos Linux nincs köztük), csupán utolsó negyedében tér ki a készülék konfigurálására. A CD-n az Acrobat Reader mellett megtaláljuk ugyanezt a dokumentumot (immár színes képekkel és több nyelven), illetve a bővebb kézikönyvet. Utóbbi minden szükséges tudnivalót és beállítási lehetőséget részletesen és kimerítően elmagyaráz.

A böngészőből meghívva a routert, igényes kezelőfelület ugrik elő, ahonnan választhatjuk a varázslót vagy a bővített konfigurációs beállításokat. A konfigurálás a digitális kézikönyv segítségével egyszerűen elvégezhető. A készüléket falra szerelhetjük, de a csomagolásban nem találtunk csavarokat.

●

A mezőny a tulajdonságok szempontjából igen szoros volt. A sebességet figyelembe véve Különdíjat érdemel a Netgear FR114P-s modellje, amely magasan a többiek felett teljesített. Vásárlási Ajánlatot az SMC Barricade 7004VBR kapott, amely minden vizsgált szolgáltatást támogatott, a legalacsonyabb áron.

A teszt győztese az Edimax BR-6104P, amely szintén támogatott majdnem minden szolgáltatást, ráadásul nyomtatószerver is csücsül benne. Ára roppant kedvező, és a 3 év garancia sem elhanyagolható. Az Edimax papírdokumentációja a legrészletesebb, így a készülék minden beállítási lehetőségét könnyedén elsajátíthatjuk és megérthetjük.

Incidens vagy esemény?

Egy tipikus vállalat számos eszközt működtet a megbízhatóbb védelem reményében. Ezek hatalmasra duzzasztják az adatforgalmat, ami újabb problémákat vet fel. Ráadásul egyre gyakoribbak és összetettebbek a támadások, olykor fel sem derítik őket. Mit lehet tenni?

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Tisztáznunk kell a két fogalmat. Az incidens és az esemény szavakat gyakran tévesen, egymás helyett, szinonimaként használják. Az események száma még egy közepes méretű vállalatnál is megközelíti a tízmilliót – naponta. Ekkora eseményáradat végigválogatása komoly feladatot jelent, mivel meg kell találni az események sorában a védelmi incidenseket jelentő „homokszemeket”.

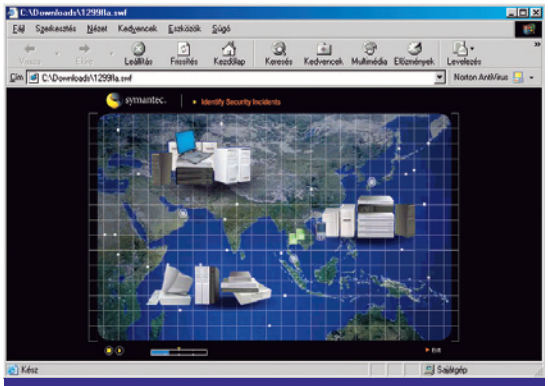

Szemléltető a Symantectől

Esemény

A rendszerben vagy a hálózaton megfigyelhető történéseket nevezzük eseménynek. Ilyen például a hibás vagy túl hosszú hálózati csomag érkezése, esetleg egy elhibázott bejelentkezés az egyik számítógépen.

Az eltorzult csomagok általában ártalmatlanok, de károsak is lehetnek, mert akár az átmeneti tár túlcsordulását okozó támadás is állhat mögöttük. Az elrontott bejelentkezést okozhatja egyszerű elgépelés, de itt is felmerülhet támadási kísérlet.

Fel kell ismerni az összefüggéseket ahhoz, hogy felmérhessük: gond van-e, és ha igen, mit kell tennünk. Ha egy cég csak az események felügyeletére összpontosít, az összefüggések elvesznek, hamis találatok rabolják az időt.

Incidens

Ha több esemény között kapcsolat áll fenn, az incidensre utalhat. A rendszer biztonsági felelősei észlelhetik ezt, és szükség esetén közbeléphetnek. Az incidens egy vagy több eseményből, körülményből áll. Az elfogadható kockázati mérték megtartásához be kell avatkozni, az eseményeket le kell zárni.

Az incidens mögött állhatnak jelentős, az üzletet veszélyeztető, tehát beavatkozást igénylő fenyegetések, de nap mint nap előforduló helyzetek is, amelyek csak elhanyagolásukkor jelentenek veszélyt az üzletmenetre. Incidens lehet például a nagymértékű vírus- vagy féregfertőzés, egy szolgáltatás megszakítása, egy alkalmazott visszaélése a rendszeren, jogosulatlan adathozzáférés, támadásra érzékeny alkalmazások futtatása stb. Néha sok, egymáshoz kapcsolódó eseményt kell együtt kezelni ahhoz, hogy felfedezzük az incidenst.

Az incidensközpontú látásmóddal a szakemberek behatárolhatják az érintett rendszerek számát.

Felmérhetik, hogy az incidens érinti-e az egyes rendszerek épségét, elérhetőségét, titkosítását.

A szakemberek tudják, hogy az egyes rendszerek mennyire befolyásolják az üzletmenetet, mennyire jelentősek.

Így ha egy incidens több rendszert is érint, vagy több incidens is történt különböző rendszerekben, fontossági sorrendet állíthatnak fel.

Megoldás

A teljes bejövő adatmennyiség kezelésének leghatékonyabb módja a hálózati rétegben mozgó, illetve a védelmi eljárások által keletkező adatok áttekintése valós időben, összesítetten és összefüggések szerint.

Ehhez nyújt segítséget a Symantec Incident Manager.

A program összevonja a több gyártótól származó különféle, egyedi termékek által jelzett védelmi eseményeket, felismeri a fontossági sorrendet, és az incidenseket lezárásukig nyomon követi.

Ezzel a cégek komoly lépést tehetnek támadható felületük csökkentése felé.

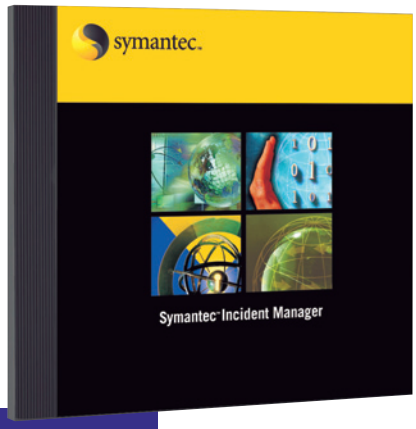

A megoldás

info

⇨ http://enterprisesecurity.symantec.com/products/products.cfm?productid=166

Felturbózott éter

A wireless szabványok elterjedését igencsak megnehezítik a különböző országokban betartatott különféle rádiókorlátozási törvények. Az 54 Mbit/s-os sebességre képes 802.11a technológiát – 5,2 GHz-es frekvenciatartomány – például Európa nagy részén nem engedélyezik. Ennek kiküszöbölésére (is) született meg a 802.11g, amely 2,4 GHz-es frekvenciasávban kínál nagy sebességű adatátvitelt.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A 802.11-es szabványcsalád a kábel nélküli hálózat egységesítését írja le. A család 802.11g nevű tagja újnak mondható, az ez alapján készült termékek a 2,4 GHz-es frekvenciatartományban másodpercenként 54 Mbitnyi adatot képesek átvinni.
A Buffalo termékek közül egy wireless broadband routert és egy CardBus kliens eszközt próbáltunk ki.

AirStation WBR-G54

A szépen kivitelezett wireless broadband routert a doboza alapján Japában gyártották. A készülékhez egy plakát méretű, kétoldalas leírást, CD-t, nemzetközi garanciapapírt, tápegységet (hozzá egy rövid, cserélhető 220 V-os kábelt), valamint egy UTP kábelt mellékelnek. Az access pointon 10 LED található, melyek jelzéseit a dokumentáció segítségével lehet megfejteni Hátsó részén lelhetjük fel a WAN port 10/100-as csatlakozóját (automatikusan felismeri, hogy normál vagy fordított csatlakozásra van szükség) a 4 portos switch aljzatait, egy reset gombot, valamint az opcionális külső antenna illesztési helyét. Roppant hasznosnak tartom, hogy a hátára ráírták mind a LAN, mind a WAN felöli MAC-címet. A CD-jén található szoftver látszólag a „mindenes" kategóriát képviseli, ugyanis klienseszközökhöz szánt felhasználói programokat is tartalmaz. Az AirStationhoz tartozó programot arra a gépre kell telepítenünk, mellyel konfigurálni szeretnénk.
A lemezen levő PDF formátumú leírás tökéletesen eligazít a kezelésben.

A konfigurálóprogram, azaz az AirNavigator telepítés közben felismeri a számítógépünkben lévő Ethernet kártyákat, melyek közül – már ha több van – ki kell választanunk azt, amelyiken keresztül szeretnénk konfigurálni a készüléket. Ezután a program megkeresi a routert, és ha megtalálta, választhatunk, hogy mi szeretnénk megadni az IP-címét, vagy azt automatikusan, DHCP protokoll segítségével állítsa be. Előbbi esetben megnézi, hogy gépünk melyik alhálózatban van, és kizárólag abba a tartományba illő címet fogad el. A további beállításokat a böngészővel elérhető webes felületen lehet megejteni. Ilyen például a kábel nélküli üzemmód (802.11b vagy g) közötti automatikus választás engedélyezése, és WAN felöli MAC-cím megváltoztatása stb.
Jó access point módjára képes pont–pont és pont–multipont féle bridge-ként is üzemelni (azaz egy vezetékes hálózatot meghosszabbíthatunk vagy többet egymáshoz kapcsolhatunk több ilyen készülékkel), ezt WDS-nek (Wireless Distribution System) nevezik. Beépített tűzfalfunkciókat is tartalmaz (ping válaszadás letiltása a WAN-ról, csomagszűrés stb.), az ezzel kapcsolatos eseményekről (behatolás-érzékelés) a megadott SMTP szerveren keresztül e-mailben értesíthet minket. Számos információt, adatot naplóz (átvitt, fogadott adatcsomagok száma, események stb.).

54 Mbit/s-os sebességgel az éteren át

A készülék támogatja az Universal Plug and Playt (UPnP), ráadásul az elsők között van a hazai 802.11g vezeték nélküli hálózatot támogató access pointok és routerek között. Ajánlott bruttó végfelhasználói ára 50 500 Ft, melyhez 2 év garancia jár.

Wireless CardBus WLI-CB-G54A

Ez a kis kártya szintén támogatja mind a 802.11b, mind a 802.11g szabványokat. Mindössze egy CD-t és egy nagyobbacska lapra nyomott útmutatót mellékeltek hozzá. A készüléken egy LED tájékoztat az energiaellátásról, egy pedig az összeköttetés meglétéről.
A külön vásárolható külső antennát egy apró gumisapka alá rejtett aljzatba tudjuk illeszteni. Arra ügyelni kell, hogy az antennacsatlakozó illeszkedjen az aljzathoz, mivel a piacon többféle csatlakozó is fellelhető, melyek egymással nem kompatibilisek.

A kártyát Asus noteszgépen próbáltuk ki, Windows XP alatt. Mivel az XP már fel van készítve a vezeték nélküli eszközök kezelésére, így nem szükséges a saját konfigurációs programját feltelepíteni. Aki mégis igényt tart rá, ne felejtse el az XP-t eltiltani az eszköz konfigurálásától.
A kliensprogram (AirStation Client Manager) számos hasznos funkcióval rendelkezik, FreeSpot szolgáltatásával könnyedén és gyorsan igazíthatjuk gépünket az éteri hálózathoz.

A biztonságot 64 vagy 128 bites titkosítás, valamint a Virtual Private Network támogatás szolgálja.

A beüzemelés és a beállítás gyorsan és zökkenőmentesen zajlott.

A kártyával áthidalható távolság épületen belül mintegy 125, szabadban 570 méter. Ilyen távolságba persze csak 1 Mbit/s sebességgel tud kommunikálni, a legnagyobb, 54 Mbit/s sebesség 20 m-ig használható (szabadban 50 m-ig).

A gyári adatokat mi is meg tudjuk erősíteni, de ezek természetesen függenek a helyi adottságoktól.

A Type II-es PC Card foglalatba illeszthető 54G Wireless CardBus ajánlott bruttó végfelhasználói ára 23 400 Ft, a garancia 2 év.

info

- AccessPoint Kft. ✆ 219-5345
- www.buffalotech.com
- www.accesspoint.hu

Erdős Márton, Sponga Tamás

Kis kijelző, nagy üzlet

Opto Tech

A tajvani Opto Tech bejelentette: hamarosan szállítja 1,1 és 1,2 colos képátlójú passzív OLED (Organic Light-Emitting Diode) kijelzőit, hasonló nagyságú TFT LCD-knél alig drágább, darabonként 20 dollár alatti áron. A két kisebb, 256 szín megjelenítésére képes kijelzőn kívül a cég hamarosan megjelenik nagyobb, 2 és 3,1 colos, 262 ezer szín megjelenítésére képes organikus kijelzőivel is, amit a mobiltelefonokon kívül digitális fényképezőgépekben is fel lehet használni – a Kodak máris licenceli a cég OLED technológiáját.

➪ www.opto.com.tw/En/Products/OLED/MobilePhoneAPP.htm

Az evolúció újabb lépcsőfoka

PalmSource

A PalmOS 5.x-es verziói komoly elismerést váltottak ki mind a fejlesztők, mind a felhasználók körében. A szoftvercég igazgatója, Dave Nagel szerint a PalmOS 6 hasonló előrelépés lesz az „evolúcióban", mint az ötös verzió volt megjelenésekor, 2002-ben – mivel a 6-os verziót is az alapoktól fésülték át. A tervek szerint 2003 végén már megkaphatják a fejlesztők az új operációs rendszert, amiben a biztonság és a vezeték nélküli képességek kapják a legnagyobb hangsúlyt. A PalmSource konzultálni fog a vezeték nélküli szolgáltatásokat nyújtó cégekkel, szoftverfejlesztőkkel, hardvergyártókkal, illetve minden segítséget megad arra vonatkozóan, kinek milyen változtatásokat kell eszközölnie a PalmOS 5-re írt szoftvereken ahhoz, hogy ki tudja használni az új operációs rendszer előnyeit. A PalmOS 6-os verzióval ellátott kézigépek megjelenése 2004 első félévére tehető.

Sokak szerint a PalmOS 6 erős hasonlóságot fog mutatni a SymbianOS-szel

Kicsi is, olcsó is

Sony

Miközben a Sony néhány hetenként párosával jelenteti meg újabbnál újabb tenyérgépeit – legutóbb a Clié NX80V-t és a NX73V-t –, közben már a jövő eszközeit tervezgeti. Egy május végén, Japánban tartott előadáson mutatták be legújabb Clié/PDA koncepciójukat, aminek alapötletei eltérnek a megszokottól.

Nem az a kérdés,
mi van a kezemben,
hanem az, hogy mennyi...

A cég kétféle lehetőséget is felvázolt. Az egyik egy hosszában megnövelt kijelző, amit a jelenlegi összecsukható PDA-knál már ismerhetünk. A másik, érdekesebb és több figyelmet érdemlő elképzelés olyan összecsukható PDA, aminek kijelzője csaknem négyzet alakú. A cég szerint az új Clié-nemzedék alacsonyabb áron fog a boltokba kerülni, mint a legtöbb hasonló tudású PDA.

Tenyérkonzol

Tapwave

A PalmOS 5 megjelenése óta egyre több cég választja a PalmSource fejlesztőinek gyümölcsét. A sok-sok PDA, illetve PDA-mobiltelefon hibrid mellett újdonságnak számít a Tapwave cég által jelenleg fejlesztett PalmOS-alapú játékkonzol – derült ki a május 6. és 8. között megrendezett PalmSource fejlesztői konferencián.

A Helix kódnéven fejlesztett készülék 480x320 képpontos, színes LCD kijelzővel szerelt. Analóg botkormánya, többjátékos üzemmódhoz Bluetooth kapcsolata lesz. Az iMX1 Motorola ARM9 CPU-t egy Ati Imageon grafikus lapka segíti a játékokhoz szükséges megfelelő sebességű 2D-s és 3D-s grafika előállításában. A hanghatásokat Yamaha chip állítja elő.

A kézikonzol 3D-s játékokhoz a Fathammer X-Forge 3D Game Engine-t fogja használni, bár a fejlesztők szerint a gép multimédiás képességei olyan fejlettek lesznek, hogy alkalmas lesz MP3, illetve videofile-ok lejátszására is. A PalmOS 5.2-t futtató eszköz év végén jelenik meg.

➪ www.tapwave.com/devzone/specifications.asp

Tollforgatós mobil

Nokia

A finn Nokia hamarosan a mobiltelefonok újabb területén próbál szerencsét. Az elsősorban ázsiai piacra szánt Nokia 6108-as készüléken az adatbevitel nemcsak hagyományos billentyűzeten, hanem – toll segítségével – kézírással is lehetséges. Az érintésérzékeny terület a billentyűzet lehajtása után válik láthatóvá, ahol angol és kínai nyelven lehet adatokat bevinni. A kézíráskor a készülék a fontokat – ha kell – dinamikusan átméretezi, de ha nem férünk el a képernyőn, a négyirányú görgetés segít. A kézírás használatának lehetősége azonban csak egy a sok szolgáltatás közül, ugyanis a háromsávos (900/1800/1900 MHz-es GSM) készüléket telezsúfolták divatos elemekkel, szolgáltatásokkal a Nokia pekingi fejlesztői: 128x128 képpontos, 4096 színű kijelzővel bír, alkalmas MMS küldésére és fogadásra, beépített POP3, illetve SMTP e-mail klienssel intézhetjük levelezésünk, böngészője WAP 2.0-s és ismeri az XHTML szabványt is. A játékok köre bővíthető a letölthető javás programokkal. Beépített számológép és angol–kínai, illetve kínai–angol szótár segíti a mindennapi munkát. A készülék 2003 harmadik negyedévében jelenik meg, először Ázsiában.

Nokia 6108 – az első tollas telefon

➪ http://nokia-asia.com/apc/phones/0,,587,00.html

Siemens Mobile

Trendlakás Párizsban

Siemens Mobile Trendhouse néven várja látogatóit Párizs Marais negyedében, az álomlakásban, amely a lakberendezés legsikkesebb megoldásait a vezeték nélküli kommunikáció legfrissebb fejlesztéseivel egy fedél alatt mutatja be.

A lakberendezésben mindinkább teret hódít a könnyű mozgathatóság, a folyamatos alakíthatóság és rugalmasság gondolata, amelyhez a belső terek, bútorok és berendezési tárgyak mellett az otthoni kommunikációt forradalmasító vezeték nélküli eszközök is illeszkednek.

Az előrejelzések szerint századunkban egyre többen fognak otthon dolgozni – az energiatakarékosság és a hatékonyság növelése érdekében –, ugyanakkor nem lenne szerencsés, ha a lakást számítógépek, noteszgépek, nyomtatók és szkennerek kábelrengetege hálózná be. A Siemens Gigaset SE105 dsl/cable útválasztója nagy sebességű, vezeték nélküli hálózat kialakítását teszi lehetővé az otthoni felhasználó számára. Az internetcsatlakozás több gép közötti megosztása mellett az eszköz 300 méteres hatósugarának köszönhetően a család éppen munkát végző tagja félrevonulhat a ház vagy a lakás legcsendesebb zugába, de akár kertben, nyugágyban heverve is dolgozhat, ha úgy tartja kedve.

Az álomlakásban helyet kaptak a Siemens Mobile Gigaset termékcsalád legújabb tagjai. Az S100 és S150 típusú vezeték nélküli készülékekről a mobiltelefonokhoz hasonlóan SMS küldhető 640 karakter terjedelemben, emellett csengőhangok és képernyővédők letöltésével egyedivé tehető megjelenésük. A két készülék minden extrát felvonultat, rendelkeznek szabadkéz üzemmóddal, bébifonként is használhatók, beépített digitális hangvezérlésű üzenetrögzítővel bírnak, az utolsó 10 szám automatikusan visszahívható velük, memóriájuk 200 nevet és telefonszámot tárol, melyek hanggal tárcsázhatók.

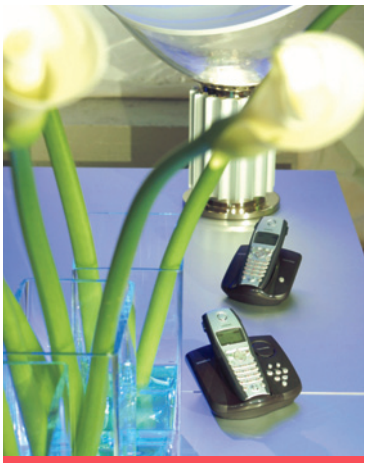

Gigaset S100 és S150: minden extrát felvonultatnak

A Gigaset A100-as belépő szintű modell azok számára, akik át akarnak állni a vezetékesről a vezeték nélküli otthoni telefonálásra. A gép a 10 leggyakrabban tárcsázott számot raktározza, lakáson belül 50, szabadban 300 méteres a hatótávolsága.

Népesebb családok igényeit szolgálják ki a Gigaset C100 és C150, illetve C200 és C250 típusú készülékek. Esetükben a központi egységhez összesen hat kézibeszélő csatlakoztatható, amelyek a lakás bármely pontján szabadon elhelyezhetők. Nem csupán kimenő hívások kezdeményezhetők róluk, az otthon tartózkodó családtagok egymást is hívhatják: egy belső és egy külső beszélgetés folytatható párhuzamosan.

A szabadkéz üzemmódnak köszönhetően a C100 és C150 felhasználója telefonálás közben például házimunkát végezhet, küldhet és fogadhat SMS-t (a C100 és C150 esetében 160 karakter, a C200 és C250 esetében 640 karakter hosszúságút), továbbá mindegyik modell rendelkezik digitális üzenetrögzítővel, amely a telefonkagylóról és a központi egységről egyaránt elérhető. A készülékek hatósugara megegyezik az A100-as modellével, és adó- vevőként is használhatók.

A Párizsban bemutatott egyik legjelentősebb, jövőbe mutató fejlesztés a Siemens Mobile vezetékes és vezeték nélküli készülékeken alkalmazható Fixed Line Picture Messaging képküldési szolgáltatása. Az SVOX nevű program segítségével a Gigaset készülékek felhasználói meghallgathatják szöveges üzeneteiket, sőt a szoftver szükség esetén fordítani is tud. A w@vebox elnevezésű eszköz pedig az otthoni kommunikáció és szórakozás terén nyújt újat. A készülék drót nélküli, nagy sebességű összeköttetést létesít a tévékészülék, a hifitorony és a PC között, így az internetről letöltött digitális tartalmat – filmeket, MP3 file-okat – a felhasználó tetszés szerinti berendezésen nézheti, hallgathatja meg.

A Gigaset C200-as és C250-es modellek népesebb családok kommunikációs igényeit is kiszolgálják

- Siemens Mobile ügyfélszolgálat ✆ 471-2444
- www.siemens.hu
- www.siemens-mobile.com

Nokia

MMS biztonsági kamera

A Nokia megkezdte MMS biztonsági kamerájának szállítását Európában. A kétsávos (900 és 1800 MHz-es GSM rendszerű) eszköz egy önállóan működő képkezelő berendezés, mellyel egyéni és üzleti felhasználók távolról is lekérhetnek képi információt a megfigyelt objektumról.

A Nokia MMS biztonsági kamera elhelyezése és áramforráshoz történő csatlakoztatása után készen áll az információadásra. A kamera az elkészített felvételeket megadott időközönként, mozgás érzékelésekor vagy közvetlen, SMS-ben küldött utasításra automatikusan MMS-t kezelő mobiltelefonra, illetve e-mail címre küldi multimédiás üzenetként (MMS) – ezért csak ott használható, ahol ez a szolgáltatás elérhető.

A kisméretű biztonsági kamera VGA felbontású digitális fényképezőgépet, GSM adóvevőt és MMS technológiát tartalmaz. További szolgáltatásként SMS-ben tájékoztat a környezet hőmérsékletéről, a helyszínen hallható zajok megfigyeléséhez pedig audiosávot nyit meg. A készülék az infravörös fényforrásnak köszönhetően gyenge fényviszonyok között is képes felvételek készítésére.

Vállalati felhasználók értékeik költséghatékony, valós idejű felügyelete mellett ügyfeleiknek nyújtott vizuális szolgáltatások során is kihasználhatják a kamerát, például a golfozóknak megmutathatják a golfpálya különböző pontjait.

A kamera megadott időközönként, mozgás érzékelésekor vagy SMS-ben küldött utasításra nemcsak képet továbbít multimédiás üzenetként, hanem a hőmérsékletről is tájékoztat, és a helyszín zajaiba is belehallgathatunk

- Nokia ügyfélszolgálat ✆ 382-1155
- www.nokia.hu

Nagy Zoltán

SanDisk Cruzer

Memóriacirkáló

Az USB memóriakulcsoknak, minden előnyük mellett, van egy hátrányuk, mégpedig a korlátozott kapacitás. Ha megvettünk egyet, akkor be kell érnünk azzal a 32, 64 stb. Mbyte-tal, amivel azt az adott eszközt gyártották. Ahogy fejlődik a technológia, annál nagyobb lesz a tárolható adatmennyiség, és ennek megfelelően avulnak el a régebbi, kisebb kapacitású eszközök, amelyeket nem lehet úgy túltölteni, mint Johnny Mnemonic fejét.

A SanDisk egy ügyes húzással oldja meg a korszerűsítés problémáját. A Cruzer némileg nagyobb ugyan a ma piacon lévő USB kulcsoknál, viszont van egy hatalmas előnye, mégpedig az, hogy cserélhető a benne lévő tároló: a fixen beforrasztott memóriachipek helyett egy SD kártyán lehet tárolni az adatokat. A kártyát a Cruzeren lévő gomb feltolásával lehet cserélni, ekkor a szerkezet kitolja kártya végét, ami így kihúzható. A gomb középső állása a tároló pozíció, ilyenkor sehol semmi nem lóg ki, elfér zsebben vagy a mellékelt, övre csatolható tokban. Teljesen lehúzva a tolókát, előbukkan egy USB csatlakozó, ami bármely USB aljzatba bedugható. Gyakran előfordul azonban, hogy a Cruzer nem fér el a neki kiszemelt helyen, hiszen testesebb a ma divatos kulcsoknál. Ezt a problémát egy aprócska kábel hidalja át, aminek segítségével sokkal rugalmasabban lehet elhelyezni.

Övre csatolható tokja is van a Cruzernek

A Cruzer nemcsak USB-s tárolóeszközként használható, hanem kiváló kiegészítője lehet mondjuk egy SD vagy MMC kártyát használó digitális fényképezőgépnek, egyszerű kártyaolvasóvá minősítve át a Cruzert.

A tesztpéldányt a gyártótól kaptuk, de már a hazai boltok kínálatában is fellelhető. 128 Mbyte-os kártyával bruttó 23 375 Ft, 64 Mbyte-ossal 16 375 Ft.

- Libra Computer, ✆ 381-0750
- www.libra.hu
- www.sandisk.com /consumer/cruzer.asp

Dell Axim 5 Pocket PC

(M)Axim(ális)

Egyre inkább csökken a távolság a két népszerű mobil operációs rendszer, illetve az ezekre épülő gépek között. A Palm 5-ösök ára utolérte a Pocket PC-két, ez utóbbiak ára pedig egyre inkább közelít a jobb Palmokéhoz.

A választékot bővíti a Dell Axim tenyérgépe is. A fémnek tűnő, de inkább műanyag ház két hosszanti oldala gumírozott, ami biztonságos fogását segíti.

A bal oldali gumírozásba van elrejtve néhány kezelőszerv, így a feljegyzésrögzítő indítógombja, a szokásos görgető gomb, a reset gomb, valamint az SD kártya foglalata. A gép tetején van egy CF kártyafoglalat is, amelyben nemcsak adattároló kártyát, hanem modemet, WLAN kártyát (drót nélküli hálózat) vagy egyéb eszközt is lehet illeszteni. Így a felhasználóra lehet bízni a készülék bővítését, és az alapgép ára elfogadható szinten marad.

A szolidan elegáns külső mögött korszerű hardver rejtezik, ami a legújabb Intel XScale processzort használja, a tesztelt példányban 300 MHz sebességgel, de kapható 400 MHz-es változat is. Ugyanígy 32, illetve 64 Mbyte a beépített memória mennyisége. Az Axim minden szükséges kezelőszervvel fel van szerelve, TFT képernyője 240x320 képpont felbontású, 16 bites színmélység mellett. Az érintésérzékeny képernyőn egy lapos tollal lehet dolgozni, ennek – alakja ellenére – kényelmes fogása van. Ha van elég külső fény, akkor lehet spórolni a háttérvilágítással, látható anélkül is a képernyő, ha nem is az igazi így.

A két bővítőhellyel akár MP3 lejátszóként is használható, ezt a 44,1 kHz-es 16 bites hangrendszer is lehetővé teszi. A saját hangszórója elég apró, de beszédhangra megfelelő. Zenét fejhallgatón érdemes hallgatni, amit 3,5 mm-es jack aljzatba lehet csatlakoztatni. Diktafonként is használható, amihez beépített mikrofonja van.

Érdekessége, hogy Li-ion akkumulátora cserélhető, az alaptípus kapacitása 1440 mAh, de kapható hozzá 3400 mAh-s is, ami több mint kétszeresére növeli az üzemidőt. Hozzá kell tennem, hogy már az alapakkuval is napokig lehet üzemeltetni, ha nem használunk semmilyen CF bővítőeszközt. Értelemszerűen ha például rádiós hálózati kártyát szeretnénk használni, akkor érdemesebb a nagyobb akkumulátort megvásárolni hozzá. Cserélhető az a gombelem is, ami a memóriát táplálja az akkumulátor esetleges kimerülése esetén.

A hosszú üzemidőhöz az is hozzájárul, hogy a gép folyamatosan változtatja a processzor órajelét, az akkumulátor töltöttségétől, valamint a terheléstől függően. Teljes töltéssel majdnem egy fél napig tudott folyamatosan MP3-at lejátszani.

A PC-vel USB kábelen keresztül tartja a kapcsolatot, Van bölcsője, lehet közvetlenül csatlakoztatni, kábel nélkül pedig tud infravörös porton is kommunikálni.

A Pocket PC minden gépen egyforma, de minden gyártó törekszik arra, hogy hozzáadjon csak rá jellemző összetevőket.

Az Aximot bekapcsolva elsőnek az tűnik fel, hogy magyar nyelvű a teljes operációs rendszer. Ezt egészíti ki az a virtuális billentyűzet, amelyen az ékezetes betűk nem külön lapra, hanem a PC-s billentyűkön megszokott helyükre kerültek, így gyorsan lehet ékezethelyesen pötyögni.

Kétféle bővítőkártyát is fogad az Axim

Az már csak hab a tortán, hogy a megjelenő ő és ű betűk nem kalaposak, hanem szabályosak, úgy, ahogy az kell, és ezek az ékezetek így is kerülnek át PC-re.

Az alaprendszerhez mellékelnek egy Microsoft Outlook 2000-et, és számos program tölthető le a gyártó által megadott webcímekről.

Jó képességeit tetézi, hogy az Axim tömege mindössze 196 g, mérete 128x81,5x18 mm.

A tesztelt 300 MHz-es X5 modell ára bruttó 91 750 Ft, a 400 MHz-es modellé bruttó 115 375 Ft, a garancia 1 év.

- HRP Hungary Kft. (nagykereskedő) ✆ 452-4600
- www.hrp.hu/dell

Számítógép borítékban

A Palm kéziszámítógépek a noteszgépek és a menedzserkalkulátorok közé ékelődött, egyre nagyobb képességekkel bíró eszközök. Elterjedésüket aránylag apró termetüknek és roppant kényelmes kezelésüknek köszönhetik.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Ezeknek az egyszerű készülékeknek hatalmas előnye a klaviatúramentes használatból ered: mindegyikhez jár egy úgynevezett stylus (magyarul toll), amelynek segítségével nyomkodhatjuk az erre érzékeny képernyőjüket.

A négy szemrevételezett kézigép képességei között is jócskán akadtak különbségek, ám az alkalmazások szempontjából majdnem egyformán viselkedtek – a Tungsten T kivételével. De lássuk részletesebben!

Palm Zire m150

Ez az egyszerűen kezelhető, olcsó kéziszerszám azoknak készült, akik nem támasztanak túl nagy követelményeket a kézigépekkel szemben. Bár ő a család legkisebb tagja (vagy talán éppen ezért), energiaellátásáról beépített Li-ion akkumulátor gondoskodik. Átlátszó, formatervezett dobozában a készülék mellett garanciaokmányokat, rövid, hatnyelvű telepítési tájékoztatót, telepítő CD-t, táp- és USB kábelt találunk. Az USB kábel Palmba illeszthető vége miniatürizált. A Zire emellett infravörös porton keresztül is tud kommunikálni más eszközökkel. A készülékhez többnyelvű matricakészletet is mellékelnek, amely megmutatja, hogyan kell az egyes karaktereket felrajzolni az érintésérzékeny képernyőre, hogy a készülék azokat biztonságosan felismerje. A telepítő CD-n Machez és Windowshoz találunk illesztőprogramokat, amelyeket az adatszinkronizáláshoz használhatunk, illetve megtaláljuk rajta a teljes kézikönyvet is. A telepítéshez szükség van egy azonosítóra, amellyel be tudunk jelentkezni zsebszámítógépünkre. A CD egyik programjával a készülékünk más, soros interface-ű Palm Zire eszközzel tud kommunikálni.

Palm m130: színes kijelzővel, elérhető áron

A telepítés és a regisztráció után a Zire automatikus szinkronizációt hajt végre, amelynek során az eddig tárolt adatok nem vesznek el, sőt asztali gépünk merevlemezére kerülnek. Szintén szinkronizáláskor települ néhány kisebb program, amely nem része a kézigép ROM-ba égetett alapcsomagjának: egy jegyzettömb, amelybe rajzolni is lehet, óra, címlista, határidőnapló, teendőlista, emlékeztetőlista, költségkalkuláló – ahol különféle pénznemekben feljegyezhetjük rendszeres és alkalmi kiadásainkat. Települ még négy játék és a biztonsági funkciókat ellátó Security szoftver (jelszó, hozzáférés engedélyezése stb.).

A kézírást felismerő program remekül működik – a Giraffe nevű játékkal szórakoztató formában sajátíthatjuk el a képernyőre írás rejtelmeit: egyre sűrűbben lepotyogó karaktereket kell kézírással beírni.

A készüléken a ki/be kapcsoló mellett további négy gomb található: kettő a képernyő tartalmának a görgetésére, a harmadikkal határidőnaplót, a negyedikkel pedig a címlistát érhetjük el. A 2 Mbyte beépített memóriából 1,8 Mbyte-ot használhatnak a külső programok és a felhasználó adatai. A fekete-fehér, árnyalat nélküli LCD kijelzőnek nincs háttérvilágítása.

Palm m130

A kerekded készülék már színes kijelzőt és háttérvilágítást is kapott. Az alján található csatlakozóval egy hozzá kifejlesztett bölcsőbe lehet illeszteni – ez a bölcső asztali töltő, illetve a számítógép és a kézigép közti kapcsolat megteremtője is, USB porton keresztül.

A készülékhez járó szoftverek közül kiemelendő a Documents To Go nevű DataViz, amely Word, Excel és PowerPoint file-okat kezel, a kép- és videonézegető MGI Photosuite Mobile Edition, valamint a Multimail SE e-mail kliens. A gép hét gombjából négy a sűrűn használt programokat hívja elő (naptár, címjegyzék, teendőlista, jegyzettömb – a gyártó saját felmérése alapján), kettő a gyors navigálást segíti. A ki/be kapcsoló a készülék tetejére került.

Palm m515: a középkategória teteje

Az m130-as Palm 8 Mbyte beépített memóriájából 7,7-et tudunk szabadon felhasználni, de van SD, illetve MMC memóriakártyákat befogadó aljzata is. Ennek révén egyrészt bővíthetjük kézikészülékünk memóriáját, másrészt vészmásolatot készíthetünk fontos adatainkról, illetve lapkákba égetett programokat futtathatunk Palmunkon.

Palm m515

Egyéves modell a Palm m515, amelynek színes kijelzője szintén háttér-világításos. Van infravörös portja, univerzális aljzata és bővítőhelye SD, illetve MMC lapkákhoz. A ki/be kapcsoló mellett további hat gombbal látták el: kettő a képernyő tartalmának görgetéséhez, négy pedig alkalmazások (határidőnapló, címlista, napi teendők és rajzos notepad) azonnali indításához használható. Operációs rendszere és processzora megegyezik az m130-éval. Az asztali géppel (PC, Mac) való kommunikációhoz, valamint az akkumulátor töltéséhez az m515-öt a hozzá adott bölcsőbe kell tenni. Ehhez a készülékhez kaptunk egy GPS-kabátot is.

Palm Tungsten T: az univerzális kézigép

Palm Tungsten T m550

A Tungsten T operációs rendszere már az új, 5.0-s Palm OS. Kijelzőjének felbontása sokkal finomabb társaiénál, a megjelenített színek élénkebbek. A készülék

info

- www.palm.com/europe/products/family.html

Az m515-ről bővebben:
- www.rrc.hu/palm_org_uj.htm

Palm-szoftverek:
- www.dataviz.com
- http://avantgo.com/frontdoor/index.html
- www.chapura.com

Műszaki adatok

Gyártó, típus	Palm Zire	Palm m130	Palm m515	Palm Tungsten T m550
Kijelző, felbontása	fekete-fehér, 160x160 képpont	színes, 161x160 képpont	színes, 162x160 képpont	színes, 320x320 képpont
Tömeg	109 g	153 g	139 g	157 g
Méretek	11,2x7,4x1,6 cm	12,2x7,8x2,2 cm	11,4x7,9x1,3 cm	10,2x7,5x1,5 cm
Akkumulátor üzemideje egy feltöltéssel (gyári adat)	3 hét	1 hét	1 hét	1 hét
Beépített memória (RAM)	2 Mbyte	8 Mbyte	16 Mbyte	16 Mbyte
Ebből kihasználható	1,7 Mbyte	7,7 Mbyte	15,7 Mbyte	14 Mbyte
ROM-ban tárolt többnyelvű operációs rendszer (angol, francia, német, olasz, spanyol)	Palm OSR 4.1	Palm OSR 4.1	Palm OSR 4.1	Palm OSR 5.0
Processzor	16 MHz	33 MHz	33 MHz	144 MHz (ARM)
Infra port	●	●	●	●
Bővítőhely (SD, MMC kártyákhoz)	❍	●	●	●
Univerzális aljzat*	❍	●	●	●
BlueTooth	❍	❍	❍	●
USB csatlakozás	kábel	bölcső	bölcső	bölcső
Hangrögzítés	❍	❍	❍	●
A készülékhez járó szoftverek				
Date Book (naptár), Address Book (címjegyzék), To-Do List (teendők), Memo Pad (emlékeztető), Note Pad (jegyzettömb), Clock (óra), Calculator (számológép), Security (biztonsági program)	●	●	●	●
Expense	●	❍	❍	●
Word, Excel, PowerPoint szerkesztő	❍	●	●	●
Acrobat file-nézegető	❍	❍	❍	●
Kép- és videonézegető	❍	●	●	●
E-könyv böngésző	❍	●	●	●
Adatbázis-kezelő	❍	❍	❍	●
Kábel nélküli alkalmazások				
E-mail**	❍	●	●	●
E-mail, csatolt file-lal**	❍	❍	❍	●
Internet-hozzáférés**	❍	●	●	●
SMS-küldés**	❍	●	●	●
WAP**	❍	●	●	●
Kereskedelmi adatok				
Ár (ajánlott bruttó végfelhasználói)	37 000 Ft	69 900 Ft	96 000 Ft	135 000 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év

*Megjegyzés: *: Dokkolónak, külső billentyűzetnek stb. **: Megfelelő kapcsolati eszköz (például modem, moibltelefon) és szolgáltató kell hozzá.*
●: igen, van. ❍: nem, nincs.

összecsukható, így ha nincs szükségünk a kézírást érzékelő felületre, valamint a gyorsérzékelőkre, mintegy 3 centiméterrel rövidebbé tudjuk tenni. A becsukás után a kijelző automatikusan kikapcsol. Bekapcsolni vagy a készülék kinyitásával, vagy a tetejének a bal oldalán elrejtett gombbal lehet. A képernyőn a négyirányú vezérlővel lehet navigálni, és négy gomb szolgál a programok gyors indítására (határidőnapló, címlista, napi teendők, jegyzettömb).

A készülék tolla szépen kivitelezett ezüstszínű eszköz. Ha nem használjuk, rövidebbre összenyomva eltehetjük a készülék házában erre kialakított nyílásba. A ház oldalán elhelyezett mini jack aljzatba fülhallgatót csatlakoztathatunk, hogy élvezhessük a „hangos” alkalmazásokat.

Kapunk hozzá dokkolószerkezetet, hatnyelvű üzembehelyezési útmutatót (a magyar sajnos nincs közte), a Zire-nél megismert, a kézírást segítő matricákat, valamint két telepítő CD-t. Az első CD-n találjuk az asztali gép és a Palm közötti kommunikációhoz szükséges kellékeket (HotSync) Windowshoz és MacOS-hez, a második CD-n pedig számos extraszoftvert, például az Acrobat Readert, WAP- és webböngészőt, adatbázis-kezelőt stb.

Palm Zire: olcsó is, egyszerű is

A készülék sokoldalú, képes digitális hangrögzítésre, akár diktafonként is üzemelhet. A felvételt az oldalán lévő kis gombbal azonnal el tudjuk indítani, és amíg lenyomva tartjuk, rögzíti a kívánt hangot. Kipróbálásakor 3,1 Mbyte helyre 13 percnyi felvételt tudtunk rögzíteni. 16 Mbyte beépített memóriájából 14 Mbytenyit használhatunk fel szabadon, de SD vagy MMC kártyával bővíthetjük a tárolókapacitását. A készülék lelke, a Texas Instruments ARM-alapú OMAP1510-es processzor négyszer gyorsabb elődeinél. A Tungsten T a kommunikációra is sokféle lehetőséget nyújt: infraporton vagy Bluetooth csatornán keresztül is el tud érni közelben lévő, erre felkészített készülékeket.

●

Körképünkből jól látható, hogy a Palm minden vásárlói rétegnek igyekszik megfelelő eszközt nyújtani – az egyszerűbb Zire készüléktől a sokoldalú, ám természetesen jóval drágább Tungsten T-ig. A készülékeket az RRC Hungary Kft. jóvoltából próbálhattuk ki.

Sponga Tamás

Elemes bútor

Microsoft

A Microsoft szépen lassan csepegteti az információkat a következő Windowsról, amit jelenleg Longhorn kódnéven fejlesztenek. Az adagolós módszer eddig mindig bejött, mert nagyon sokan letöltik, illetve megszerzik a különböző alfa, béta, RC verziókat, és már „rettentően vágynak" a végsőre.

A redmondi cég újabb bejelentése szerint a Longhorntól kezdve a Windows következő verziói már modulárisan fognak felépülni, és mindig az éppen aktuális piaci, felhasználói és hardverkövetelményeknek megfelelően lehet majd változtatni az operációs rendszer összetevőit.

A cég ezzel le tudja rövidíteni a szoftverek fejlesztésére fordítandó időt, könnyebbé teszi a különböző nyelvi változatok elkészítését, és csökkennek az erre fordított költségek is. A grafikus felület és adattárolás terén jelentős újításokat felvonultató Longhorn – a tervek szerint – 2005 elején jelenhet meg.

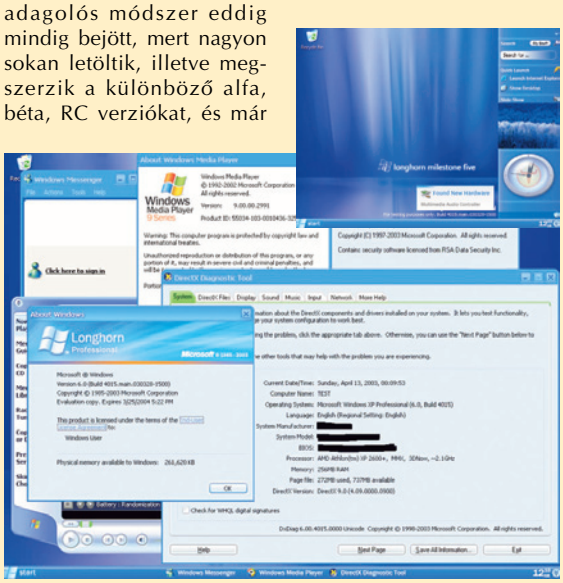

Jelentős változtatások a Longhorntól kezdődően

Víruskurzus

University of Calgary

A kanadai Calgary Egyetemen hamarosan hivatalos keretek között is megtanulhatják az informatikaszakos hallgatók, hogyan kell megírni egy vírust. A „Computer Viruses and Malware" kurzus keretében saját készítésű vírusok működési mechanizmusát fogják vizsgálni. A felvehető tárgy segít megérteni, mi is a vírusírók késztetése – legalább is ezt állítja az egyetem informatikai tanszékének vezetője.

Az ötlet nem vívott ki egyöntetű elismerést, például az antivírusszoftverek fejlesztéséről is ismert Trend Micro oktatási igazgatója egyenesen azt kérdezte: „Miért nem oktatnak akkor hackelést, miért nem oktatnak mindenféle olyan dolgot, amelyek során számítógéppel kárt lehet okozni?" Szerinte a vírusok készítői nem jó programozók, mivel ha azok lennének, olyan programozói munkát vállalnának, amiért fizetik őket. Ezzel szemben Fred Cohen, az ismert vírusszakértő állítja, van értelme a tárgynak, mivel így felkészültebben lehet harcolni a vírusok ellen – de arra nagyon kell vigyázni, hogy az órán elkészített programok ne kerüljenek ki az egyetemről. Az egyetem képviselője elmondta: különálló, zárt hálózatban fogják a vírusokat tesztelni, a diákok nem vihetnek adathordozót se ki, se be.

➪ www.ucalgary.ca/news/may03/virus.html

Egy kis IP-t kérünk!

Ázsia

Noha az IPv6 (Internet Protocol version 6) szabvány már régóta készen van, még nem vezették be globálisan, ami hamarosan az IP-címek hiányát fogja okozni, elsőként Ázsiában. A jelenlegi IPv4 címtartomány elosztása ugyanis nem arányosan történt – a legtöbbet Észak-Amerika és Európa kapta. Míg az amerikaiak megkapták a kiosztható IP-k 70 százalékát, a már jelenleg is 17 millió internet-előfizetővel rendelkező Kínának 22 millió cím jutott.

A probléma orvoslásán a kínai, a japán és a koreai kormány közösen dolgozik – de az igazi megoldás csak az lehet, ha bevezetik az IPv6 szabványt. 2003 második felében a Hitachi indít internetszolgáltatást Kínában, ahol már IPv6-os címeket kíván kiosztani.

➪ www.v6.hitachi.co.jp/

Rézalapú apróság

Toshiba America Electronic Components

A 90 nanométeres gyártástechnológiának a legtöbb chipgyártó még csak tervezi a bevezetését. A Toshiba America Electronic Components (TAEC) május végén bejelentette, hogy augusztusra elkészül két új, 90 nanométeres, rézalapú, CMOS technológiával gyártott 64 bites mikroprocesszorának mintapéldánya.

Mindkét processzor a TX49/H4 magra épül, egyik 64 (TMPR4956CXBG-400), másik 32 bites (TMPR-4955CFG-400) SysAD busz-interface-szel rendelkezik. A Harvard architektúrára épülő chipek négyutas, 32-32 Kbyte-os gyorsítótárat kapnak. Rendkívül kedvező a fogyasztásuk, ugyanis a 400 MHz-es legmagasabb órajelnél is csak 0,6 W energiát vesznek fel.

Kis fogyasztású 64 bites processzorait elsősorban nyomtatókba, beágyazott rendszerekbe, hálózati eszközökbe és illesztődobozokba (set-top-box) ajánlja a Toshiba. A 32 bites adatbusszal ellátott lapka ára 35 dollár, míg a 64 bites busszal ellátott chip ára 45 dollár körül lesz – darabonként. A sorozatgyártást az év végére tervezi a cég.

➪ www.toshiba.com/taec/press/to-319.shtml

Madzag nélkül

Visa International, Royal Philips Electronics

Bankkártyával fizetni ma már megszokott. A pénztárnál a leolvasóval „lehúzzák" a kártyát, a számítógép leemeli bankszámlánkról a fizetendő összeget. Ehhez azonban fizikai kapcsolatra van szükség. A Visa és a Philips most olyan technológián kezdett együtt dolgozni, ami a későbbiekben teljesen felválthatná a jelenlegi bankkártyákat, és fizikai kapcsolat nélkül tenné lehetővé az áruházakban a fizetést. A két cég már eddig is dolgozott a megoldáson külön-külön, de most közösen folytatják a fejlesztést. A Visa a technológiát a „universal commerce" projektben, míg a Philips a jövő szórakoztatóelektronikai eszközeiben – „Connected Home" néven – szeretné felhasználni.

A tervek szerint 2004-ben már működésbe léphet vezeték nélküli technológiájuk, melynek lényegét a Philips már kidolgozta Mifare néven.

➪ www.mifare.net

HP

Az első házassági évforduló

Egy éve, hogy a HP és a Compaq egyesülésével létrejött a világ meghatározó informatikai vállalata, az új HP. Az eltelt időszak eredményeiről és tapasztalatairól a HP Magyarország vezetői sajtótájékoztatón számoltak be.

– Egy cégegyesülés eredményeit sokféle módon mérhetjük, ám a legbeszédesebb mutató mégis az, hogy az egyesülés előtt külön-külön, illetve utána összesítve milyen forgalmi eredményeket látunk – mondta dr. Beck György, a HP Magyarország vezérigazgatója. – Egy éve, első közös sajtótájékoztatónkon azt a feladatot adtuk magunknak, hogy egy meg egy legyen több kettőnél. Örömmel jelenthetem: a végeredmény közel 2,1 lett.

Az új HP egyik termékújdonsága, a digitális médiavevő az idei Consumer Electronic Show közönségének mutatkozott be Las Vegasban

Mivel a cég csak összesített pénzügyi adatokat tesz közzé, így arról nincs közelebbi információ, hogy ez számokban kifejezve mit jelent hazai vonatkozásban: az itthoni teljesítményre a megvalósított projektek, a megnyert tenderek és a vállalati ügyfelek nagy számából, valamint a piackutató cégek jelentéseiből lehet következtetni. (Az IDC szerint a HP részesedése a magyar PC-piacból az év első negyedében 24,5% volt, ami a második legnagyobb a régióban.) Anyavállalati szinten a HP 2003 második negyedévében 18 milliárd dolláros eredményt ért el, ami éves szinten 72 milliárdnak felel meg: ez 1%-os növekedést jelent 2002-höz képest. Az idei évre vetített megtakarítások elérik a 3 milliárd dollárt, szemben az eredetileg 2004-ig összesen tervezett 2,5 milliárddal, ami a hatékonyság javulását jelzi. Az ellátási láncban a megtakarítás mintegy 1,3 milliárd dollárt tesz ki. A PC-gyártás áramvonalasítása révén a gyártási költségek 26%-kal mérséklődtek, hozzájárulva a PC-üzletág nyereséges működéséhez.

A HP mintegy 65 ezer szakembert foglalkoztat a szolgáltatás és támogatás terén, továbbá 20 ezer viszonteladóval és egyéb partnerrel dolgozik együtt.

A HP időarányosan a cégegyesülés óta eltelt egy évben jegyeztette be fennállása óta a legtöbb szabadalmat, a kilencedik legtöbbet az Egyesült Államokban, világszerte összesen 17 ezer szabadalommal bír. Évente 4 milliárd dollárt költ kutatás-fejlesztésre és 22 000 alkalmazottat foglalkoztat ezen a területen.

Az elmúlt egy évben közel száz új terméket vezetett be a piacra, közöttük tábla- és médiacenter PC-t, vezeték nélküli hálózati eléréssel rendelkező kéziszámítógépeket, önjavító, tároló- és szervervirtualizáló szoftvereket, nanotechnológiai alkalmazásokat, linuxos, grid és digitális képalkotási technológiákat, legutóbb pedig bejelentette Adaptive Enterprise stratégiáját, amelyről Szakma rovatunkban bővebben is olvashatnak.

Külön meg kell említeni az intelligens épületek kialakítását és felügyeletét megvalósító, magyar fejlesztésű BuilDog szoftvert, amely az első év végén felkerült az új HP termékpalettájára.

- www.hp.hu
- BuilDog Nyíregyházán – PC Magazin, 2003/4/132-133

Grepton

Oracle-partnerség és új üzletág

A Grepton Informatikai Rt az Oracle Partner Program keretében Certified Partnerré lépett elő. A cím megszerzéséhez a pályázónak rendelkeznie kell megfelelően képzett, vizsgázott szakemberekkel, és évente legalább két referenciaértékű informatikai projekttel, melyekben Oracle-alapú megoldások kerültek bevezetésre.

A Microsoft Gold Certified Partner címmel is rendelkező, informatikai megoldásszállítóként ismert vállalat az üzleti igények alapján döntött úgy, hogy szolgáltatási körét az Oracle-technológia irányában szélesíti.

A Grepton ezzel egy időben új, üzleti tanácsadást nyújtó üzletágat is indított, amelyben a klasszikus értelemben vett és technológiai tanácsadásban szerzett szakértelmét ötvözi és kamatoztatja Csala Zsolt vezetésével, aki korábban az AAM Vezetői Informatikai Tanácsadó Rt.-nél dolgozott üzletágvezetőként.

- Grepton Informatikai Rt. ✆ 204-7730
- mail@grepton.hu
- www.grepton.hu

Adobe

Syntrillium technológiák felvásárlása

Az Adobe Systems felvásárolta a digitális audioeszközeiről ismert Syntrillium Software technológiáit. Az arizonai Syntrillium vezető terméke, a Cool Edit Pro ennek megfelelően az Adobe professzionális digitális videoszerkesztő termékcsaládjához csatlakozik, amelybe az Adobe PDF Premiere, az Adobe After Effects, az Adobe Encore DVD és az Adobe Photoshop tartozik.

Az 1997-es bemutatkozása óta számos díjat nyert alkalmazás, a Cool Edit Pro a professzionális audiogyártáshoz nyújt fejlett eszközöket – többek között 128 hangsáv használatát, DSP effektusokat, gyártáselőkészítőt és -elemzőt, audiorestaurálást, surround hangzáshoz

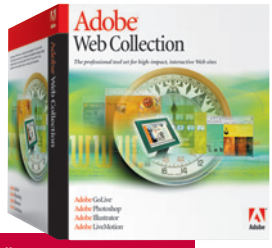

A Cool Edit Pro audioprogram az Adobe Photoshoppal egy termékcsaládba kerül

többcsatornás kódolót, valamint DirectX-, MIDI- és videotámogatást –, ugyanakkor egyszerű használhatóságot biztosít.

- www.adobe.com
- www.syntrillium.com

Kürt

Innováció és jótékonyság

A Kürt Computer Rendszerház Rt. az Informatikai és Hírközlési Minisztérium 2002. évi Innovációs Díjának nyerteseként az erkölcsi és szakmai elismerésen túl 500 ezer forintot is átvehetett a XI. Magyar Innovációs Nagydíj átadásakor, amit jótékonysági célra fordított.

A nemzetközi hírű adatmentési és informatikai biztonsági szolgáltatásairól ismert Kürt 1996-ban hozta létre a Veszprémi Egyetemen a Hátrányos helyzetű, elsősorban cigány származású gyerekek oktatásáért alapítványt, amelyet azóta is rendszeresen támogat. Az alapítvány eddig 52 esetben nyújtott segítséget hátrányos helyzetű hallgatóknak, és az Innovációs Díjjal járó pénzösszeget is ennek az alapítványnak ajánlotta fel. A Kürt egyébként több szálon is kapcsolódik a Veszprémi Egyetemhez, idén számítógépeket adományozott az itt működő Tudássziget Menedzsment Gondolkodó Műhelynek, szakemberei pedig rendszeresen tartanak előadásokat a hallgatóknak.

Dr. Horváth Géza dékán, az alapítvány kuratóriumának elnöke és dr. Kürti Sándor, a Kürt Rt. vezérigazgatója

- www.kurt.hu
- www.vein.hu

Delta Elektronik

Címek és rangok

A Delta Elektronik Kft. az első negyedév folyamán a HP és a Microsoft partnerprogramja keretében újabb minősítést kapott. HP SSI (SAN System Integrator) címével a Delta Elektronik belépett a Hewlett-Packard azon kiemelt partnereinek körébe, amelyek jogosultak összetett SAN (Storage Area Network) tárolómegoldások tervezésére, konfigurálására, telepítésére és fejlesztésére.

A Microsoft Gold Partner cím megszerzésével a Delta Elektronik a Microsoft technológiák bevezetésében, támogatásában, és a rájuk épülő megoldások fejlesztésében bizonyította szaktudását.

A Microsoft Gold Partner minősítés a nagyvállalati (enterprise) kategóriában közel egyéves munka eredménye, feltétele 5 MCSE (Microsoft rendszermérnök) sikeres felkészítése, valamint három referencia kivitelezése és hivatalos elismertetése volt.

Emellett a Matáv Rt. idei beszállítói konferenciáján a működéstámogatási beszerzések területén nyújtott teljesítményének elismeréseként a Delta Elektronikot az év beszállítójává választották.

- Delta Elektronik Kft.
  ✆ 437-5200
- info@delta.hu
- www.delta.hu

IHM, VNISZME

Együttműködési megállapodás

Együttműködési megállapodást írt alá Pataki Dániel, az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM) helyettes államtitkára és Flamich Péter, a Vezeték Nélküli Internet Szolgáltatók Magyarországi Egyesületének (VNISZME) alelnöke.

A megállapodás értelmében az IHM kötelezettséget vállalt arra, hogy az Egyesületet a jövőben bevonja minden olyan jogszabálytervezet egyeztetésébe, amely az egyesület által képviselt szolgáltatók érdekeit érinti. A VNISZME ugyanakkor vállalta egy együttműködő, önszabályozó szakmai testület felállítását, amely – külön megállapodás alapján – a Hírközlési Felügyelettel is együttműködik.

A felek a megállapodás során tisztázták a frekvenciasávok felhasználási szabályairól szóló 6/2003. (III.31.) minisztériumi rendelet rádiós internetszolgáltatásra vonatkozó rendelkezéseit, és megállapították, hogy a szolgáltatások jelenlegi működését és további bővülését a rendelet nem korlátozza.

A rendelet nyomán történt egyetlen változás, hogy a nem harmonizált kültéri használatra szolgáló berendezéseket forgalomba hozatal előtt a hírközlési hatóságnál nyilvántartásba vétel céljából be kell mutatni.

Az IHM állásfoglalása szerint a különböző technológiákkal megvalósított szélessávú hozzáférési megoldások fokozott elterjesztése a minisztériumban kidolgozás alatt álló Magyar Információs Társadalom Stratégia (MITS) kiemelt célkitűzései között szerepel.

- www.ihm.hu
- www.wispa.hu

Sun Microsystems

Jó az öreg a háznál

A BME Schönherz Zoltán Kollégiuma kapta meg azt a két UltraSPARC III processzorral felszerelt szervert és a hozzá tartozó tárolóegységet, amelyet 20. születésnapja alkalmából ajánlott fel közel egy évvel ezelőtt a Sun Microsystems Kft. az országban működő legöregebb Sun gépért cserébe.

Sun ONE Active Server Pages: a kollégium a legújabb Sun Fire szerver és StorEdge tároló mellé a cég szoftvertermékeit is megkapta

A közel 10 millió forint értékű gép átadásával egy időben a Sun Microsystems Kft. és a BME Schönherz Kollégiumának Simonyi Károly Szakkolégiuma – a meglévő szakmai kapcsolatot bővítve – hosszú távú együttműködési megállapodást jelentett be, amelynek keretében Sun ONE kompetenciaközpont létesül a szakkollégiumon belül. A központ felszereléséhez a Sun 50 millió forint értékben teljes Sun ONE szoftverportfolióját is felajánlotta.

Az ország bizonyíthatóan legrégebbi, működő Sun szerverének az 1991-ben gyártott Sun SPARC Server 490-es gépe bizonyult, a BME Schönherz Kollégiuma ezzel érdemelte ki a két UltraSPARC III processzorral felszerelt, rackes kivitelezésű Sun Fire kiszolgálót, valamint a hozzá tartozó Sun StorEdge D1000-es tárolóegységet.

- www.sun.com
- www.sch.bme.hu

Pantha rei

A HP ProLiant kiszolgálóira épülő megoldásokat bemutató világ körüli előadás-sorozatának keretében Magyarországon járt Nigel Wilson, a HP iparági szabványú szervereinek európai, közel-keleti és afrikai programmenedzsere, aki a vállalat új stratégiai bejelentéséről, az alkalmazkodóképes vállalati infrastruktúráról nyilatkozott magazinunknak.

Kis Endre

A budapesti rendezvényen magyar kollégáival, valamint a partnerek, a Microsoft és az Intel munkatársaival együtt Nigel Wilson arról beszélt több mint félszáz hazai nagyvállalat képviselője előtt, hogy az adaptív, alkalmazkodóképes informatikai infrastruktúra miként változtatja meg a vállalatok üzletmenetét. A HP által májusban bejelentett Adaptive Enterprise (AE) stratégia olyan technológiai és üzleti megközelítést képvisel, amely a cég meglátása szerint új irányba fogja terelni a nagyvállalati informatikát.

A bejelentéssel egy időben a HP átalakítást hajtott végre nagyvállalati rendszerekkel foglalkozó ágazatán (Enterprise Systems Group, ESG) belül, a feladatkritikus szerverekkel, iparági szabványokon alapuló kiszolgálókkal és tárolórendszerekkel foglalkozó csoportokat egyetlen szervezeti egységbe vonva össze.

– Az informatika ma már nem termékekről, hanem megoldásokról szól – mondja Nigel Wilson az átszervezésről. – Ha egy vállalat adatközpontot épít, a szerverek mellett tárolórendszerekre és felügyeleti szoftverre, sőt kísérő szolgáltatásokra is szüksége van, és lehetőleg nem egyenként szeretné megvásárolni, majd összeillesztgetni ezeket az alkotóelemeket. Úgy ítéltük meg, hogy a megoldások piacán jobb pozíciót vívhatunk ki magunknak, ha az egyes termékcsoportjainkkal foglalkozó, viszonylag önálló szervezeti egységeink irányítását egy pontban fokuszáljuk. Az egységes hardvercsoport tevékenysége szorosabban integrálható a szoftverrel és szolgáltatásokkal foglalkozó ágazatunk működésével is. A végrehajtott átalakítás tehát nem kötődik semmilyen termékbejelentéshez, az összefogottságról és hatékonyságról szól.

Alkalmazkodó infrastruktúra

Adaptive Enterprise – azaz alkalmazkodóképes vállalat – stratégiájával a HP olyan hardverből, szoftverből és szolgáltatásokból felépített megoldást kínál a nagyvállalati felhasználóknak, amely a bejelentés szerint a megbízhatóbb, mégis fürgébb informatikai infrastruktúra mellett a technológia gazdaságosabb üzemeltetését, a befektetések jobb megtérülését ígéri. Az AE bemutatásakor egyébként Carly Fiorina, a HP elnök-vezérigazgatója arra a tapasztalatra hivatkozott, amelyre a vállalat a Compaqkal való egyesülés első évében tett szert a változáskezelés terén.

Nigel Wilson, a HP iparági szabványú szervereinek programmenedzsere az európai, közel-keleti és afrikai régióban

– Minden folytonosan változik, az üzlet felfut vagy éppen hullámvölgybe kerül, mint jelenleg, egyik vállalat felvásárolja a másikat – mondja Nigel Wilson. – Célszerű, ha cégünk alkalmazkodik a változó körülményekhez: a rugalmasságnak köszönhetően egyszerre csökkenthetjük költségeinket és juthatunk versenyelőnyhöz. Ez a gyors reakciókészség élet és halál kérdését döntheti el a gazdasági környezetben. A HP alkalmazkodó vállalati infrastruktúrája szakít az önműködő részegységek hagyományos modelljével, és magában foglalja a vállalati technológia széles spektrumát – az említett kiszolgálók, tárolók, szoftverek és szolgáltatások mellett az üzleti partnerekkel kiépített kapcsolatokat és a megoldásokat is.

Három új AE-szolgáltatás – Agility Assesment Service, Adaptive Application Architecture és Adaptive Network Architecture – segíti a vállalati hálózatok és alkalmazások megfelelő kialakítását, sőt egyikük a HP által kidolgozott módszer révén az infrastruktúra mozgékonyságának mérését is lehetővé teszi. A HP Darwin referenciaarchitektúrája pedig az informatikai infrastruktúra és az üzleti folyamatok közötti összhang fenntartásához nyújt kipróbált keretrendszert, tervezőelveket és iparági szabványokra épülő technológiát a HP-től és partnereitől. A HP OpenView felügyeleti szoftverének alapjain új technológiák segítik a szerverkörnyezet virtualizálását (a HP Virtual Server Environment megoldása a HP-UX Workload Manager terheléskezelő továbbfejlesztett verziója), az erőforrások automatikus és valós idejű átméretezését és a meghibásodások előrejelzésen alapuló kiküszöbölését, a rendszer öngyógyító képességét (HP Software Self-healing Services for HP OpenView). Ezeket a szolgáltatásokat a HP felügyeleti szoftvere jelenleg is nyújtja, a lehetőségek köre azonban a szintén bejelentett 12 hónapos útiterv mentén számottevően bővülni fog. Nem utolsósorban az AE a HP ProLiant blade, azaz pengeszerverek új nemzedékét is csatasorba állítja.

Igény szerint méretezhető erőforrások, öngyógyító képességek – ez lenne a HP válasza az IBM tavaly ősszel bejelentett On-Demand szolgáltatásaira és Autonomic Computing modelljére?

– Fogalmazhatunk így is – mondja Nigel Wilson –, a koncepciók és stratégiák hasonlóságában nincs semmi meglepő, hiszen az ágazat ugyanabba az

irányba tart. A szállítók ugyanazon a piacon versenyeznek egymással, fejlesztéseiket ugyanazon felhasználói igények kiszolgálása vezérli. Másrészt nem sok olyan gyártó akad, amelynek portfóliója a hardvert, a szoftvert és a szolgáltatást is felöleli. A piac meghatározó szereplőinek szemlélete, filozófiája tehát sok tekintetben óhatatlanul hasonlóvá érik, ugyanakkor megőriz valamit az egyéni megközelítésből is. A Microsoft szintén kialakított egy koncepciót, amely rokon az AE stratégiánkkal, de mi a Windows platform mellett Linuxon is szállítjuk megoldásainkat. Az IBM is támogatja a Linuxot, azonban megkülönböztet bennünket, hogy a HP a felsőkategóriás, nagyvállalati termékek és megoldások vonatkozásában is kifejezetten a nyílt iparági szabványokra építi stratégiáját. Az Intel 32 és 64 bites architektúrájában látjuk a jövőt, másrészt azzal is tisztában vagyunk, hogy a nagyvállalatok infrastruktúrája mindig egynél több gyártó termékeiből fog felépülni. Ebben a heterogén környezetben pedig csak szabványokon alapuló megoldásokkal lehet versenyben maradni. Léteznek persze olyan vertikális piacok is, amelyeken nem kell minden megoldásnak feltétlenül nyílt szabványokra épülnie. Ilyenekkel, Tandem platformon, mi is rendelkezünk, de úgy mondanám: hagyomány szerint. Ma már a vertikális piacokra is mindenki Linux vagy Windows platformon fejleszt.

Realitások és várakozások

A Gartner Dataquest a HP Adaptive Enterprise bejelentésének idején hozta nyilvánosságra 2003 első negyedévéről szóló jelentését, amely szerint a szerverek világpiaca a szállított darabszám alapján az előző év azonos időszakához képest a vártnál jobb, 10,4%-os növekedést ért el. Nigel Wilsont arra kértük, kommentálja az eredményt és vállalkozzon előrejelzésre a piac további alakulását illetően.

– A kellemesen meglepő eredmény mögött véleményem szerint az iparági szabványokra épülő szerverek térhódítása áll. A növekedés egyik hajtóereje a Linuxot futtató Intel-alapú kiszolgálók vonzó ár–teljesítmény aránya, de a Windows Server 2003 megjelenése az év hátralevő részében hasonló hatással lehet a piacra, mivel a kis- és középvállalatok jelentős hányada, becslések szerint mintegy 30%-a most fogja lecserélni Windows NT 4-en futó szervereit. Elképzelhető, hogy többen megvárják majd az első javítócsomag megjelenését, de a Microsoft új operációs rendszere mindazok számára üzleti lehetőséget jelent majd, akik Intel-alapú szervereket forgalmaznak.

– A piacelemzőkkel egyetértettünk abban, hogy a szerverpiacon növekedésnek kell következnie, bár az előrejelzések szerényebbek voltak az első negyedév tényleges eredményeihez képest. Úgy vélem, a mérsékelt növekedés továbbra is folytatódni fog, de a következő egy-másfél évben semmi esetre sem éri el a 20%-ot, ha belátható időn belül egyáltalán eléri ezt a mértéket. Ha ez mégis bekövetkezne, azt a nyílt iparági szabványokra épülő szerverek forgalmának köszönhetjük majd.

Kiépítését követően az alkalmazkodó infrastruktúra mérete – virtuális módon – az üzleti igényeknek megfelelően egyszerűen növelhető és csökkenthető a működés közben hozzáadható szerverekkel és tárolókkal, mialatt az új alkalmazások telepítésével, az új ügyfelek aktiválásával, illetve a rugalmas, az erőforrások használatán alapuló számlázással kapcsolatban felmerülő feladatok hatékonyan elláthatók.

A referenciaként szolgáló Utility Data Center a HP bristoli kutatólaboratóriumában

Erőforrást az adatközpontból

A HP felmérései szerint a teljes vállalati informatikai költségvetésnek akár a 70%-a is az informatikai infrastruktúra kezelésére és működtetésére mehet el. Az AE azonban lefaraghatja ezeket a kiadásokat, mivel külső forrásokból is képes bekapcsolni a szükséges számítástechnikai teljesítményt, így a cég hosszú távú beruházások felvállalása helyett csak az átmenetileg igénybe vett szolgáltatásért fizet.

A megközelítés emellett a meglévő informatikai eszközök kihasználtságát is javítja. Szintén a HP adatai szerint jellemző, hogy a cégek mindössze 20-35%-ban használják ki számítástechnikai kapacitásaikat, de ez az érték az AE révén 75%-ra, illetve még magasabbra emelkedhet.

Az AE stratégiája elsősorban az adatközpontokat üzemeltető nagyvállalatoknak, valamint az alkalmazásaikat adatközpontokba rendező cégeknek szól. A meggyőző szemléltetés érdekében a HP Palo Altóban és Bristolban működő kutatólaboratóriumában (➪ lásd bristoli látogatásunkról szóló, Nevezetes fejlesztések című írásunkat a 26–27. oldalon) is alkalmazkodó informatikai infrastruktúrát alakított ki.

A referenciaként szolgáló Utility Data Center a közműként szolgáltató adatközpont magas szintű automatizáltságát és fejlett erőforrás-virtualizáló és -hozzárendelő képességeit mutatja be élesben. A HP Labs kutatási ágazat folyamatosan költözteti át elektronikus levelezését, webszolgáltatásait és az alkalmazottak által közösen használt alkalmazásokat az UDC-re. Ez a migráció a költségek növekedése nélkül meg fogja négyszerezni a laboratóriumok rendelkezésére álló informatikai erőforrások teljesítményét – ami az érvelés igen hatékony formájának tűnik.

Pinocchio

A klasszikus fabábu újralakkozva

Weisz Tamás

Úgy vélem, senkinek nem kell bemutatnom Pinocchio, a Kék Tündér által életre keltett fűllentős fabábu történetét. Aki nem olvasta a könyvet, az is biztosan látta Carlo Collodi meséjének

valamelyik megfilmesített változatát. Az 1911 óta készült közel kéttucatnyi feldolgozás közül valószínűleg a legismertebb az 1940-es Walt Disney-féle rajzfilm. A két Oscar-díjat („szokás szerint" a legjobb zene és legjobb betétdal) elhódító filmet vadonatújjá varázsolták – képe olyan, mintha tegnap festették volna ki az utolsó filmkockát –, és nemcsak az eredeti angol hangot keverték újra, de új 5.1-es magyar szinkron is készült a DVD-kiadáshoz. A film minőségén túl kellemes meglepetést okozott maga a lemez is, amelyen magyar menü és – a játék és a két karaoke dal kivételével – magyarul is feliratozott extrák fogadják az érdeklődőket. Ha az angol nyelvű játékban megtaláljuk Tücsök Tihamért és ruháit, akkor a Kék Tündér teljesíti egy kívánságunkat, de legalábbis megnézhetünk egy Plutóról szóló rajzfilmet. A két, gyerekeknek szóló oktatófilmben Tücsök Tihamér mutatja be, hogyan kell ésszel szórakozni, és miért kell vigyázni a tűzzel. A rövid werkfilmből megtudhatjuk, hogyan készült a Pinocchio, sőt az extrák között megtaláljuk az eredeti filmelőzetest is.

„Mindennek ellent tudok állni. Kivéve a kísértést."

Dolby Digital 5.1: magyar, angol, cseh, görög
Feliratok: magyar, angol, cseh, görög, horvát, szlovén
Képarány: 4:3
Hossz: 84 perc
Kiadó: Walt Disney
Ár (bruttó): 6500 Ft

Kép: ★★★★★ Hang: ★★★★☆ Extra: ★★★★☆

A DVD-filmeket a NetPiac Kft. biztosította.
➪ NetPiac Kft. ✆ 2399-4517
➪ www.netpiac.hu

Austin Powers – Aranyszerszám

Nem mind arany, ami fénylik!

Tóth Tamás

Austin Powers ismét támadást indít rekeszizmaink ellen.

Ebben az epizódban dr. Genya és Kicsi Én szövetkezik a komplett idióta Aranyszerszámmal Austin apjának elrablására, hogy Austin születését és egyben nyomozását meggátolva magukhoz ragadhassák a világ feletti hatalmat.

Egymás után visszautaznak 1975-be, a diszkóláz idejébe, és megkezdődik a küzdelem!

A harc során Austin összefog Foxxy Kleopátrával (akit Beyoncé Knowles, a Destiny's Child együttes szexi énekesnője alakít), hogy megakadályozzák dr. Genyát és Aranyszerszámot ördögi tervük végrehajtásában.

A filmben Mike Myers az abszolút főszereplő, hiszen ő alakítja Austint Powerst, Dr. Genyát és Aranyszerszámot egyszerre, de azért hagy néhány epizódszerepet olyan sztároknak is, mint Tom Cruise, Danny DeVito vagy Britney Spears.

A film nem túl hosszú, így rengeteg extrának maradt hely a DVD-n.

A számos werkfilmből megismerhetjük a valódi brit titkosszolgálatot, a cockney-angol rejtelmeit, divatbemutatón vehetünk részt, valamint audiokommentárral megtekinthetjük a kimaradt jeleneteket. A korong hangulatát csak fokozza a négy videoklip, melyek közül a legviccesebb talán dr. Genya és Kicsi Én Hard Knock Life című duettje.

Ilyen automobillal és mosollyal nem nehéz a hódítás!

Dolby Digital 5.1: magyar, angol, cseh
Feliratok: magyar, angol, cseh, horvát, szerb, szlovén
Képarány: 16:9
Hossz: 91 perc
Kiadó: Warner Bros.
Ár (bruttó): 5690 Ft

Kép: ★★★★☆ Hang: ★★★★☆ Extra: ★★★★★

A hal neve: Wanda

Ki fog a horogra akadni?

Tóth Tamás

Krimit és vígjátékot írni, egyben főszerepet játszani egyszerre nem kis bravúr. Erre kevesen képesek, de John Cleese közéjük tartozik. A filmben főszerepet játszik még Kevin Kline, mint ex-CIA-bérgyilkos, Michael Palin (igen, ő is a Monty Python tagja), mint dadogós állatvédő, és természetesen Wanda, akit az elbűvölő Jamie Lee Curtis személyesít meg, úgyhogy a szereposztásra nem lehet panasz.

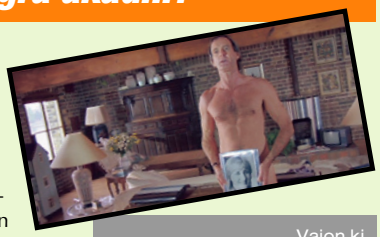

Vajon ki tévesztette el a házszámot?

A történetről röviden: egy alkalmi tolvajbandára rámosolyog a szerencse néhány gyémánt képében, de az elrejtésért felelős bandatagot, Georgot, elkapják a rendőrök. A rejtekhelyről csak ügyvédjétől szerezhetnek információt, akit Wanda megpróbál elcsábítani. Azonban az események váratlan fordulatot vesznek...

Ez az 1988-as gyöngy szem két DVD-n került a boltokba. Az első korongon extraként szerepel John Cleese audiokommentárja, valamint további érdekes információkat szedhetünk össze a film nézése közben felbukkanó ablakok szövegeiből. Közel fél órát tesznek ki a kimaradt és kiegészített jelenetek, de még ezen is túltesznek a második korong werkfilmjei. A forgatás helyszíneit bemutató kisfilm, a képgaléria, az előzetesek, John Cleese üzenete és első búcsúja mellett kíváncsi vagyok, ki találja meg a rejtett extrákat.

Dolby Digital 5.1: angol, német
Felirat: magyar, angol, dán, finn, görög, horvát, német, norvég, svéd, török
Képarány: 16:9
Hossz: 104 perc
Kiadó: MGM/UA
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: ★★★★☆ Hang: ★★★☆☆ Extra: ★★★★★

Rémségek kicsiny boltja

Aki a virágot szereti...

Weisz Tamás

A csődközeli helyzetben lévő Mushnik virágüzleten már csak a csoda segíthet. A csoda el is jön, Seymour, a kétbalkezes, de lelkes segéd által nemrégiben talált növény képében. Az emberek tódul-

Még a virág is dalra fakad

nak, hogy lássák Audrey II-t, és vegyenek pár szál virágot. Ám azt senki sem tudja, Seymournak mekkora áldozatot kell hoznia, hogy Ketteske ilyen szépen fejlődjön...

1960-ban Charles B. Griffith forgatókönyve alapján Roger Coleman forgatott le két nap alatt (!) egy horrorparódiát. A filmből – ami meglepetésre nagy siker lett – a többszörös Oscar-díjas Howard Ashman–Alan Menken páros készített még sikeresebb off-Broadway musicalt. A musicalt azután a Muppet Show atyja, Frank Oz vitte vászonra 1986-ban Rick Moranis főszereplésével. A DVD-kiadáshoz újrakeverték a film hangját, így 5.1-es hangrendszerben hallgathatjuk többek között az Oscar-díjra jelölt dalt, a Mean Green Mother from Outer Space-t. De a filmet megnézhetjük a rendező – vagyis maga Yoda :-) – kommentálásával, vagy úgy, hogy csak a zenesávot kapcsoljuk be (amely azonban csak sztereó). A rontott és törölt jelenetek mintegy 9 perces gyűjteménye és a főbb szereplőket, készítőket bemutató lista mellett a lemezen megtaláljuk még az eredeti werkfilmet és a filmet 16 éve beharangozó tévéspotokat, mozis előzeteseket.

Dolby Digital 5.1: angol
Dolby Stereo: csak zene
Mono: német
Feliratok: magyar, angol, görög, héber, horvát, német, szlovén, török
Képarány: 16:9
Hossz: 86 perc
Kiadó: Warner Bros.
Ár (bruttó): 5290 Ft

Kép: ★★★★☆ **Hang:** ★★★★☆ **Extra:** ★★★★☆

A hűtlen

Amikor nem az agy gondolkodik

Weisz Tamás

Connie tizenegy éve él boldog házasságban férjével, neveli kilencéves gyermekét, ám egy viharos napon szó szerint belefut egy francia fiatalemberbe, akit ekkor még ő dönt le a lábáról. Ám pár találkozás után változik a szereposztás, Connie egyre gyakrabban fordul meg Paul lakásán, sőt az ágyában. Azonban férje hamarosan bizonyosságot szerez felesége „kirándulásairól", és elhatározza, felkeresi a csábítót. A szerelmi háromszög egyik sarkának el kell tűnnie, de ki lesz az?

A lejtőn nincs megállás

Az 1969-es francia film, a *La femme infidele* remake-jét a hasonló hangulatú filmek amerikai „szakértője", Adrian Lyne (Flashdance, 9 és fél hét) forgatta Diane Lane, Richard Gere és Oliver Martinez főszereplésével.

Amíg Adrian Lyne hozzáfűzéseivel az egész filmet megnézhetjük, addig a Lane–Martinez (szerelemes)pár csak néhány jelenetről mondja el élményeit, véleményét. A tíz kimaradt jelenetet és a kicsit hosszabb alternatív befejezést megtekinthetjük a rendező kommentálásával és bevezetőjével, illetve némi keresgélés után azt a felvételt is megnézhetjük, melyben a gyerekszereplő Erik Per Sulivan elalszik egy fárasztó nap után. A főszereplőkkel készült interjúk és egy Charlie Rose-show részletei mellett láthatunk egy beszélgetést a vágóval, valamint elolvashatjuk Lyne jegyzeteit, melyeket a képekkel illusztrált forgatókönyvre firkált fel.

Dolby Digital 5.1: angol
Felirat: magyar, angol, cseh, dán, finn, héber, horvát, izlandi, lengyel, norvég, portugál, svéd, török
Képarány: 16:9
Hossz: 118 perc
Kiadó: 20th Century Fox
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: ★★★★★ **Hang:** ★★★★★ **Extra:** ★★★★☆

A pokolból

Hasfelmetsző Jack igaz története

Tóth Tamás

A XIX. század végén, 1888 őszén félelem telepedett London külvárosaira. Mindenki egy titokzatos férfiról beszélt, aki tíz hét alatt öt szörnyű rituális gyilkosságot követett el. Számos szóbeszéd terjedt az emberek között, a bulvársajtó felkapta a dolgot, de senkinek sem sikerült a nőket öldöklő rém nyomába jutni. Abberline felügyelő, a Scotland Yard magányos nyomozója vette fel végül a kesztyűt, akiről azt mesélték, álmaiban látja meg, ki a gyilkos. Hogyan lehet így elfogni egy bűnözőt? Ráadásul tudva azt, a következő áldozat az a nő lesz, akit szeret...

Sajnos a sötét hangulatú filmhez a kép is sötét lett kicsit, bár lehet, nem véletlenül. Míg az első korongra csak a rendezők audiokommentárja és 24, magyarázatokkal ellátott kimaradt jelenet képkockái kerültek, addig a második korongon dúskálhatunk az extrákban. Számos információt tud-

Vajon mire utalhat ez a lerágott szőlőszár?

hatunk meg a HBO negyedórás werkfilmjéből (például a rendezők színfalak mögötti tevékenységéről), az eredeti és a képregény összehasonlításáról szóló kisfilmből, valamint a forgatás képgalériájából. Külön kisfilm készült az abszintról, melyből megtudhatjuk, hogyan készül és miért olyan veszélyes ez az italféle, és egy dokumentumfilm mutatja be az igazi hasfelmetszőt.

Nagy kár, hogy ez a sok kiegészítő információ magyarul nem érhető el.

Dolby Digital 5.1: angol
Felirat: magyar, angol, cseh, dán, finn, héber, horvát, izlandi, lengyel, norvég, portugál, svéd, török
Képarány: 16:9
Hossz: 117 perc
Kiadó: 20th Century Fox
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: ★★★★★ **Hang:** ★★★★★ **Extra:** ★★★★★

Ha a nyomozó önmaga után nyomoz...

Philip K. Dick sci-fi-író regényére a későbbi főszereplő, Tom Cruise hívta fel Steven Spielberg figyelmét, akit egyből megfogott a történet. Mégis, hosszú időbe telt, míg a rendező el tudta készíteni a Különvéleményt.

Tóth Tamás

Miről is szól a történet, ami ennyire foglalkoztatott egy olyan rendezőt, aki egyáltalán nem szűkölködik témákban? Philip K. Dick már megihlette korábban Ridley Scottot is, aki az író *Álmodnak-e az androidok elektronikus bárányokról?* című regényéből forgatott nagy sikerű filmet. Igaz, Ridley Scott számára kicsit hosszúnak tűnt a cím, így lerövidítette *Szárnyas fejvadász*ra. Ugye, ezt hallva már ismerős a hangulat?

A Különvélemény 2054-ben, Washingtonban játszódik. Ekkorra utódaink kifejlesztenek egy módszert, amellyel meg lehet előzni a gyilkosságokat: három csalhatatlannak mondott látnok (a pre-cogok) víziói alapján a rendőrségi bűnmegelőző osztag emberei lecsapnak a bűnösökre még azelőtt, hogy azok elkövetnék tettüket.

John Anderton, az egység vezetője minden energiáját arra fordítja, hogy megvédje embertársait az erőszakos haláltól, de meghökken, amikor a tápoldatban lebegő pre-cogok olyan látomást vetítenek elé, melyben a helyszín számára ismeretlen, az áldozat arca is, de a jövőbeli gyilkosban, aki harminchat órán belül elköveti tettét, magára ismer.

Ekkor indul Anderton harca az idővel és saját társaival, hogy kiderüljön az igazság. Munkahelyi riválisa, Danny Witwer a város csúcstechnikájú figyelőrendszerével Anderton nyomába ered, de neki sikerül kisiklania üldözője karmaiból. Így főhősünk nem tölti resten azt a harminchat órát, melyben tisztáznia kell magát, és egyben választ találnia a tudatalattijában már régóta motoszkáló kérdésre: lehet, hogy a pre-cogok is tévedhetnek?

Különvélemény a második korongról

Egy ilyen film megtekintése után beindul az ember fantáziája: milyen trükkökkel és speciális effektusokkal oldhatták meg a film készítői a 2054-ben teljesen természetesen használt hologramvideót, a pre-cogok látomásait kezelő berendezést, vagy a maglev jármű cikázását. Nos, elegendő információhoz juthatunk a második korong extráiból!

Impozáns kezelőfelületen, werkfilmek során át ismerhetjük meg nemcsak az előbb említett technikai eszközök filmre vitelét, hanem az alkotás körülményeit is. Az első interjúban Spielberg és Tom Cruise meséli el a történettel kapcsolatos élményeit, majd a többi szereplő és készítő lelkendezik egy sort a forgatásról.

A másik hét werkfilmből három kockáról kockára mutatja be a három legizgalmasabbnak ítélt kaszkadőrjelenetet. Az egyikből például megtudhatjuk, Cruise-nak nem kellett túlságosan küzdenie a tériszonnyal, hiszen az autós jelenetet bluebox technikával készítették, és ha a színész esetleg elengedte a kocsit, megfogta a biztosítókötél.

Ezen a hologramvideón még kell egy kicsit élesíteni

Külön fejezetben, hat kisfilmben mutatják be az ILM dolgozói a Különvéleményben használt digitális megoldásokat. Egyikük nyilatkozatából kiderül, hogy a digitális részek majdnem a film felét teszik ki.

Bizonyos esetekben csak a háttér került utólag a számítógép képernyőjéről a celluloidra, de akad olyan jelenet is, melyet teljes egészében digitális trükkökkel állítottak elő.

Az archívumban nézhetjük meg a mozielőzeteseket, az első, csak papíron elkészült vázlatokat, a szereplők, illetve készítők életrajzát és filmográfiáját, valamint három jelenet storyboardját a film eredeti hangjával. Az előzetesek között lapul az Activision által a film alapján készített játék bevezetője is.

Különvélemény az internetről

Meglepődtem, miután beírtam böngészőmbe a film webhelyének címét (➪ www.minorityreport.com). A bevezető flash animáció után sötét, de változatos világban találtam magam. A webhely gazdagságára jellemző, hogy képgalériát, letölthető képernyőháttereket, képernyővédőket és elektronikus üdvözlőkártyákat, számos tévéreklámot és klipet találhatunk a négy főszereplő és a stáb tagjainak rövid életrajzával, filmográfiájával együtt.

Külön csemege, hogy Spielberg vette a fáradságot, és saját kezével készített három eltérő filmelőzetest is, melyek érdekessége, hogy csak az internetről tölthetők le. Az egyik sarokban a szponzoráló cégek szabványos és speciális webhelyeire mutató linkeket találunk. Például az a cég, melynek autójával Anderton akrobatamutatványokat mutat be, reklámnak is felfogható flashes játékkal borzolja idegeinket. Sajnos az extrák csak angol és holland nyelven találhatók a korongon, magyar szinkronnak vagy fordításnak se híre, se hamva.

●

Végül saját különvéleményemként elmondhatom, Spielberg ezen filmje tökéletesen beleillik a rendező filmográfiájába: kitűnő alaptörténet, kitűnő megvalósítással.

DTS 6.1ES: angol
Dolby Digital 5.1EX: angol
Dolby Surround: magyar, orosz
Feliratok: magyar, angol, bolgár, cseh, észt, héber, holland, horvát, lengyel, lett, litván, orosz, portugál, román, török
Hossz: 141 perc
Kiadó: 20th Century Fox
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: ★★★★★
Hang: ★★★★★
Extra: ★★★★★

Föltámadott a tenger...

Brian Reynolds neve nem ismeretlen a körökre osztott stratégiai játékok kedvelői között. Olyan híres fejlesztésekben vett részt, mint a Civilization II vagy az Alpha Centauri, de ennél többre vágyott. Kilépett a Microprose-ból, majd saját céget alapított Big Huge Games néven. Új játékának azonnal sikerült kiadót találnia: a Microsoft csapott le rá.

Mocsy (mocsy@ipma.hu)

A papírforma nem maradt el, a játék hatalmas sikert aratott. Bár semmiféle forradalmi újdonságot nem mutatott fel, ügyesen ötvözi a valós idejű stratégiák pörgős játékmenetét a körökre osztott harcok gondolkodást igénylő rendszerével.

Népek tengere

A játékban összesen 18 nemzet történelmének alakulásáért vállalhatunk felelősséget. Ezek között megtalálhatjuk a balszerencsés inkákat és aztékokat, de nem maradhattak ki az angolok és a németek sem. Minden nemzet más-más adottságokkal és különleges egységekkel bír. Ezeket megfelelő módon kihasználva óriási előnyre tehetünk szert, és erre építve könnyedén diadalmaskodhatunk az elmaradott népek felett.

Nyolc különböző történelmi korszakon kell átvezetnünk népünket, kezdve az archaikus kortól egészen az informatika koráig. A játék hozzávetőleg 6000 évet ölel fel, tehát a fejlődés meglehetősen látványos lesz.

A világ újrafelosztása

A Rise of Nations nélkülözi ugyan a történetalapú hadjáratokat, helyette viszont kapunk egy Risk-szerű táblás játékot, ahol a csatákat valós időben vívhatjuk meg. Az őskorban mind a 18 nemzet azonos feltételekkel indul, csak a vezetők stratégiai érzékén múlik, milyen jövő vár népére. Kezdetben még üres területekért harcolunk barbár törzsekkel, de az idő múlásával bizony szembekerülünk a terjeszkedő szomszédokkal is.

Minden terület megszerzése különböző előnyökkel jár. Egyiken ritka nyersanyagokat zsákmányolhatunk, másikon csatákban előhívható bónuszkártyákat kapunk (ezek használatával különféle előnyökre tehetünk szert), de az is előfordulhat, hogy új hadsereget toborozhatunk.

Minden népcsoportnak saját fővárosa van, ezt elfoglalva végleg beolvasztjuk az adott népcsoportot, így az általuk birtokolt összes terület hozzánk kerül. A játék az informatika korának elérése után néhány körrel ér véget, ekkora kell elfoglalnunk a Földet a teljes győzelemhez. Ez meglehetősen kemény feladat, főként nehezebb fokozatokon.

Kicsit túlzásba vittem az atomfegyverek használatát

Hamarosan elkészül a bantu Eiffel-torony

A gazdaság felvirágoztatása

A valós idejű csaták mellett igen komoly szerepet kapott a gazdasági rész is. Hat alapnyersanyag (élelem, fa, fém, arany, tudás, olaj) kell a különböző fejlesztésekhez, ezek összegyűjtésével építhetjük fel birodalmunkat.

Minden városhoz meghatározott számú épület tartozik, és ha mindet megépítettük, új várost kell alapítanunk. A városok száma és nagysága határozza meg birodalmunk méretét, értelemszerűen csak országunk határain belül építhetünk új városokat. De hamarosan beleütközünk ellenségeink egyikébe, hiszen már az első pillanattól kezdve terjeszkednek ők is.

Az alapnyersanyagok mellett fontos szerepet kaptak a ritka lelőhelyek (szén, uránium, só stb.), ezek birtoklása az összes fél számára elérhető, s kiemelt előnyökkel bír. A ménes birtoklása például olcsóbbá és gyorsabbá teszi a lovas egységek előállítását. Bizonyos mennyiségű nyersanyag összegyűjtése után lehetőségünk lesz továbbfejlődni, ehhez azonban négy – katonai, civil, tudományos, kereskedelmi – területen el kell érnünk bizonyos eredményeket. Új kor elérése esetén profitálhatunk annak előnyeiből, gondolom nem kell részleteznem ezeket (páncélosokkal a lovasság ellen).

Konklúzió

A Rise of Nations az a játék, melyet nem szabad kihagynia egyetlen stratégia-rajongónak sem. A 2D-s motornak köszönhetően szerényebb gépeken is elfut, de legnagyobb előnye: minden újrajátszáskor más élményt nyújt. A nemzetek vezetése különböző stratégiát igényel, így hosszú távon is találunk magunknak újdonságot. (A Gamer 2003/7-es számában játszható demó is lesz, bővebb leírással.)

Info

- www.bighugegames.com
- www.riseofnations.com

Angol nyelvi puzzle

Tanuljunk játékosan angolul

Tóth Tamás

Az ember játék közben könnyebben tudja elsajátítani az ismeretlent! Ez a mottó vezette az Informania Kft.-t, amikor elkészítette a „Nyelvi puzzle” sorozatot, melynek első tagja az angolul tanulni kívánók életét könnyítheti meg. A programban található játékok kipróbálása után számos olyan szó ragadt meg a fejemben, amit eddig nem ismertem, de a képek segítségével később is fel tudtam idézni.

A hallás utáni tesztben egy kellemes női hang által kimondott szó megfelelőjét kell megkeresni a nagy képen. Ha eltaláljuk, dicséretet – és értékes pontokat :-) – kapunk, ha nem, megtudjuk a helyes választ, ezért viszont pontlevonás jár.

A képkirakóban a gördítősávon lévő, magyar megnevezéssel ellátott képeket kell a megfelelő angol szóra húzni.

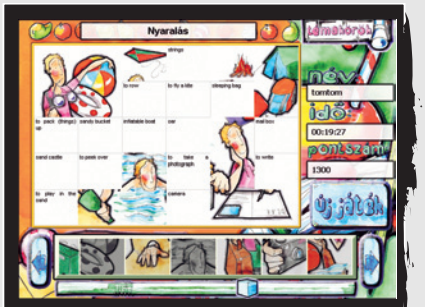

Kánikulában sem árt meg az angol nyelvlecke

A másik két játékon elgondolkoztam: milyen módon fejlődik angoltudásom, ha a barkochba során három magyar nyelvű meghatározásból kell kitalálnom egy magyar szót(!), a tili-toliban pedig a szétvágott kép darabjait egyszerűen az egérrel kell a helyükre húzni. Sebaj! A húsz témakörhöz tartozó képeken először csak gyakorolni fogok, hogy aztán fejből tudjam a másik két játékban, melyik kockához milyen angol szó tartozik!

Ár (bruttó): 2990 Ft

- Kiadó: Informania Digitalmedia Kft. ✆ 476-8880
- www.informania.hu

Tartalom: ★★★☆☆ **Tálalás:** ★★★★★

Finály Henrik: A Latin nyelv szótára – Editio Digitalis

Egy ma is keresett klasszikus

Tóth Tamás

Az ókori Róma nyelve, a latin az idők során a tudomány nyelvévé vált. Ezt a státusát egészen a múlt századig megőrizte, de például az orvostudományban és az élővilág nevezéktanában még ma is a latin az uralkodó nyelv. Így nem csoda, hogy bár latinul ritkán cseveg-nek egymással az emberek, szótárra mégis szükség van.

Finály Henrik kolozsvári professzor a XIX. század második felében elég erőt érzett magában ahhoz, hogy megalkosson egy olyan latin–magyar szótárat, amely kielégíti azok igényét is, „...kik a középtanodán túl is hivatásuknál fogva latin irodalommal foglalkozni, latin kútfőkből merítni kénytelenek”. Így a szócikkek között szerepelnek földrajzi elnevezések, személy- és népnevek latin változatai is.

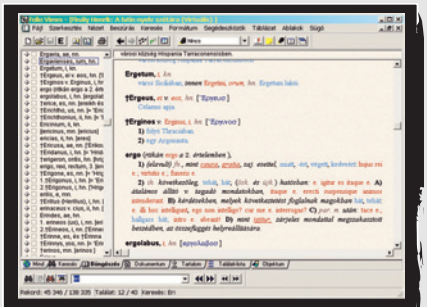
Cogito *ergo* sum. Hogy is mondják magyarul?

A mű több mint 61 000 szócikkével az egyik legteljesebb és leginkább használható latinszótár Magyarországon. A CD-re az 1884-es kiadás került, de nem egyszerűen digitális fakszimile formájában. Ennek az elektronikus szótárnak a legfőbb célja a fordítások elősegítése, így például a hosszúságot és hangsúlyt érintő jelöléseket nem tartalmazza. A szótár szövegét a Scriptum Rt. gondozta, a megjelenítést és a kiterjedt keresési lehetőségeket az Arcanum Folio Views legújabb verziója biztosítja.

Ár (bruttó): 5600 Ft

- Kiadó: Arcanum Adatbázis Kft. ✆ 481-0900
- www.arcanum.hu

Tartalom: ★★★★★ **Tálalás:** ★★★★☆

Művészet és művészek – Kivi oktatósorozat 3.

Hogy ne nézzenek az iskolában madárnak

Tóth Tamás

A Unit Kft.-t leginkább az általuk fejlesztett ügyviteli rendszerről ismerhették a felhasználók, de a komoly munka mellett maradt energiájuk „könnyedebb” termékek megalkotására is. Ufológiával, sminkeléssel és hegyi kerékpározással foglalkozó CD-ik után egyre-másra jelennek meg a Kivi sorozat keretében a 8-12 éves korosztályt megcélzó kiadványaik.

Nem sárgarigó! Kivi!

A sorozat harmadik része a művészettel és a művészekkel foglalkozik. A kiadványban megismerkedhetünk az egyes művészeti ágakkal az irodalomtól a zenén át a rajzfilmig, valamint azok jeles magyar, illetve külföldi művelőivel. Számos híresség képét, fotóját megnézhetjük a képtárban. A hét témakör alapos tanulmányozása után nagyobb sikerrel vághatunk bele a játékokba, de ismereteinket magukból a játékokból is gazdagíthatjuk.

A teszt során ki kell választanunk három lehetőség közül a helyes választ, a memóriajátékban a művészeket műveikkel kell párosítanunk, a képkirakóban a jó válaszok jutalma egy újabb képrészlet, míg a kakukktojásnál öt névből és címből kell kiválasztanunk a nem oda valót. Az akasztófás játékot kicsit morbidnak érzem egy oktató CD-n, de annak idején én is sokat játszottam ilyet az általános iskolában.

A szoftver használata egyszerű, a látvány kellemes, de kicsit zavaró, hogy mindezt csupán 640x480-as felbontásban élvezhetjük.

Ár (bruttó): 2990 Ft

- Kiadó: Unit Kft. ✆ 388-7317
- www.unit.hu

Tartalom: ★★★☆☆ **Tálalás:** ★★★☆☆

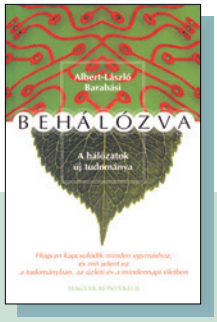

Albert-László Barabási

Behálózva

Ha hálózatról beszélünk, többségében a számítógépes hálózat jut az informatikusok eszébe. Ám ha jobban körülnézünk a világban, számtalan hálózattípussal találkozhatunk. Ismeretségi kapcsolataink is efféle rendszert alkotnak: az emberek a hálózat csomópontjai, két ember közvetlen ismeretsége a hálózat egyik éle.

Az erdélyi származású fizikus-író az ilyen és ehhez hasonló hálózatok új tudományát vezeti be könyvével.

Barabási tizenöt fejezetben tárgyalja a témát, a kötet részei láncszemekként kapcsolódnak egymáshoz (ahogy erre utal is az író). Olyan fogalmakkal ismerkedhetünk meg, mint például a „Hatlépésnyi távolság", amely arra utal, hogy az emberi kapcsolatok hálózatában két ember ismerőseiken keresztül – lakhelyüktől függetlenül – hat lépésben tudja tartani a kapcsolatot, vagy a 80/20-as szabály, amely egy általánosítás: például a bűncselekmények 80%-át a bűnözők 20%-a követi el, egy projekt 80%-a a befektetett idő 20%-a alatt készül el, a profit 80%-át az alkalmazottak 20%-a termeli meg.

A könyv nem száraz elméleti szöveg, számtalan gyakorlati példa, tanulságos esemény leírását találjuk benne. A kötet végén 50 oldalnyi jegyzetet olvashatunk, amely oldalakra bontva fűz megjegyzéseket a könyvhöz, valamint egy mutatót is találunk a kiemelt fogalmakról, cégekről, személyekről.

Ha sikerül megértenünk a világunkban lévő hálózatok valódi természetét, súlyos kérdésekre kaphatunk választ.

Ez a kötet kulcs lehet a hálózatok új, napjaink slágertudományának kapujához.

Dudás Zoltán

Magyar Könyvklub, 2003, 368 oldal, 2900 forint

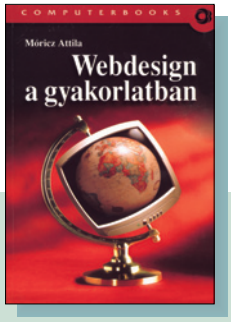

Móricz Attila

Webdesign a gyakorlatban

Az internet térhódításával nap mint nap százszámra keletkeznek webhelyek – jobbak, rosszabbak. A szerző ebben a könyvében egyrészt azt járja körül, mi az a többlet, ami a népszerű webhelyeket használhatóvá és egyben esztétikussá teszi, másrészt mely fogások révén állíthatunk elő magunk is könnyen kezelhető és szép webes tartalommal rendelkező kikötőket.

A könyv 2003 elején készült, így a legfrissebb trendeket, statisztikákat olvashatjuk: szembesülhetünk az Internet Explorer mint böngésző, valamint a Macromedia cég által forgalmazott termékek (HomeSite, Fireworks, Flash stb.) mint szerkesztő szoftverek uralmával, de említésre kerülnek olyan programok is, amelyekkel a kisebb feladatok ugyanolyan jól elvégezhetők.

A szerző meglátása szerint (és szerintem is!) a legtöbb időt egy webhely elkészítésekor a bemutatni kívánt információ megtervezésére, a szín- és formavilág kialakítására kell fordítani, a kódírás csak ezután következik! Móricz kiemeli: célszerű felkészülni a folyamatos változásra (például bővülő menüpontok), hiszen időrabló minden egyes frissítéskor újratervezni a megváltozott oldalakat.

A könyvből megtudhatjuk: Móricz Attila kedvencei az egymásba ágyazott táblázatok és a CSS-stílusok, de a Java-programozás rejtelmei sem állnak tőle messze. Sok ötlettel találkozhatunk a kötet lapjain a HTML kódokkal együtt, és biztatást kapunk arra is, hogy nyitott szemmel böngésszünk az interneten, és ne szégyelljünk utánanézni a forrásban a nekünk megtetsző vizuális megoldásoknak.

Tóth Tamás

ComputerBooks, 2003, 232 oldal, 2399 forint

Jacob Nielsen

Web-design

Dr. Jacob Nielsen könyve több szempontból is különlegesnek nevezhető. Először is a webet elsősorban nem a szakember, a programozó, hanem az átlagos felhasználó szemével próbálja vizsgálni és bemutatni. Másodszor: ritkán találkozunk ennyire érdekesen – ám igényesen – tördelt és ilyen sok képet, köztük számos teljes oldalt kitöltő képet tartalmazó kiadvánnyal. Harmadszor: igen meglepő volt, hogy egy olyan gyorsan változó közegről, mint az internet, több mint 3 éve íródott mű (ez eredeti szöveg 2000-ben jelent meg) megállapításai mennyire időtállók.

Dr. Nielsen az egyik leg(el)ismertebb „web-ergonómus" – 1998-ig a Sun Microsystems főmérnöke és ergonómiai szakértője volt. Könyvében alulról felfelé, vagyis az oldaltervezéstől a tartalom- és webhelytervezésen át jut el az intranetek tervezéséig. Eközben számos, az oldalak készítésekor elkövethető, így el is elkövetett hibát mutat be, pozitív és negatív példákon keresztül szemlélteti, szerinte mi mindenre kell odafigyelnünk egy-egy oldal, illetve egész webhely kialakításakor. Nem egy olyan szempontra is felhívja figyelmünket, amelyeket ritkán, vagy egyáltalán nem szoktak figyelembe venni az oldalak tervezésekor (például hátrányos helyzetű felhasználók támogatása).

A szerző néhány megállapításával lehet vitatkozni – például a „mérnöki" és „művészi" oldalak szembeállításával –, de meglátásait érdemes megfontolnunk, hiszen többéves gyakorlati tapasztalat áll mögöttük. Úgy vélem, a kiadványt érdemes végigolvasnia mindazoknak, akik céges, vagy magánjellegű „internetes kikötőt" készítenek, illetve készíttetnek.

Weisz Tamás

TYPOTeX, 2002, 429 oldal, 4100 forint

Szerkesztőség

Főszerkesztő: **Bérces László**
Főszerkesztő-helyettes:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László
(Lemezszemle, Szoftver, Linux)
Csábi József (Hardver)
Kis Endre
(Hírek, Magazin, Szakma)
Nagy Zoltán
(Mobil)
Weisz Tamás
(Korongok és kötetek)
Dudás Zoltán
(Kommunikáció,
Magyar PC Magazin Online)
Munkatársak:
Dvorák Bence, Győri Ferenc
Tesztlaborvezető:
Rixer György
Tervezőszerkesztő:
Pécsi Gábor
Tördelőszerkesztő:
Nagy Gyula
Olvasószerkesztő:
Alt Krisztián
Korrektor:
Szabó Eszter
Szerkesztőségi asszisztens:
Csábi Marianna
Címlap és lapterv:
Solti Balázs

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u.
42–44., I. emelet. Levelezési
cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276
Fax: 350-8004

E-mail címünk:
pcmagazin@ipma.hu
Honlapunk:
www.pcmagazin.hu

Terjesztési adatok

2002. IV. negyedévi terjesztett
példányszám a MATESZ által
auditálva 23 657
A MATESZ 2003. I. negyedévi
gyorsjelentése alapján a
terjesztett példányszám 17 470
Magazinunk e havi száma
20 500 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a G.F.H. Kft., a Magyar
Terjesztés-ellenőrző Szövetség
(MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
a kiadó ügyvezetője
Készült az IPMA-Media Kft.
közreműködésével.
Ügyvezető igazgató:
Ali Mehdi
Lapigazgató:
ifj. Ivanov Péter
Titkárság:
Horváth Mónika
Tel./fax: 350-8004

Hirdetésfelvétel

IPMA-Service Kft.
Üzletkötők:
Czétényi Zsolt
(zsolt@ipma.hu)
Czidor Rózsa
(rozsa@ipma.hu)
Kálnoki Kis Emese
(emese@ipma.hu)
Szabóné Véghelyi Anna
(szanna@ipma.hu)
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
(ogabi@ipma.hu)
Tel./fax: 350-8004

A hirdetések körültekintő
gondozását kötelességünknek
érezzük, de tartalmukért
felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti
Hírlap-kereskedelmi Rt.
és a Magyar Lapterjesztő Rt.
regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
**Fehér Ildikó, Kerbolt Pál,
Mura Eszter**
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@ipma.hu
Megjelenik havonta, ára 1190 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben:
IPMA-Service Kft., Budapest.
Levelezési cím: 1300
Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768
Előfizetési díj: 4998 Ft (6 szám),
egész évre (12 szám) 9996 Ft
(30% kedvezmény).
Előfizethető továbbá
hírlapkézbesítőknél
és a Hírlap-előfizetési Irodában
(Bp. Lehel u. 10/A, levélcím:
HELIR, Budapest 1900),
átutalással a HELIR
11991102-02102799
pénzforgalmi jelzőszámra,
ezenkívül Budapesten a Magyar
Posta Rt. LHI kerületi
ügyfélszolgálati irodáin, vidéken
a postahivatalokban.
Előfizetési díj
negyedévre: 2499 Ft (3 szám),
fél évre: 4998 Ft (6 szám),
egész évre: 9996 Ft (12 szám).

A tördelés
a Magyar PC Magazin
szerkesztőségében történik.
Montírozás és nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

A közölt cikkek fordítása,
utánnyomása, sokszorosítása
és adatrendszerekben való
tárolása kizárólag a kiadó
engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket
szabadalmi vagy más
védettségre való tekintet nélkül
használjuk fel.

HU ISSN 1588-9289

HIRDETŐINK

Acotec	41
Digitcam	65
DIT Digitáltechnika	85
Gamaxnet	89
Gemofis	89
Herta	61
Juventus Team	B/2
Kelly-Tech	9
Kelly-Tech	33
Kelly-Tech	105
Keszo	85
LG	B/4
Libra	11
Microsoft	77
Napfény	B/3
Olympus	17
Provimax	79
Pulsar Hungary	95
Qwerty	53
Ramiris	13
Topsoft	129
Virus Buster	46
Virus Buster	47
VTCD	119

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az
»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

Következő számunk 2003. július 23-tól kapható az újságárusoknál.

ELŐZETES

AUGUSZTUS

HARDVER

Csúcsgéppel csúcsképet

Milyen digitális fényképezőgépek közül választhat ma az a fotós, aki nem csupán a családi eseményeket kívánja megörökíteni, hanem komolyabb feladatokhoz, a filmes gép lehető legtökéletesebb kiváltásához keres digitális eszközt? Tesztünkben ezeket a készülékeket vizsgáljuk meg.

SZOFTVER

Stúdió bitekből öntve

A számítógép és a digitális hangtechnika egyik áldásos hatása, hogy ma már bárki összeállíthat akár otthon is egy egyszerűbb hangstúdiót anélkül, hogy sok-sok milliót kellene erre áldoznia. Ilyen digitális hangstúdió a Pinnacle CuBasis VST szoftvere is.

KOMMUNIKÁCIÓ

Routerek profiknak

Egy útválasztó berendezés sok mindenre alkalmas. Az egyszerűbbeket elsősorban a netkapcsolat szétosztásához használhatjuk. E lapszámban az otthoni és kisirodai felhasználásra szánt készülékeket teszteltük. Következő számunkban a komolyabb igényeket is kielégítő készülékeket vesszük sorra.

További témáink

Rendhagyó tesztnapló II.
Lapunk hasábjain hónapról hónapra, tesztről teszre mutatjuk be az újabbnál újabb számítógép-alkatrészeket, megjelenítőket, perifériákat és teljes konfigurációkat. A legtöbb termék azonban csak azt a bizonyos 15 perc hírnevet kapja meg, aztán nem esik szó az utóéletéről. Mi pedig egy alapos „ránézés” után megállapítjuk, hogy adott termék újkorában milyen képességekkel és lehetőségekkel bír, ám arról – tapasztalatok hiányában – nem tudunk nyilatkozni, hogy mennyire bírják a hosszú távú strapát. Folytatjuk e számunkban elkezdett rendhagyó visszatekintésünket.

A Via EPIA jelene és jövője
Mint arról korábbi számainkban beszámoltunk, a Via nagy hangsúlyt fektet a zsugorított gép koncepcióba, melynek egyik kulcsa az EPIA fedőnevű alaplapcsalád. Bár az erre épülő gépeken a Doom vagy a Photoshop nem érzi jól magát, a legújabb változatok remek multimédiás lehetőségekkel bírnak. Hol tart napjainkban ez a koncepció?

Roxio VideoWave 5
Egyre gyakoribb házi feladat papáknak, hogy a családi videót digitális formába öntse, és korongra írja. A VideoWave 5 a videoeditálás teljes körű eszközkészletét nyújtja használóinak.

A gazdaságos gyorsító
A GeForce FX 5200 az Nvidia eddig talán legígéretesebb – és talán legátverésmentesebb –, gazdaságos, a fősodorba illeszkedő 3D-gyorsítója. Technológiájában az FX 5200 megegyezik az Ultra változattal: a már bevált 0,15 mikron csíkszélességgel készülő NV34 az alapja. Tesztünkben megvizsgáljuk, milyen kompromisszumra kényszerül az, aki ilyen GPU-ra épülő kártyát választ.

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.